

SINTEZA
obiectiilor și propunerilor/recomandărilor
(structurată pe articole sau puncte din proiect) la proiectul
de lege pentru modificarea unor acte normative

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/consu ltare publică	Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării	Rezultatul examinării propunerii
Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi			
La articolul 6, după alineatul „să încaseze de la cetățeni plăți în numerar în sumă ce nu depășește 100000 de lei pentru fiecare tranzacție pentru bunurile sau serviciile comercializate” se introduce un alineat cu următorul cuprins: „să efectueze în raport cu persoanele fizice plăți în numerar aferente veniturilor specificate la art.90 alin.(3) și art.90 ¹ din Codul fiscal în mărime ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual.”	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	Este nevoie de concretizare, deoarece sintagmele utilizate nu asigură o înțelegere uniformă a prevederilor propuse și anume: în proiectul de lege, modificarea se referă la art.90 și 90 ¹ din Codul fiscal, pe când în Nota Informativă se face referință și la art.18 al Codului fiscal inclusiv. Aceasta ar presupune că agenții economici vor putea achita în favoarea persoanelor fizice plăți în numerar aferente veniturilor specificate la art.90 ¹ din Codul fiscal (venituri din locațiune, arendă, superficte, dividende, royalty) și a oricărui altor venituri impozabile conform art.18 din Codul fiscal (plăți pentru munca efectuată, creșterea de capital, dobânzile, etc) care se supun în mărime ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual.	Ca urmare examinării suplimentare a propunerii, acesta urmează a fi exclusă din proiectul de lege
	Camera de Comerț și Industrie	Se propune excluderea sau revizuirea acestei prevederi. Există situații precum pierderea cardului, litigiilor, restricții, etc. sau există persoane cu acte de identitate expirate sau nu le pot deține sau durează eliberarea acestora (pentru nerezidenți eliberarea cardului durează până la 3 luni). De asemenea, persoanele cu dizabilități care lucrează de la distanță nu pot aplica în toate cazurile cardul sau există cazuri în care din eroare executorii judecătorești blochează conturile, iar până la clarificarea situației poate trece un timp îndelungat (luni sau mai mult de un an). Spre exemplu în România este prevăzută doar pentru unele situații limita de 10 000 RON, fără limitarea anuală (Legea 70/2015).	
	FIA	În România limita este doar pentru unele situații de 10 000 RON, zilnică, fără limitarea anuală (Legea 70/2015).	

		<p>De exclus, cum se poate face restricții pentru sume/valori din care sau plătit impozite ori de majorat limita la 50 000 lei/zi, cu excluderea limitei anuale, si plăților salariale, și redactarea normei propuse.</p> <p>Pot fi situații:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pierderea cardului, litigii, restricții, etc. - persoanele au acte de identitate expirate, nu pot avea, sau durează eliberarea acestora, - pentru nerezidenți eliberarea cardului durează până la 3 luni; - persoană cu dizabilități ce lucrează de la distanță și nu pot aplica în toate cazurile cardul - deseori executorii judecătorești din greșală blochează conturile, pîna se clarifică trec, luni, și ani <p>De asemenea formularea propusă este ilogică!</p> <p>În art.90¹ din Codul fiscal se conține și alineatul (3⁴), care se referă la impozitarea persoanelor fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit persoanelor specificate la art.54, precum și altor persoane decât cele specificate la art.90 în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct, superficiei) proprietate imobiliară. Prin urmare, o întreprindere nu poate avea relații de afaceri în contextul normei menționate supra cu persoane fizice, iar formularea propusă este lipsită de coerență</p>
	CNPM	<p>Măsura propusă se va reflecta asupra întreprinderilor care arată în contabilitatea sa tranzacții în numerar. Totuși membrii CNPM indică faptul ca cei care nu reflectă aceste operații nu vor fi afectați de această modificare.</p>
	ACAP	<p>De a nu susține. Această propunere este o continuare de susținere directă și deschisă a activității băncilor, fiind deghizată de scuza nobilă "combaterea evaziunii fiscale" și prevenirea spălării banilor. Mijloacele bănești păstrate la bănci prin intermediul oricăror instrumente financiare existente, inclusiv pe cardul bancar, constituie surse gratuite pentru bănci, care contribuie la sporirea veniturilor acestora, și nu a deținătorului de card bancar, de exemplu. Această modificare nu corespunde principiului stabilit de art.8 alin.(1) din legea nr.845/1992 - Statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la</p>

		<p>dezvoltarea concurenței libere, conștiințioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenoriat în baza legislației în vigoare.</p> <p>Este dificil de înțeles textul unei reglementări, în care se operează cu norme legale din alte acte care reglementează alt domeniu și/sau un domeniu specific, cum în cazul nostru se face trimitere la art.90 alin.(3) și art.90¹ din Codul fiscal.</p> <p>În art. 90¹ din CF se conține și alineatul (3⁴), care se referă la impozitarea persoanelor fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit persoanelor specificate la art.54, precum și altor persoane decât cele specificate la art.90 în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct, superficie) proprietate imobiliară.</p> <p>Prin urmare, o întreprindere nu poate avea relații de afaceri în contextul normei menționate supra cu persoane fizice, iar formularea propusă este ilogică.</p>
	ADAM	<p>Este nevoie de făcut concretizare la sintagmele utilizate pentru a asigura o înțelegere uniformă a prevederilor propuse.</p> <p>În speță, se referă la noțiunea de "persoană fizică" și la cea de "tranzacție". Pentru a nu admite tratamentul precum că normele date se referă și la persoanele fizice ce practică activitate de întreprinzător, propunem substituirea cu "cetățeni". În ceea ce ține de "tranzacție", propunem substituirea pe "plată", noțiunea de tranzacție neimplicând fiecare dată și o plată, fiind una mai generală și inducând anumite dubii la înțelegerea corectă a noțiunilor. De asemenea, este nevoie de a clarifica modul în care se aplică restricția ce ține de 10 mii lei menționată în articol. Astfel, în proiectul de lege, modificarea se referă la art.90 și 90¹ din Codul fiscal, pe când în Nota Informativă se face referință și la art.18 al Codului fiscal inclusiv. Ceea ce ar presupune ca agenții economici vor putea achita în favoarea persoanelor fizice plăți în numerar aferente veniturilor specificate la art.90¹ din Codul fiscal (venituri din locațiune, arendă, superficie, dividende, royalty) și a oricăror altor venituri impozabile conform art.18 din Codul fiscal (plăți pentru munca efectuată, creșterea de capital, dobânzile, etc.) care se supun în mărime ce nu</p>
	AmCham	

			depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual. E nevoie de a clarifica poziția legiuitorului la acest subiect.	
Legea taxei de stat nr.1216/1992				
Articolul 3 se completează cu punctul 2 ^h) cu următorul cuprins: „2 ^h) pentru înregistrarea de către persoanele fizice care nu practică activitatea de întreprinzător a contractelor de înstrăinare a mijloacelor de transport începând cu a 4 tranzacție pe parcursul unui an calendaristic 8000 lei.”	CNPM		Măsura propusă este atribuită la „semi-masă” și anume situația invocată poate fi depășită prin import a autovehiculelor prin instituția procurii, respectiv acestea se vor înregistra direct pe beneficiarul final.	Ca urmare examinării suplimentare a propunerii, aceasta a fost exclusă din proiectul de lege
	Uniunea Transportatorilor și Drumarilor		<p>Modificarea Legii Nr.720/1996 „Fondul rutier” la nivelul conținutului anului 2008. Și prelungirea Strategiei de transport logistică pentru anii 2013-2022; până în anul 2033. La baza propunerii au stat situația de degradare a rețelei drumurilor din țară. La 01 iulie 2022, 47,3% din ele se află în stare rea foarte rea. La începutul anului 2015 drumuri în stare rea foarte rea erau 25%. Situația dată sa creat în anul 2015 când Fondul Rutier a fost diminuat esențial pentru acoperirea deficitului bugetar. Practica dată sa repetat anual. Ca rezultat pentru anul 2023 pentru Fondul rutier se prevede finanțarea la nivelul anului 2022. Considerăm că această politică, de finanțare a întreținerii reparației curente a drumurilor, care aduce la degradare acestora este incorectă. Ne luarea în considerație a propunerilor UTD, precum a proiectelor înaintate de MIDR la modificarea unor acte normative (modul de administrare a drumurilor) evitarea întâlnirii cu reprezentanții transportatorilor drumarilor, va avea ca consecință pierderi enorme pentru transportatori, economia țării degradarea rapidă drumurilor (proprietatea statului).</p> <p>Propunerile înaintate de UTD prevăd ca Fondul Rutier să fie parte componentă a Bugetului de Stat. Repartizarea sumelor acumulate, conform Strategiei se vor repartiza conform normativelor stabilite pentru:</p> <p>- Fondul Rutier se gestionează de Guvern</p> <p>- Pentru rețelele raionale se gestionează de consiliile raionale</p>	Propunerea nu face obiectul politicii fiscale și vamale

		<p>- Pentru organele publice locale se gestionează de consiliile locale</p> <p>- Cu deosebire de propunerile Ministerul Finanțelor noi considerăm că pentru organele publice Raionale locale, este necesar de atribuit Administrației de Stat a Drumurilor unele funcții suplimentare de consultanță control, asupra valorificării surselor repartizate pentru rețelele de drumuri cu destinație raională și celor locale. Dacă se va efectua analiza utilizării surselor, care au fost eliberate acestor organe în anul 2022 considerăm că se vor adevăra propunerile noastre.</p> <p>În prezent sistemul existent de finanțare a creat două probleme:</p> <ul style="list-style-type: none">- LIPSA SURSELOR DE FINANȚARE- NEVALORIFICAREA SURSELOR DISTRIBUITE. <p>România a format două unități de gestionare a surselor financiare în domeniul drumurilor:</p> <ul style="list-style-type: none">- Pentru valorificarea investițiilor<ul style="list-style-type: none">- Pentru valorificarea surselor Fondului rutier. <p>Majoritatea statelor, în situații de criză, consideră că finanțarea lucrărilor de reparație, întreținere reconstrucție a drumurilor, este o cale efectivă de depășire a situațiilor de criză.</p> <p>Ignorarea propunerilor partenerilor sociali în situație de criză o considerăm ca o acțiune ne admisibilă pentru calea de aderare la Uniunea Europeană. Eficiența căilor propuse se dovedește prin argumente discuții.</p> <p>Problemele legate de formarea gestionarea Fondului Rutier au o importanță majoră pentru economia țării.</p> <p>Sperăm la o discuție directă, la problema dată, cu participarea Ministerului Economiei MIDR.</p>		<p>Se acceptă prin excluderea propunerii din proiectul de lege, în vederea asigurării promovării modificărilor legii în mod coerent și consecvent, prin prisma proiectului înregistrat pe platforma parlamentară.</p>
<p>Articolul 5 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Taxa de stat se varsă la bugetul de stat cel târziu în următoarele zi lucrătoare în care a fost încasată.</p> <p>Pentru netransferarea în termen la buget a taxei de stat de către Serviciul Fiscal de Stat se percepe majorare de întârziere (penalitate)</p>	Camera Notarială		<p>Ne pronunțăm împotriva modificării art. 5 din Legea taxei de stat în modul propus de autorul proiectului și pledăm pentru extinderea termenului de vărsare a taxei de stat la buget. Astfel vor fi create condiții echitabile și pentru notari, dar și pentru stat care în continuare își va păstra pârghiile de supraveghere și control pentru corectitudinea încasării taxei de stat, precum și trecerea ei în termen și integral la buget.</p>	

conform cotei stabilite de Codul fiscal nr.1163/1997.”			
Codul fiscal nr.1163/1997			
La articolul 5, punctele 24), 25) și 45) se abrogă. 24) Piață cu reducere – tip de piață în cadrul căreia oferta depășește cererea ori se comercializează mărfuri, servicii ce nu corespund standardelor de calitate sau sînt deteriorate în urma calamităților naturale, a catastrofelor, a altor evenimente excepționale care au avut loc ori vânzătorul are dificultăți financiare condiționate de insolvabilitate temporară, de lichidare sau de faliment, ori există alte situații similare cînd mărfurile, serviciile se oferă spre vînzare la un preț mai mic decît cel stabilit pe piață. 25) Piață închisă – tip de piață în cadrul căreia comercializarea mărfurilor, serviciilor se efectuează între coproprietari sau persoane interdependente. Prețurile de pe piață închisă nu constituie o dovadă a prețurilor de piață. 45) Soluție fiscală individuală anticipată – act administrativ emis de Serviciul Fiscal de Stat în vederea soluționării cererii unei persoane fizice și persoane juridice care desfășoară activitate de întreprinzător referitoare la aplicarea legislației fiscale asupra unei (unor) situații și/sau tranzacții viitoare specifice.	CNPM	Excluderea acestor puncte ține de introducerea prețurilor de transfer. Totuși ar fi bine sa rămână norme legate de prețul de piață, deoarece acestea sunt importante nu doar în relațiile cu părțile afiliate, dar mai multe situații, inclusiv în scopul de administrare TVA.	Nu se acceptă Abrogarea punctelor 24) și 25) este argumentată de inaplicarea acestora în Codul fiscal. În partea ce ține de pct.45), propunerea de abrogare a acestuia a fost revizuită.
Articolul 8 alineatul (2): litera c), după cuvintele „dările de seamă fiscale” se completează cu cuvintele „și informațiile”; se completează cu litera l) și m), cu următorul c „l) să întocmească și să prezinte dosarul prețur transfer; m) să respecte regulile prevăzute în Capitolul 11 V din cod.”	FIA	Termenul ”informații” este unul vag și NU cunoaștem ce anume urmează să se prezinte. În special cînd în prezent se prezintă diverse ”rapoarte” ce se numesc ”informații”, de exemplu IRM 19 etc., sau note de informare, IASL etc.	Norma urmează a fi examinată suplimentar

Articolul 12. Noțiuni	Camera de Comerț și Industrie	Se propune expunerea prevederii într-o redacție mai explicită or diverse "rapoarte" ce se numesc "informații", de exemplu IRM 19 etc., sau note de informare, IASL etc.	Nu este clară propunerea în contextul în care proiectul prezentat nu prevede abrogarea art.57 din Codul fiscal, acesta fiind abrogat din 01.01.2020
Articolul 12. Noțiuni	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	Se propune excluderea la art.12 alin.(3) Cod fiscal în definiția noțiunii de dividend a sintagmei „conform art.57 alin.(2)”. La pct.13 din proiect, salutăm inițiativa Ministerului Finanțelor de a abroga art.57 Cod fiscal. În acest sens, la art.12 alin.(3) Cod fiscal în definiția noțiunii de dividend se propune excluderea sintagmei „conform art.57 alin.(2)”. Totodată, observăm că Codul fiscal nu prevede cum vor fi tratați beneficiarii plăților la lichidare în cazurile lichidării complete a agentului economic. Astfel, ținând cont de prevederile art. 56 Codului fiscal, se propune de a completa art.20 Cod fiscal cu o literă nouă, prin care să nu fie incluse în venitul brut plățile la lichidare.	
La articolul 12 punctul 1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) plățile efectuate pentru obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de muncă/serviciu reglementate în Hotărârea Guvernului nr.1609/2003.”	FIA	Se propune de a completa art.20 Cod fiscal cu o literă nouă, prin care să nu fie incluse în venitul brut plățile la lichidare. Aici pot fi și relații specifice sau relații civile în paralele cu relațiile de muncă. Ori, trebuie să concediezi angajatul pentru o perioadă când acest elaborează sau efectuează o proprietate intelectuală după îl angajam înapoi!	Se acceptă
	Camera de Comerț și Industrie	Se propune excluderea acestei prevederi. Sunt posibile relații specifice sau relații civile concomitent cu relațiile de muncă or, angajatul urmează a fi concediat pentru o perioadă când acesta elaborează sau efectuează obiectul proprietății intelectuale, după care urmează a fi reangajat.	
Articolul 12. Noțiuni 3) Dividend – venit obținut din repartizarea profitului net între acționari (asociați) în conformitate cu cota de participație depusă în capitalul social, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic.	ACAP	Se propune modificarea noțiunii de "dividend", după cum urmează: "3) dividend – venit obținut din repartizarea (distribuirea) profitului net între acționari (asociați), realizată în condițiile stabilite de lege, actul de constituire (statutul), hotărârea adunării generale a asociaților (acționarilor), decizia asociatului (acționarului) unic și/sau decizia consiliului	Nu se acceptă Propunerea urmează a fi examinată suplimentar în contextul în care acesta poate crea premise pentru optimizări fiscale.

<p>La articolul 15: litera a) va avea următorul cuprins: „a) pentru persoane fizice, întreprinzători individuali și persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății în mărime de: - 12% din venitul anual impozabil ce nu depășește suma de 1 000 000 lei; - 18% din venitul anual impozabil ce depășește suma de 1 000 000 lei;”.</p>	<p>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</p>	<p>societății, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic . Pentru stabilirea unei abordări unice a acestor noțiuni conform cadrului juridic de reglementare a domeniului și ajustarea noțiunii fiscale la cele stabilite de Codul civil (art.245 alin.(1), art.247 alin.(1) lit.(d), art.254 alin.(19) lit.(c) și lit.(d), art.280 alin.(1), art.281 alin.(1)).</p>	<p>Nu se acceptă Pentru susținerea activităților întreprinderilor înregistrate cu statut de persoană fizică, întreprinzători individuali și persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății nu este corect de a trata diferit agenții economici cu impozitarea venitului impozabil ce depășește suma de 1 000 000 lei, din start statul îi plafonează veniturile obținute, rezultatul modificării acestei modificări la lege va aduce la evaziuni fiscale pentru a nu atinge plafonul dat. Potrivit art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, unul dintre principiile impozitării este echitatea fiscală care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. În acest context, majorarea impozitului pe venit doar a unor categorii de contribuabili va determina creșterea inechității fiscale, urmare aplicării unui tratament fiscal diferit de alte categorii de contribuabili.</p>	<p>Nu se acceptă Conceptul măsurii propuse urmărește reintroducerea impozitării progresive prin revizuirea regimului fiscal aplicat în raport cu veniturile a tuturor persoanelor fizice a căror cuantumul depășește un milion de lei. În acest sens, se urmărește aplicarea principiului echității impunerii, ținându-se cont de puterea contributivă o dată cu creșterea veniturilor diferitor categorii sociale.</p>
	<p>CNPM</p>	<p>Membrii CNPM consideră ca o asemenea intervenție va fi necesară de introdus, totuși opiniile au fost divizate asupra faptului oportunității acestei măsuri începând cu 2023. Având în vedere cele relatate propunem amânarea implementării metodei de impozitare progresivă a persoanelor fizice pentru mai târziu.</p>	<p>Nu se acceptă Conceptul măsurii propuse urmărește reintroducerea impozitării progresive prin revizuirea regimului fiscal aplicat în raport cu veniturile a tuturor persoanelor fizice a căror cuantumul depășește un milion de lei. În acest sens, se urmărește aplicarea principiului echității impunerii, ținându-se cont de puterea contributivă o dată cu creșterea veniturilor diferitor categorii sociale.</p>	

	Camera Notarială	<p>Proiectul de lege propune reintroducerea mecanismului de impozitare progresivă a veniturilor persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției prin aplicarea a două cote de impozitare a veniturilor în cuantum de 12 % și 18%. Astfel, proiectul prevede aplicarea impozitului pe venit în cuantum de 12% pentru venitul anual impozabil ce nu depășește 1 mil.lei și respectiv 18% pentru venitul anual impozabil ce depășește 1 mil.lei, fiind apreciat un impact bugetar de + 94,0 mil. lei.</p> <p>Camera Notarială se declară împotriva impozitării progresive a persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției.</p> <p>Reiterăm că, anterior art.69⁴ Cod fiscal prevedea o cotă de 18% a impozitului pe venit pentru persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției. Urmare a repetatelor consultări publice și adresări din partea organelor profesionale ale profesiorilor juridice și sub egida instituirii unei echități fiscale, cota impozitului pe venit a fost redusă de la 18% la 12 %, începând cu 1 ianuarie 2021, prin abrogarea art.69⁴ Cod fiscal. La nici 2 ani de la reducerea cotei de impozit, se propune reintroducerea cotei de impozit de 18%, condiționată de un venit anual ce depășește 1 mln. lei.</p> <p>O astfel de abordare necoerentă și schimbare a politicii de impunere fiscală a profesiorilor juridice din sectorul justiției este regretabilă și nici nu corespunde principiilor de consecutivitate, stabilitate și predictibilitatea a legii caracteristice unui stat de drept.</p> <p>Sub acest aspect, proiectul de lege nu corespunde nici angajamentelor asumate prin Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025, aprobată prin Legea nr.211 din 06.12.2021, în sensul enunțat de îmbunătățire a sistemului contributiv și de garanții sociale a reprezentanților profesiorilor conexe justiției astfel încât să corespundă necesităților și posibilităților reprezentanților profesiorilor juridice.</p> <p>În cazul modificării sistemului de impunere fiscală ce vizează notarii, urmează a se ține cont de faptul că cheltuielile pentru desfășurarea activității notariale sunt obligatorii și determinate de lege. Conform art.39 din Legea nr.69/2016 cu privire la</p>
<p>Nu se acceptă</p> <p>Conceptul măsurii propuse urmărește reintroducerea impozitării progresive prin revizuirea regimului fiscal aplicat în raport cu veniturile a tuturor persoanelor fizice a căror cuantumul depășește un milion de lei.</p> <p>În acest sens, se urmărește aplicarea principiului echității impunerii, ținându-se cont de puterea contributivă o dată cu creșterea veniturilor diferitor categorii sociale.</p>		

		<p>organizarea activității notarilor, din plățile încasate de notar pentru activitatea notarială conform art.38 lit.b) și c) se acoperă cheltuielile pentru asigurarea tehnico-materială a activității, locațiune și întreținerea biroului notarial, ținerea arhivei activității notariale, remunerarea personalului auxiliar angajat, cota de contribuție obligatorie a notarului, suma concediului anual, contribuțiile de asigurări sociale de stat și de asigurări obligatorii de asistență medicală, alte cheltuieli suportate în legătură cu activitatea profesională a notarului.</p> <p>Statul a stabilit condiții de rigoare necesare pentru desfășurarea activității notariale, care generează cheltuieli considerabile pentru fiecare notar și urmează a fi acoperite din contul venitului obținut din activitatea profesională. Astfel, notarii suportă cheltuieli profesionale impuse de lege, fără de care nu poate fi desfășurată activitatea profesională: cheltuieli de locațiune și întreținere a biroului notarului conform cerințelor de amenajare a biroului notarului aprobate de Ministerul Justiției, cheltuieli de ținere a arhivei notariale conform regulilor de păstrare, pregătire, evidență și predare a actelor notariale, cheltuieli de conectare și verificare a registrelor de publicitate la îndeplinirea actelor și procedurilor notariale, cheltuieli de procurare a registrelor notariale, cheltuieli de remunerare a muncii angajaților biroului notarului și a achitării obligațiilor către bugetul de stat pentru angajații săi etc.</p> <p>Dintre acestea remarcăm păstrarea arhivei notariale, care în temeiul art.36 din Legea nr.69/2016 constituie proprietate a statului și face parte integrantă a Fondului arhivistice de stat, însă este impusă spre păstrare de către notari din resursele proprii și care prezintă o povară financiară costisitoare.</p> <p>La îndeplinirea actelor și acțiunilor notariale, notarii acordă scutiri și reduceri pentru plata notarială, impuse prin lege și care nu sunt compensate în nici un mod de stat (Legea nr.271/2003 cu privire la metodologia calculării plății pentru servicii notariale). La moment se află în elaborare proiectul Legii cu privire la plățile notariale, din partea autorităților statului fiind solicitate formularea unor reglementări cât mai accesibile cetățenilor și scutiri pentru plățile notariale. În condițiile înăsprii regimului de impunere fiscală, aspirațiile</p>
--	--	---

		<p>statului de a asigura îndeplinirea actelor notariale contra unor costuri cât mai accesibile pentru cetățeni nu vor putea fi susținute financiar de notari.</p> <p>Totodată, observăm că, proiectul de lege nu prevede modificări a cotei impozitului de venit pentru persoanele juridice, care rămâne la cota de 12%. Considerăm această abordare inechitabilă, deoarece art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, prevede că, unul dintre principiile impozitării este echitatea fiscală care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. În acest context, majorarea impozitului pe venit doar a unor categorii de contribuabili (persoane fizice și persoane care desfășoară activitatea profesională în sectorul justiției) va determina creșterea inechității fiscale, urmare aplicării unui tratament fiscal diferit. Considerăm că impunând condiții riguroase pentru desfășurarea activității notariale și "delegând" notarilor exercitarea unor sarcini care de fapt revin statului (perceperea și vărsarea taxei de stat, ținerea arhivei), statul urmează să asigure condiții mai loiale și echitabile din punct de vedere a impunerii fiscale și garanțiilor sociale. Înăsprirea regimului de impunere fiscală și asigurarea socială în fiecare an reprezintă suprimare a independenței notarilor și crearea unui climat absolut nefavorabil pentru exercitarea profesiei de notar.</p> <p>Direcția abordată de autorul proiectului nu este una de perspectivă și nici strategic fundamentată, or stabilirea unor condiții fiscale tot mai aspre și schimbătoare vor genera apariția unor costuri suplimentare pentru solicitanți la îndeplinirea actelor și acțiunilor notariale, pentru care autoritățile statului vor fi nevoite să găsească soluții de rezolvare.</p> <p>Din aceste considerente, Camera Notarială se pronunță pentru menținerea cotei de impozit pe venit în mărime de 12% indiferent de mărimea venitului acumulat, or chiar și în cazul obținerii de către notar a unui venit de peste 1 mln lei, impozitul pe venit achitat se va mări proporțional venitului declarat, aducând beneficii financiare statului.</p>
	AmCham	<p>Considerăm că introducerea unui nou prag de impozitare progresivă este o măsură care nu va contribui decât la</p>
		Nu se acceptă

		denaturarea valorii veniturilor prin amplificarea tendinței de "ajustare" a veniturilor pentru a nu admite depășirea. Mai mult, nu este clar de ce anume s-a luat, în calitate de venit anual, valoarea de un milion de lei, nota informativă neconținând careva prevederi în acest sens. În rândul persoanelor fizice cu venituri salariale mari se regăsesc specialiștii atrași din afara RM (cetățenii străini, care după angajare devin rezidenți fiscali și cetățenii RM din diasporă). Astfel, cu introducerea metodei de impozitare progresivă, angajarea specialiștilor cu o calificare și experiență la nivel internațional devine mai problematică pentru businessul mare, iar Moldova devine mai puțin atractivă în calitate de locul de muncă.	Conceptul măsurii propuse urmărește reintroducerea impozitării progresive prin revizuirea regimului fiscal aplicat în raport cu veniturile a tuturor persoanelor fizice a căror cuantumul depășește un milion de lei. În acest sens, se urmărește aplicarea principiului echității impunerii, ținându-se cont de puterea contributivă o dată cu creșterea veniturilor diferitor categorii sociale.
	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Обособленная ставка (ст.15 а) НК). Ступенчатое налогообложение для граждан, ИП и профессионалов в юстиции несправедливо: 12% до 1 млн леев и 18% свыше – нарушает конституционный принцип равенства (ст. 16 Конституции РМ), справедливое распределение налогового бремени (ст. 58 Конституции РМ) и налоговой справедливости (ст. 6 (8) с) НК).	Nu se acceptă Conceptul măsurii propuse urmărește reintroducerea impozitării progresive prin revizuirea regimului fiscal aplicat în raport cu veniturile a tuturor persoanelor fizice a căror cuantumul depășește un milion de lei. În acest sens, se urmărește aplicarea principiului echității impunerii, ținându-se cont de puterea contributivă o dată cu creșterea veniturilor diferitor categorii sociale.
	Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova	Art. IV, pct.4: la litera a) introducerea noului prag de impozitare progresivă în valoare de 1 mln. lei anual contravine politicii de combatere a fenomenului "salarii în plic". Și din păcate putem constata că în politica dată nu este menționată nici o măsură care poate fi numită că susținerea antreprenorilor onești în relații cu angajații lor. Trebuie luat în calcul că compensații.gov.md se bazează pe veniturile oficiale, și ca rezultat în situația mai favorabilă – suma compensațiilor o să fie mai mare – sunt anume cei angajați care primesc salarii în plic. Deci propunerea dată o să aibă un efect negativ atât în rândul cetățenilor onești cât și în rândul antreprenorilor onești.	Nu se acceptă Conceptul măsurii propuse urmărește reintroducerea impozitării progresive prin revizuirea regimului fiscal aplicat în raport cu veniturile a tuturor persoanelor fizice a căror cuantumul depășește un milion de lei. În acest sens, se urmărește aplicarea principiului echității impunerii, ținându-se cont de puterea contributivă o dată cu creșterea veniturilor diferitor categorii sociale.
La articolul 15:	Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”	Se acceptă aplicarea cotei 0% la impozitul pe venit.	Nu se acceptă Scutirea impozitului pe venit doar a unor categorii de contribuabili va determina

litera b), după cuvântul „juridice” se completează cu textul „, cu excepția celor prevăzuți la litera b’); se completează cu litera b’), cu următorul cuprins: „b’) pentru întreprinderile clasificate ca întreprinderi micro, mici sau mijlocii conform prevederilor Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pe perioada fiscală 2023-2025, inclusiv - în mărime de 0 % din venitul impozabil nedistribuit sub formă de dividende.”.		De adăugat lit.e) cu redacția următoare: „pentru persoane juridice care sunt la primii 3 ani de la constituire - în mărime de 0 (zero) % din venitul impozabil. În acest context întreprinderile vor putea investi în dezvoltarea întreprinderii venitul obținut.	creșterea inechității fiscale, urmare aplicării unui tratament fiscal diferit de alte categorii de contribuabili. Totodată, menționăm că, măsura propusă va genera impactul negativ asupra sustenabilității bugetare. Or, scopul principal al sistemului de impozitare este de a genera venituri suficiente pentru asigurarea finanțării cheltuielilor bugetare, ce au menirea de a pune în practică prioritățile statului în diverse domenii de ordin social, economic, educațional etc.
La articolul 15: se completează cu litera b’), cu următorul cuprins: „b’) pentru întreprinderile clasificate ca întreprinderi micro, mici sau mijlocii conform prevederilor Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pe perioada fiscală 2023-2025, inclusiv - în mărime de 0 % din venitul impozabil nedistribuit sub formă de dividende.”.	FIA	Dividendele se determină la repartizarea profitului net, determinat conform regulilor contabile, nu din venitul impozabil, care se determină conform regulilor fiscale și poate să difere de indicatorul contabil. Nu este clar cum urmează a fi determinat venitul impozabil pentru perioada indicată în cazul în care entitatea va distribui dividende din profitul anilor 2023-2025 începând cu anul 2026. Nu este clar dacă facilitatea descrisă se va aplica pentru fiecare an în parte din perioada 2023-2025 sau pentru toți trei ani concomitent și distribuirea profitului pentru unul din ani va condiționa anularea facilității pentru ceilalți doi ani. Nu este clar dacă va fi distribuit venitul din anii anteriori 2023 (2022 - .) Nu este clar dacă în scopuri fiscale va fi ”minus” în scopuri contabile/financiar ”profit” NU este clar dacă în scopuri contabile minus și în scopuri fiscale plus și multe alte întrebări, de exemplu IVAO.... - Rugăm concretizarea prevederii. - Pentru echitate ar fi trebuit incluse toate tipurile de entități, deoarece toate au trecut prin pandemii, situații de criza etc.	Notă Norma a fost revizuită în vederea aducerii clarității suplimentare
	ACAP	Nu este cert mecanismul aplicării acestei norme. La care dată urmează să fie stabilit statutul întreprinderii pentru a beneficia de această facilitate fiscală? Nu este stabilită perioada în care întreprinderea nu poate repartiza dividende pentru a nu avea	Notă Norma a fost revizuită în vederea aducerii clarității suplimentare

		<p>obligatia să recalculeze impozitul pe venit neachitat în baza acestei norme.</p> <p>Totodată, nu este clar mecanismul de calcul a impozitului pe venit în cazul deciziei de repartizare a dividendelor pentru întreprinderile clasificate ca întreprinderi micro, mici sau mijlocii conform prevederilor Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pe perioada fiscală 2023-2025. Când se va plăti impozitul - la plata dividendelor sau va fi necesară prezentarea dării de seama VEN corectate pentru a include acest impozit? Considerăm că ar fi corect să fie stabilit ca la plata dividendelor entitatea urmează să achite impozitul pe venit în mărime de 12% și să prezinte acest fapt în darea de seama IPC.</p>	
	CNPM	<p>1. Reteșind din conceptul propus rezultă, ca mecanismul propus este o scutire temporară, sau o amânare de achitare a impozitului, dar nu impozit la cota zero.</p> <p>2. În această formulare (amânare) vor apărea mai multe neclarități și complicații (cum se va determina venitul ce urmează a se impozita, dacă dividendele se achită parțial în condițiile în care suma venitului impozabil și cel contabil sunt diferite. În plus va fi necesar de ținut cont de perioada pentru care se achită dividendele, etc.</p> <p>3. Pentru a evita aceste aspecte, este rațional a se implementa normele care existau în legislația fiscală în a. 2008</p> <p>4. Referința la categoriile de companii care vor beneficia de aceste norme este clară, dar apar un șir de neclarități spre exemplu la perioada exactă la care aceste criterii trebuie să fie îndeplinite (pentru anul precedent, curent, etc.). Si care vor fi regulile, în cazul, în care pentru următorul an fiscal compania va ieși din categoria respectivă. Considerăm că, aceste facilități trebuie acordate tuturor entităților?</p> <p>5. Odată cu implementarea acestui concept este necesar de modificat noțiunea de dividend, deoarece la moment și majorarea capitalului social din contul profitului nerepartizat se consideră dividend. Este o abordare veche incorectă si în condițiile acestor norme facilitare va fi necesară foarte mult.</p> <p>La fel ținem să atragem atenție asupra faptului în condițiile cotei „o” conceptul prețurilor de transfer nu mai are sens fiscal ci vor duce doar la majorarea cheltuielilor entităților. În altă</p>	<p>Notă</p> <p>Norma a fost revizuită în vederea aducerii clarității suplimentare</p>

		ordine de idei prețurile de transfer se aplică doar întreprinderilor mari.	
	ADAM	<p>Dividendele se determină la repartizarea profitului net, determinat conform regulilor contabile, nu din venitul impozabil, care se determină conform regulilor fiscale și poate să difere de indicatorul contabil.</p> <p>Nu este clar cum urmează a fi determinat venitul impozabil pentru perioada indicată în cazul în care entitatea va distribui dividende din profitul anilor 2023-2025 începând cu anul 2026.</p> <p>Nu este clar dacă facilitatea descrisă se va aplica pentru fiecare an în parte din perioada 2023-2025 sau pentru toți trei ani concomitent și distribuirea profitului pentru unul din ani va condiționa anularea facilității pentru ceilalți doi ani.</p> <p>Nu este clar pentru care perioadă fiscală urmează a fi analizați indicatorii de corespundere criteriilor de clasificare a întreprinderilor micro, mici și mijlocii pentru aplicarea normei propuse – perioada fiscală imediat precedentă perioadei fiscale curente sau perioada fiscală curentă.</p> <p>Rugăm concretizarea normei.</p>	<p>Notă</p> <p>Norma a fost revizuită în vederea aducerii clarității suplimentare</p>
	AmCham	<p>Propunerea de la lit.b¹) ce ține de impozitarea la cota zero a profitului este una foarte binevenită, mai ales în contextul crizelor multiple cu care se confruntă economia țării, dar totuși necesită a fi examinată prin prisma principiului echității fiscale, acesta urmând a fi aplicat în egală măsură tuturor actorilor din domeniul business, fără a face careva preferințe pentru anumite categorii de contribuabili. Or, eliberarea unor resurse pentru companiile mari va permite reinvestirea acestora fie în creșterea potențialului companiei, fie în dezvoltarea unui ecosistem intern mai atractiv pentru angajați și, astfel, vor fi susținuți indirect angajații pe perioada crizelor multiple atât cei existenți, cât și cei nou-angajați urmare a extinderilor făcute dar și prin intermediul ajutoarelor acordate, de exemplu, pentru depășirea perioadei reci a anului, ori se vor investi în crearea unei infrastructuri externe (de exemplu, prin promovarea digitalizării) menite să crească veniturile companiei și capacitatea de a genera o plus valoare și mai proeminentă. De asemenea, dat fiind legătura dintre evidența contabilă și cea fiscală, considerăm judicios utilizarea</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Aplicarea cotei 0% la impozit pe venit în raport cu întreprinderile mari va crea riscuri pentru asigurarea sustinabilității bugetare.</p> <p>Totodată, măsura de suport destinată întreprinderilor mari este prevăzută prin prisma implementării metodei de amortizare accelerată.</p>

		<p>clasificării stabilite în Legea nr.287/2017 pentru respectarea unei consecvențe și legături logice între actele normative. Suplimentar, este nevoie de a se clarifica unele momente importante și anume acel fapt că dividendele se determină la repartizarea profitului net, determinat conform regulilor contabile, nu din venitul impozabil, care se determină conform regulilor fiscale și poate să difere de indicatorul contabil. Astfel, nu este clar cum urmează a fi determinat venitul impozabil pentru perioada indicată în cazul în care entitatea va distribui dividende din profitul anilor 2023-2025 începând cu anul 2026. De asemenea, nu este clar dacă vacanța fiscală descrisă se va aplica pentru fiecare an în parte din perioada 2023-2025 sau pentru toți trei ani concomitent și distribuirea profitului pentru unul din ani va condiționa anularea facilității pentru ceilalți doi ani. O altă incertitudine ține de felul în care va funcționa mecanismul în cazul distribuirii veniturilor anilor anterior celui în care se va pune în aplicare cota zero la profit. Un alt subiect important ține de necesitatea precizării modului în care va funcționa scutirea dacă în scopuri fiscale va fi înregistrată pierdere, iar în scopuri contabile/financiare -- profit. O întrebare importantă ține de aceea de ce nu s-a aplicat același tratament și subiecților impunerii prevăzuți la Capitolul 7¹ din Capitolul II al Codului fiscal, care specifică regimul fiscal al agenților economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, veniturile din vânzări ale cărora vor continua să fie impozitate cu 4%. Or, dacă se urmărește susținerea businessului mic și mijlociu, norma de aplicare a cotei zero ar urma să se răsfrângă și asupra acestor subiecți direct vizati de un regim fiscal dedicat.</p>	
	<p>Елена Яворская, администратор группы Contabil News</p>	<p>Освобождение небольших предприятий (ст. 15 b¹) НК). Условие об освобождении, привязанное к невыплате дивидендов, вызывает много вопросов:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Почему такое освобождение дано лишь при налогообложении общим режимом (12%) и почему только небольшим предприятиям, это ведь несправедливо? При этом основная часть небольших предприятий являются плательщиками налога с доходов в размере 4%. Нужно помнить о справедливом распределении налогового бремени (ст. 58 Конституции РМ). 	<p>Notă Norma a fost revizuită în vederea aducerii clarității suplimentare</p>

		<p>• Как определять и платить налог в рассрочку?</p> <p>• Как декларировать налог в годовой декларации, если дивиденды могут быть выданы в любой момент после ее сдачи?</p> <p>• Если налог нужно платить при распределении дивидендов – то каковы сроки выплаты?</p>		<p>• Как определять и платить налог в рассрочку?</p> <p>• Как декларировать налог в годовой декларации, если дивиденды могут быть выданы в любой момент после ее сдачи?</p> <p>• Если налог нужно платить при распределении дивидендов – то каковы сроки выплаты?</p>	
<p>La articolul 15:</p> <p>litera a) va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) pentru persoane fizice, întreprinzători individuali și persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății în mărime de:</p> <p>- 12% din venitul anual impozabil ce nu depășește suma de 1 000 000 lei;</p> <p>- 18% din venitul anual impozabil ce depășește suma de 1 000 000 lei;”</p> <p>litera b), după cuvântul „juridice” se completează cu textul „, cu excepția celor prevăzuți la litera b’);”;</p> <p>se completează cu litera b’), cu următorul cuprins:</p> <p>„b’) pentru întreprinderile clasificate ca întreprinderi micro, mici sau mijlocii conform prevederilor Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pe perioada fiscală 2023-2025, inclusiv - în mărime de 0 % din venitul impozabil nedistribuit sub formă de dividende.”</p>	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	<p>Propunem acordarea posibilității întreprinderilor care sunt obligate să aplice prevederile Capitolul 7¹ din Capitolul II al Codului fiscal, să aleagă regimul general de impozitare pe perioada de aplicare a facilității menționate, cu condiția nedistribuirii dividendelor.</p> <p>Salutăm modificarea propusă de a introduce cota de 0% a impozitului pe venit pentru profitul nedistribuit al persoanelor juridice pentru perioada 2023-2025. Aceasta, în viziunea noastră, ar stimula investiții întreprinderilor micro în active pe termen lung, și ar fi un instrument important în procesul de abolire a sistemului de patente, permițând o trecere mai simplă la organizarea afacerilor prin utilizarea altor instrumente juridice. Totodată, considerăm oportună includerea în această facilitate a întreprinderilor care sunt impozitate conform prevederilor Capitolul 7¹ din Capitolul II al Codului fiscal.</p>	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	<p>Propunem acordarea posibilității întreprinderilor care sunt obligate să aplice prevederile Capitolul 7¹ din Capitolul II al Codului fiscal, să aleagă regimul general de impozitare pe perioada de aplicare a facilității menționate, cu condiția nedistribuirii dividendelor.</p> <p>Salutăm modificarea propusă de a introduce cota de 0% a impozitului pe venit pentru profitul nedistribuit al persoanelor juridice pentru perioada 2023-2025. Aceasta, în viziunea noastră, ar stimula investiții întreprinderilor micro în active pe termen lung, și ar fi un instrument important în procesul de abolire a sistemului de patente, permițând o trecere mai simplă la organizarea afacerilor prin utilizarea altor instrumente juridice. Totodată, considerăm oportună includerea în această facilitate a întreprinderilor care sunt impozitate conform prevederilor Capitolul 7¹ din Capitolul II al Codului fiscal.</p>	<p>Nu se acceptă, în contextul în care întreprinderi care sunt obligate să aplice prevederile Capitolul 7¹ din Capitolul II al Codului fiscal aplică un regim fiscal facilitat.</p>
<p>Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile</p>	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	<p>Se propune excluderea impozitării venitului obținut în urmă vnzării cotelor de participație între agenții economici care fac parte din același grup (restructurare internă), adică către un agent economic asupra căruia vânzătorul deține controlul, sau către un agent economic care deține controlul asupra vânzătorului, sau între agenți economici asupra cărora deține controlul una și aceeași persoană sau persoane.</p> <p>Vânzările cotelor de participație între agenții economici nu generează creșterea de capital (profit) pentru beneficiarul final (compania-mamă).</p>	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	<p>Notă</p> <p>Propunerea respectivă urmează a fi examinată suplimentar pe termen mediu.</p>	
Codul Fiscal, art.20, alin.20	FIA	Aliniat nou cu următorul conținut:		Nu se acceptă	

<p>Codul Fiscal, art.24, alin.26 Legea 489/1999, Anexa nr.3</p>		<p>”26) ajutorul material, acordat, în expresie bănească sau în natură, pe parcursul anului de către angajator angajatului în legătură cu perioada rece a anului, a cărui mărime nu depășește un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern”</p> <p>Aliniat nou cu următorul conținut:</p> <p>”26) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru fiecare angajat, în legătură cu ajutoarelor materiale acordate, în expresie bănească sau în natură, în perioada rece a anului, în mărime de până la un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern”</p> <p>Punct nou în Anexa nr.3 cu următorul conținut:</p> <p>42) ajutorul material, acordat, în expresie bănească sau în natură, pe parcursul anului de către angajator angajatului în legătură cu perioada rece a anului, a cărui mărime nu depășește un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern;</p> <p>În contextul crizei economice cu care se confruntă Republica Moldova (inflația galopantă, criza resurselor energetice și creșterea prețurilor la electricitate și gaz), analizăm pe intern posibilitățile acordării angajaților noștri ajutoarelor materiale, în expresie bănească sau natură (procurarea de lemn/cărbune centralizat) pentru perioada rece a anului 2022 - început de 2023 în mărime de până la un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat de Guvern.</p> <p>Salutăm inițiativa autorităților de alocare a ajutoarelor materiale neimpozabile pentru susținerea salariaților din sectorul bugetar în perioada rece a anului. Astfel, pentru respectarea principiului echității sociale, solicităm respectuos acordarea posibilității angajatorilor privați de a-și susține în mod similar angajații săi.</p> <p>Din aceste considerente, solicităm respectuos scutirea acestor ajutoare materiale de impozitele salariale: impozit pe venit, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii. Totodată, solicităm permiterea deducerii acestor cheltuieli</p>	<p>Importanța sistemului de impozitare este determinată, în principal, de finalitatea acestuia, și anume de realizarea cheltuielilor bugetare. Or, scopul principal al sistemului de impozitare este de a genera venituri suficiente pentru asigurarea finanțării cheltuielilor bugetare ce au menirea de a pune în practică prioritățile statului în diverse domenii de ordin economic, social, educațional etc.</p> <p>În partea ce ține de facilitățile pe impozitul pe venit, considerăm că, aplicarea măsurii propuse ar presupune că angajatul poate beneficia de ajutorul material doar în dependență de decizia și posibilitatea financiară al agentului economic de a acorda asemenea stimulente, ceea ce va determina creșterea inechității fiscale în raport cu veniturile persoanelor fizice. Or, veniturile obținute de persoane fizice, indiferent de sursa provenienței acestora, urmează a fi impozitate în modul general stabilit, în vederea asigurării regimului de impozitare just și echitabil.</p> <p>Cu referire la scutirea ajutorului material de plată a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asistență medicală, menționăm că, sistemul public de asigurări sociale se organizează și funcționează în baza principiilor de asigurări sociale statuate în Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, în special principiul contributivității, conform căruia drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.</p>
---	--	---	--

<p>Articolul 21 se completează cu alineatele (5¹) și (6) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5¹) Agentul economic care face o donație sub formă de bunuri pentru care nu se calculează amortizarea, se consideră că a vândut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă dintre valoarea contabilă și valoarea de piață la momentul donării.</p> <p>(6) Veniturile contribuabililor care desfășoară activitate de întreprinzător obținute din tranzacțiile economice cu fondatorii sau alte persoane interdependente efectuate la preț mai mic decât prețul de piață se vor ajusta în scopuri fiscale la prețul de piață.”</p>	<p>Елена Яворская, администратор группы Contabil News</p>	<p>Дарение имущества (ст.21 (5¹) НК). Непонятно, относится ли данная норма к дарению в благотворительных/спонсорских целях? Как можно использовать понятие «рыночной стоимости», которое неопределено в условиях законодательства РМ и противоречит принципу достоверности налогообложения (ст. 6 (8) б) НК)? При введении требований о рыночной цене (не говоря уже о существующих), государство должно обеспечить прозрачность налогообложения, к примеру, создать доступную информацию о рыночных ценах в разное время на сайте Статистики или Минэкономки. При этом учесть, что информация должна быть доступной и оперативной, а если ее опубликуют через полгода – грош ей цена.</p>	<p>Astfel, drepturile și veniturile din care sunt calculate și achitate contribuțiile de asigurări sociale, contribuie la formarea cuantumului prestațiilor de asigurări sociale, crescând astfel capacitatea asigurătorului de a beneficia de protecție socială corespunzătoare pe viitor. Or, scutirea de plata a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii va afecta în mod direct mărimea prestațiilor de asigurări sociale la care au dreptul să beneficieze angajații subiecților scutirii.</p>
			<p>Notă</p> <p>Norma a fost exclusă din proiectul de lege</p>
	<p>Camera de Comerț și Industrie</p>	<p>Se propune excluderea alin.(5¹) și (6). În redacția actuală a art.21 alin.(5) urmează a fi specificat că norma se referă la bunuri pentru care se calculează amortizarea. Nu se calculează amortizarea în scopuri fiscale, deoarece sunt și prevederile IAS 40 și anume aplicarea metodei valorii juste, unde tot nu se calculează amortizarea. Odată cu introducerea alineatului (6) în modificarea propusă, urmează a fi revizuit art.24 alin.(8) din Codul fiscal”. În cazul în care prețul de piață se va constata mai mic decât costul vânzărilor, tranzacțiile cu persoanele interdependente vor fi tratate discriminatoriu în raport cu tranzacțiile cu persoane independente. Or, pot exista situații când concomitent se va</p>	<p>Se acceptă excluderea alin.(5¹) din proiectul de lege</p>

		impozită și diferența de venit, și pierderea nu va fi deductibilă. Totodată, norma cu privire la ajustarea veniturilor ar trebui să fie orientată în măsură egală spre ajustarea situației fiscale pentru ambele părți ale tranzacției – majorarea veniturilor impozabile la furnizor și diminuarea veniturilor impozabile (majorarea cheltuielilor deductibile) la cumpărător/beneficiar.		
Articolul 21 se completează cu alineatele (5 ¹) și (6) cu următorul cuprins: „(5 ¹) Agentul economic care face o donație sub formă de bunuri pentru care nu se calculează amortizarea, se consideră că a vândut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă dintre valoarea contabilă și valoarea de piață la momentul donării. (6) Veniturile contribuabililor care desfășoară activitate de întreprinzător obținute din tranzacțiile economice cu fondatorii sau alte persoane interdependente efectuate la preț mai mic decât prețul de piață se vor ajusta în scopuri fiscale la prețul de piață.”	CNPM	Nu este o redacție reușită – propunem unificare și de menționat – valoarea fiscală. Este rațional de examinat posibilitatea instituirii unui articol separat în Codul fiscal legat de donații – cum a fost și anterior, în care de specificat toate regulile legate de donație – atât a MB, cât și a celor sub forma ne-bănească. Totodată de menționat și despre valoarea fiscală a bunului pentru persoana, care a primit donația precum și alte aspecte tehnice.	Se acceptă prin excluderea normei din proiectul de lege	
	CNPM	1. Norma analogică rezultă din art.56 – se consideră ca vânzare la prețul de piață. 2. Cum se va determina prețul de piață, dacă aceste noțiuni au fost excluse? 3. Odată ce se introduc asemenea norme mai dure, este important de dat o definiție mai exhaustivă a noțiunii de persoană interdependentă. La moment aceasta are o formă interpretabilă (prevederile legate de controlul direct sau indirect). În plus este necesar de prevăzut și regulile pentru cealaltă parte, care procură aceste servicii – va avea sau nu dreptul la deducere tot reieșind din valoarea de piață, la care s-a impozitat compania? (normele date sunt similare celor legate de preturile de transfer)	Nu se acceptă Norma respectivă a fost inclusă în proiect ca urmare implementării conceptului „Prețurilor de transfer”. Totodată, menționăm că, proiectul de lege prezentat nu prevede excluderea noțiunii de „preț de piață” (pct.26 din art.5 din Codul fiscal).	
Articolul 21 se completează cu alineatele (5 ¹) și (6) cu următorul cuprins: „(5 ¹) Agentul economic care face o donație sub formă de bunuri pentru care nu se calculează amortizarea, se consideră că a vândut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă dintre valoarea contabilă și valoarea de piață la momentul donării. (6) Veniturile contribuabililor care desfășoară activitate de întreprinzător obținute din tranzacțiile economice cu fondatorii sau alte persoane interdependente efectuate la preț mai	FIA Amcham ADAM	În redacția actuală a art.21 alin.(5) urmează a fi specificat că norma se referă la bunuri pentru care se calculează amortizarea. Nu este clar, nu se calculează amortizarea în scopuri fiscale, ca altfel sunt și prevederile IAS 40 și anume aplicarea metodei valorii juste, unde tot nu se calculează amortizarea. Odată cu introducerea alineatului (6) în modificarea propusă, urmează a fi revizuit art.24 alin.(8) din Codul fiscal, care la moment prevede că „Nu se permite deducerea pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente. În sensul	Se acceptă prin excluderea alin.(5 ¹) din proiectul de lege În partea ce ține de introducerea alin.(6), propunerea aferent excluderii acestuia nu se acceptă, având în vedere implementarea conceptului prețurilor de transfer.	

<p>mic decât prețul de piață se vor ajusta în scopuri fiscale la prețul de piață.”</p>		<p>prezentului alineat, pierderea reprezintă diferența dintre suma anuală a costului vânzărilor și suma anuală a venitului din vânzări, înregistrată în evidența contabilă pentru întreaga perioadă fiscală, în relație cu o persoană interdependentă. Prevederile prezentului alineat nu se aplică relațiilor între membrii aceleiași cooperative sau aceluiași grup de producători agricoli, precum și relațiilor dintre cooperativa sau grupul de producători agricoli și membrii săi”. În cazul în care prețul de piață se va constata mai mic decât costul vânzărilor, tranzacțiile cu persoanele interdependente vor fi tratate discriminatoriu în raport cu tranzacțiile cu persoane independente. Or, pot exista situații când concomitent se va impozita și diferența de venit, și pierderea nu va fi deductibilă. Totodată, norma cu privire la ajustarea veniturilor ar trebui să fie orientată în măsură egală spre ajustarea situației fiscale pentru ambele părți ale tranzacției – majorarea veniturilor impozabile la furnizor și diminuarea veniturilor impozabile (majorarea cheltuielilor deductibile) la cumpărător/beneficiar.</p> <p>Solicităm excluderea din proiect.</p> <p>Asemenea dacă va fi aprobat ”prețul de transfer” - NU este relevant</p>	
--	--	--	--

Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreținător	Ministerul Mediului	(13) Deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale se permite în limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor, dar a depăși limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului pentru produsele din tutun de la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403 pentru produsele din alcool etilic de la pozițiile tarifare 2207 2208 precum și limitele stabilite de Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru produsele petroliere, propunem excluderea sintagmei „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului”, deoarece conform prevederilor Legii nr.278/2007 privind controlul tutunului, Ministerul Sănătății și Agenția Națională pentru Sănătate Publică sunt responsabile de implementarea acesteia, Ministerul Mediului nu deține competențe în acest sens. În același context menționăm că, conform Legii nr.1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic a producției alcoolice, conform Articolul 8. Politica de stat în domeniul fabricării circulației alcoolului etilic a producției alcoolice este realizată de Ministerul Agriculturii Industriei Alimentare, conform art.9 alin.(2) Organul abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării circulației alcoolului etilic a producției alcoolice este Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.	Se acceptă
Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreținător (19) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, inclusiv a cheltuielilor legate de organizarea și realizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, conform modului stabilit de Guvern.	Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”	Se propune de completat cu sintagma ”și studenților stagieri” pentru ai motiva și a prova tinerii specialist.	Nu se acceptă Codul Muncii nu reglementează relațiile contractuale în baza contractului de stagiere. Totodată, menționăm că, obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu, sunt bazate pe un sistem de impozitare echitabil și pe principii generale de impozitare, fără extinderea facilităților fiscale.
La articolul 24 alineatul (19 ²) va avea următorul cuprins: „(19 ²) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului, în raport cu care au fost calculate contribuțiile de asigurări	ADAM FIA	Nu este clară formularea „Prevederile prezentului alineat nu limitează dreptul la deducere în scopuri fiscale a altor tipuri de cheltuieli conform prevederilor prezentului Cod”. Solicităm reformularea redacției.	Se acceptă Norma a fost concretizată prin substituirea cuvântului „Cod” cu „articol”.

sociale de stat obligatorii și/sau au fost reținute primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariu, datorate de angajator și angajat. Prevederile prezentului alineat nu limitează dreptul la deducere în scopuri fiscale a altor tipuri de cheltuieli conform prevederilor prezentului Cod.”	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Пустая норма (ст. 24 (19 ²) НК). Добавленное предложение о том, что другие расходы вычитаются по НК – бессмысленно, во-первых, данная статья не ограничивает, а расширяет право, а во-вторых, это и так понятно, ведь в этом задача НК – определять правила налогообложения (и вычета в т.ч.).	Nota Norma a fost concretizată prin substituirea cuvântului „Cod” cu „articol”.
	CNPM	Modificarea redacției acestui alineat nu aduce plus valoare, deoarece nu este specificat în mod univoc care alte tipuri de cheltuieli sunt menționate. Acest fel de abordare va genera un val de adresări către MF și SFS pentru a da interpretare asupra cheltuielilor eligibile.	Nota Norma a fost concretizată prin substituirea cuvântului „Cod” cu „articol”.
Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreținător	ACAP	Să fie stabilite limite spre deducere în scopuri fiscale pentru unele cheltuieli pentru care este greu de stabilit o limită între activitatea de întreținător și cheltuielile personale ale contribuabilului: costul autoturismelor pentru conducători – 600,000 lei; cheltuieli telefonice – 70% din suma cheltuielilor suportate, (spre deducere TVA în aceeași limită, de exemplu) etc). În urma excluderii limitelor privind costul autoturismelor conducătorilor permise spre deducere în scopuri fiscale, s-a ivit tentația entităților de a procura autoturisme foarte scumpe. N-ar fi corect ca întreaga lor valoare să fie atribuită cheltuielilor permise spre deducere fiscală. De asemenea, propunem să fie analizată experiența altor state din UE privind stabilirea unor limite spre deducere pentru unele articole de cheltuieli care conțin și cheltuieli suportate pentru necesitățile personale.	Notă Propunerea respectivă urmează a fi examinată suplimentar pe termen mediu
Art. 24 alin. (6) Nu se permite deducerea sumelor plătite la procurarea proprietății pe care se calculează	FIA	Propunem a abroga. Norme privind determinarea valorii de intrare în scopuri fiscale se conțin în art.26 ¹ și au fost racordate la regulile reglementărilor contabile la aspectul determinării valorii de	Notă Propunerea respectivă urmează a fi examinată suplimentar pe termen mediu

amortizarea și față de care se aplică prevederile art.26 ¹ , 28 și 29.		intrare a imobilizărilor corporale. În partea ce ține de imobilizările necorporale (active nemateriale – noțiune dată de art.28) și resurse naturale, ar fi corect ca valoarea de intrare în scopuri fiscale a acestora să fie egală cu valoarea de intrare contabilă.	
	Comisia Națională a Pieței Financiare	Nu este negată necesitatea completărilor la art.24 alin.(19 ²) din Codul fiscal.	Nota Norma a fost concretizată prin substituirea cuvântului „Cod” cu „articol”.
	CNSM	Deducerea cotizațiilor de membru de sindicat (în mărime de 1%);	Nu se acceptă Obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu, sunt bazate pe un sistem de impozitare echitabil și pe principii generale de impozitare, fără extinderea facilităților fiscale. Totodată, deductibilitatea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului se reglementează prin prisma art.24 alin.(19 ²) din Codul fiscal.
	CNSM	Deducerea de la impozitare a cheltuielilor pentru medicamente, investigații medicale, intervenții chirurgicale, neacoperite de fondul de asigurări obligatorii de asistență medicală, inclusiv cu privire la testarea pentru identificarea noului tip de coronavirus, contra cost, cât pentru realizarea tratamentului în cazul îmbolnăvirii cu Covid-19 în condiții de ambulatoriu;	Nu se acceptă Obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu, sunt bazate pe un sistem de impozitare echitabil și pe principii generale de impozitare, fără extinderea facilităților fiscale. Totodată, deductibilitatea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului se reglementează prin prisma art.24 alin.(19 ²) din Codul fiscal.
Art.24 alin.(20) (20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărime de până la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plători prevăzute	Comisia Națională a Pieței Financiare	Pentru facilitarea asigurărilor facultative: de viață/sănătate/accidente prin instrumentariul fiscal optim pentru expunerea articolului 24 alineatul (20) din Codul fiscal, în următoarea redacție: „(20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului, precum și plățile în favoarea salariaților pentru servicii medicale în mărime de până la 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală	Notă Propunerea respectivă urmează a fi examinată suplimentar pe termen mediu cu toate părțile interesate

în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.		calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv. Argumentare: Impozitarea angajatului se produce la momentul eliberării poliței de asigurare facultativă de asistență medicală a angajatului, iar beneficiul, de facto, poate fi utilizat, de exemplu, în cazul angajaților care demisionează în timpul apropiat, pentru care polița se dezactivează la data eliberării din serviciu, iar beneficiul nu a fost realizat în totalitate. În acest caz, recalcularea impozitului reținut nu poate fi efectuată, deoarece angajatorul nu cunoaște dacă beneficiul a fost sau nu a fost utilizat în ce cuantum este.	
La articolul 26 ¹ : alineatul (2), cifrele „6000” se substituie cu „12000”;	Comunitatea Auditorilor RM	Majorarea valorii mijloacelor fixe la 20.000 lei. Inflație 35%, prețuri în creștere la mijloace fixe.	Notă Valoarea în mărime de 12 000 lei a fost propusă în vederea stabilirii unei sume egale cu dubla celei deja existente, pentru subiecții ce utilizează IFRS.
La articolul 26 ¹ : alineatul (4) se completează cu textul „, cu excepția entităților care aplică metodele de evidență bazate pe IFRS.”	AmCham	La alin.(4), solicităm reformularea textului propus „, cu excepția entităților care aplică metodele de evidență bazate pe IFRS.” după cum urmează: “În cazul entităților care aplică Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), calcularea și deducerea amortizării aferente dreptului de utilizare a mijloacelor fixe care fac obiectul unui contract de leasing operațional se efectuează de către locatar.” Textul este racordat prevederii pct.10 din HG nr.704/2019 și asta de fapt era esența solicitării noastre.	Se acceptă
La articolul 26 ¹ : „(6 ¹) Prin derogare de la prevederile alin.(6), întreprinderile mari clasificate în conformitate cu prevederile Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pot utiliza metoda amortizării accelerate pentru primul an de punere în funcțiune a mijlocului fix. Mărimea amortizării mijlocului fix ce urmează a fi dedusă se determină, după cum urmează: - pentru primul an de utilizare, amortizarea nu poate depăși 50% din costul de intrare a mijlocului fix;	FIA Camera de Comerț și Industrie	Pentru echitate ar fi trebuit incluse toate tipurile de entități, deoarece toate au trecut prin pandemie, situații de criza etc.	Nu se acceptă Măsura respectivă vine ca suport pentru întreprinderile mari în contextul în care pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii proiectul prevede introducerea cotei 0% la impozit pe venit. Totodată, extinderea dreptului de aplicare a metodei de amortizare accelerată către întreprinderile micro, mici și mijlocii poate fi analizată pe termen mediu ca urmare finalizării perioadei de aplicare a cotei 0% pentru subiecții respectivi.

<p>- pentru următorii ani de utilizare, amortizarea se calculează prin raportarea valorii neamortizate a mijlocului fix la durata de funcționare utilă rămasă a acestuia.”</p>	<p>Елена Яворская, администратор группы Contabil News</p>	<p>Ускоренная амортизация для больших (ст. 26¹ (6¹) НК). И снова появляется несправедливость – почему только большие предприятия могут использовать больший вычет? Объяснение освобождем небольших от налогообложения не годится, ведь это разные элементы, а соответственно, и суммы налогообложения. Кроме того, данная «льгота» отодвигает налоговую амортизацию от бухгалтерской, в то время как задача при введении нового метода была именно их приближение. Снова нарушается конституционный принцип равенства (ст. 16 Конституции РМ) и справедливое распределение налогового бремени (ст. 58 Конституции РМ).</p>	<p>Nu se acceptă Măsura respectivă vine ca suport pentru întreprinderile mari în contextul în care pentru întreprinderile micro, mici și mijlocie proiectul prevede introducerea cotei 0% la impozit pe venit. Totodată, extinderea dreptului de aplicare a metodei de amortizare accelerată către întreprinderile micro, mici și mijlocie poate fi analizată pe termen mediu ca urmare finalizării perioadei de aplicare a cotei 0% pentru subiecții respectivi.</p>
	<p>ACAP</p>	<p>1) De a nu susține Sau 2) Aplicarea acestei norme de către toți contribuabilii care activează în condiții similare. 1) Este o reglementare discriminatorie pentru alți contribuabili care nu se încadrează în categoria respectivă și nu asigură un tratament fiscal uniform în raport cu modul de determinare a venitului impozabil, pentru toți contribuabilii care aplică regimul de impozitare general. Potrivit art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, unul dintre principiile impozitării este echitatea fiscală care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. 2) Aplicarea acestei norme este în sine o facilitate pentru o categorie anumită de contribuabili, care permite achitarea unui impozit pe venit mai mic în raport cu perioada mai scurtă de amortizare a mijlocului fix.</p>	<p>Nu se acceptă Măsura respectivă vine ca suport pentru întreprinderile mari în contextul în care pentru întreprinderile micro, mici și mijlocie proiectul prevede introducerea cotei 0% la impozit pe venit. Totodată, extinderea dreptului de aplicare a metodei de amortizare accelerată către întreprinderile micro, mici și mijlocie poate fi analizată pe termen mediu ca urmare finalizării perioadei de aplicare a cotei 0% pentru subiecții respectivi.</p>
	<p>CNPM</p>	<p>Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii nu stabilește definiția entităților mari, ci doar a celor micro, mici și mijlocii, rezultă nemijlocit din denumirea legii. 2. Norma poartă un caracter discriminatoriu în raport cu entitățile celelalte.</p>	<p>Nu se acceptă Măsura respectivă vine ca suport pentru întreprinderile mari în contextul în care pentru întreprinderile micro, mici și mijlocie proiectul prevede introducerea cotei 0% la impozit pe venit.</p>

			<p>Totodată, extinderea dreptului de aplicare a metodei de amortizare accelerată către întreprinderile micro, mici și mijlocii poate fi analizată pe termen mediu ca urmare finalizării perioadei de aplicare a cotei 0% pentru subiecții respectivi.</p> <p>În partea ce ține de noțiunea de „întreprinderile mari”, menționăm că, reieșind din criteriile stabilite prin Legea nr.179/2016 pentru clasificarea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, întreprinderea mare reprezintă o întreprindere având la baza criteriu definitoriu numărul de salariați mai mult de 250 de persoane.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Măsura respectivă vine ca suport pentru întreprinderile mari în contextul în care pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii proiectul prevede introducerea cotei 0% la impozit pe venit.</p> <p>Totodată, conceptul propus nu condiționează limitarea la un anumit spectru de active.</p> <p>De asemenea, extinderea dreptului de aplicare a metodei de amortizare accelerată către întreprinderile micro, mici și mijlocii poate fi analizată pe termen mediu ca urmare finalizării perioadei de aplicare a cotei 0% pentru subiecții respectivi.</p> <p>Notă</p> <p>Norma a fost exclusă din proiect</p>	<p>În ceea ce ține de propunerea de completare cu alin.(6¹), atragem atenția asupra specificării modului prin care compania optează pentru metoda amortizării accelerate, de exemplu, prin indicarea acestui fapt în politica de contabilitate a companiei.</p> <p>De asemenea, în final, considerăm judicioasă aplicarea principiului echității fiscale și în acest caz, contribuabilii mici tot având posibilitatea să utilizeze metoda amortizării accelerate. Tot aici este nevoie de precizat dacă metoda dată se va aplica unui activ sau unei clase de active (conform modului de aplicare a uzurii liniare clasice).</p>		<p>Totodată, extinderea dreptului de aplicare a metodei de amortizare accelerată către întreprinderile micro, mici și mijlocii poate fi analizată pe termen mediu ca urmare finalizării perioadei de aplicare a cotei 0% pentru subiecții respectivi.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Măsura respectivă vine ca suport pentru întreprinderile mari în contextul în care pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii proiectul prevede introducerea cotei 0% la impozit pe venit.</p> <p>Totodată, conceptul propus nu condiționează limitarea la un anumit spectru de active.</p> <p>De asemenea, extinderea dreptului de aplicare a metodei de amortizare accelerată către întreprinderile micro, mici și mijlocii poate fi analizată pe termen mediu ca urmare finalizării perioadei de aplicare a cotei 0% pentru subiecții respectivi.</p> <p>Notă</p> <p>Norma a fost exclusă din proiect</p>
La articolul 26 ¹ : se introduce alineatul (19) cu următorul cuprins: „(19) Suma amortizării mijlocului fix care participă la crearea unui nou mijloc fix nu se include în costul de intrare a acestuia.”	CNPM	Amcham	<p>Norma presupune că aceste sume vor fi nedeductibile în scopuri fiscale. În opinia noastră această abordare este absolut incorectă. În opinia noastră SFS urmează doar a preciza când mai corect se va deduce această amortizare – în anul în care se va forma acest mijloc fix nou, sau în anii în care se va exploata acesta, așa după cum se înregistrează și în evidența contabilă.</p>	<p>În ceea ce ține de propunerea de completare cu alin.(6¹), atragem atenția asupra specificării modului prin care compania optează pentru metoda amortizării accelerate, de exemplu, prin indicarea acestui fapt în politica de contabilitate a companiei.</p> <p>De asemenea, în final, considerăm judicioasă aplicarea principiului echității fiscale și în acest caz, contribuabilii mici tot având posibilitatea să utilizeze metoda amortizării accelerate. Tot aici este nevoie de precizat dacă metoda dată se va aplica unui activ sau unei clase de active (conform modului de aplicare a uzurii liniare clasice).</p>		<p>Totodată, extinderea dreptului de aplicare a metodei de amortizare accelerată către întreprinderile micro, mici și mijlocii poate fi analizată pe termen mediu ca urmare finalizării perioadei de aplicare a cotei 0% pentru subiecții respectivi.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Măsura respectivă vine ca suport pentru întreprinderile mari în contextul în care pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii proiectul prevede introducerea cotei 0% la impozit pe venit.</p> <p>Totodată, conceptul propus nu condiționează limitarea la un anumit spectru de active.</p> <p>De asemenea, extinderea dreptului de aplicare a metodei de amortizare accelerată către întreprinderile micro, mici și mijlocii poate fi analizată pe termen mediu ca urmare finalizării perioadei de aplicare a cotei 0% pentru subiecții respectivi.</p> <p>Notă</p> <p>Norma a fost exclusă din proiect</p>

	Camera de Comerț și Industrie	<p>Se propune excluderea acestui alineat. Normele existente în art.26¹ din Codul fiscal sunt suficiente pentru determinarea adecvată a valorii mijloacelor fixe în scopuri fiscale.</p> <p>Propunerea de a introduce norma dată nu se bazează pe careva calcule fundamentale pe termen lung privind impactul financiar și fiscal al modificării. Modificările propuse demonstrează că, în timp, urmare a reversării diferențelor temporare legate de operațiunile cu mijloacele fixe, efectul fiscal este identic.</p> <p>Deducerea amortizării fiscale, bazată pe principii de recunoaștere și evaluare a valorii de intrare a acestora, de deducere a cheltuielilor de reparații, de calcul a amortizării, de determinare a rezultatelor din ieșirea mijloacelor fixe este un mecanism extrem de complex, care poate include operațiuni multiple și variate, iar asemenea modificări complică nejustificat aceste reglementări fără a genera un efect favorabil atât pentru agentul economic, cât și pentru bugetul de stat.</p> <p>Menționăm, că art.6 din Codul fiscal, impozitele și taxele se bazează pe principii precum certitudinea impunerii și randamentul impozitelor, iar varianta propusă sporește semnificativ efortul depus pentru respectarea acestei norme, precum și efortul depus pentru administrarea acesteia.</p> <p>De asemenea, modificarea propusă nu precizează care anume amortizare nu trebuie să fie inclusă în costul de intrare a altui mijloc fix – amortizarea contabilă sau cea fiscală, iar norma proiectului va necesita modificarea și ajustarea Regulamentului privind evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale.</p>	<p>Notă Norma a fost exclusă în proiect</p>
	FIA	<p>Considerăm că propunerea de a introduce norma dată nu se bazează pe careva calcule fundamentale pe termen lung privind impactul financiar și fiscal al modificării. O comparație a unor simple calcule matematice făcut în baza reglementărilor actuale privind amortizarea mijloacelor fixe în scopuri fiscale și în baza modificărilor propuse demonstrează că, în timp, urmare a reversării diferențelor temporare legate de operațiunile cu mijloacele fixe, efectul fiscal este identic.</p> <p>Menționăm, că mecanismul de deducere a amortizării fiscale, bazat pe principii de recunoaștere și evaluare a valorii de intrare a acestora, de deducere a cheltuielilor de reparații, de</p>	<p>Notă Norma a fost exclusă în proiect</p>

		<p>calcul a amortizării, de determinare a rezultatelor din ieșirea mijloacelor fixe este un mecanism extrem de complex, care poate include operațiuni multiple și variate, iar asemenea modificări complicate nejustificat aceste reglementări fără a genera un efect favorabil atât pentru agentul economic, cât și pentru bugetul de stat. Or, potrivit art.6 din Codul fiscal, impozitele și taxele se bazează pe principii precum certitudinea impunerii și randamentul impozitelor, iar varianta propusă sporește semnificativ efortul depus pentru respectarea acestei norme, precum și efortul depus pentru administrarea acesteia.</p> <p>Modificarea propusă nu precizează care anume amortizare nu trebuie să fie inclusă în costul de intrare a altui mijloc fix – amortizarea contabilă sau cea fiscală.</p> <p>Introducerea acestei norme va necesita în mod inevitabil modificarea și ajustarea la acest aspect a Regulamentului privind evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale.</p> <p>Normele existente în art.26¹ din Codul fiscal sunt suficiente pentru determinarea adecvată a valorii mijloacelor fixe în scopuri fiscale. Solicităm excluderea din proiect.</p>		
La articolul 26 ¹ : se introduce alineatul (19) cu următorul cuprins: „(19) Suma amortizării mijlocului fix care participă la crearea unui nou mijloc fix nu se include în costul de intrare a acestuia.”	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	<p>Актив в активе (ст. 26¹ (19) НК). Данная норма непонятна и вызвала разные интерпретации у специалистов при обсуждении: то ли в налоговых целях остаточная стоимость актива, использованного для создания другого актива, включается в стоимость последнего, то ли она продолжает амортизироваться и дальше, как в начале. Тут помимо неясности, которая, естественно, может породить ошибки (санкционируемые!), снова возникает разрыв между налоговой и бухгалтерской амортизацией.</p>	Notă Norma a fost exclusă în proiect	
	<p>Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova ADAM AmCham</p>	<p>Considerăm că propunerea de a introduce norma dată nu se bazează pe careva calcule fundamentale pe termen lung privind impactul financiar și fiscal al modificării. Menționăm că, mecanismul de deducere a amortizării fiscale, bazat pe principii de recunoaștere și evaluare a valorii de intrare a acestora, de deducere a cheltuielilor de reparații, de calcul a amortizării, de determinare a rezultatelor din ieșirea mijloacelor fixe este un mecanism extrem de complex, care poate include operațiuni multiple și variate, iar asemenea</p>	Notă Norma a fost exclusă în proiect	

		<p>modificări complica nejustificat aceste reglementări fără a genera un efect favorabil atât pentru agentul economic, cât și pentru bugetul de stat. Or, potrivit art.6 din Codul fiscal, impozitele și taxele se bazează pe principii precum certitudinea impunerii și randamentul impozitelor, iar varianta propusă sporește semnificativ efortul depus pentru respectarea acestei norme, precum și efortul depus pentru administrarea acesteia. Modificarea propusă nu precizează care anume amortizare nu trebuie să fie inclusă în costul de intrare a altui mijloc fix – amortizarea contabilă sau cea fiscală. Introducerea acestei norme va necesita în mod inevitabil modificarea și ajustarea la acest aspect a Regulamentului privind evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale. Normele existente în art.26¹ din Codul fiscal sunt suficiente pentru determinarea adecvată a valorii mijloacelor fixe în scopuri fiscale. În această ordine de idei, solicităm excluderea din proiect.</p>	
	<p>Agenda Națională de Business din Moldova</p>	<p>Reglementările excesive și nejustificate în domeniul amortizării mijloacelor fixe descurajează investițiile. Prin art.IV, p.9 se propune ca "Suma amortizării mijlocului fix care participă la crearea unui nou mijloc fix nu se include în costul de intrare a acestuia". Nu este clară necesitatea și fundamentarea acestei norme, care are drept efect doar îngreunarea procesului de administrare fiscală, va necesita modificări de reglementare, fără ca să aibă vreun impact fiscal la bugetul de stat. O comparație a unor simple calcule matematice făcut în baza reglementărilor actuale privind amortizarea mijloacelor fixe în scopuri fiscale și în baza modificărilor propuse demonstrează că, în timp, urmare a reversării diferențelor temporare legate de operațiunile cu mijloacele fixe, efectul fiscal este identic. Menționăm că mecanismul de deducere a amortizării fiscale, bazat pe principii de recunoaștere și evaluare a valorii de intrare a acestora, de deducere a cheltuielilor de reparații, de calcul a amortizării, de determinare a rezultatelor din ieșirea mijloacelor fixe este un mecanism extrem de complex, care poate include operațiuni multiple și variate, iar asemenea modificări complica nejustificat aceste reglementări fără a genera un efect favorabil atât pentru agentul economic, cât și</p>	<p>Notă Norma a fost exclusă în proiect</p>

Articolul 33-35	AmCham	<p>pentru bugetul de stat. Considerăm inoportună introducerea acestei norme.</p> <p>Nonindexarea scutirii personale, în perioada în care valoarea inflației are valorile maxime din regiune, nu este o măsură orientată către populație. Înțelegem că efortul financiar din partea Ministerului pentru a oferi o astfel de indexare va fi unul considerabil, totuși ar arăta un suport cu adevărat important pentru oameni, în special, pentru cei încadrați în muncă. De asemenea, considerăm necesară restabilirea scutirii personale și pentru persoanele ce înregistrează venitul mai mare de 360 mii, deoarece este un drept general de venit neimpozabil, care ar trebui să respecte principiul echității fiscale.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Ajustarea tranșelor de venit impozabile, precum și a scutirii anuale personale și scutirii anuale pentru persoanele întreținute prin majorarea acestora a fost ajustată în anul 2022. O nouă indexarea acestora se va examina pe termen mediu, ținând cont de paramentrii cadrului bugetar.</p>
Articolul 33-35	CNSM	<p>1. Pentru a nu admite diminuarea veniturilor populației, ca urmare a creșterii extrem de înalte a prețurilor tarifelor propunem de a majora mărimile scutirilor personale, după cum urmează:</p> <p>-1.1. Majorarea scutirilor la impozitul pe venit al persoanelor fizice: indexarea scutirii personale și personale majore cu 27,3% (proгноza BNM pentru anul 2022), scutirea personală de la 27000 de lei la 34500 de lei; personală majoră de la 31500 de lei la 40100 de lei;</p> <p>Examinarea oportunității egalării scutirii personale la nivelul cuantumului salariului minim, în mărime de 3500 de lei x 12 luni. (42000 lei).</p> <p>-1.2. Majorarea scutirii pentru persoanele întreținute reieșind din minimul de existență pentru copii în anul 2021 de la 9000 de lei la 25000 de lei (2074,6 lei x 12 luni=24895,2 lei) stabilirea scutirii majore pentru persoanele întreținute la nivelul scutirii personale majore (40100 de lei);</p> <p>Examinarea oportunității stabilirii scutirii pentru persoanele întreținute (copii) la nivelul scutirii personale.</p> <p>-1.3. Majorarea plafonului venitului persoanelor întreținute în cazul cărora poate fi acordată scutirea întreținătorului, reieșind, cel puțin, din mărimea pensiei minime pentru limită de vârstă, de la 11280 de lei la 27500 de lei (2278 lei x 12 luni);</p> <p>Restabilirea scutirii acordate pentru soț/soție stabilirea scutirii majore acordate soției (soțului) în aceeași mărime ca scutirea personală majoră;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Ajustarea tranșelor de venit impozabile, precum și a scutirii anuale personale și scutirii anuale pentru persoanele întreținute prin majorarea acestora a fost ajustată în anul 2022. O nouă indexarea acestora se va examina pe termen mediu, ținând cont de paramentrii cadrului bugetar.</p>

Art. 33 – 35 Reglementări privind scutirile de la impozitul pe venit	FIA	A revizui cuantumul scutirilor de care are dreptul să beneficieze persoana fizică care nu practică activitate de întreprinzător în sensul majorării (cel puțin ajustate la rata inflației).	<div>Nu se acceptă</div> Ajustarea tranșelor de venit impozabile, precum și a scutirii anuale personale și scutirii anuale pentru persoanele întreținute prin majorarea acestora a fost ajustată în anul 2022. O nouă indexarea acestora se va examina pe termen mediu, ținând cont de paramentrii cadrului bugetar.																																																
Articolul 33. Scutiri personale (1) Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) care are un venit anual impozabil mai mic de 360 000 de lei, cu excepția veniturilor prevăzute la art. 901 , are dreptul la o scutire personală în sumă de 27 000 lei pe an.	ACAP	Este un mecanism ce stopează creșterea salariului și a impozitelor aferente. Am făcut o analiză și o simulare a acestei situații cu câteva variante de calcul. <table><tr><th>Varianța</th><th>Anul I</th><th>Sala riu</th><th>AM</th><th>Scutirea</th><th>Venit Impozabil</th><th>IV</th><th>CA S</th></tr><tr><td>1</td><td>limitată</td><td>202 2</td><td>420 000</td><td>378 00</td><td>270 00</td><td>355 200</td><td>426 24 100 800</td></tr><tr><td>2</td><td>Cu scutire</td><td>202 2</td><td>480 000</td><td>432 00</td><td>270 00</td><td>409 800</td><td>491 76 115 200</td></tr><tr><td>3</td><td>Fără scutire</td><td>202 2</td><td>480 000</td><td>432 00</td><td></td><td>436 800</td><td>524 16 115 200</td></tr><tr><td colspan="6">Diferența variant 3 față de variant 2 (neacordare scutire)</td><td colspan="2">3240</td></tr><tr><td colspan="6">Diferența variant 2 față de variant 1 (creștere salariu)</td><td colspan="2">26,352</td></tr></table> După cum se vede din tabel neacordarea scutirii ne dă un impozit suplimentar de 3,240 lei, dar creșterea salariului cu 60,000 lei ne aduce o creștere la total impozite cu 26,352 lei. Putem concluziona că bugetul pierde aceste venituri.	Varianța	Anul I	Sala riu	AM	Scutirea	Venit Impozabil	IV	CA S	1	limitată	202 2	420 000	378 00	270 00	355 200	426 24 100 800	2	Cu scutire	202 2	480 000	432 00	270 00	409 800	491 76 115 200	3	Fără scutire	202 2	480 000	432 00		436 800	524 16 115 200	Diferența variant 3 față de variant 2 (neacordare scutire)						3240		Diferența variant 2 față de variant 1 (creștere salariu)						26,352		<div>Nu se acceptă</div> Ajustarea tranșelor de venit impozabile, precum și a scutirii anuale personale și scutirii anuale pentru persoanele întreținute prin majorarea acestora a fost ajustată în anul 2022. O nouă indexarea
Varianța	Anul I	Sala riu	AM	Scutirea	Venit Impozabil	IV	CA S																																												
1	limitată	202 2	420 000	378 00	270 00	355 200	426 24 100 800																																												
2	Cu scutire	202 2	480 000	432 00	270 00	409 800	491 76 115 200																																												
3	Fără scutire	202 2	480 000	432 00		436 800	524 16 115 200																																												
Diferența variant 3 față de variant 2 (neacordare scutire)						3240																																													
Diferența variant 2 față de variant 1 (creștere salariu)						26,352																																													
Articolul 33-35	Elena Яворская, администратор группы Contabil News	Стагнация размера - освобождений (ст. 33-35 НК). Игнорирование неизменного правила индексации освобождений в году с галолирующей двузначной инфляцией не только показывает неуважение к гражданам, но и явно несправедливо, в то время как	<div>Nu se acceptă</div> Ajustarea tranșelor de venit impozabile, precum și a scutirii anuale personale și scutirii anuale pentru persoanele întreținute prin majorarea acestora a fost ajustată în anul 2022. O nouă indexarea																																																

		Конституция РМ декларирует равенство и справедливость.	acestora se va examina pe termen mediu, ținând cont de paramentrii cadrului bugetar.
Articolul 33-35	Comunitatea Auditorilor RM	Nu există prevedere pentru majorarea scutirii personale. De a stabili pentru anul 2023 scutire personală în mărime de 36.000 lei, scutire personală preferențială la 42.000 lei, scutire pentru persoanele întreținute - 12.000 lei. Scutire curentă 27.000x35% (inflație) =9450 lei, scutire personală ajustată pentru inflație 36450 lei.	Nu se acceptă Ajustarea tranșelor de venit impozabile, precum și a scutirii anuale personale și scutirii anuale pentru persoanele întreținute prin majorarea acestora a fost ajustată în anul 2022. O nouă indexarea acestora se va examina pe termen mediu, ținând cont de paramentrii cadrului bugetar.
Articolul 36. Alte deduceri - alin.(4) abrogat, prin Legea nr.60 din 23.04.2020, să fie restabilit	ACAP	Să fie restabilit alin.(4) care recent a fost abrogat. Conținutul acestui alineat ține de faptul că cheltuielile de investiții pot fi deduse numai în limita venitului din investiții, dar nu din oricare alte venituri înregistrate de întreprindere. Propunem ca normele din acest alineat să fie completate cu prevederi prin care să fie stabilit un mecanism de evidență a cheltuielilor de investiții care n-au fost deduse la data suportării lor din motivul lipsei venitului din investiții, dar vor putea fi deduse în perioadele fiscale următoare. Abrogarea este o eroare care nu este conformă cu practica fiscală națională, acumulată pe parcursul implementării Codului fiscal, și cea internațională potrivit căreia cheltuielile din investiții pot fi deduse doar din veniturile obținute în rezultatul acestei activități – veniturile din investiții. Abrogarea acestor norme, prin caracterul ei nepotrivit bunelor practici, a creat incertitudini atât pentru contribuabili, cât și pentru inspectorii fiscali în administrarea fiscală.	Notă Propunerea urmează a fi examinată suplimentar pe termen mediu
Articolul 36. Alte deduceri (1) Agentul economic rezident are dreptul la deducerea oricăror donații făcute de el pe parcursul perioadei fiscale în scopuri filantropice sau de sponsorizare, dar nu mai mult de 5% din venitul impozabil. (2) Pot fi deduse, conform alin.(1) din prezentul articol, numai donațiile făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare în favoarea autorităților publice și instituțiilor publice	Comisia Națională a Pieței Financiare	Propunerea de completare a articolului 36 din Codul fiscal cu alineatul (2) are drept obiectiv de dezvoltare a susținerii a asigurărilor de viață/sănătate/accidente, a fondurilor de pensii facultative, fiind, concomitent, redusă presiunea asupra bugetelor de stat relevante (social/medical). Pentru art.36 alin.(9) se propune următoarea redacție: (9) Se permite deducerea anuală în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de referință a primelor de asigurare plătite în baza contractului de asigurare	Nu se acceptă Obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu, sunt bazate pe un sistem de impozitare echitabil și pe principii generale de impozitare, fără extinderea facilităților fiscale. Totodată, deductibilitatea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul

<p>specificate la art.51, a organizațiilor necomerciale specificate la art.52 alin.(1), precum și în favoarea caselor de copii de tip familial.</p> <p>(3) Donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare vor fi deduse numai în cazul confirmării lor în modul stabilit de Guvern.</p> <p>(5) Se permite deducerea defalcărilor obligatorii în Fondul de susținere a populației, efectuate pe parcursul perioadei fiscale în cuantumul stabile de legislație.</p> <p>(6) Se permite deducerea, în cuantumul stabile de legislație, a sumelor pentru primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de persoanele fizice conform legislației.</p> <p>(7) Se permite deducerea contribuțiilor obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat achitate de persoanele fizice, pe parcursul perioadei fiscale, în cuantumul stabile de legislație.</p> <p>(8) Angajatorilor li se permite să deducă plățile suportate efectiv, aferente indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegale de muncă, conform art.4 al Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.</p> <p>Articolul 37. Subiecții creșterii și pierderii de capital</p>		<p>de viață, de sănătate, de accidente de către persoana fizică sau în favoarea acesteia de către angajatorul său.</p> <p>Argumentare:</p> <p>Propunerea derivă din experiență relevantă a altor state, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - deductibilitatea asigurărilor de viață: exemplu Cehia - asigurările de viață în limita a 1000 € anual; Bulgaria — asigurările de viață în limita 10% din venitul personal anual; Estonia - pentru toate primele plătite pentru asigurări de viață, încheiate pentru minim 10 ani. <p>În cazul Republicii Moldova se propune ca deducerea primelor de asigurări de viață/sănătate achitate de persoanele fizice își constituie un salariu mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de referință. Spre exemplu, pentru 2022 cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat constituie 9900 lei;</p>	angajatului se reglementează prin prisma art.24 alin.(19 ³) din Codul fiscal.
	ACAP	<p>Întreprinderile (persoanele juridice) să fie restabilite ca subiecți ai operațiunilor de creștere și pierdere de capital. Art.40 alin.(7) din Codul fiscal să fie completată cu prevederea potrivit căreia pentru întreprinderi suma creșterii de capital să fie egală cu 100% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul perioadei fiscale.</p> <p>Prin excluderea întreprinderilor din subiecții creșterii sau pierderii de capital, pentru această categorie de întreprinderi a fost distrus întreg mecanismul de evidență a bazei valorice a activelor de capital în scopuri fiscale. Acest fapt a creat</p>	<p>Notă</p> <p>Propunerea urmează a fi examinată suplimentar pe termen mediu</p>

<p>Articolul 40 se completează cu alineatele (5') și (6') cu următorul cuprins:</p> <p>„(5') Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în scopuri fiscale în cazul înstrăinării unui autoturism, care a fost în proprietatea contribuabilului cel puțin 3 ani până la data înstrăinării, cu excepția autovehiculelor de colecție de interes istoric sau etnografic.</p> <p>(6') Creșterea sau pierderea de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a locuinței – proprietate comună în devălmășie se determină ca diferența dintre suma încasată și baza valorică a acestor active de către unul dintre proprietari (coproprietari) în baza acordului comun.”</p>		<p>impedimente în impozitarea tranzacțiilor cu active de capital care au o istorie fiscală din perioadele precedente. Pentru activele de capital urmează să fie restabilită evidența bazei valorice în scopuri fiscale deoarece folosirea valorii contabile în calitate de cost fiscal pentru aceste active nu este relevantă (corectă). Impozitarea a 100% din creșterea de capital pentru întreprinderi poate fi asigurată prin modificarea propusă în alin.(7) art. 40 din Codul fiscal.</p>	
<p>FIA</p>		<p>Solicitim reformularea redacției, deoarece NU este clar expunerea!</p>	<p>Notă Nu este clară argumentul</p>
<p>AmCham</p>		<p>la alin.(6'), nu este clar modul în care va funcționa "acordul comun" pentru devălmășie: este vorba de un acord verbal sau e nevoie de un acord în scris? Dacă e cel în scris, e nevoie de autentificat notarial acest document sau e suficientă semnarea acestuia de ambele părți? E nevoie de a opera precizările date pentru a nu lăsa cale de interpretare a normei date.</p>	<p>Se acceptă parțial prin completarea normei cu sintagma „în scris”. Totodată, menționăm că, conform art.567 alin.(1) din Codul Civil nr.1107/2002, în cazul în care dreptul de proprietate aparține concomitent mai multor persoane fără ca vreuna dintre ele să fie titularul unei cote-părți ideale din bunul comun, proprietatea este comună în devălmășie. Proprietatea în devălmășie, ca formă a proprietății comune, se caracterizează prin aceea că aparține nefracționat tuturor titularilor devălmași și are ca obiect bunuri comune nefracționate în</p>

			<p>materialitatea lor. Proprietarii devălmași nu au determinate nici o cotă-parte ideală, matematică în dreptul de proprietate. Caracteristica principală a dreptului de proprietate comună în devălmășie o constituie faptul că titularii acestui drept nu cunosc nici înținderea dreptului lor de proprietate asupra bunului comun și nici bunurile în materialitatea lor ce aparțin fiecăruia în parte.</p> <p>Potrivit art.570 alin.(2) din Codul Civil, pentru actele de dispoziție asupra bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie este necesar acordul scris al tuturor coproprietarilor devălmași. Consimțământul expres, prevăzut în norma citată supra, se poate realiza fie prin participarea personală a tuturor coproprietarilor devălmași la încheierea actului de dispoziție, fie în baza unui mandat special prin care coproprietarul devălmaș împuternicește o persoană terță (sau un alt coproprietar) să încheie acte de dispoziție, ori prin eliberarea unei recipise din conținutul căreia să rezulte acordul la săvârșirea actelor de dispoziție asupra bunului imobile proprietate comună în devălmășie.</p> <p>Astfel, subiect al impunerii va fi unul dintre soți, în baza acordului comun, deoarece în speță nu poate fi determinată cota-parte a fiecărui soț.</p>
La articolul 44 alineatul (9), după sintagma „IFRS” se introduce textul „sau de la implementarea unui nou standard sau a unor actualizări a standardelor intrate în vigoare”.	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Расходы по НСБУ/МСФО (ст. 44 (9) НК). Предлагаемое новшество сомнительно и вызывает вопросы – при каждой актуализации НСБУ/МСФО возникнут необлагаемые разницы? Это очень размытое, недостоверное правило.	<p>Notă</p> <p>Norma a fost exclusă din proiect pentru examinarea suplimentară în cadrul următorului exercițiu de elaborarea a politicii fiscale și vamale.</p>
	AmCham	Se cere actualizat. Astfel, propunem la articolul 44 alineatul (9), după sintagma „IFRS” sa fie introdus textul „sau de la	<p>Notă</p>

La articolul 49 literele a) și b) cuvintele „în Republica Moldova” se substituie cu textul „conform art.15 lit.b)”.	CNPM	implementarea unui nou standard sau a unor actualizări a standardelor intrate în vigoare, cu impact imediat în contul de profit sau pierdere sau cu impact în perioadele fiscale ulterioare”.	Norma a fost exclusă din proiect pentru examinarea suplimentară în cadrul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale.
		Este o normă neunivocă și ar putea fi interpretată. În plus este prea „individuală” și cu mare probabilitate în defavoarea bugetului.	Notă Norma a fost exclusă din proiect pentru examinarea suplimentară în cadrul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale.
Articolul 50. Activitatea de asigurare/reasigurare	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Налог в СЭЗ (ст. 49 НК). Предлагается указать налог по ст. 15 b) НК, но разве экономические агенты в СЭЗ ограничены видом подоходного налога? Ведь это могут быть, к примеру, ИП (ст. 15 а) НК) или небольшие предприятия (ст. 54 3 НК). Снова речь о нарушении принципа налоговой справедливости.	Notă Conceptul de aplicarea impozitului pe venit în mărime de 0% urmează a fi aplicat asupra agenților economici care aplică cota standardă de 12%.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	<p>Dat fiind că Sinteza obiectivelor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative atestă drept argument, că deductibilitatea cheltuielilor legate de formarea provizioanelor pentru asigurători/reasigurători se reglementează la art.50 alin.(3) din Codul fiscal, se propune completarea respectivului alineat (alin.(3) al art.50) cu o nouă propoziție cu următorul cuprins:</p> <p>“Asigurătorilor (reasigurătorilor) li se permite deducerea provizioanelor, reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS. ”</p> <p>Argumentare:</p> <p>Asigurătorii, în cadrul activității sale operaționale, pe lângă cheltuielile legate de formarea rezervelor tehnice/matematiche, înregistrează o serie de creanțe specifice activității: creanțe referitoare la primele neîncasate, creanțe referitoare la reasigurare, la regrese, etc. Având în vedere că companiile de asigurări, în condițiile Legii nr.171/2012 privind piața de capital (articolul 6), Legii contabilității raportării financiare nr.287/2017 (articolul 3 alineatul (1)) reprezintă entități de interes public, iar articolul 5 alineatul (4) din Legea nr.287/2017 atestă că entitățile de interes public întocmesc situații financiare conform IFRS, urmează a fi supuse aceluiași regim de deductibilitate a provizioanelor.</p>	Notă Propunerea va fi examinată suplimentar în cadrul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale.

		<p>A se reține că, societățile de asigurare aplică Standardul Internațional de Raportare Financiară 9 "Instrumente financiare", respectiv Standardul Internațional de Contabilitate 39 "Instrumente financiare: recunoaștere evaluare".</p> <p>În documentul de analiză „Reserves, Provisions and Liabilities”, dezvoltat în cadrul grupului de lucru al Comisiei Uniunii Europene privind elaborarea directivei privind o bază fiscală consolidată comună a societăților, se menționează că în majoritatea, dacă nu toate statele membre, există reguli care să permită o deducere fiscală pentru provizioanele constituite drept rezultat al creanțelor derivate din comercializarea bunurilor/serviciilor cu plata în rate. Dincolo de acest principiu general, există multe modalități de punere în aplicare a acestei politici. De exemplu, provizionul poate fi dedus numai dacă au fost inițiate acțiuni legale împotriva debitorului; sau, doar provizioanele constituite pentru creanțe îndoelnice; sau provizioane în limita unui quantum procentual din valoarea totală a creanțelor; sau plafonul de deductibilitate al provizioanelor se calculează drept quantum procentual reieșind din experiența anterioară a contribuabilului sau pe baza mediei din industrie.</p> <p>Conform „Worldwide Tax Summaries 2017/18”, PwC Europa, în țări precum Austria, Germania, Italia, Liechtenstein, Luxembourg, Norvegia, Olanda, Regatul Unit, Slovenia au fost identificate dispoziții ce oferă dreptul companiilor de deducere a provizioanelor pentru deprecierea creanțelor în limita unui quantum procentual din valoarea totală a creanțelor/vânzărilor.</p>	
Articolul 54¹ . Subiecții impunerii	ACAP	<p>Se propune următoarea redacție:</p> <p>Articolul 54¹ . Subiecții impunerii</p> <p>(1) Subiecți ai impunerii sunt agenții economici care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali.</p> <p>Asigurarea unui tratament fiscal echitabil pentru toți contribuabilii din această categorie în condiții egale.</p>	<p>Notă</p> <p>În măsura în care propunerea necesită a fi analizată în complex, inclusiv sub aspectul impactului bugetar și economic, aceasta va fi examinată în cadrul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale pentru anul 2024.</p>
Articolul 54¹ . Subiecții impunerii	ACAP	<p>Se propune următoarea redacție:</p> <p>Articolul 54¹ . Subiecții impunerii</p>	<p>Notă</p>

		<p>(3) Agenții economice menționate la alin.(1) pot alege regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol sau regimul de impozitare aplicat în mod general stabilit dacă aceștia:</p> <p>a) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venituri în sumă de până la 2,5 milioane de lei;</p> <p>b) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, nu au obținut venit;</p> <p>c) s-au înregistrat pe parcursul perioadei fiscale de declarare.</p> <p>Alegerea regimului fiscal se realizează, prin indicarea lui în politica de contabilitate a agentului economic, pentru subiecții menționați la lit.a) și b) până la data de 25 aprilie, iar pentru subiecții menționați la lit.c) până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de înregistrare.</p> <p>Prevederile acestui articol se aplică începând cu 01 ianuarie 2022.</p> <p>Perioada de pandemie din ultimii 2 ani a avut un impact negativ asupra businessului. Dacă o parte din companiile mari, în special cele care furnizează produse/servicii de prima necesitate au înregistrat venituri, altele au utilizat capitalul/rezervele acumulate, atunci entitățile micului business și-au redus considerabil activitatea, iar multe afaceri mici, preponderent din domeniul prestării serviciilor și horeca și-au sistat și si-au închis activitățile. Conform datelor BNS în anul 2020 numărul întreprinderilor micro s-a micșorat cu 1500 unități, veniturile cu 2715,5 mii lei, iar profitul cu 1013,2 mii lei. În rezultatul analizei veniturilor și profitului obținut de către întreprinderile medii și mijlocii se constată, că întreprinderile micro generează impozit pe venit mai mult decât cele mijlocii și mici. Dacă în anul 2019 întreprinderile micro au generat impozit pe venit în mărime de 1735,9 mii lei (43 398,3 mii lei*4%), atunci întreprinderile mici și mijlocii au generat 1069,7 mii lei (8914,1 mii lei*12%). Aceeași situație se atestă și în anul 2020: întreprinderile micro au generat impozit pe venit în mărime de 1627,31 mii lei (40 682,8 mii lei*4%), întreprinderile mici și mijlocii au generat 791,0 mii lei (6592,2 mii lei*12%). Obiectivele politicii fiscale ale statului trebuie să contribuie la stabilizarea și creșterea</p>	<p>În măsura în care propunerea necesită a fi analizată în complex, inclusiv sub aspectul impactului bugetar și economic, aceasta va fi examinată în cadrul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale pentru anul 2024.</p> <p>Totodată, constatăm că, în cadrul procesului de examinare s-a constatat că plafonul de înregistrare aplicat în Republica Moldova este comparabil cu cel aplicat în alte state ale Uniunii Europene, de exemplu în România 1,7 mil lei, în Estonia 800 mii lei.</p>
--	--	--	--

		<p>economică a activităților antreprenoriale ale businessului mic, de rând cu afacerile mari. Totodată este necesară și o armonizare a legislației fiscale în vederea aplicării unui regim fiscal echitabil tuturor întreprinderilor din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii, așa cum sunt definite în legile speciale ce reglementează aceste domenii. Astfel, conform art.5 alin.(1) din Legea cu privire la întreprinderile mici și mijlocii nr.179 din 21.07.2016 întreprinderile mici și mijlocii se clasifică în următoarele categorii:</p> <p>a) întreprindere micro – întreprindere care are cel mult 9 salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 9 milioane de lei sau deține active totale de până la 9 milioane de lei;</p> <p>b) întreprindere mică – întreprindere care are de la 10 până la 49 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 25 de milioane de lei sau deține active totale de până la 25 de milioane de lei; În scop de raportare financiară, Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 05.01.2018 art.4 alin.(1) clasifică la categoria entităților micro acele entități care, la data raportării, nu depășește limitele a două dintre următoarele criterii:</p> <p>a) totalul activelor – 5 600 000 de lei;</p> <p>b) veniturile din vânzări – 11 200 000 de lei;</p> <p>c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 10.</p> <p>În multe cazuri entitățile obțin pierderi și la aplicarea regimului general de impozitare, adică din suma profitului, obligații fiscale nu apar deoarece lipsește baza de impunere, pe când în cazul impozitării simplificate baza de impozitare nu este legată de rezultatul obținut, ci de sumele încasate. În plus aplicarea regimului special de impozitare este mai simplu pentru entitățile mici, care evita în acest mod aplicarea unui sistem destul de complex de determinare a venitului impozabil cu reguli complexe ce țin de recunoașterea cheltuielilor/ altor deduceri în scop fiscal. La rândul sau regimul simplificat de determinare a impozitului va fi și în beneficiu autorităților fiscale, care mai eficient vor putea efectua controale legate de corectitudinea determinării obligațiilor fiscale.</p>	Notă
Articolul 54 ³ . Modul de calculare, achitare și declarare.	Contabil-practic	Art.54 ³ se completează cu un alineat nou (1 ¹), cu următorul conținut:	

		<p>(1¹) Pentru perioada fiscală 2023-2025, cota impozitului constituie 0% din obiectul impunerii.</p> <p>Obiectul impunerii se determină prin formula:</p> <p>Obiectul impunerii (conform art.54²) \times (Profitul net nerepartizat sub formă de dividende/Profitul net total al perioadei de gestiune) \times 100%</p> <p><u>Argumentare:</u> Crearea rezervului pentru dezvoltarea întreprinderii.</p>	<p>Conceptul de aplicarea impozitului pe venit în mărime de 0% urmează a fi aplicat asupra agenților economici care aplică cota standardă de 12%.</p>
<p>Articolul 67. Restricțiile privind deducerea vărsămintelor</p> <p>(1) Pentru persoana fizică, suma dedusă, conform art.66 alin.(1), împreună cu suma dedusă, conform art.66 alin.(2), nu trebuie să depășească 15% din venitul câștigat de ea în anul fiscal.</p>	Comisia Națională a Pieței Financiare	<p>Deductibilitatea vărsămintelor/plăților în/din fondurile de pensii facultative, potrivit Codului fiscal pentru persoana fizică suma dedusă totală din venitul impozabil nu trebuie să depășească 15% din venitul brut câștigat. Deductibilitatea este redusă, comparativ cu jurisdicțiile europene (nelimitată pentru persoane fizice - cazul Ungariei, cu o piață a pensiilor facultative foarte bine dezvoltată), încât mulți dintre angajatori consideră că salariații nu vor fi interesați de o sumă atât de nesemnificativă, pentru a fi dedusă din venitul impozabil.</p> <p>Respectiv, se propune modificarea articolul 67 aliniatul (1) din Codul fiscal, astfel, cifra „15%” fiind substituită cu cifra „25%”, iar articolul 68 a se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Veniturile fondurilor de pensii facultative și plățile efectuate din aceste fonduri sub formă de pensie suplimentară de anuități nu sunt supuse impozitării.</p> <p>(2) Orice plăți, cu excepția celor de la alin.(1) al prezentului articol, efectuate din fondurile de pensii facultative, se includ în venitul brut al participantului (beneficiarului).”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Sistemul fiscal nu este unul defavorabil în stimularea unor procese economice, în cazul dat fondurile nestatale de pensii. Sunt și alți factori care contribuie la dezvoltarea domeniului dat, veniturile populației, numărul populației, informarea populației și încrederea populației etc</p>
<p>Articolul 70 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 70. Dispoziții generale privind impozitul pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți</p> <p>(1) Nerezidenții care obțin venituri impozabile din Republica Moldova au obligația de a plăti impozit conform prezentului capitol și sunt denumiți în continuare contribuabili.</p> <p>(2) Impozitul stabilit prin prezentul capitol, denumit în continuare impozit pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți,</p>	AmCham	<p>Propunem excluderea modificărilor respective, deoarece acestea introduc un nou concept de impozitare a nerezidenților, care nu a fost discutat preventiv cu comunitatea de afaceri, inclusiv cu comunitatea investitorilor-nerezidenți. Acesta este un pic ajustat comparativ cu cel propus consultărilor publice în anul precedent (exclus din proiectul de politică fiscală și vamală pentru 2022) cu angajamentul de a reveni asupra discutării blocului de nerezidenți inclusiv prin perspectiva viziunii mediului de afaceri. Este regretabil acel fapt că chiar dacă s-a depus o muncă considerabilă pentru a genera problemele cu care se</p>	<p>Notă</p> <p>Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite</p>

<p>se aplică asupra veniturilor brute impozabile obținute din Republica Moldova.</p> <p>La articolul 71:</p> <p>denumirea articolului va avea următorul cuprins: „Articolul 71. Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți”;</p> <p>alineatul (1), prima propoziție va avea următorul cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră.”;</p> <p>litera a) se abrogă;</p> <p>litera b) textul „de servicii, inclusiv a” se exclude.</p> <p>La articolul 74:</p> <p>alineatul (1), textul „Veniturile nerezidenților obținute în Republica Moldova” se substituie cu textul „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți”;</p> <p>alineatul (2), sintagma „la art.71 lit.a)-k)” se substituie cu sintagma „la art.71 lit.b)-k)”.</p> <p>La articolul 75:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți care desfășoară activitate printr-o reprezentanță permanentă, se consideră venituri specificate la art.71 lit.b) –m), r), t) și u).”;</p> <p>la alineatul (2):</p> <p>cuvintele „în Republica Moldova” se substituie cu cuvintele „din Republica Moldova”</p> <p>litera a) se abrogă.</p> <p>La articolul 79³ alineatul (2), textul „Certificatul de rezidență emis pentru o perioadă fiscală este aplicabil și pe perioada primelor 60 de zile ale perioadei fiscale următoare” se substituie cu textul „Certificatul de rezidență este valabil pentru anul/anii pentru care este emis”, iar</p>	<p>confruntă nerezidenții și a fost adresată invitația de a crea un grup de lucru mixt pentru a lucra împreună la o versiune actualizată în baza celor mai bune practici internaționale a blocului pe nerezidenți, aceasta a fost ignorată, inclusiv invitația repetată, înaintată cu câteva luni mai târziu. Considerăm importantă discutarea cât mai extinsă și intensă a unor astfel de concepte, inclusiv prin intermediul unor ședințe tematiche dedicate, pentru a asigura o înțelegere și o acceptanță comună a normelor introduse și care urmează a fi utilizate ulterior de toate părțile implicate. Cu referință la propunerea de modificare integrală a redacției art.70 și art.71 din Codul fiscal atragem atenție la aceea că modul în care sunt formulate prevederile art.70 și 71 creează neînțelegeri și diferite interpretări, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - “au obligația de a plăti impozit” - în esență, plata impozitului este etapa finală, însă prevederile art.70 este de a identifica cine sunt subiecții și obiectele impunerii. Mai mult, se contrazice cu prevederile art.13, 14 și art.91 din Codul fiscal.–de menționat că sunt subiecți ai impunerii cu impozitul pe venit și au obligații fiscale în Republica Moldova. - “prezentul capitol” – nu doar capitolul respectiv obligă nerezidenții de a calcula impozitul. În majoritatea cazurilor impozitul este calculat, declarat și reținut de către plătitorul venitului conform prevederilor art.91 din Codul fiscal. - “denumiți în continuare contribuabili” – practic în tot capitolul continuăm să folosim noțiunea de nerezidenți. - Impozitul stabilit prin prezentul capitol – capitolul nu stabilește impozitul, ci doar stabilește obiectul impozitării, cuantumul ratei de impozitare se stabilește prin art.91 din Codul fiscal. - veniturilor brute impozabile- urmează de definit ce semnifică venitul brut, pentru că există mecanisme diferite de calcularea venitului brut, mai ales pentru situații când remunerarea este sub formă de venituri nemonetare. Prin urmare, această sintagmă va aduce și mai multă neclaritate, fie e urmată de un mecanism exhaustiv. - ca concluzie generală, prevederile art.71 pot fi interpretate în așa mod, că orice relație economică – financiară, avută cu o persoană fizică/juridică nerezidentă, se
---	---

<p>textul „pentru anul calendaristic respectiv” se exclude.</p>	<p>va impune în Republica Moldova, indiferent unde este locul de desfășurare a activității nerezidentului. O explicație mai simplă ar fi, că orice plată efectuată către un nerezident, reprezintă obiect impozabil în Republica Moldova.</p> <p>Astfel, vă aducem exemple care distorsionează principiile de impunere a nerezidenților prin prisma modificărilor operate:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Serviciile hoteliere achitate de către entitatea rezidentă a RM pentru angajatul care a fost delegat în Statul Străin cu scop de serviciu cu condiția că plata se efectuează prin virament de către Entitate rezidentă a RM (inclusiv cu cardul business) sau în numerar de către angajatul entității RM; ✓ Serviciile de reparație a utilajului prestate de către Entitatea nerezidentă pe teritoriul Statului Străin unei Entități rezidente a RM cu condiția că Plata se efectuează prin virament de către Entitate rezidentă RM sau în numerar de către angajatul entității RM; ✓ Serviciile prestate de laborator în Statul străin pentru o entitate rezidentă a RM cu condiția că plata se efectuează prin virament de către entitatea rezidentă a RM sau în numerar de către angajatul entității RM; ✓ Participarea la expoziții, forumuri, seminare etc. în Statul străin de către reprezentanții entităților rezidente a RM; ✓ Serviciile de actualizare a software prestate de Entitatea nerezidentă prin intermediul internetului; ✓ Procurarea biletelor avia în mod electronic de la companii nerezidente ✓ Plasarea publicității/ reclamei prin intermediul platformelor internaționale (Google, Facebook, Instagram, paginile web a nerezidenților, etc <p>De asemenea, un caracter interpretabil are aplicarea modificărilor art.91 la tranzacțiile specifice activității instituțiilor financiare, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Operațiuni cu carduri bancare prin intermediul sistemelor internaționale Visa; Mastercard, American Express; ✓ Sisteme rapide de transferuri internaționale
---	--

		<p>✓ Operațiuni de dealing (procurarea- vânzarea valutei străine la nivel internațional)</p> <p>✓ Procurarea valorilor mobiliare prin burse internaționale</p> <p>La moment lipsește un mecanism reglementat la nivel național, ce poate fi aplicat de Entitățile rezidente RM privind reținerea impozitului pe venit la sursă din plățile efectuate către nerezident, în cazurile, în care achitățile se efectuează online, prin intermediul cardurilor bancare, iar decontările cu sisteme internaționale se efectuează prin clearing (pe baza netto). Astfel, devin neaplicabile prevederile art.91 din Codul fiscal, prin care rezidentul RM urmează să rețină impozit la sursă.</p> <p>Lipsa unui mecanism de reținere, agreat internațional, precum și a posibilităților tehnice de reținere va impune entitățile rezidente a RM să efectueate calcularea și achitarea impozitelor din cont propriu și respectiv un venit este impozitat dublu, atât în țara nerezidentului cât și în RM- statul plătitorului.</p> <p>De asemenea, va fi o povară dublă pentru entitățile din RM din punct de vedere a deductibilității prin prisma art.30 alin.(2) din Codul Fiscal, care menționează “Nu se permite deducerea impozitelor achitate în numele unei persoane, alta decât contribuabilul”. Cheltuielile cu impozitul pe venit la sursă vor fi pe seama entității rezidente, astfel nu se vor recunoaște ca deductibile la determinarea venitului impozabil la finele anului de gestiune.</p> <p>În cazul, în care instituțiile financiare vor calcula și vor achita din cont propriu impozitele din tranzacții cu sistemele internaționale, valoarea impozitelor va fi inclusă în comisioanele pentru serviciile prestate clienților. Ca urmare, va fi un impact semnificativ asupra clienților -persoane fizice și juridice.</p> <p>Necesitatea respectării angajamentelor internaționale și continuitatea armonizării legislației naționale la prevederile UE – practica fiscală internațională presupune impozitarea serviciilor luând în considerare locul prestării serviciilor, cu excepția pe dividende, dobânzi, royalty etc. în coroborare cu Convențiile de evitarea dublei impuneri, fapt practicat și în Republica Moldova. Aspecte privind impozitarea</p>
--	--	--

<p>Articolul 70. Dispoziții generale privind divizarea surselor de venit ale nerezidenților</p>	<p>ACAP</p>	<p>nerezidenților sunt prevăzute și în legislația fiscală a României, fiind expres prevăzute veniturile ce urmează a fi impozitate pe teritoriul României. Modificarea operată vine în contradicție cu normele internaționale, care creează de fapt un mediu prielnic de impozitare dublă care va revine asupra entităților rezidente RM. În nota informativă NU se face referire la prevederile din UE privind armonizarea legislației locale. Suplimentar, atragem atenția că argumente pentru excluderea blocului dat ce ține de nerezidenți pot fi consultate în avizul acordat de AmCham Moldova la propunerile de politică fiscală și vamală pentru 2022 (pct.11).</p>	
<p>Articolul 70 va avea următorul cuprins: „Articolul 70. Dispoziții generale privind impozitul pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți (3) Nerezidenții care obțin venituri impozabile din Republica Moldova au obligația de a plăti impozit conform prezentului capitol și sunt denumiți în continuare contribuabili. (4) Impozitul stabilit prin prezentul capitol, denumit în continuare impozit pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, se aplică asupra veniturilor brute impozabile obținute din Republica Moldova.</p>	<p>Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC</p>	<p>Varianța nouă a articolului este lipsită de sens, nu este informativă privind principiile de recunoaștere a veniturilor nerezidenților obținute în Republica Moldova. Nu este clar scopul abrogării variantei vechi a acestui articol care, de asemenea, nu era informativă dar mai bună decât varianta propusă. Nu este clar care sunt principiile de recunoaștere a veniturilor obținute din Republica Moldova a nerezidenților. Art.71 nu rezolvă problema.</p>	<p>Notă Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite</p>
<p>Articolul 70 va avea următorul cuprins: „Articolul 70. Dispoziții generale privind impozitul pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți (3) Nerezidenții care obțin venituri impozabile din Republica Moldova au obligația de a plăti impozit conform prezentului capitol și sunt denumiți în continuare contribuabili. (4) Impozitul stabilit prin prezentul capitol, denumit în continuare impozit pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, se aplică asupra veniturilor brute impozabile obținute din Republica Moldova.</p>	<p>Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC</p>	<p>Propunem excluderea modificărilor. Practica fiscală internațională presupune impozitarea serviciilor luând în considerare locul prestării serviciilor, cu unele excepții, cum ar fi dividende, dobânzi, royalty etc. Această abordare se conține, inclusiv și în Convenția Model a OCDE cu Privire la Venituri și Capital, și în comentariile la aceasta. Pe parcursul mai multor ani Serviciul Fiscal de Stat și Ministerul Finanțelor a depus un efort considerabil privind alinierea legislației naționale la actele internaționale menționate mai sus. Modificarea propusă duce la crearea unui cadru legislativ și normativ incompatibil cu normele recunoscute internațional, și va genera impozitare dublă în mai multe situații, descurajând activitatea nerezidenților în Republica Moldova, inclusiv cea educațională, de oferire accesului la inovații și la servicii de infrastructură IT importantă pentru membrii ATIC.</p>	<p>Notă Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite</p>

		<p>De asemenea, varianta propusă a modificărilor creează mai multe situații de incertitudine și interpretabilitate a normelor noi, cum ar fi:</p> <p>1) Situații de tranziție – când o parte de plată pentru un serviciu este făcută în anul 2022 și o parte – în anul 2023;</p> <p>2) Situații în care nu este clară/logică obținerea veniturilor din surse aflate în Republica Moldova – servicii de cazare și hoteliere, inclusiv servicii de agregare a acestora (ex. Booking.com), procurarea biletelor avia, procurarea serviciilor de mentenanță, hosting, reclamă;</p> <p>3) Tranzacții complexe pentru care puteau fi aplicate, ca reper, normele din comentarii la Convenția Model a OCDE – odată cu modificarea principiilor de bază, această nu va mai fi posibilă;</p> <p>4) Plasarea publicității pe platformele internaționale, inclusiv cu scop de promovare a produselor software proprii sau de recrutare.</p> <p>De asemenea, modificarea propusă nu ține cont de numărul redus de convenții de evitare a dublei impuneri semnate de Republica Moldova (aproximativ 50), în comparație cu, de exemplu, cel al României, care are 86 de convenții semnate, inclusiv cu SUA. Deci, în mod practic, se limitează accesul întreprinderilor din Republica Moldova la un șir de servicii necesare, ofertele rezidenților statelor cu care nu există convenții semnate devenind în mod automat mai scumpe și mai puțin atractive din punct de vedere financiar, inclusiv din cauza negocierii sumelor nete cu nerezidenți pentru care întreprinderile din Republica Moldova vor fi nevoite să suporte ele acel impozit reținut de la nerezident.</p> <p>De asemenea, am dori să subliniem, că negocierea unor noi convenții de evitare a dublei impuneri ar putea fi îngreunată dacă legislația națională va varia semnificativ de la bunele practici propuse de OCDE.</p>		
„Articolul 70. Dispoziții generale privind impozitul pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți (1) Nerezidenții care obțin venituri impozabile din Republica Moldova au obligația	CNPM	<p>Se necesită reformulare – nu în toate situațiile nerezidenții de sine stător achita impozitul pe venit. (în special în cazul în care se face reținerea la sursa de plata)</p> <p>Ținem să atragem atenția asupra faptului că articolul dat reglementează și impunerea reprezentanțelor permanente. Dar</p>	Notă Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite	

<p>de a plăti impozit conform prezentului capitol și sunt denumiți în continuare contribuabili.</p> <p>(2) Impozitul stabilit prin prezentul capitol, denumit în continuare impozit pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, se aplică asupra veniturilor brute impozabile obținute din Republica Moldova.</p> <p>Articolul 70 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 70. Dispoziții generale privind impozitul pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți</p> <p>(5) Nerezidenții care obțin venituri impozabile din Republica Moldova au obligația de a plăti impozit conform prezentului capitol și sunt denumiți în continuare contribuabili.</p> <p>(6) Impozitul stabilit prin prezentul capitol, denumit în continuare impozit pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, se aplică asupra veniturilor brute impozabile obținute din Republica Moldova.</p> <p>La articolul 71:</p> <p>denumirea articolului va avea următorul cuprins: „Articolul 71. Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți”;</p> <p>alineatul (1), prima propoziție va avea următorul cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră.”;</p> <p>litera a) se abrogă;</p> <p>litera b) textul „de servicii, inclusiv a” se exclude.</p> <p>La articolul 74:</p> <p>alineatul (1), textul „Veniturile nerezidenților obținute în Republica Moldova” se substituie cu textul „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți”;</p> <p>alineatul (2), sintagma „la art.71 lit.a)-k)” se substituie cu sintagma „la art.71 lit.b)-k)”.</p>	<p>Елена Яворская, администратор группы Contabil News</p>	<p>reprezentanțele se impozitează din venitul brut, deci intervenția este una nereușită.</p>	<p>Notă</p> <p>Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite</p>
---	---	--	--

<p>La articolul 75:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți care desfășoară activitate printr-o reprezentanță permanentă, se consideră veniturile specificate la art.71 lit.b) – m), r), t) și u).”;</p> <p>la alineatul (2):</p> <p>cuvintele „în Republica Moldova” se substituie cu cuvintele „din Republica Moldova”</p> <p>litera a) se abrogă.</p>			
<p>Articolul 70 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 70. Dispoziții generale privind impozitul pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți</p> <p>(7) Nerezidenții care obțin venituri impozabile din Republica Moldova au obligația de a plăti impozit conform prezentului capitol și sunt denumiți în continuare contribuabili.</p> <p>(8) Impozitul stabilit prin prezentul capitol, denumit în continuare impozit pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, se aplică asupra veniturilor brute impozabile obținute din Republica Moldova.</p> <p>La articolul 71:</p> <p>denumirea articolului va avea următorul cuprins: „Articolul 71. Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți”;</p> <p>alineatul (1), prima propoziție va avea următorul cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră.”;</p> <p>litera a) se abrogă;</p> <p>litera b) textul „de servicii, inclusiv a” se exclude.</p> <p>La articolul 74:</p>	<p>Alianța</p> <p>Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova</p>	<p>Art. IV, pct. 15-19, propunem excluderea acestora, deoarece acestea introduc un nou concept de impozitare a nerezidenților care creează neînțelegeri și diferite interpretări, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “au obligația de a plăti impozit” - în esență, plata impozitului este etapa finală, însă prevederile art.70 este de a identifica cine sunt subiecții și obiectele impunerii. Mai mult, se contrazice cu prevederile art.13, 14 și art.91 din Codul fiscal.– de menționat că sunt subiecți ai impunerii cu impozitul pe venit și au obligații fiscale în Republica Moldova. • Impozitul stabilit prin prezentul capitol – capitolul nu stabilește impozitul, ci doar stabilește obiectul impozitării, cuantumul ratei de impozitare se stabilește prin art.91 din Codul fiscal. • veniturilor brute impozabile- urmează de definit ce semnifică venitul brut, pentru că există mecanisme diferite de calcularea venitului brut, mai ales pentru situații când remunerarea este sub formă de venituri nemonetare. Prin urmare, această sintagmă va aduce și mai multă neclaritate, fie e urmată de un mecanism exhaustiv. Prevederile art.71 pot fi interpretate în așa mod, că orice relație economică – financiară, avută cu o persoană fizică/juridică nerezidentă, se va impune în Republica Moldova, ca exemplu: • Serviciile hoteliere achitate de către entitatea rezidentă a RM pentru angajatul care a fost delegat în străinătate; • Participarea la expoziții, forumuri, seminare etc. în străinătate de către reprezentanții entităților rezidente a RM; 	<p>Notă</p> <p>Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite</p>

<p>alineatul (1), textul „Veniturile nerezidenților obținute în Republica Moldova” se substituie cu textul „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți”;</p> <p>alineatul (2), sintagma „la art.71 lit.a)-k)” se substituie cu sintagma „la art.71 lit.b)-k)”.</p> <p>La articolul 75:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți care desfășoară activitate printr-o reprezentanță permanentă, se consideră veniturile specificate la art.71 lit.b) – m), r), t) și u).”;</p> <p>la alineatul (2):</p> <p>cuvintele „în Republica Moldova” se substituie cu cuvintele „din Republica Moldova”</p> <p>litera a) se abrogă.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Serviciile de actualizare a software prestate de compania nerezidentă prin intermediul internetului; • Procurarea biletelor avia în mod electronic de la companii nerezidente • Plasarea publicității/ reclamei prin intermediul platformelor internaționale (Google, Facebook, Instagram, paginile web a nerezidenților, etc) Și asta se introduce când noi avem numai 50 tratate de evitarea dublei impuneri active și când situația cu Tratatul cu SUA din punct de vedere a Guvernului Republicii Moldovei nu este aplicabil (vezi https://sfs.md/ro/tratate-internationale). După opinia noastră această normă va avea efect negativ atât din punct de vedere a creșterii costurilor pentru utilizarea tipurilor de servicii cât și spre micșorarea volumului de export al produselor și serviciilor autohtone, care necesită servicii de marketing și promovarea și nu numai. 	
<p>La articolul 71:</p> <p>denumirea articolului va avea următorul cuprins: „Articolul 71. Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți”;</p> <p>alineatul (1), prima propoziție va avea următorul primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră: cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, indiferent dacă sunt</p>	CNPM	<p>Redacția existentă este mai reușită. Nu are sens reformularea Redacția anterioară este mai potrivită legată de sursa de venit impozabila – cea obținută în RM</p>	<p>Notă</p> <p>Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite</p>
<p>alineatul (1), prima propoziție va avea următorul primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră: cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, indiferent dacă sunt</p>	Camera de Comerț și Industrie	<p>Se propune excluderea sintagmei „indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate”. Aceasta extinde nejustificat aria de impunere a veniturilor nerezidenților asupra veniturilor obținute în afara Republicii Moldova, fapt ce contravine normelor internaționale de impozitare.</p> <p>Codul fiscal art.1, alin.(1) prevede că ”în prezentul cod se stabilesc principiile generale ale impozitării în Republica Moldova”</p>	<p>Notă</p> <p>Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite</p>
<p>alineatul (1), prima propoziție va avea următorul primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră: cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, indiferent dacă sunt</p>	CNPM	<p>Abordare foarte confuză. Opinăm asupra faptului de definire separată a veniturilor obținute pe teritoriul RM – abordare analogică ca și în cazul TVA, unde se pot atribui careva servicii la cele obținute pe teritoriul RM.</p>	<p>Notă</p> <p>Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite</p>
<p>La articolul 71 alineatul (1), prima propoziție va avea următorul cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți,</p>	FIA	<p>Sintagma „indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate” extinde sfera de impunere a veniturilor nerezidenților nejustificat asupra veniturilor obținute de</p>	<p>Notă</p>

indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră.”		nerezidenți în afara RM, fapt ce contravine normelor de impozitare internațională. Precum și Codul fiscal art.1, alin.(1) prevede că ”prezentul cod se stabilesc principiile generale ale impozitării în Republica Moldova” Solicităm de a exclude sintagma.	Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite
La articolul 71 Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți”; alineatul (1), prima propoziție va avea următorul cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, sunt astfel de venituri, al căror loc de livrare este Republica Moldova”. De exemplu: Un nerezident poate presta servicii sau, de exemplu: vinde bunuri unui rezident în afara teritoriului Republicii Moldova fără a le importa pe teritoriul vamal al Republicii, rezultă din definiția prezentată că astfel de tranzacții ar trebui clasificate și ca venituri nerezidenților obținute pe teritoriul Republicii Moldova, deși nu este cazul.	Comunitatea Auditatorilor RM	La articolul 71 Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți”; alineatul (1), prima propoziție va avea următorul cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, sunt astfel de venituri, al căror loc de livrare este Republica Moldova”. De exemplu: Un nerezident poate presta servicii sau, de exemplu: vinde bunuri unui rezident în afara teritoriului Republicii Moldova fără a le importa pe teritoriul vamal al Republicii, rezultă din definiția prezentată că astfel de tranzacții ar trebui clasificate și ca venituri nerezidenților obținute pe teritoriul Republicii Moldova, deși nu este cazul.	Notă Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite
La articolul 71: denumirea articolului va avea următorul cuprins: „ Articolul 71. Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți”; alineatul (1), prima propoziție va avea următorul cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră.”;	ADAM	Sintagma „indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate” extinde sfera de impunere a veniturilor nerezidenților nejustificat asupra veniturilor obținute de nerezidenți în afara RM, fapt ce contravine normelor de impozitare internațională. Solicităm de a exclude sintagma.	Notă Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite
La articolul 75: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți care desfășoară activitate printr-o reprezentanță permanentă, se consideră veniturile specificate la art.71 lit. b) –m), r), t) și u).”;	CNPM	Reprezentantele permanente pot desfășura orice activitate, inclusiv la vânzarea de mărfuri ca și alte persoane juridice rezidente.	Notă Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite
la alineatul (2): cuvintele „în Republica Moldova” se substituie cu cuvintele „din Republica Moldova” litera a) se abrogă.	CNPM	CNPM își exprimă dezacordul cu modificările propuse la acest alineat. Autorii nu au prezentat raționamente pentru această abordare. Entitățile vor întâmpina dificultăți enorme în realizarea obligațiilor menționate (cu alte cuvinte nu le vor putea realiza) și se sfidează practica internațională existentă.	Notă Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite

La articolul 79 ³ alineatul (2), textul „Certificatul de rezidență emis pentru o perioadă fiscală este aplicabil și pe perioada primelor 60 de zile ale perioadei fiscale următoare” se substituie cu textul „Certificatul de rezidență este valabil pentru anul/anii pentru care este emis”, iar textul „pentru anul calendaristic respectiv” se exclude	CNPM	Nu se susține. Versiunea existentă este mai reușită	Notă Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite
La articolul 79 ³ alineatul (2), textul „Certificatul de rezidență emis pentru o perioadă fiscală este aplicabil și pe perioada primelor 60 de zile ale perioadei fiscale următoare” se substituie cu textul „Certificatul de rezidență este valabil pentru anul/anii pentru care este emis”, iar textul „pentru anul calendaristic respectiv” se exclude.	Comunitatea Auditorilor RM	<p>Adaugă 79³ alineatul (2) se adaugă următoarele informații: Un rezident al Republicii Moldova poate obține un document care confirmă nerezidența unei persoane juridice prin verificarea informațiilor de pe site-ul web al autorităților competente din străinătate (Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Inspectoratul fiscal sau alt organ oficial). Ca confirmare a verificării, rezidentul Republicii Moldova trebuie să aibă o copie a informațiilor primite de pe site-ul oficial al nerezidentului, un link către acest site și, dacă este necesar, o traducere a informațiilor de pe site.</p> <p>În conformitate cu prevederile Directivei (UE) 2019/770 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 Privind anumite aspecte referitoare la contractul de furnizare de conținut digital și de servicii digitale, informația digitală are aceeași forță juridică ca cea prezentată pe suportul de hârtie.</p> <p>Propunem excluderea modificărilor.</p> <p>Nu suntem de acord cu eliminarea termenului de 60 zile de valabilitate a certificatului de rezidență fiscală emis în anul trecut (norma din articolul 79³ din Codul fiscal), deoarece în practică se întâmplă situații, când alt document de confirmare a rezidenței fiscale cu excepție la acel certificat, nu este disponibil, dar certificatul de confirmare a rezidenței fiscale poate fi solicitat doar printr-o cale birocratică destul de complexă.</p>	Nu se acceptă În vederea nelimitării dreptului de a confirma Statul de reședință
La articolul 79 ³ alineatul (2), textul „Certificatul de rezidență emis pentru o perioadă fiscală este aplicabil și pe perioada primelor 60 de zile ale perioadei fiscale următoare” se substituie cu textul „Certificatul de rezidență este valabil pentru anul/anii pentru care este emis”, iar textul „pentru anul calendaristic respectiv” se exclude.	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	<p>Propunem excluderea modificărilor.</p> <p>Nu suntem de acord cu eliminarea termenului de 60 zile de valabilitate a certificatului de rezidență fiscală emis în anul trecut (norma din articolul 79³ din Codul fiscal), deoarece în practică se întâmplă situații, când alt document de confirmare a rezidenței fiscale cu excepție la acel certificat, nu este disponibil, dar certificatul de confirmare a rezidenței fiscale poate fi solicitat doar printr-o cale birocratică destul de complexă.</p>	Notă Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite
La articolul 79 ³ alineatul (2), textul „Certificatul de rezidență emis pentru o perioadă fiscală este aplicabil și pe perioada primelor 60 de zile ale perioadei fiscale următoare” se substituie cu textul „Certificatul de rezidență este valabil pentru anul/anii pentru care este emis”, iar	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Сертификат о резидентстве (ст. 79 ³ НК). Непонятно намерение укоротить срок применения сертификата о резидентстве в условиях нынешнего чрезвычайного положения в мире из-за военных действий, понятно было бы не просто оставить существующий срок в 60 дней следующего года, но даже его продление	Notă Ca urmare consultărilor, modificările ce țin de impozitarea nerezidenților au fost revizuite

<p>textul „pentru anul calendaristic respectiv” se exclude.</p> <p>Articolul 80. Impozitarea dividendelor</p>		<p>Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC</p>	<p>Se propune excluderea impozitării la sursa de plată a dividendelor achitate persoanei juridice de către filiala acesteia.</p> <p>Cota minimă pe care trebuie să o dețină persoana juridică în capitalul filialei trebuie să fie de 10%, iar durata neîntreruptă minimă pentru care persoana juridică trebuie să dețină asemenea cotă trebuie să fie de 2 ani.</p> <p>Această normă ar fi în concordanță cu prevederile Directivei 90/435/CEE din 23.07.1990 privind regimul fiscal comun care se aplică societăților-mamă și filialelor acestora din diferite state (https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003L0123:en:HTML), modificată prin Directiva 2003/123/CE din 22.12.2003 (https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003L0123:en:HTML), potrivit căreia persoana juridică dintr-un Stat-membru care întrunește condițiile menționate mai sus se scutește de impozit pe venit pe dividendele primite de la filiala sa dintr-un alt Stat membru, iar filiala la rândul ei se scutește de obligația de reține impozit pe venit pe dividendele achitate unei asemenea persoanei juridice. Pentru mai multe detalii, a se vedea: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/parent-companies-their-subsidiaries-eu-union_en. Potrivit Directivei 2003/123/CE din 22.12.2003, „(2) Obiectivul Directivei 90/435/CEE este de a scuti de la reținerea la sursă dividendele și alte forme de repartizare a profitului achitate societăților-mamă de către filiale și de a elimina dubla impozitare a acestor venituri la nivelul societății-mamă. ... (10) Atunci când grupurile corporative sunt organizate în lanțuri de societăți comerciale și profiturile sunt distribuite prin lanțul de filiale către societatea-mamă, dubla impozitare ar trebui eliminată fie prin scutire, fie prin acordarea de credite fiscale. În cazul creditelor fiscale, societatea-mamă ar trebui să aibă posibilitatea de a deduce orice impozit plătit de oricare din filialele din lanț, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute de Directiva 90/435/CEE”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Nu este clară propunerea în contextul în care conform art.20 lit.z¹⁹⁾ din Codul fiscal, dividendele primite de persoanele juridice rezidente de la alte persoane juridice rezidente, cu excepția dividendelor aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv.</p>
--	--	---	--	--

		<p>Potrivit Directivei 90/435/CEE din 23.07.1990, gruparea societăților din diferite state membre poate fi necesară pentru a crea în Uniunea Europeană condiții similare celor de pe piața internă și pentru a asigura astfel realizarea și buna funcționare a pieței comune. Aceste operațiuni nu trebuie împiedicate prin restricții, dezavantaje sau denaturări determinate în special de dispozițiile fiscale ale statelor membre. În consecință, este necesar să fie introduse, pentru asemenea grupuri de societăți din diferite state membre, norme de impozitare neutre din punct de vedere concurențial, pentru a permite întreprinderilor să se adapteze cerințelor pieței comune, să-și mărească productivitatea și să-și consolideze poziția concurențială la nivel internațional. Chiar și în lipsa reciprocității din partea altor state, această normă poate avea rost pentru atragerea investițiilor străine în țară. Dacă nu se doresc asemenea facilități unilaterale, atunci, pornind de la motivele expuse mai sus, asemenea normă ar fi justificată cel puțin pentru cazurile în care societatea-mamă și filiala sunt ambele rezidente a Republicii Moldova. O normă similară se aplică în legislația României. De exemplu, art.43 al Codului fiscal român (https://www.noulcodfiscal.ro/titlu-2/capitol-5/articol-43.html) stabilește că „o persoană juridică română care plătește dividende către o persoană juridică română are obligația să rețină, să declare și să plătească impozitul pe dividende reținut către bugetul de stat, ... prin aplicarea unei cote de impozit de 5% asupra dividendului brut plătit unei persoane juridice române.... Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul dividendelor plătite de o persoană juridică română unei alte persoane juridice române, dacă persoana juridică română care primește dividendele deține, la data plății dividendelor, minimum 10% din titlurile de participare ale celeilalte persoane juridice, pe o perioadă de un an împlinit până la data plății acestora inclusiv”.</p>	
<p>Art. 80 (1) Agentul economic achită dividende acționarilor (asociaților) săi din venitul rămas după impozitare</p>	<p>FIA</p>	<p>Dividendele se achită din profitul contabil (fiscal) al entității. Poate achita dividende și în avans. Corectarea conținutului</p>	<p>Notă Propunerea urmează a fi examinată suplimentar în cadrul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale</p>

<p>Articolul 90. Refinerile în prealabil din alte plăți efectuate în folosul rezidentului</p>	<p>Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC</p>	<p>Se propune excluderea impozitării duble a proprietății distribuite în cazul lichidării agentului economic (întreprinderii fice).</p> <p>Art.56 Cod fiscal prevede că „dacă agentul economic efectuează plăți în natură acționarilor (asociaților) săi conform cotei de participație a acestora (dividende, plăți în cazul lichidării, sau sub altă formă), atunci se ține cont de creșterea sau pierderea de capital ca și cum această proprietate a fost vândută acționarului (asociațului) de către agentul economic la prețul ei de piață”.</p> <p>Totodată, art.57 alin.(2) din Cod fiscal stabilește că „în cazul lichidării agentului economic, beneficiarii proprietății distribuite sunt tratați ca și cum ei și-au schimbat cotele de participație în capitalul agentului economic lichidat pe o sumă egală cu valoarea de piață a proprietății obținute”.</p> <p>Art.57 alin.(3) Cod fiscal, abrogat prin Legea nr.122 din 16.08.2019, în vigoare 01.01.2020, stabilea că „la lichidarea filialei (întreprinderii-fică), întreprinderea de bază nu ia în considerare creșterea sau pierderile de capital de pe urma vânzării proprietății filialei (întreprinderii-fică) lichidate”.</p> <p>Asemenea prevedere se conține în Basic World Tax Code, din care a fost preluat art.57 la elaborarea Codului fiscal în anul 1997.</p> <p>Merită de menționat că art.57 alin.(4) Cod fiscal, care definește noțiunea de întreprindere-fică, făcea referință greșit la art.55 alin.(2) atunci când se referă la definiția noțiunii de „control”:</p> <p>“o întreprindere se consideră întreprindere-fică dacă întreprinderea de bază exercită controlul asupra ei pe parcursul întregii perioade de lichidare, în condițiile art.55 alin.(2)”.</p> <p>Art.55 alin.(2) Cod fiscal stabilește că „pentru persoana care a contribuit cu active, baza valorică a titlului de proprietate (acțiuni, certificat de participație, alt document ce confirmă participarea în capitalul agentului economic) este egală cu baza valorică ajustată a activelor transmise ca contribuție”.</p> <p>Definiția noțiunii de control este dată la art.58 alin.(2’):</p> <p>„(2’) În sensul prezentului capitol, prin control se înțelege deținerea în capitalul agentului economic a unei cote de participație, în care se includ:</p>	<p>Nu este clară propunerea în contextul în care art.57 din CF a fost modificat prin Legea nr.257/2020.</p>
--	---	--	---

			a) cel puțin 80% din drepturile de vot decisiv ale tuturor formelor de participare cu drept de vot decisiv; b) cel puțin 80% din numărul total de acțiuni în cazul oricărei alte forme de participare”.	
Articolul 90¹. Reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit (3 ³) Fiecare plătitor de câștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de: – 18% din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui câștig nu depășește 1% din scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1); – 12% din câștigurile de la campaniile promoționale în partea în care valoarea fiecărui câștig depășește mărimea scutirii personale stabilite la art.33 alin.(1).	„NGM COMPANY”S.R.L.		La articolul 90 ¹ alineatul (3 ³) liniuța întâi, textul „18%” se substituie cu textul „12%”; Considerăm că reducerea acesteia de la 18% la 12%, va permite readucerea din sectorul tenebru a mai multor jucători, care evită să participe la jocurile de noroc autorizate din cauza cotei majorate a impozitului. Se estimează că, din contul revenirii în sectorul autorizat a jucătorilor valoarea absolută a impozitelor colectate, în cazul reducerii cotei de impozitare, urmează a fi mai mare decât valoarea actuală a sumelor colectate.	Nu se acceptă Propunerea urmează a fi examinată suplimentar în cadrul următoarelor exerciții de elaborare a politicii fiscale și vamale.
Articolul 90 ¹ : la alineatul (3 ⁷), textul „3%” se substituie cu textul „12%”	Comisia Națională a Pieței Financiare		Pentru a delimita, corespunzător a facilita, regimul fiscal aplicat unor categorii de valori mobiliare se propune la articolul 90 ¹ din Codul fiscal nr.1163/1997: - la alin.(3 ⁷) a exclude sintagma "precum și emitenții de valori mobiliare corporative - la alin.(3 ⁸) după textul „valorile mobiliare de stat” a completa cu textul „cu termen scurt de circulație” - a completa cu alin. (3 ⁹) cu următorul cuprins: (3 ⁹) Persoanele specificate la art.90 refin un impozit în mărime de 3% din veniturile obținute de către persoanele fizice de la valorile mobiliare de stat cu termen lung de circulație, de la dobânzile aferente obligațiunilor corporative și cele emise de autoritățile publice locale. Argumentare: Aplicarea unui sistem preferențial al impozitării (de exemplu, 3 la sută pentru impozitarea dobânzilor achitate în folosul persoanelor fizice, defînitoare de valori mobiliare de stat cu termenul de circulație mai mare de 1 an), pentru titlurile de valoare de stat cu termen de scadență lung — mai mare de 1 an ar încuraja investitorii retail să investească în instrumente financiare pe termen lung.	Notă Ca urmare procesului de consultare, cota impozitului a fost revizuită

		Exemplul României este unul indicat determinant ca argument, în anul 2022 fiind aprobată Legea privind reducerea impozitului pentru investitori de pe piața de capital. Prevederile noii legi dedicată pieței de capital din România vor genera cu siguranță un interes crescut în rândul celor care nu au abordat, până acum, piața de capital vor transforma bursa într-un instrument mai atractiv pentru finanțarea companiilor pe termen lung.		
Articolul 90 ¹ : la alineatul (3 ⁷), textul „3%” se substituie cu textul „12%”	FIA Camera de Comerț și Industrie	Majorarea cotei de impunere a dobânzilor plătite persoanelor fizice va contribui la diminuarea tendinței acestora de a păstra mijloacele bănești la depozite bancare în RM. Solicităm excluderea din proiect.	Notă Ca urmare procesului de consultare, cota impozitului a fost revizuită	
	Asociația Băncilor din Moldova	Comunitatea bancară își exprimă îngrijorarea cu privire la propunerea de majorare semnificativă a cotei impozitului din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente de la 3% la 12%, în condițiile în care, în pofida eforturilor Băncii Naționale a Moldovei de a tempera consumul și a stimula economisirea prin majorarea exponențială a ratei de bază de la începutul anului, volumul depozitelor la termen atrase de la persoanele fizice în primele 10 luni ale anului curent la nivelul sistemului bancar este în scădere cu 1.8 mlrd. lei față de perioada similară a anului precedent (a se vedea Figura de mai jos). O creștere majoră a cotei impozitului din dobânzile achitate de către bănci ar descuraja economisirea și ar face mai anevoioasă atragerea depozitelor de către bănci, or plasamentele bancare ale populației contribuie direct la finanțarea durabilă a economiei naționale, ceea ce ar face și mai dificilă și mai de durată redresarea economică a țării având în vedere contextul economic și geopolitic actual. Majorarea cotei impozitului pentru veniturile din dobânzi trebuie să fie precedată de o analiză a impactului nu doar din perspectiva bugetară, dar asupra sectorului financiar și a populației, pentru a nu crea un dezechiliu la nivel economic, și respectiv un efect invers asupra veniturilor bugetare.	Notă Ca urmare procesului de consultare, cota impozitului a fost revizuită	
Articolul 90 ¹ . Refinerea finală a impozitului din unele tipuri de venit	ACAP	Articolul 90 ¹ . Refinerea finală a impozitului din unele tipuri de venit	Notă Propunerea urmează a fi examinată suplimentar în cadrul următorului	

		<p>să fie completată cu prevederile corespunzătoare potrivit căroră să fie cert stabilit că majorarea capitalului social din contul profitului net (rezervelor) proporțional cotelor deținute de proprietari nu constituie o repartizare de dividende către proprietari.</p> <p>Majorarea capitalului social al entității din contul profitului net (rezervelor) proporțional cotelor deținute de proprietari nu constituie o repartizare de dividende către proprietari.</p> <p>Atât profitul net (rezervele) cât și capitalul social sunt articole distincte componente ale capitalului propriu al entității. Acestea aparțin entității și nu proprietarilor. Această operațiune nu poate fi interpretată ca una în rezultatul căreia proprietarii au obținut venit.</p>	exerciția de elaborare a politicii fiscale și vamale
	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	<p>Se propune excluderea impozitării la sursa de plată a dividendelor achitate persoanei juridice de către filiala acesteia prin introducerea modificărilor și în art.20 din Codul fiscal.</p> <p>Totuși, atragem atenția că potrivit alin.(4) al acestui articol, reținerea impozitului de 6% și 15% de către plătitorul dividendelor se considera reținere finală a impozitului, iar beneficiarul dividendelor era scutit de la includerea lor în venitul brut și declararea lor. Prin urmare, odată cu excluderea obligației privind reținerea impozitului de 6% și 15% din dividendele achitate persoanelor juridice rezidente, alin.(4) al art.90¹ Cod fiscal, de asemenea, nu se mai aplică acestor dividende și astfel persoana juridică care primește dividendele devine obligată să le includă în venitul brut și să achite impozit pe venit de 12%. Astfel, situația persoanelor juridice rezidente care primesc dividende s-ar înrăutăți în raport cu alți beneficiari ai dividendelor. De aceea, pentru a atinge obiectivul menționat mai sus de a exclude impozitarea dublă a veniturilor persoanei juridice rezidente care achită dividende altei persoane juridice rezidente, este necesar, suplimentar, de a completa art.20 din Codul fiscal cu o literă nouă, prin care să nu fie incluse în venitul brut dividendele primite de persoanele juridice rezidente, achitate de persoanele specificate la art.90.</p>	<p>Nu este clară propunerea în contextul în care potrivit art.20 lit.z¹⁹) din Codul fiscal, nu reprezintă sursă de venit impozabilă dividendele primite de persoanele juridice rezidente de la alte persoane juridice rezidente, cu excepția dividendelor aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv (în vigoare 01.01.2021).</p>
	ADAM		<p>Notă</p> <p>Ca urmare procesului de consultare, cota impozitului a fost revizuită</p>

	AmCham	<p>Solicitim excluderea din proiect.</p> <p>Vizavi de creșterea cotei impozitului pe venit sub formă de dobânzi la depozitele bancare de 4 ori, menționăm că majorarea cotei impozitului pentru veniturile din dobânzi trebuie să fie precedată de o analiză a impactului nu doar din perspectiva bugetară, dar și asupra sectorului financiar și a populației, pentru a nu crea un dezechilibru la nivel economic, și respectiv un efect invers asupra veniturilor bugetare. Majorarea ratei de impozitare în esență semnifică cheltuieli mai mari suportate doar de către beneficiar- persoană fizică fiind reține 12% din dobânzii, sau cu 9 p.p mai mult față de anul 2022. Cu alte cuvinte, beneficiarul va primi o dobândă netă mai mică cu 1-2 p.p. de la rata stabilită a dobânzii inițial. Prin urmare, persistă o probabilitate majoră privind schimbarea comportamentului investițional/economic al persoanei fizice, și redirecționarea fluxurilor monetare investiții în active mai puțin sigure sau, cel mai probabil, deținerea numerarului. La moment, instrumentul financiar de investiții prin depunerea resurselor în depozite este unul sigur, funcțional și pe înțelesul populației. Analiza structurii depozitelor, demonstrează că acestea în mare parte nu poartă un caracter investițional ci mai degrabă “conservarea acestor lichidități ca o pernă de siguranță financiară” precum și un instrument de diminuare a impactului inflaționist asupra acestora. Ori, în condițiile mărimii ratei inflației actuale suma dobânzi nu poate fi calificată drept un venit suplimentar, întrucât venitul real al persoanei se diminuează. Creșterea semnificativă a presiunii fiscale (de 4 ori) comportă riscuri evidente de migrare unei părți a economiilor la termen ale deponenților la termen din bănci în investiții mai puțin sigure și lichide, ceea ce ar avea un impact nefavorabil asupra economiei în ansamblu. Pentru a răspunde la provocarea de a menține/ atrage deponenții, instituțiile financiare vor majora la rândul lor dobânzile la depozite pentru a fi mai atractive. Ca rezultat, băncile vor avea tendința să transfere această creștere pe seama creditelor, care vor deveni mai scumpe cu efecte negative asupra populației și agenților economici (reducerea accesului la finanțare). Creșterea dobânzilor la creditele persoanelor juridice, care sunt deductibile pentru ei, va</p>	<p>Notă</p> <p>Ca urmare procesului de consultare, cota impozitului a fost revizuită</p>
--	--------	---	---

		<p>conduce la diminuarea venitului impozabil a întreprinderilor, și ca rezultat, va diminua impozitul pe venit ce urmează a fi achitat din activitatea de întreprinzător. Criza energetică determinată de conflictul regional s-a transpus într-o creștere fără precedent a prețurilor, iar provocarea Guvernului ține de lipsa veniturilor disponibile a populației pentru a acoperi această creștere, fapt pentru care se recurge la programe de suport și compensare a populației. Or, efectul acestei măsuri este contrar politicilor promovate și se va materializa direct în diminuarea venitului populației obținut din dobânzi. Analiza structurii depozitelor demonstrează o concentrare mare a acestora în depozite mici, ceea ce înseamnă că efectul nu va fi asupra persoanelor cu venituri mari. Suplimentar este de menționat că practica internațională dar și națională (dividende, creștere de capital) prevede cote reduse de impozitare în raport cu regimul general de impozitare, nefiind considerate facilități fiscale ci un benchmark a sistemului fiscal. Argumentul principal este că investițiile respective se realizează pe o perioadă de timp, iar venitul real obținut este unul mai mic în comparație cu venitul nominal, urmare inflației. În contextul celor menționate supra, precum și conjunctura extrem de nefavorabilă actuală, solicităm respectuos excluderea majorării impozitului pentru dobânzile la depozite.</p> <p>De asemenea, propunem excluderea alin.(3^s), deoarece conform art.17 din Legea Nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat valorile mobiliare de stat se emit pe termen scurt și lung. Valorile mobiliare de stat emise pe termen scurt sînt bonurile de trezorerie, emise cu scont și răscumpărate la scadență la valoarea lor nominală. Valorile mobiliare de stat emise pe termen lung sînt obligațiunile de stat, emise cu o rată flotantă sau fixă a dobînzii. Dobînda (cupoanele) la obligațiunile de stat se achită periodic. Obligațiunile de stat pot fi vîndute cu scont, la prețul lor nominal sau cu primă și sînt răscumpărate la scadență la valoarea lor nominală. Astfel, venitul obținut urmare a procurării valorile mobiliare de stat cu scont și răscumpărate la scadență la valoarea lor nominală, se impozitează conform regulilor creșterii de capital (explicațiile</p>
--	--	--

<p>Articolul 90¹: la alineatul (3³), după textul „fiecăre plătitor de câștiguri” se introduce textul „menționat la art.90.”; la alineatul (3⁷), textul „3%” se substituie cu textul „12%”; se completează cu alineatul (3⁸) cu următorul cuprins: „(3⁸) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 12% din veniturile de la valorile mobiliare de stat obținute de către persoanele fizice.”</p>	<p>Agenda Națională de Business din Moldova</p>	<p>Ministerului Finanțelor), iar venitul din dobânzi prin aplicarea impozitului la suma dobânzii. În contextul existenței acestor diferențe de determinare a sumei impozitului se solicită excluderea din proiect a propunerii de la art.90¹ alin.(3⁸), persoana fizică urmând să depună Declarația cu privire la impozitul pe venit, calculând impozitului în funcție de tipul VMS (venitului).</p>	<p>Notă Ca urmare procesului de consultare, cota impozitului a fost revizuită</p>
<p>„(3⁸) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 12% din veniturile de la</p>	<p>CNPM</p>	<p>Politica fiscală a statului trebuie să încurajeze orientarea spre economii a populației. Prin art.IV, p.21, Guvernul intenționează majorarea cotei impozitelor pe dividende de 4 ori de la 3% cât este în prezent la 12%. Amintim că până recent populația se bucura de un stimul fiscal la depozitele bancare sub formă de facilitare fiscală cu impozitarea la cota zero a veniturilor din dividende. Menționăm că în ultimii 3 ani asistăm la o reducere puternică a economiilor NETE ale populației de la 27 miliarde lei în 2020 la 18 miliarde lei în 2022/sep. Totodată, atragem atenția că economiile nete ale populației nu au crescut începând cu anul 2014, fapt ce este extrem de îngrijorător. Acest lucru se datorează la doi factori: creșterea exponențială a creditelor de consum și creșterea modestă a economiilor populației sub formă de depozite. Un efect al acestui fenomen este și creșterea fără precedent pentru ultimii 22 de ani a ratei inflației. În astfel de circumstanțe, Banca Națională duce o politică extrem de activă pe piața financiară în vederea stimulării creșterii depozitelor populației și temperării procesului de creditare. Propunerea formulată de Guvern este în contradicție cu politica Băncii Naționale de a lupta cu inflația și este inoportună în această perioadă dificilă, când inflația a scumpit împrumuturile contractate de Guvern de peste 4 ori de la 5,5% anual la 24% anual. Ori un venit iluzoriu obținut din dividende plătite va fi anulat de plățile enorme cu dobânzile la împrumuturile contractate de Guvern. Considerăm că Guvernul trebuie să-și unească eforturile cu BNM în contracararea inflației, iar instrumentul de bază este acordarea de facilități fiscale în vederea încurajării depunerilor bancare.</p>	<p>Notă Ca urmare procesului de consultare, cota impozitului a fost revizuită</p>
<p>„(3⁸) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 12% din veniturile de la</p>	<p>CNPM</p>	<p>Norma este vagă și nu oferă soluții în vederea identificării celor care poartă aceste obligații (băncile, deponenții poate</p>	<p>Notă Ca urmare procesului de consultare, cota impozitului a fost revizuită</p>

valorile mobiliare de stat obținute de către persoanele fizice.”	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	alții) dar și mecanismul cum se determină venitul impozabil menționat în acest alineat.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Aplicarea TVA prin principiul taxării inverse asigură încasarea TVA la buget ca urmare tranzacțiilor efectuate de către întreprinderile insolubile.</p>
<p>Articolul 96, litera b):</p> <p>cifrele „190590600” se substituie cu cifrele „190590700”;</p> <p>cifrele „190590900” se substituie cu cifrele „190590800”;</p> <p>cifrele „300215” se substituie cu cifrele „300215000”;</p> <p>cifrele „300620000 se exclud;</p> <p>cifrele „382200” se substituie cu cifrele „3822”;</p> <p>cifrele „401511000” se substituie cu cifrele „401512000”.</p> <p>textul „070959100, 070959300” se substituie cu textul „070953000, 070952000”;</p> <p>cifrele „070960” se substituie cu cifrele „070960000”.</p>	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	<p>La proiectul actului, la art. IV Codul fiscal 1163/1997, pct. 22 Art.96, litera b), liniula a 5-a; se completează cu textul „060290300, 071290110, 080221000, 080222000, 120770000, 120799200, 120400100, 120750”.</p> <p>La solicitarea producătorilor agricoli, specializați în producerea de răsaduri de legume, de căpșuni, producerea semințelor de pepene verde și pepene galben, semințe de in, mustar, porumb dulce, sunt revoltați de faptul cilindrii trebuie să achite cota TVA 20% în comparație cu alți producători, respectiv și producția finită este mai scumpă (în deosebi față de cele importate din Ucraina). Dat fiind faptul că, impunerea taxei T.V.A. de 20 la sută, conduce la majorarea semnificativă a prețului de cost la produsele autohtone ce se regăsesc în prevederile liniutei a 5-a din Articolul 96, litera b) Codul fiscal, Titlul III din Legea nr. 1163-XIII din 24.04.1997, reducând la „zero” competitivitatea acestor produse, atât pe piața internă cât la export, propunem completarea liniutei a 5-a, din prevederile menționate, cu următoarele supoziii tarifare, conform ordinii numerice:</p> <p>„060290300, 071290110, 080221000, 080222000, 120400100, 120750, 120770000, 120799200”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În contextul actual al paramentrilor bugetare, nu se acceptă extinderea facilităților fiscale.</p> <p>Totodată, informăm că o eventuală aplicare a cotei reduse a TVA de 8% pentru răsaduri de legume, căpșuni, pepene verde și galben, semințe de in, mustar, porumb dulce, livrate pe teritoriul țării atrage după sine aplicarea aceluiași regim TVA de 8% și pentru produsele importate.</p> <p>Orice modificare la legislația fiscală și vamală trebuie să fie efectuată în conformitate cu angajamentele internaționale asumate de către Republica Moldova în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, precum și în baza acordurilor de comerț liber ratificate, care expres prevăd neadmiterea discriminărilor și a politicilor de suport pentru producătorii autohtoni în</p>

			<p>Totodată, referindu-ne la aceste supoziții, acordarea facilității respective va contribui la realizarea politicilor Ministerului, prin extinderea suprafețelor plantațiilor legumicole în, sporirea productivității acestora, facilitarea competitivității produselor autohtone în consecință, la dezvoltarea durabilă a sectorului dat.</p>		<p>detrimentul produselor importate. În acest context, menționăm că potrivit art.152 din Acordul de Asociere, se acordă tratament național mărfurilor celeilalte Părți în conformitate cu articolul III din Acordul General pentru Tarife Vamale și Comerț (în continuare – GATT 1994), inclusiv cu notele interpretative ale acestuia. Astfel, art.III din GATT 1994 reglementează principiul tratamentului național în materie de impozitare și reglementări interne, care stabilește că fiecare membru al Organizației Mondiale a Comerțului acordă produselor altui membru tratament fiscal nu mai puțin favorabil decât tratamentul acordat produselor naționale. Prin urmare, un produs importat, care a trecut frontiera după plata taxelor vamale și a altor taxe, trebuie să beneficieze de un tratament egal cu cel aplicat produselor autohtone. În acest sens, TVA trebuie să fie aplicată față de toți agenții economici, indiferent de originea produselor, atât la cele de import, cât și la cele autohtone.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>Articolul 101 alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.a), c), e) și f) sunt obligați să declare conform art.115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art.114, suma T.V.A. care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, inclusiv și sumele T.V.A. calculate pentru serviciile de import și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate), precum și</p>	AmCham	<p>se propune excluderea cuvântului ”și” din sintagma ”inclusiv și sumele T.V.A. calculate” în scop redacțional.</p>			

<p>T.V.A. calculat pentru serviciile de import, folosite pentru desfășurarea activității de întreținător în perioada fiscală respectivă, ținându-se cont de dreptul de deducere conform art.102.</p> <p>Subiecții impozabili ce nu sunt înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A. în conformitate cu art.112 și importă servicii sunt obligați să declare, conform art.115, și să achite la buget T.V.A. pentru serviciile respective conform art.115.”.</p>			
<p>Se completează cu articolul 101⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 101⁶. Restituirea T.V.A. aferentă procurărilor de mărfuri și servicii</p>	<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare</p>	<p>La pct. 25 se completează cu un articol nou: „Articolul 101⁷ Restituirea T.V.A. pentru producția agricolă de origine vegetală procesată</p> <p>Producătorii agricoli, indiferent de forma organizatorică juridică, pot beneficia de restituirea a 12% din TVA achitată pentru producția agricolă de origine vegetală animală procesată (făină, ulciuri vegetale alimentare, conserve din fructe legume, sucuri nectaruri din fructe și/sau legume, fructe legume congelate, deshidratate, produse lactate, mezeluri etc.) livrată ca producție proprie, de către agenții economici.”</p> <p>De mai mult timp Asociațiile din ramura produselor agroalimentare procesate menționează despre necesitatea unificării TVA, astfel încât atât materia primă, cât produsul finit obținut ca urmare a procesării acesteia să fie taxate egal. Ținând cont de faptul că produsele autohtone cele de import urmează a fi tratate în conformitate cu principiul de nediscriminare că se dorește susținerea producătorului autohton se propune restituirea diferenței de TVA - (12%) astfel încât TVA să fie egal pentru aceste categorii de produse.</p> <p>Practica aplicării unei cote reduce T.V.A. la produsele alimentare este pe larg răspândită în statele Uniunii Europene, reieșind din faptul că considerate bunuri alimentare de bază, de o necesitate. Astfel, Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoare adăugată recomandă statelor membre aplicare unei cote T.V.A. reduce pentru o listă de bunuri servicii, printre care:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile art.101⁶ din proiectul de lege se extind asupra tuturor agenților economici care înregistrează TVA spre deducere, începând cu 01.01.2023, inclusiv și producătorii agricoli.</p> <p>Concomitent, a fost instituit un nou Program de rmbursare a TVA pentru producătorii agricoli afectați de calamități naturale și embargou impus de Federația Rusă, pentru perioada aprilie 2022 – iunie 2023.</p> <p>Subsidiar, propunerea de stabilire a cotei TVA de 8% pentru întreg lanț de producere urmează a fi analizată în cadrul următorului exercițiu de elaborare a politicii bugetar – fiscale pentru anul 2023, prin prisma următorilor factori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - există resurse financiare suficiente în bugetul public național pentru acoperirea eventualelor pierderi generate de aplicarea unei cote reduce a TVA de 8% pentru întreg lanț de producere; - luarea în considerare a aspectelor ce caracterizează specificul economiei naționale.

		<p>alimentele (inclusiv băuturi, cu excepția băuturilor alcoolice) destinate consumului uman animal; animalele vii, semințele, plantele și ingredientele utilizate în mod normal în prepararea alimentelor; produsele utilizate în mod normal pentru a completa sau înlocui alimentele; livrarea de bunuri și prestarea de servicii de tipul celor utilizate în producția agricolă, cu excepția bunurilor de capital, precum utilajele sau clădirile.</p> <p>Cota redusă T.V.A. pentru produse alimentare variază în dependență de țară și variază între 3% -18%. media pe U.E. fiind de 9%. În unele state UE, cota T.V.A. pentru produse alimentare în general însă nu se aplică (este egală cu 0%). Astfel, conform surselor deschise, către 01.01.2021, majoritatea statelor membre UE, adoptaseră o cotă T.V.A. redusă pentru produsele alimentare:</p> <p>Marca Britanie 0%; Irlanda - 0%; Malta 0%; Luxemburg 3%; Spania 4%; Italia - 4%; Croacia - 5%; Polonia - 5%; Franca 5,5%; Olanda - 6%; Germania 7%; România 9%; Cehia 10%; Austria - 10%; Finlanda 10%; Suedia - 12%; Portugalia - 13%; Grecia 13%.</p> <p>Reișind din cele expuse mai sus luând în calcul practica statelor U.E., considerăm necesară stabilirea unei rate "L VSA. unice reduse pentru toate produsele din largul alimentar, prin echivalarea ratei T.V.A. sau cu restituirea diferenței de TVA.</p> <p>Totodată, se va ajusta inteletnicirea pe parcursul textului conform formatului unificat. (ex. XVIII art. XIX)</p>	<p>Totodată, informăm că o eventuală aplicare a cotei reduse a TVA de 8% pentru întreg lanț de producere, livrate pe teritoriul țării atrage după sine aplicarea aceluiasi regim TVA de 8% și pentru produsele importate.</p> <p>Orice modificare la legislația fiscală și vamală trebuie să fie efectuată în conformitate cu angajamentele internaționale asumate de către Republica Moldova în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, precum și în baza acordurilor de comerț liber ratificate, care expres prevăd neadmiterea discriminărilor și a politicilor de suport pentru producătorii autohtoni în detrimentul produselor importate. În acest context, menționăm că potrivit art.152 din Acordul de Asociere, se acordă tratament național mărfurilor celeilalte Părți în conformitate cu articolul III din Acordul General pentru Tarife Vamale și Comerț (în continuare – GATT 1994), inclusiv cu notele interpretative ale acestuia. Astfel, art.III din GATT 1994 reglementează principiul tratamentului național în materie de impozitare și reglementări interne, care stabilește că fiecare membru al Organizației Mondiale a Comerțului acordă produselor altui membru tratament fiscal nu mai puțin favorabil decât tratamentul acordat produselor naționale. Prin urmare, un produs importat, care a trecut frontiera după plata taxelor vamale și a altor taxe, trebuie să beneficieze de un tratament egal cu cel aplicat produselor autohtone. În acest sens, TVA trebuie să fie aplicată față de toți agenții economici,</p>
--	--	--	--

<p>Se completează cu articolul 101⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 101⁶. Restituirea T.V.A. aferentă procurărilor de mărfuri și servicii</p> <p>(1) Acțiunea prezentului articol se extinde asupra subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A., care începând cu 1 ianuarie 2023, înregistrează depășirea sumei T.V.A. aferentă procurărilor de mărfuri și servicii (inclusiv T.V.A. aferentă importurilor), față de suma T.V.A. aferentă livrărilor, fără a ține cont de dreptul de deducere a sumelor T.V.A., înregistrate pentru ultima perioadă fiscală a anului 2022.</p> <p>(2) Subiecții impozabili stipulați la alin.(1) care, începând cu 1 ianuarie 2023, înregistrează depășire a sumei T.V.A. achitate pentru mărfurile, serviciile procurate (inclusiv T.V.A. aferentă importurilor) față de suma T.V.A. achitată sau care urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, au dreptul la restituirea depășirii sumei T.V.A. respective. Suma T.V.A. destinată deducerii în perioada ulterioară se va diminua cu suma T.V.A. spre restituire conform prezentului articol.</p> <p>(3) Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii, iar în cazul contribuabililor care au depus dezechord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.</p> <p>(4) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de</p>	AmCham	<p>În ceea ce ține de rambursarea valorii TVA acumulată în cont este nevoie de a aduce mai multă claritate a mecanismului ce urmează a fi implementat. De exemplu, din sintagma ”înregistrate pentru ultima perioadă fiscală a anului 2022” poate fi înțeles că se referă la trecerea în cont aferentă lunii decembrie sau, eventual, trecerea în cont reflectată în declarația prezentată pentru luna decembrie.</p>	<p>indiferent de originea produselor, atât la cele de import, cât și la cele autohtone.</p> <p>Se acceptă</p>
--	--------	---	--

<p>bugetul public național, iar în lipsa datoriiilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al subiectului impozabil respectiv.”</p> <p>Articolul 102. Deducerea sumei TVA pentru mărfurile, serviciile procurate</p> <p>alin.(4) ultimul enunț</p>	ACAP	<p>În text cuvintele „care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere” sã fie înlocuite cu cuvintele „care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor impozabile, precum și celor scutite de T.V.A. fără drept de deducere”</p> <p>În acest alineat se vorbește de ajustarea sumelor TVA aferente achizițiilor care se folosesc pentru efectuarea livrărilor impozabile, precum și celor scutite de T.V.A. fără drept de deducere. Însă, în ultimul enunț neargumentat cuvintele evidențiate au fost omise.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Articolul 102. Deducerea sumei TVA pentru mărfurile, serviciile procurate</p> <p>se completează cu alineatele (4¹), (4²) și (4³) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4¹) În cazul achizițiilor destinate construcției clădirilor care includ spații, ce constituie atât obiecte impozabile, cât și scutite de T.V.A. fără drept de deducere, suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor impozabile și scutite de T.V.A. fără drept de deducere se deduce proporțional costului de deviz al spațiilor comerciale ce constituie livrări impozabile în raport cu costul de deviz total al construcției, conform documentației de proiect. Coeficientul privind raportul dintre costul de deviz al spațiilor ce constituie livrări impozabile și costul de deviz total (K) se aproximează, conform regulilor matematice, pînă la două semne după virgulă.</p> <p>Determinarea T.V.A. spre deducere în conformitate cu prezentul alineat se va efectua</p>	ACAP	<p>Propunerea dată va fi dificil de aplicat în practică.</p> <p>De regulă costul de deviz se determină pe tipuri de lucrări separate (fundament, betonare +armatura, rețele, acoperiș, etc), lucrări care sunt comune și indispensabile pentru toată construcția și este imposibil de divizat lucrările pentru spații comerciale și locative separat.</p> <p>Metoda cea mai exactă de repartizare a costurilor comune cum ar fi: de fundație, proiect și alte costuri este după suprafață. Această metodă este ușor de aplicat și administrat.</p>	<p>Se acceptă, în următoarea redacție.</p> <p>„(4¹) În cazul achizițiilor destinate construcției clădirilor care includ spații, ce constituie atât obiecte impozabile, cât și scutite de T.V.A. fără drept de deducere, suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor impozabile și scutite de T.V.A. fără drept de deducere se deduce proporțional costului suprafeței spațiilor comerciale ce constituie livrări impozabile în raport cu costul suprafeței totale a construcției, conform documentației de proiect. Coeficientul privind raportul dintre costul suprafeței spațiilor ce constituie livrări impozabile și costul suprafeței totale (K) se aproximează, conform regulilor matematice, pînă la două semne după virgulă.</p> <p>Determinarea T.V.A. spre deducere în conformitate cu prezentul alineat se va</p>

<p>distinct pentru fiecare obiect sau complex de obiecte în construcție.</p> <p>(4²) În cazul modificării costului de deviz al construcției, sumele T.V.A. deduse se vor ajusta prin aplicarea coeficientului (K) recalculat în baza devizului modificat la sumele respective ale T.V.A. deduse conform prevederilor alin.(4¹) din prezentul articol.</p> <p>Ajustarea sumelor T.V.A. (deducerea sau raportarea la costuri sau la cheltuieli) în cazul modificării costului de deviz al construcției se efectuează trimestrial în prima perioadă fiscală după trimestrul în care a avut loc modificarea costului de deviz al construcției.</p> <p>(4³) În cazul schimbării destinației mărfurilor din livrări impozabile în livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere sau livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere în livrări impozabile, utilizate la construcția clădirilor care includ spații, ce constituie atât obiecte impozabile, cât și scutite de TVA fără drept de deducere, ajustarea sumei T.V.A. deduse sau raportate la costuri sau la cheltuieli se va efectua prin aplicarea coeficientului (K) la sumele respective ale T.V.A., conform prevederilor alin.(4¹).</p> <p>Ajustarea sumelor T.V.A. conform prezentului alineat se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal.”</p>		<p>efectua distinct pentru fiecare obiect sau complex de obiecte în construcție.</p> <p>(4²) În cazul modificării costului suprafeței construcției, sumele T.V.A. deduse se vor ajusta prin aplicarea coeficientului (K) recalculat în baza sumelor respective ale T.V.A. deduse conform prevederilor alin.(4¹) din prezentul articol.</p> <p>Ajustarea sumelor T.V.A. (deducerea sau raportarea la costuri sau la cheltuieli) în cazul modificării costului suprafeței construcției se efectuează trimestrial în prima perioadă fiscală după trimestrul în care a avut loc modificarea costului suprafeței construcției.</p> <p>(4³) În cazul schimbării destinației mărfurilor din livrări impozabile în livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere sau livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere în livrări impozabile, utilizate la construcția clădirilor care includ spații, ce constituie atât obiecte impozabile, cât și scutite de TVA fără drept de deducere, ajustarea sumei T.V.A. deduse sau raportate la costuri sau la cheltuieli se va efectua prin aplicarea coeficientului (K) la sumele respective ale T.V.A., conform prevederilor alin.(4¹).</p>
<p>Articolul 103:</p> <p>alineatul (1):</p> <p>punctul 13) va avea următorul cuprins:</p> <p>„13) serviciile de distribuire a pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor”;</p>	<p>ACAP</p>	<p>Se acceptă, prin aplicarea scutirii serviciilor poștale pentru trimiterea poștale internaționale.</p> <p>Se propune să fie anulat regimul de impozitare scutire de TVA fără drept de deducere pentru serviciile poștale. Impozitarea cu TVA la cota 20% a serviciilor poștale nu corespunde practicii internaționale privind impozitarea cu TVA. Acest serviciu este unul transnațional și este important să se țină cont de</p>

<p>Articolul 103: alineatul (1): punctul 13) va avea următorul cuprins: „13) serviciile de distribuire a pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor;”;</p>	<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p>	<p>impozitate cu TVA a acestui serviciu în alte țări. Însă, în varianta actuală a art.111 din Codul fiscal ar urma ca serviciile poștale să fie impozitate cu TVA la cota 20%. Presupunem că impactul acestei modificări în regimul de impozitare a serviciilor poștale va duce la falimentarea multor entități din acest sector. În cel mai rău caz, propunem ca această modificare să fie amânată cu 1 an pentru ca sectorul să aibă timp pentru a înțeprinde careva măsuri de pregătire.</p> <p>La Art. IV, pct. 27, referitor la modificările care se propun la art.103, alin.(1) pct.13), privind excluderea scutirii serviciilor poștale de la plata TVA remarcăm că, susținem propunerea, cu excepția serviciilor poștale din sfera serviciului poștal universal serviciile poștale pentru trimiterea poștale internaționale.</p> <p>Necesitatea în cauză reiese din angajamentele Republicii Moldova din Acordul de asociere RM UE de a transpune în legislația națională prevederile Directivei poștale a UE nr.97/67/CE din 15 decembrie 1997 (cu actualizările ulterioare) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A01997L0067-20080227. Potrivit art.12 din Directiva 97/67/CE din 15 decembrie 1997, urmează să fie adoptate măsuri pentru a se asigura că tarifele pentru fiecare dintre serviciile care alcătuiesc serviciul universal sunt accesibile stabilite astfel încât toți utilizatorii, indiferent de poziția geografică tinând seama de condițiile naționale specifice, să aibă acces la serviciile furnizate. Astfel, conform art.21 din Legea comunicatiilor poștale nr.36/2016 prin care au fost transpuse prevederile Directivei, dreptul de acces la serviciul poștal universal reprezintă dreptul de a beneficia de furnizarea permanentă a serviciilor incluse în sfera serviciului poștal universal, de un anumit nivel de calitate, în orice punct de pe teritoriul Republicii Moldova, la tarife accesibile tuturor utilizatorilor, în condiții nediscriminatorii.</p> <p>Totodată art.7 alin.(3) lit. a) din Directivă prevede că, în cazul în care statul stabilește că obligațiile de serviciu universal reprezintă o sarcină înjustă pentru furnizorul desemnat, acesta poate să introducă un mecanism de compensare a furnizorului în cauză, din fonduri publice. Astfel, scutirea de TVA pentru servicii poștale a fost introdusă în art. 103, alin. (1) pct 13) din</p>	<p>Se acceptă, prin aplicarea scutirii serviciilor poștale pentru trimiterea poștale internaționale.</p>
--	--	--	--

		<p>Codul fiscal nr.1163/1997 în scopul susținerii financiare a furnizorului desemnat, dar și pentru stimularea dezvoltării comerțului electronic.</p> <p>In ceea ce privește serviciile poștale pentru trimerile poștale internationale, exceptarea de la plata TVA este necesară din considerentele evitării unei taxări duble cu TVA a acestor servicii. In conformitate cu cadrul legislativ vama în vigoare, la importul bunurilor prin intermediul trimerilor poștale internationale, destinatarul achită TVA calculată din valoarea în vamă, care în conformitate cu prevederile art. 11 al Legii cu privire la tariful vama nr. 1380/1997, include costul serviciilor de transport/livrare. Menținerea excepției va asigura în continuare condițiile favorabile pentru dezvoltarea comerțului în Republica Moldova va exclude creșterea costului serviciilor poștale internationale pentru consumatorii finali cu 20%, care în contextul situației sociale curente ar fi o povară semnificativă.</p> <p>Reieșind din argumentele în cauză, prevederile relevante din pct. 27 al proiectului este necesar de expus în următoarea redacție: „27. Articolul 103: alineatul (1): punctul 13) va avea următorul cuprins: „13) serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal; serviciile poștale pentru trimerile poștale internationale; serviciile de distribuie a pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor;”.</p> <p>Redacția propusă tine cont de principiile prevăzute în art. 144 și art. 146 ale Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pentru export: scutirea de la plata TVA pentru livrarea de bunuri expediate sau transportate la o destinație din afara Comunității; • pentru import: scutirea prestării de servicii legate de importul de bunuri atunci când valoarea serviciilor în cauză este inclusă în baza de impozitare. <p>De asemenea, adoptarea formulării propuse anume în cadrul art. 103, va elibera statul de obligația potențială de restituire a unor sume considerabile în cazul surplusului de TVA, iar operatorii poștali nu vor suporta costurile adiționale de asigurare a conformării administrării TVA.</p>
--	--	---

<p>Articolul 103: alineatul (1): punctul 13) va avea următorul cuprins: „13) serviciile de distribuire a pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor;”;</p>	<p>AmCham</p>	<p>În ceea ce ține de anularea scutirii la trimiterea poștale, menționăm că considerăm această propunere fiind în detrimentul intereselor consumatorilor, mediului de afaceri și care advers va stimula economia tenebră, inclusiv deoarece impunerea serviciilor poștale cu TVA se va răsfrânge în primul rând asupra consumatorilor finali, mai cu seamă persoanelor fizice care primesc și/sau expediază bunuri, documente, scrisori rudelor și prietenilor din diasporă. În condițiile economice și sociale curente, scumpirea unui serviciu esențial cu 20% este o povară semnificativă pentru consumator. De asemenea, pentru persoanele juridice ce practică e-commerce, exportul de mostre și produse finite prin intermediul serviciilor poștale internaționale scumpirea semnificativă a costului serviciilor va însemna diminuarea competitivității în raport cu furnizorii, vânzătorii din alte state cu regimuri fiscale care susțin promovarea e-commerceului. Atragem atenția că mecanismul de import a bunurilor prin intermediul serviciilor poștale presupune că la devamarea acestora Destinatarul plătește statului TVA din valoarea în vamă a trimiterii poștale. În conformitate cu prevederile articolului 11 Legii nr.1380 cu privire la tariful vamal, valoarea în vamă include costul serviciilor de transport/livrare. Astfel, în cazul adoptării modificărilor propuse, același serviciu va fi impus cu TVA la două surse distincte, ce contravine principiului aplicării taxei pentru valoarea adăugată. Din cauza dinamicii pe piețele mondiale de combustibil în 2022, costul de bază a serviciilor poștale internaționale a înregistrat o creștere neplanificată în mediu cu 15%. Aceasta intervenind pentru compensarea creșterii costului kerosenului avia. Majorarea adițională a costului serviciilor cu 20% va determina o stagnare și eventual recesiune a pieței serviciilor poștale internaționale. În final, atragem atenția că inaccesibilitatea serviciilor poștale în raport cu veniturile și cheltuielile concetătenilor noștri va duce inevitabil la creșterea economiei tenebre. Cu toți cunoaștem despre fenomenul transportul bunurilor cu scop comercial prin intermediul așa numitor ”rutiere”, care vădit nu vor fi impuse cu TVA sau alte taxe și impozite. În cazul implementării modificărilor propuse, aceste ”afaceri” vor devenit mai atractive și vor diminua transparența traficului de bunuri pe</p>	<p>Se acceptă, prin aplicarea scutirii serviciilor poștale pentru trimiterea poștale internaționale.</p>
--	---------------	---	--

<p>Articolul 103: alineatul (1): punctul 13) va avea următorul cuprins: „13) serviciile de distribuire a pensilor, subvențiilor, indemnizațiilor”; punctul 16), textul „alimentarea cu apă, canalizarea,” se exclude; punctul 24), textul „, scuterele cu motor electric de la poziția tarifară 871160900” se exclude; punctele 24¹), 32) și 33) se abrogă; alineatul (9⁴), textul „deșeurile și reziduurile de metale feroase și neferoase, reziduurile industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora importate și/sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați și utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova, precum și” se exclude.</p>	<p>Ministerul Apărării</p>	<p>teritoriul Republicii Moldova. Astfel, solicităm excluderea propunerii date și menținerea situației curente.</p> <p>La pct.27, Art.IV al proiectului (modificările la Codul fiscal nr.1163/1997 Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, editia specială din 8 februarie 2007) propunem completarea art.103 cu un aliniat nou, cu următorul cuprins: „(9¹³) Se scutesc de T.V.A., fără drept de deducere, importul armamentului, munițiilor, sistemelor de armament, tehnicii cu destinație militară, pieselor de schimb și accesoriilor aferente acestora, precum și echipamentul de comunicații sisteme Informatice cu destinație militară, achiziționate de către Ministerul Apărării, precum și cele acordate în calitate de asistență de către parteneri externi pentru necesitățile ce țin de asigurarea apărării naționale.</p>	<p>Nu se acceptă În contextul actual al parametrilor bugetare, nu se acceptă extinderea facilităților fiscale.</p>
<p>Articolul 103: alineatul (1): punctul 13) va avea următorul cuprins: „13) serviciile de distribuire a pensilor, subvențiilor, indemnizațiilor”; punctul 16), textul „alimentarea cu apă, canalizarea,” se exclude; punctul 24), textul „, scuterele cu motor electric de la poziția tarifară 871160900” se exclude; punctele 24¹), 32) și 33) se abrogă; alineatul (9⁴), textul „deșeurile și reziduurile de metale feroase și neferoase, reziduurile industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora importate și/sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați și utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova, precum și” se exclude.</p>	<p>Camera de Comerț și Industrie</p>	<p>Se propune expunerea punctului 13) din alineatul (1) în următoarea redacție: „13) serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal; serviciile de distribuire a pensilor, subvențiilor, indemnizațiilor; ”.</p> <p>Propunerea în cauză reiese din angajamentele Republicii Moldova din Acordul de asociere RM-UE de a transpune în legislația națională prevederile Directivei poștale a UE nr 97/67/CE din 15 decembrie 1997, prin care: Statele membre adoptă măsuri pentru a asigura că tarifele pentru fiecare dintre serviciile care fac parte din prestarea serviciului universal sunt conforme cu principiul: prețurile trebuie să fie accesibile și trebuie să fie la un nivel la care toți utilizatorii au acces la serviciile furnizate.</p> <p>Astfel, conform art.21 din Legea comunicațiilor poștale nr.36/2016 în care au fost transpuse prevederile Directivei,</p>	<p>Se acceptă, prin aplicarea scutirii serviciilor poștale pentru trimerile poștale internaționale.</p>

		<p>dreptul de acces la serviciul poștal universal reprezintă dreptul de a beneficia de furnizarea permanentă a serviciilor incluse în sfera serviciului poștal universal, de un anumit nivel de calitate, în orice punct de pe teritoriul Republicii Moldova, la tarife accesibile tuturor utilizatorilor, în condiții nediscriminatorii.</p> <p>Scutirea de TVA va fi aplicabilă doar pentru serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal. Scutirea va asigura tarife accesibile tuturor utilizatorilor la furnizarea acestor servicii. Nomenclatorul serviciilor poștale universale este stabilit în articolul 22 din Legea 36/2016 și include: scrisorile, pachetele mici și coletele până la 10 kg. Celelalte servicii: colete mai mari de 10kg, trimiteri EMS, servicii de curier rapid și altele nu vor cădea sub incidența scutirilor de TVA.</p>			
Articolul 103:		CNSM	<p>Scutirea de TVA a gazelor naturale gazelor lichefiate a produselor alimentare; articolelor din tricotaj; zahărului din sfecla de zahăr; produselor cosmetice și produselor de mașini agricole, produse de producătorii autohtoni.</p>	Nu se acceptă În contextul actual al parametrilor bugetare, nu se acceptă extinderea facilităților fiscale.	
Articolul 103: punctul 16), textul „alimentarea cu apă, canalizarea,” se exclude;	ADAM FIA		<p>Considerăm că norma nu trebuie să se limiteze doar la serviciile menționate în modificarea propusă, cu și la serviciile comunale acordate populației, specificate în pct.16).</p>	Nu se acceptă În contextul actual al parametrilor bugetare, nu se acceptă extinderea facilităților fiscale.	
Art. 103 (3)	FIA		<p>Propunem modificarea art.103 (3) al Codului fiscal prin excluderea cuvintelor „exceptând mărfurile supuse accizelor”:</p> <p>(3) Mărfurile plasate în regimul vamal de perfecționare activă, carnea de bovine, proaspătă sau refrigerată (poziția tarifară 0201), carnea de bovine congelată (poziția tarifară 0202), carnea de porcine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0203), carnea de ovine sau caprine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0204), organele comestibile de bovine, porcine, ovine, caprine, cai, măgari, câfri, asini, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0206), carnea și organele comestibile ale păsărilor de la poziția tarifară 0105, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0207), slănină fără carne slabă, grăsimea de</p>	Nu se acceptă În contextul parametrilor bugetari actuali și a necesității identificării instrumentelor adiționale de eficientizare a administrării fiscale și vamale a produselor accizabile.	

		<p>porc și de pasăre, netopită, nici altfel extrasă, proaspătă, refrigerată, congelată, sărată sau în saramură, uscată sau afumată (poziția tarifară 0209), laptele și smântâna din lapte, concentrate sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori (edulcoranți) (poziția tarifară 0402), feculele de cartofi (poziția tarifară 1108 13 000), grăsimile de animale din specia bovină, ovină sau caprină, altele decât cele de la poziția tarifară 150300 (poziția tarifară 1502) și zahărul brut (poziția tarifară ex.1701), se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere.</p> <p>Propunem excluderea art.124 (6)</p> <p>Argumentare</p> <p>În contextul situației economiei Republicii Moldova precum și a stării industriei de prelucrare tutunului, o direcție de îmbunătățire este producerea produselor din tutun “la comandă”, în regim de perfecționare activă, ce ar atrage investiții adiționale în economia țării și ar spori încasările bugetare.</p> <p>Conform legislației în vigoare, toată materia prima necesară producerii la comandă, introduse pe teritoriul Republicii Moldova în regim de perfecționare activă, este supusă impozitării cu accize și TVA cu restituirea acestora în modul stabilit de legislație.</p> <p>Astfel, producătorul imobilizează semnificativ resursele financiare pentru achitarea accizelor și TVA pentru o perioadă de timp cu recuperarea acestora numai după exportul produselor finite (30-90 zile), fapt, care face activitatea ineficientă din cauza costurilor financiare înalte și necesității menținerii unui preț competitiv pentru serviciile de producere la comandă</p> <p>De a acorda un regim fiscal special pentru energia electrică de echilibrare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modificarea art.104 din Codul fiscal: <ul style="list-style-type: none"> Se propune aplicarea scutirii de TVA cu drept de deducere pentru energia electrică de echilibrare, reieșind din prevederile Hotărârii ANRE 283/07.08.2020 cu privire la aprobarea regulilor pieței energiei electrice. 2. Modificarea art.108 din CF 	Se acceptă parțial în parte ace ține de modificarea art.108
--	--	--	---

<p>Articolul 103:</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p>	<p>▪ Se propune acordarea unui regim special termenului obligației fiscale privind TVA să fie data emiterii facturii fiscale.</p> <p>Instituția publică în care ministerul are calitatea de fondator, Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie Reabilitare, efectuează procurări importă de peste hotarele țării materie primă pentru confecționarea articolelor protetico-ortopedice, ce apoi sunt distribuite gratuit beneficiarilor. Acoperirea cheltuielilor pentru articolele proteticoortopedice confecționate, se efectuează din contul alocațiilor bugetare, acordate prin subvenționarea de la bugetul de stat a entității nominalizate.</p> <p>În acest context, propunem modificarea următoarelor acte legislative: Codului fiscal nr.1163/1997, prin completarea articolului 103. „Scutirea de T.V.A.” cu un punct nou cu următorul text: "34) dispozitivele asistive de corecție optică ajutor vizual, echipament asistiv pentru persoane cu probleme de vedere, materialele componente destinate pentru confecționarea articolelor protetico-ortopedice procurate importate de/sau pentru IP Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie Reabilitare, fără drept de comercializare a acestor articole".</p>	<p>Nu se acceptă. În contextul actual al parametrilor bugetare, nu se acceptă extinderea facilităților fiscale.</p>
	<p>Comisia Națională a Pieței Financiare</p>	<p>Scutirea de T. V.A. a serviciilor prestate de birourile istoriilor de credit</p> <p>În conformitate cu articolul 103 din Codul fiscal sunt scutite de T.V.A. un de servicii, inclusiv cele financiare (subalineatul 12)), cum ar fi acordarea sau transmiterea creditelor, inclusiv gestionarea acestora, printre care nu se regăsesc serviciile prestate de birourile istoriilor de credit. Corespunzător, se propune completarea articolului 103 alineatul (1) subalineatul 12) cu litera h) cu următorul cuprins: "h) serviciile informaționale prestate de către birourile istoriilor de credit în conformitate cu Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit."</p> <p>Argumentare: Nu este plauzibilă argumentarea, potrivit căreia sunt scutite de T.V.A. serviciile financiare aferente operațiunilor legate de evidența conturilor de depozit, fiind exceptate de acest</p>	<p>Nu se acceptă În contextul actual al parametrilor bugetare, nu se acceptă extinderea facilităților fiscale.</p>

		<p>regim veniturile aferente acordării serviciilor informaționale (art. 103 alin. (1) subalin. 12)). Argumentarea CNPF se întemeiază pe faptul că activitatea biroului istoriei de credit vizează, în special, prestarea serviciilor de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit, similitudinea cu activitatea de bază prestată de bănci (art. 103 alin. (1) subalin. 12) lit. a)), exonerată de T.V.A..</p> <p>Având în vedere particularitățile activității birourilor istoriilor de credit, serviciile acestor entități sunt destinate exclusiv pentru deservirea sectorului financiar bancar întrucât pot fi folosite doar cu scopul estimării riscurilor aferente acordării unui credit subiectului istoriei de credit și/sau gestiunii unui cont existent de credit.</p>		
	Camera de Comerț și Industrie	<p>Se propune scutirea de TVA fără drept de deducere a deșeurilor de echipamente electrice și electronice, deșeurile de baterii și acumulatori prin completarea alineatului (9⁴) cu textul ”..precum și deșeurile de echipamente electrice și electronice, deșeurile de baterii și acumulatori, deșeurii de ambalaje importate și/sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați și utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova”.</p> <p>Ținând cont de faptul că deșeurile de echipamente electrice și electronice, deșeurile de baterii și acumulatori, precum și deșeurile de ambalaje, sunt dintre cele mai periculoase deșeuri solide și este necesară motivarea agenților economici pentru colectarea acestora, în special pe motiv că pentru reciclarea acestora agentul economic suportă cheltuieli mari - până la 500€ per tonă fără a lua în calcul transportul până la reciclatorul final (cel mai apropiat punct de reciclare este în România).</p>		<p>Nu se acceptă</p> <p>În contextul actual al parametrilor bugetari, nu se acceptă extinderea facilităților fiscale.</p>
<p>Articolul 104 litera b) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) energia electrică, energia termică, apa caldă, alimentarea cu apă și canalizarea pentru bunurile cu destinație locativă, inclusiv căsuțele</p>	<p>Uniunea Transportatorilor și Drumarilor</p>	<p>Sa propus completarea art. 104, cu un alineat nou cu următorul conținut:</p> <p>j) Transporturile naționale de călători pe rute regulate .</p> <p>Propunerea dată a avut ca scop susținerea transportatorilor care activează la transporturile date pe de o parte susținerea populației de la sate prin diminuarea costurilor la</p>		<p>Nu se acceptă</p> <p>În contextul actual al parametrilor bugetari, nu se acceptă extinderea facilităților fiscale.</p> <p>Este important să evidențiem că viziunea pe termen mediu a Ministerului Finanțelor constă în identificarea și</p>

<p>de vacanță, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află acestea.”</p>		<p>transporturile interne de călători pe rutele raionale internaționale.</p> <p>Propunerea dată are o importanță socială:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Păstrarea rețelei de rute regulate între sate centrele raionale și asigurarea accesului populației de la sate, la serviciile regulate de transport. - Diminuarea costului unui pas/km care de asemenea asigură accesul populației la serviciile de transport. - Propunerea prevede ce beneficii, inclusiv financiare urma să le primească bugetul de Stat. <p>Cu părere de rău problema dată căile de rezolvare nu interesează Ministerul Finanțelor.</p>	<p>implementarea unor măsuri orientate spre subvenționarea directă din partea statului, care ar permite, în mod mai eficient, asigurarea respectării destinației intervenției statului și redistribuirii echitabile a venitului național (spre exemplu, opțiunea de acordare a subvențiilor este mai preferabilă decât scutirea de impozite).</p> <p>Politicele fiscale și vamale promovate de către Ministerul Finanțelor sunt bazate pe aplicarea unui sistem general de impozitare. Această abordare include revizuirea sistemului de facilități fiscale și, respectiv, consolidarea veniturilor bugetare necesare finanțării cheltuielilor bugetare.</p> <p>În condițiile în care veniturile bugetare sunt limitate, este important ca acestea să fie rațional direcționate ca să asigure maximă eficiență.</p> <p>Astfel, considerăm oportun identificarea unor măsuri de susținere a sectoarelor economiei naționale bazate pe subvenționarea directă din bugetul public național, care să asigure corelarea măsurii propuse spre implementare cu obiectivul ce urmează a fi atins.</p>
<p>Articolul 108. Termenele obligației fiscale</p>	<p>ACAP</p>	<p>Se propune abrogarea alin.(5) din art.108 Impozitarea cu TVA a plății primite în avans, până la efectuarea livrării nu corespunde scopului consacrat în noțiunea taxei pe valoarea adăugată (TVA) stabilit în art.93 p.1) din Codul fiscal. Astfel, TVA este definită ca un impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Eliberarea facturii fiscale și achitarea TVA pentru avans se regăsește și în practică internațională.</p>

		<p>Totodată, primirea mijloacelor bănești în avans nu constituie în sine o livrare impozabilă și nu constituie obiect al impunerii cu TVA, așa cum este definită în Codul fiscal (art.93 p.); art.95).</p> <p>Impozitarea cu TVA a mijloacelor bănești primite în avans are un impact negativ asupra activității economice a contribuabililor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scade fluxul de mijloace bănești necesar pentru asigurarea unei activități economice stabile și în care scopuri au și fost solicitate plăți în avans de la clienți; - în situațiile când după primirea avansului de mijloace bănești, tranzacțiile nu mai au loc din diverse motive, banii se returnează și respectiv, nu urmează o livrare impozabilă cu TVA, se înregistrează un sold de TVA deductibil, iar în situațiile când contribuabilul sistează livrările, acest sold care nu se restituie devine o cheltuială suplimentară a contribuabilului. - TVA calculat din mijloacele bănești primite în avans devine un impozit care este achitat la buget nu din consumul final al unei livrări impozabile ca parte a valorii acestei livrări - această abordare nu se aplică în cazul impozitului pe venit – plățile în avans nu se iau în considerare la determinarea venitului impozabil și respectiv a impozitului pe venit. Iar aceste impozite chiar dacă sunt conceptual diferite, totuși se bazează pe principii destul de similare. Situația respectivă crează un dezechiliu economic, deoarece la momentul cel ce primește avansul trebuie să calculeze TVA, însă cel care îl achită – nu are dreptul la deducere - abordare care contravine principiului de aplicare a TVA. 	
<p>Articolul 108. Termenele obligației fiscale</p>	<p>Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC</p>	<p>Articolul 108. Termenele obligației fiscale</p> <p>(8) Serviciile prestate care determină plăți succesive, precum servicii de construcție montaj, consultanță, cercetare, expertiză și alte servicii similare, sunt considerate efectuate la data la care sunt întocmite procesele-verbale de predare-primire a lucrărilor sau alte documente, pe baza cărora se stabilește livrarea serviciilor, sau, în funcție de prevederile contractuale, la data acceptării lucrărilor de către beneficiar.</p> <p>A se vedea argumentele expuse la Propunerile privitor la Modificarea Hotărârii Guvernului nr.93 din 01.02.2013 pentru</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Nu este clară propunerea. Or, prevederile art.108 alin.(8) din Codul fiscal stabilesc termenii obligației fiscale în cazul serviciilor care determină plăți succesive (construcțiemontaj, consultanță, cercetare, expertiză și alte servicii similare), și nu au tangență cu documentele confirmative pentru restituirea sumei TVA.</p>

		aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoarea adăugată.	
<p>Articolul 109 alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) La serviciile importate, termenul obligației fiscale de calculare a T.V.A. se consideră data importului sau achitarea serviciului, inclusiv plata în avans, în funcție de ce a avut loc mai înainte.”</p>	<p>Елена Яворская, администратор группы Contabil News</p>	<p>НДС на импорт услуг (ст. 109 (2) НК). Возврат даты платежа НДС на импорт услуг (для плательщиков) вернется к определенной дате, что очень печально, т.к. такой НДС оплачивается вне зависимости от переходящего зачета. Это заставит налогоплательщика мониторить все перечисления в текущем режиме, чтобы успеть перечислить НДС в нужный день. В редакции 2022 года этой статьи у налогоплательщиков есть время обработать информацию, проанализировать является ли услуга импортируемой согласно условиям ст.111 НК, получается, что нарушается принцип налоговой справедливости, т.к. устанавливается дискриминационное отношение к разным налогоплательщикам в отношении даты определения и оплаты налога.</p>	<p>Nu se acceptă Propunerea prevăzută la proiectul de lege vizează termenul de calculare a TVA și nu termenul de achitare a acesteia.</p>
<p>Articolul 109 alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) La serviciile importate, termenul obligației fiscale de calculare a T.V.A. se consideră data importului sau achitarea serviciului, inclusiv plata în avans, în funcție de ce a avut loc mai înainte.”</p>	<p>Comunitatea Auditorilor RM</p>	<p>Articolul 109 alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) La serviciile importate, termenul obligației fiscale de calculare a T.V.A. se consideră data importului serviciului. În primul rând, trebuie remarcat faptul că diferențele de curs pot apărea, pentru a evita acest lucru, este necesar să se stabilească apariția unei obligații fiscale la data importului. Se completează cu un enunț: „În cazul în care subiectul anterior a fost înregistrat în calitate de plătitor al T.V.A., perioada deținerii statutului de plătitor al T.V.A. nu se ia în calcul la aprecierea pragului de înregistrare.” Textul propus este lipsit de sens. Nu este nicio legătură dintre perioada deținerii statutului de plătitor al TVA și pragul de înregistrare.</p>	<p>Nu se acceptă Obligația de calculare a TVA urmează a fi stabilită ținând cont de data apariției acesteia.</p>
<p>Articolul 112. Înregistrarea subiectului impozabil</p>	<p>ACAP</p>	<p>Se propune majorarea plafonului pentru înregistrarea în calitate de platitor al TVA de la 1,2 mln. la 2,5 mln. A se vedea argumentele expuse în p.10</p>	<p>Nu se acceptă În cadrul procesului de examinare s-a constatat că plafonul de înregistrare aplicat în Republica Moldova este comparabil cu cel aplicat în alte state ale Uniunii Europene, de exemplu în România 1,7 mil lei, în Estonia 800 mii lei.</p>
<p>La articolul 117¹</p>	<p>Елена Яворская, администратор</p>	<p>Рефактурируемые, но так и неясные (ст. 117¹ (10) НК). До сих пор в Налоговом кодексе нет понятия</p>	<p>Notă Nu este clară obiecția.</p>

alineatul (10) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „În cazul refacturării cheltuielilor compensate în favoarea persoanelor fizice, emiterea facturii fiscale nu este obligatorie, aceasta fiind emisă doar la solicitarea persoanei fizice.”;	группы Contabil News	рефактурируемых услуг, что вызывает множество неопределенностей и неясностей (вопреки принципам налогообложения). Продление срока для выписки накладной (ст. 117 ¹ (13) НК). Аналогичное упоминание нужно внести в ст. 102 (12) НК, чтобы предоставить покупателям право на вычет в месяце поставки.	Propunerea de completare a art.117 ¹ alin.(10) are caracter de concretizare. Totodată, modificarea propusă la art.117 ¹ alin.(13) are drept scop automatizarea proceselor de evidență a mărfurilor în situațiile în care sunt utilizate avize de însoțirea și o să micșoreze volumul documentației pe hârtie, nu și în partea ce ține de deducerea sumei TVA.
La articolul 117 ¹ alineatul (13) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „În cazul utilizării e-facturii, furnizorul eliberează factura fiscală în termen ce nu poate depăși 10 zile calendaristice ale lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin avizele respective.”	CNPM	De ce doar e factura?	Nu se acceptă Modificarea aceasta va permite automatizarea proceselor de evidență mărfurilor în situațiile în care sunt utilizate avize de însoțirea și o să micșoreze volumul documentației pe hârtie.
Articolul 124: alineatul (17) se abrogă.	Î.C.S.”TehGaz Grup” S.R.L.	Anularea scutirii de achitare a accizului va genera în mod inevitabil majorarea prețului pentru mărfurile de la pozițiile tarifare 280430000 (azot) și 280440000 (oxigen) produse pe teritoriul țării. Acest fapt va pune în dificultate activitatea de mai departe a mai multor agenți economici (producători autohtoni) din acest domeniu. Majorarea prețului va genera micșorarea vânzărilor pe piața internă, având în vedere capacitatea redusă de plată a beneficiarilor (cumpărătorilor), ce va genera incontestabil cantitatea sau volumul de producere a mărfii de la pozițiile tarifare 280430000 (azot) și 280440000 (oxigen), iar ca rezultat, bugetul de stat nu va obține venituri suplimentare în mărime de 9,7 milioane lei, așa cum se invocă în nota informativă, ci o sumă cu mult mai simbolică, cu mult mai mică. În această ordine de idei, pentru a evita impactul economico-social negativ descris mai sus, se propune excluderea din proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative, din art.IV, pct.35, a modificărilor ce se referă la art.124 alin.(17) din Codul fiscal.	Nu se acceptă Ca urmare analizei facilităților fiscale, s-a constatat că facilitatea are caracter inechetabil, fiind aplicată la producția locală și doar în raport cu un singur agent economic.

<p>Articolul 124: alineatul (16) se abrogă.</p>	<p>Camera de Comerț și Industrie</p>	<p>Se propune menținerea alin.(16) Modificările propuse prevăd abrogarea articolului 124 alin.(16), și respectiv anularea scutirii de accize, aferentă alcoolului etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică.</p> <p>Autorii menționează că modificarea propusă va condiționa dreptul agentului economic de trecere în cont a accizelor achitate la procurarea mărfurilor supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare și/sau de fabricare pentru obținerea altor mărfuri supuse accizelor. Reteșind din aceasta, accizele achitate la alcool etilic utilizat în producerea parfumurilor și apei de toaleta va genera o trecere în contul producătorului, care va fi compensată cu accizele calculate la realizarea produselor finite de parfumerie, supuse accizelor conform capitolului IV Codului Fiscal.</p> <p>Însă, accizele achitate la alcool etilic utilizat în fabricarea producției cosmetice nu vor fi permise spre deducere, deoarece produsele cosmetice nu sunt mărfuri supuse accizelor. În consecință, accizele achitate vor fi reflectate în costul producerii și o să majoreze esențial prețul de vânzare al producției fabricate de producătorii locali, nu și a celor importate.</p> <p>O simplă estimare a impactului modificărilor propuse asupra costului producției fabricate pe parcursul a 9 luni ale anului 2022 de către „Viorica-Cosmetic” SA, indică o creștere cu circa 20,0 mln. lei. Pentru unele produse cosmetice (precum loțiuni parfumate, tonice, creme), creșterea prețului de cost va constitui de la 40% la 50%. Creșterea prețurilor de vânzare a produselor cosmetice va afecta, în mod special, producătorii locali, produsele cărora vor deveni necompetitive pe piața internă. Produsele de import sau din zonele economice libere, care sunt scutite de plata accizelor, vor fi favorizate.</p> <p>În consecință, vom atesta diminuarea volumului de producere, reducerea numărului locurilor de muncă și, respectiv, diminuarea cuantumului impozitelor achitate în bugetul public (impozitului pe venit, taxa pe valoare adăugată, impozitelor reținute din salarii, fondului social angajator și altor impozite și taxe).</p>	<p>Se acceptă parțial, prin menținerea scutirii pentru alcoolul etilic utilizat pentru fabricarea produselor cosmetice</p>
---	--	--	---

<p>Articolul 124:</p>	<p>SC DIROVE-NORD SRL</p>	<p>De menționat, că producătorii europeni, care utilizează alcoolul etilic ca materie primă în scopuri industriale sunt scutiți de plata accizei. Astfel, aprobarea propunerii de anulare a scutirilor prevăzute actualmente de Codul Fiscal, va afecta grav nivelul de competitivitate a producătorilor locali pe piețele internaționale.</p>	<p>Nu se acceptă Ca urmare analizei facilităților fiscale, s-a constatat că facilitatea are caracter inechetabil, fiind aplicată la producția locală și doar în raport cu un singur agent economic.</p>
		<p>Studiind modificările propuse la articolul 124 din Codul fiscal ale proiectului vizat pentru anul 2023, noi, operatorii economici implicați în domeniul de asigurare cu oxigen și azot, am rămas neplăcut surprinși aferent atât a intenției de anulare a scutirii de acciză "la mărfurile de la pozițiile tarifare 280430000 (azot) 51' 280440000 (oxigen) produse pe teritoriul țării", precum și a argumentării acesteia — "impactul bugetar al măsurii va constitui + 9,7 mil. lei".</p> <p>Rugăm respectuos să luați în considerație, că o economie nu este constituită doar din nișe cifre uscate, dar mai este o analiză economică bazată pe legătura cauzală dintre acțiunea inițiată rezultatul sistemic asupra domeniului și necesităților țării, îndeosebi când consumatorul produsului concret este în majoritatea cazurilor anume statul, adică instituțiile și organizațiile bugetare sau cele guvernamentale. De exemplu, asigurarea tuturor instituțiilor medical curative cu oxigen. Necătând la faptul că o parte din spitale au fost dotate cu stații de producere a oxigenului, cei doi ani precedenți de pandemie au demonstrat practic că capacitățile acestor stații nu asigură integral necesitățile de oxigen. Doar achizițiile de urgență a oxigenului au putut evita colapsul ce plana asupra sistemului medical din Republica Moldova. Și aceasta s-a întâmplat doar mulțumită producerii autohtone a acestuia, când nu a fost prezentă urgența de căutare a oxigenului peste hotare și importul său. Acum, urmare a aprobării eventualelor propuneri de anulare a scutirii de acciză la oxigen, se va produce următorul impact sistemic real:</p> <p>1. Se va majora prețul oxigenului la livrarea din partea producătorului, fapt care va produce efectul de domino și pentru întreg sistemul medical în prag de nou sezon rece, când persistă multiple atenționări din partea organizațiilor internaționale privind pericolul unor noi epidemii.</p>	

		<p>2. Majorarea prețului la oxigen va genera, pe de o parte, diminuarea tranzacțiilor ulterior contractate din partea celorlalți operatori economici care procesează aceasta materie prima din stare lichidă în stare gazoasă și distribuie acest produs la consumatorul final, iar pe de altă parte, va majora costurile de achiziție a lui pentru toate autoritățile instituționale statale. Astfel, vor fi periclitate activitățile de producere și distribuție a oxigenului în Republica Moldova, cauzate de nerentabilitate, ce va avea ca consecință apariția deficitului acestui produs pe piață.</p> <p>3. În prezent, au fost realizate majoritatea procedurilor de achiziție a oxigenului necesar instituțiilor statului pentru anul de gestiune 2023, sunt desemnate ofertele câștigătoare cu prețuri definite conform prevederilor actuale ale Codului fiscal pentru anul viitor. În caz că va fi, totuși, anulată scutirea la acciză, atunci se va crea situația când operatorii economici vor fi în imposibilitate de executare a contractelor adjudecate pentru anul 2023, iar autoritățile contractante vor intra în impas.</p> <p>4. În continuare, deoarece importurile de oxigen (vrac) în țară, la costuri accesibile, sunt posibile doar din Ucraina sau Belarus actualmente sunt ireale din punct de vedere logistic, impactul adevărat care va urma ar trebui să pună mai profund pe gânduri factorii de decizie implicați în procesele de planificare economică.</p> <p>5. În Republica Moldova în prezent este un singur producător de aceste gaze în stare lichidă. Adăugarea accizului va duce la scumpire neîntemeiată de oare ce este doar materie prima. După care producerea de mai departe de către alți agenți economici care deja au încheiate contracte cu instituțiile de sănătate publică, nu vor mai putea să-și onoreze obligațiunile. La fel și importul acestor gaze este deficitar, luând în considerare războiul din țara vecină. Tot odată contractarea lor, se efectuează din timp stocurile pe 2023 nu mai este posibilă.</p> <p>Acum referitor la azot. În afară de faptul, că azotul este necesar pe scară largă în diverse procese de producere sau procesare a industriei alimentare, cum ar fi, de exemplu, producerea mezelurilor, sute de tone de azot se utilizează anual</p>
--	--	---

	<p>anume de către instituțiile statale. Un exemplu elocvent este întreprinderea de Stat "Stațiunea tehnologică experimentală Maximovca", aflată în administrarea Agenției Proprietății Publice a Guvernului, care produce, păstrează și comercializează tot materialul biologic de prăsilă animalier din țară (animale, material seminal, embrioni, ovule, icre și larve de peste, oua de pasăre și oua de viermi de mătase) predestinat reproducerii). Pentru informare, tot acest fond genetic este păstrat doar în mediu de azot, pentru ce această întreprindere utilizează anume azotul produs în Republica Moldova. Iar în caz de dispariție a acestui azot, importurile sunt posibile din aceleași surse identice ca a celor ale oxigenului, despre ce am expus mai sus.</p> <p>În concluzie, doar o analiză și prognozare superficială a urmărilor anulării scutirii de acciză la mărfurile de la pozițiile tarifare 280430000 (azot) și 280440000 (oxigen) produse pe teritoriul țării, indică la eventualitatea unui impact negativ atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere social.</p> <p>Totodată, anularea propusă a scutirii la acciză poate lichida definitiv ramură producerii azotului și oxigenului pe teritoriul Republicii Moldova, iar eforturile ulterioare emergente de restabilire a relațiilor economice și a securității asigurării țării cu aceste două produse strategice ar putea costa mult mai mult, decât acel „impact bugetar al măsurii va constitui + 9,7 mil.lei”.</p>	
AmCham	<p>Se propune menținerea versiunii actuale a redacției din Codul fiscal. Or, în urma aprobării modificărilor propuse la articolul 124 alin.(16) și anume anularea scutirii de accize, aferentă alcoolului etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică, activitatea producătorilor locali va fi afectată dramatic. Modificarea propusă va condiționa dreptul agentului economic de trecere în cont a accizelor achitate la procurarea mărfurilor supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare și/sau de fabricare pentru obținerea altor mărfuri supuse accizelor. Reieșind din aceasta, accizele achitate la alcool etilic utilizat în producerea parfumurilor și apei de toaleta o să genereze o trecere în contul producătorului, care va fi compensată cu</p>	Se acceptă parțial, prin menținerea scutirii pentru alcoolul etilic utilizat pentru fabricarea produselor cosmetice

		accizele calculate la realizarea produselor finite de parfumerie, supuse accizelor conform capitolului IV Codului Fiscal. Însă, accizele achitate la alcool etilic utilizat în fabricarea producției cosmetice nu vor fi permise spre deducere, deoarece produse cosmetice nu sunt mărfuri supuse accizelor. Ca consecință, accizele achitate vor fi reflectate în costul producției și o să majoreze esențial prețul de vânzare al producției. O simplă estimare a impactului modificărilor propuse asupra costului producției fabricate pe parcursul a 9 luni ale anului 2022 de către „Viorica-Cosmetic” SA, indică o creștere cu circa 20,0 mln lei. Pentru unele produse cosmetice (precum loțiuni parfumate, tonice, creme), creșterea prețului de cost va constitui de la 40% la 50%. Creșterea prețurilor de vânzare a produselor cosmetice va afecta, în mod special, producătorii locali, produsele cărora vor deveni necompetitive pe piața internă. Produsele de import sau din zonele economice libere, care sunt scutite de plata accizelor, vor fi favorizate. În consecință, vom atesta o scădere esențială a vânzărilor, diminuarea volumului de producere, reducerea numărului locurilor de muncă și, respectiv, diminuarea cuantumului impozitelor achitate în bugetul public (impozitului pe venit, taxa pe valoare adăugată, impozitelor reținute din salarii, fondului social și altor impozite și taxe). De menționat, că producătorii europeni, care utilizează alcoolul etilic ca materie primă în scopuri industriale sunt scutiți de plata accizei. Astfel, aprobarea propunerii de anulare a scutirilor va afecta grav nivelul de competitivitate a producătorilor locali pe piețele internaționale.	Nu se acceptă În contextul parametrilor bugetari actuali, nu se acceptă extinderea facilităților fiscale.
Articolul 124: la alineatul (11 ²), cifrele „2204” se exclud; la alineatul (14), punctul 1), după textul „Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități” se introduce textul „(reutilitate în modul corespunzător)”; alineatul (16) și (17) se abrogă.	Ministerul Apărării	La pct.35, Art.IV al proiectului (modificările la Codul fiscal nr.1163/1997 Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, ediția specială din 8 februarie 2007) propunem completarea art.124 cu un alineat nou, cu următorul cuprins: „(22)” Se scutește de accize importul armamentului, munițiilor, sistemelor de armament, tehnicii cu destinație militară, pieselor de schimb și accesoriilor aferente acestora, precum și echipamentul de comunicații și sisteme informatice cu destinație militară, achiziționate de către Ministerul Apărării, precum și cele acordate în calitate de asistență de	

<p>Anexa nr.1: la pozițiile tarifare 2207 și 2208, coloana 6 cifrele „120,77” se substituie cu cifrele „132,27”; la poziția tarifară 240210000, coloana 6 textul „41%, dar nu mai puțin de 1103 lei” se substituie cu textul „41%, dar nu mai puțin de 1198,75 lei”; la poziția tarifară 240220, coloana 6 textul „822 lei +13%, dar nu mai puțin de 1103 lei” se substituie cu textul „893,75 lei+13%, dar nu mai puțin de 1198,75 lei”; la poziția tarifară 240290000, coloana 6 textul „41%, dar nu mai puțin de 1103 lei” se substituie cu textul „41%, dar nu mai puțin de 1198,75 lei”; la poziția tarifară ex.240399900, coloana 6 textul „1103 lei” se substituie cu textul „1198,75 lei”; cifrele „2710 19 680” se substituie cu „2710 19 670”; cifrele „271020310-271020390” se substituie cu „2710 20 320-2710 20380 ”; textul „ex.382499960” se substituie cu „2404 12 000-2404 19 000”, iar cifrele „2055” se substituie cu cifrele „2446,25”.</p>	<p>AmCham</p>	<p>către partenerii externi pentru necesitățile ce țin de asigurarea apărării naționale.</p>	<p>Nu se acceptă Contracarea schemelor de contrabandă și comerț ilicit se va asigura prin îmbunătățirea proceselor de administrarea fiscală și vamală</p>
---	---------------	--	--

		<p>state membre UE, care au fost nevoite să armonizeze acciza la țigărete la nivelul minim din UE într-un ritm accelerat. În anii 2007-2010, România, Bulgaria, Lituania, Letonia etc. au majorat acciza cu 9-10 Euro / 1000 bucăți / an. În consecință, în 2010, comerțul ilegal cu țigărete a atins 54% în Letonia, 47% în Lituania, 40% în Bulgaria și 37% în România. Bugetul de stat în România a pierdut peste 1 Miliard Euro în 2010. După aceste fenomene adverse, toate noile state membre UE au aplicat o politică fiscală echilibrată, cu creșteri de maxim 5 Euro / 1000 bucăți / an. Același fenomen poate fi observat și în statele asociate cu UE, care, de asemenea, realizează aproximarea accizei cu nivelul minim din UE. În Muntenegru creșterea accelerată a accizei în 2017-2018 (+39%) a condus la dublarea contrabandei și comerțului ilegal și scăderea veniturilor bugetare cu 29%. Ulterior, Guvernul din Muntenegru a scăzut acciza în 2019, și veniturile bugetare și-au revenit. O situație similară este aplicabilă și cotei accizei stabilite la pozițiile tarifare 2207 și 2208 (alcool), creșterea accizei fiind triplă (de la +5% în calendar la +15%) – creștere care se va reflecta direct în costul de comercializare a produselor.</p>
<p>Anexa nr.1 Mărfurile supuse accizelor la pozițiile tarifare 2207 și 2208, coloana 6 cifre „120,77” se substituie cu cifrele „132,27”;</p>	<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare</p>	<p>Nu se acceptă Contracarea schemelor de contrabandă și comerț ilicit se va asigura prin îmbunătățirea proceselor de administrarea fiscală și vamală</p>
<p>Pentru anul 2023, Ministerul Finantelor a venit cu propunerea de a majora acciza pentru produsele de la pozițiile tarifare 2207 și 2208, la nivel de 138,89 lei/litru a/a, cu 15% față de nivelul planificat în Codul Fiscal, sau +20,77% față de anul 2022 (acciza în 2022 - 115,02 lei).</p> <p>În contextul în care în Republica Moldova se comercializează, anual, 17-18 milioane sticle de băuturi alcoolice tari, dintre care 7-8 milioane sticle sunt „divin” și 9-10 milioane sticle sunt alte băuturi alcoolice, creșterea planificată a accizei cu 20,77% va avea un impact simțitor asupra pretului de raft de cca +9MDL/sticla de 0,519 cu conținut alcoolic de 40% vol. (acciza 4,77 MDL + adaos distribuitor 25% + adaos retail 25% + TVA 20%).</p> <p>Costul de producere, în anul 2022, pentru un litru a/a distilat pentru divin este de minim 3,2 EUR (la pretul pentru strugurii procesați de 3 lei/kg). Cost, la care se adaugă pierderi anuale de 2,5%, cost finanțare dobânzi bancare minim 6% anual, precum alte costuri (butoaie, lemn stejar). Deci, distilatul</p>		

		<p>produs în anul în curs, după 5 ani de maturare (am luat o vârstă optimă pentru un divin), va ajunge la un cost de 4-5 EUR/litru a/a (pentru comparare, prețul „curat” de comercializare pentru alcoolul din cereale constituie cca unu EUR/litru a/a). Pentru producerea unei sticle de „divin” de 0,5l. cu tăria de 40°/0 vol. sunt necesari 0,2 litri a/a de distilat. Astfel, doar la nivel de cost, exista o diferență de 0,8 EUR sau de 15-16 lei/sticla între divin (5 ani) și, spre exemplu, votcă.</p> <p>Dacă, din prețul psihologic de raft de 100 MDL (această sumă stabilită neoficial în retail), pentru buturi alcoolice tare (divin, brandy, vodcă, rachiu) vom scădea adaosul retail și cel a distribuitorului, de a câte 25%, ajungem la un preț producător de 64 MDL, inclusiv, TVA 20% (12,8MDL) și acciza de 23 MDL (nivel 2022), atunci prețul net al producătorului pentru o sticlă este de 30 MDL, un preț mult prea mic pentru o sticlă de divin, unde doar costul divinului (cupajul) este de 25 MDL/sticla, măriri ambalaj și fișe alte cheltuieli.</p> <p>La zi, prețul de raft al unei sticle de divin de 5 ani (0,5l) este în intervalul 130-135 MDL (50 MDL preț net producător 23 ICI acciza + 25% distribuitor + 25% retail + 20% TVA). Astfel, creșterea accizei, la nivelul propus de Ministerul Finanțelor, va arunca, automat, prețurile de raft spre un nivel de 150 MDL/sticla divin 5 ani, ce va reduce și mai drastic vânzările.</p> <p>În acest context, acest fapt va avea un și mai puternic impact negativ asupra producătorilor de „divin” care nu și-au revenit, până acum, de la pierderile cauzate de pandemie (reducerea vânzărilor cu cca 40 la sută anual).</p> <p>Luând în considerare faptul că, în anul 2022, puterea reală de cumpărare a populației a scăzut, putem sigur presupune direcționarea cumpărătorului către buturi alcoolice mai ieftine pentru care, cu ușurință, poate fi menținut un preț de maxim 100 MDL/sticla. Astfel, va scădea volumul produs de „divin” ce va afecta și producătorii de struguri, deoarece producătorii de „divin” sunt cel mai mare sprijin pentru producătorii mici de struguri (casnici).</p> <p>În contextul celor relatate, pentru susținerea sectorului de producere a distilatelor de origine vitivinicole, venim cu</p>
--	--	---

			solicitarea de a mentine, pentru pozitia tarifară 2208 20, pentru o perioada de minim 3 ani, nivelul accizei prevăzute în Codul Fiscal, pentru anul 2023, de 120,77 lei/litru a/a Sau stabilirea unei cote de acciză redusă pentru produsele vitivinicole în intervalul 65-75% din nivelul stabilit pentru alcoolul etilic (băuturi alcoolice) produs din altă materie primă, ce va permite producătorilor de „divin” (produs vitivinicol) să fie competitivi în raport cu celelalte bnuturi alcoolice.					Nu se acceptă Contracararea schemelor de contrabandă și comerț ilicit se va asigura prin îmbunătățirea procelor de administrarea fiscală și vamală																			
			Se propune menținerea pentru anul 2023 a cotei accizei la alcoolul etilic la nivelul prevăzut în redacția actuală a Codului fiscal (120,77 lei / litru) și limitarea creșterii anuale a acesteia la un maxim de 5%.					O majorare considerabilă a accizei va impacta negativ atât producătorii, cat și nivelul încasărilor la buget. Concret, mutarea consumului în zona gri a economiei va duce la pierderi de venituri la bugetul de stat din neîncasarea accizei și a taxelor, inclusiv cele ce decurg din raporturile de muncă - din moment ce producătorii nu exclud posibilitatea unor eventuale disponibilizări.					Estimările Zernoff Beverages SRL pentru anul viitor arată că, dacă de la 1 ianuarie se va aplica majorarea accizei cu alte 15% față de cele 5% deja stabilite, atunci vom avea o scădere de 30% a cifrei de afaceri și de aproximativ 25% a numărului de angajați. Aceste estimări nu doar dezavantajează pe toți, inclusiv statul, dar și ne îngrijorează foarte mult.					Datele pe ultimii ani arată un consum constant, iar piața gri a scăzut în favoarea pieței fiscalizate. Drept urmare, menținerea accizei la un nivel moderat, deși actualizat anual, a ajutat dezvoltarea pieței fiscalizate și reducerea consumului de alcool contrafăcut și a evaziunii fiscale.					Nu se acceptă Contracararea schemelor de contrabandă și comerț ilicit se va asigura prin îmbunătățirea procelor de administrarea fiscală și vamală				
			„Zernoff Beverages” S.R.L.					FIA					Propunerea:					Anii următori									
			24031					Tutun tăiat fin destinat					kilogram					803 lei					67% din cota accizei stabilirea pentru 240220				
Anexa nr.1 Mărfurile supuse accizelor la pozițiile tarifare 2207 și 2208, coloana 6 cifrele „120,77” se substituie cu cifrele „132,27”;																											
Anexa 1, cap.5 Codul fiscal			2023 (proiect)					Unitate de măsură					2023					Anii următori									
24031			Tutun tăiat fin destinat					kilogram					803 lei					67% din cota accizei stabilirea pentru 240220									

	rulării în țigarete					Argumentare: Alinierea accizelor conform prevederilor art. 14 Directivei EU 2011/64, acciza globală pe tutunul de fumat tăiat fin destinat rulării în țigarete reprezintă cel puțin 50 % din prețul mediu ponderat de vânzare cu amănuntul al tutunului tăiat fin destinat rulării în țigarete eliberat pentru consum sau cel puțin 60 EUR pe kilogram Luând în considerare prevederile legislației UE și experiența țărilor EU, necesitatea majorării încasărilor la buget, propunem revizuirea cotei de acciză pentru anul 2023 și stabilirea pentru anii următori a accizei pentru categoria tutun fin destinat rulării în proporție de 67% din acciza pentru țigarete	Nu se acceptă Contracarea schemelor de contrabandă și comerț ilicit se va asigura prin îmbunătățirea procesor de administrarea fiscală și vamală
S.C. ConsalCom S.R.L.						Analizînd proiectul privind mărirea accizelor la produse alcoolice cu 15% putem conchizi că, este o propunere care depășește de 3 ori planul inițial de mărire a accizului la aceste produse, care era planificat sa fie 5%. Însuși Ministerul Finanțelor în analiza lor privind politica bugetar-fiscală au inclus acest comentariu "La aceasta, menționăm că majorarea în mărim galopantă a cotelor accizelor condiționează premise de riscuri de evaziune fiscală și contrabandă, dar și nemulțumirea consumatorilor și producătorilor în special de bere și cidru, avînd în vedere ritmul înalt al accizelor actuale. În acest sens, Ministerul Finanțelor atrage atenția asupra faptului că cotele actuale ale accizei atinent berii, vermururilor și cidrului depășesc considerabil cantumul accizelor stabilite în țările din regiune, iar o nouă creștere a acestora va afecta competitivitatea produselor autohtone in raport cu cele de import. O asemenea mărire neplanificată care depășește considerabil angajamentele luate de stat va afecta grav industria legală în Republica Moldova, accizele la produse alcoolice în special cele la alcoholul etilic depășesc nolmele minime recomandate de către Uniunea Europeană. Industria legală din Republica Moldova se află deja într-o poziție dificilă din cauza produselor care originează din Transnistria, unde:, accizul este de 12 ori mai mic ca în	

		<p>Republica Moldova. Mărirea accizului va avea efecte negative pentru companiile care operează în baza legii, preconizăm o scădere cu cel puțin 25% a vânzărilor produselor accizate și impozitate și o creștere a produselor de origine ilicită.</p> <p>Acest lucru poate avea repercusiuni neplanificate, cum ar fi efectul de distrugere a cererii de produse legale (demand destruction) și schimbarea comportamentului consumatorilor către produse ilicite și de contraband, lucru care va avea un impact simțitor asupra bugetului național.</p> <p>Considerăm că mărirea accizului nu trebuie să depășească norma asumată de 5% pentru a Evita efectele negative asupra companiilor locale, a locurilor de muncă și asupra bugetului public.</p>	
	UB FB Trade Group SRL	<p>Această propunere contravine calendarului de accize care prevede o mărire de 5% a accizei pentru anul 2023, lucru care afectează considerabil predictibilitatea, siguranța afacerilor și investițiilor din această industrie.</p> <p>Înțelegem eforturile statului de a mări încasările la bugetul de stat în aceste perioade dificile pentru țară, însă totuși această mărire neplanificată poate afecta negativ încasările la bugetul de stat.</p> <p>În cazul în care acciza va fi majorată cu 15%, așa cum este stipulat în propunerea pentru ajustarea măsurilor de politici bugetar-fiscale pentru anul 2023, atunci, prețul produselor va crește cu cel puțin 10-12%. Asta înseamnă că, vânzările vor scădea cu cel puțin 20%.</p> <p>Astfel, propunem păstrarea calendarului actual de accize care prevede mărirea accizei cu cel mai mult 5%, aceste norme deja îndeplinesc și depășesc recomandările Uniunii Europene.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Contracarea schemelor de contrabandă și comerț ilicit se va asigura prin îmbunătățirea proceselor de administrarea fiscală și vamală</p>
	Compania „Global Spirit” SRL	<p>Compania „GLOBAL SPIRIT” SRL, este Reprezentant unic autorizat cu statut oficial de importator și distribuitor pe teritoriul Republicii Moldova al următoarelor companii internaționale cum ar fi: Pernod Ricard SA (Franța), Luxardo Ltd (Italia), Les Grands Chés de France (Franța), Do Kuiper (Holland), Morosa (Ucraina), Angostura (Trinidad), apa minerală „Perla Harghitei” și sucurile „Granini” (Romania). Activitatea noastră este axată pe importul băuturilor de lux, care aparțin portofoliilor companiilor menționate și este îndreptată spre a oferi cetățenilor țării noastre posibilitatea de</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Contracarea schemelor de contrabandă și comerț ilicit se va asigura prin îmbunătățirea proceselor de administrarea fiscală și vamală</p>

		<p>consum a băuturilor de calitate înaltă (whiskey, rom, tequilla, cognac, champagne, liqueur ș.a.), garantînd originea și calitatea acestora, precum și legalitatea prezenței lor pe piața moldovenească de consum. Drept reacție la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative privind unele măsuri de politici bugetar-fiscale pentru anul 2023, elaborate de către Ministerul Finanțelor, menționez faptul că propunerea de majorare a accizei cu 15%, (în locul celei de 5% prevăzute ca majorare graduală pentru anul 2023 pentru produsele din alcool etilic), va duce la creștere drastică a prețului final pentru consumatorii din Republica Moldova. Vădit că aceste majorări de prețuri vor duce la scăderi considerabile a volumului vânzărilor cu 20-25%, ceea ce la rîndul său se va răsfrînge negativ asupra venitului Companiei și, drept urmare, plăților de taxe impozite pe venit, celor salariale îndreptate spre asigurarea pachetelor sociale, limitarea forțată a locurilor de muncă și alte măsuri de economie în mediul de afaceri, în ceea ce privește justificarea majorării accizei de către autorii proiectului vizat, este de menționat ca astfel de acțiuni vor duce inevitabil la riscuri de evaziune fiscală, concurența neloială, acte de contrabandă și contrafacere a băuturilor alcoolice pe teritoriul Republicii Moldova, minimalizarea procesului de control al calității și certificării produselor importate. În concluzie, este necesar să menționăm că Uniunea Europeană pentru anii 2022-2023 recomandă Statelor Membre quantumul de 550 de euro per hectolitru de alcool pur, ceea ce este mai puțin considerabil decît cel propus în proiectul de lege. Astfel, în opinia noastră majorarea graduală prevăzută de 5% actualmente este imperativă a fi pastrată intactă pentru a asigura armonizarea treptată pentru următorii 10 ani și a evita o galopare ineficientă a costurilor și prețurilor pe piață internă.</p>	
	<p>Agenda Națională de Business din Moldova</p>	<p>Implementarea unor politici fiscale prudentiale, predictibile și euroconforme la Accizarea produselor Alcoolice și din Tutun va permite diminuarea comerțului ilicit. Constatăm că, contrar prevederilor calendarului de majorare a cotei accizelor la produsele alcoolice cu 5%, Guvernul în prezent vine cu propunerea de a majora Acciza cu 15%. Această abordare creează lipsă de predictibilitate pentru mediul de afaceri și riscuri sporite pentru bugetul public</p>	<p>Nu se acceptă Contracarea schemelor de contrabandă și comerț ilicit se va asigura prin îmbunătățirea proceselor de administrarea fiscală și vamală</p>

		<p>național de creștere a consumului de contrabandă, ilicit sau a produselor din economia informală. Amintim că Acciza la produsele alcoolice în prezent în Moldova deja depășește nivelul minim recomandat de UE de 550 Euro pe hectolitru. În Moldova Acciza actualmente este la nivel de 600 Euro/hectolitru, ceea ce ne face să fim euro-conformi la acest capitol cu politicile Uniunii Europene. Majorarea bruscă a Accizei va crește considerabil piața gri a alcoolului. În prezent, peste 40% din vânzările de alcool în restaurante sunt la poziția "vin sau țarie de cază". Iar populația săracă trece de la produsele vândute oficial la cele vândute neoficial sau de contrabandă. Sarcina primordială a autorităților publice, care are toată susținerea mediului de afaceri, este să lupte cu comerțul ilicit și să majoreze baza fiscală la produsele de Alcool și țigări, prin eliminarea de pe piață a produselor de contrabandă. Dacă facem o analiză comparativă a politicilor de accizare din Moldova și România a produselor alcoolice ținând cont de veniturile populației, atunci povara fiscală în Moldova asupra populației este de 2,5 ori mai mare decât în România. Anume acest exces de fiscalitate duce la existența în proporții excesive a comerțului ilicit cu produse alcoolice, ori sarcina primordială a statului este contracararea comerțului ilicit, iar un mecanism esențial în acest proces sunt politicile fiscale prudentiale. Majorarea bruscă a accizelor în condițiile veniturilor reduse ale populației va crește piața ilegală, va lovi în comerțul legal, va reduce cifra de afaceri a companiilor legale și în final va duce la scăderea semnificativă a încasărilor în bugetul de stat. Este necesar ca accizele la produsele alcoolice și de tutun pentru anul 2023 să fie la rata aprobată anterior, fără intervenții, care ar periclita piața și ar crește riscurile comerțului ilegal. (Suplimentar a se vedea Analiza de impact la Politica fiscală în domeniul Accizelor la produsele de tutun, anexat la prezentul document)</p>	
	<p>Agenda Națională de Business din Moldova</p>	<p>În prezent, Republica Moldova are un calendar echilibrat de creștere graduală a ratelor la toate categoriile de produse din tutun, aprobat și inclus în Codul fiscal pentru anii 2021-2023 (în medie, acciza minime crește cu +134 lei anual sau ~7 Euro în 2021-2023). Acest lucru a asigurat venituri bugetare stabile și sustenabile pentru Guvern (+11% an de an), predictibilitate</p>	<p>Nu se acceptă Contracarea schemelor de contrabandă și comerț ilicit se va asigura prin îmbunătățirea proceselor de administrare fiscală și vamală</p>

		<p>pentru operatorii pieței și menținerea comerțului ilegal din țară (din contrabandă și contrafacere) la cote reduse. Comerțul ilegal în Moldova a atins un nivel de 4,1% în 2021, potrivit Ipsos Illegal Trade Research¹.</p> <p>În baza calendarului aprobat din Codul fiscal, în 2023, Republica Moldova va atinge o acciză minimă de 1103 lei / 1000 bucăți sau 58 Euro (+144 MDL sau +8 € față de 2022). Taxele vor reprezenta în anul 2023 peste 76% din prețul mediu al unui pachet vândut legal.</p> <p>Se propune PĂSTRAREA ratelor de accize aprobate pentru anul 2023 și excluderea oricăror noi creșteri ale acestora.</p> <p>Acest lucru va asigura în continuare un cadru fiscal previzibil pentru operatorii pieței și în special pentru cel mai taxat produs din Republica Moldova și va proteja fluxul stabil și sustenabil de venituri la bugetul de stat, excluzând riscul escaladării comerțului ilegal, al destabilizării pieței și al pierderilor semnificative pentru Bugetul de Stat și afacerile legale.</p> <p>Nota Bene: Acciza în Ucraina a crescut într-un ritm accelerat în 2020-2022, urmând atingerea minimului UE într-un timp scurt. Această grabă a condus la apariția masivă a fenomenului de contrabandă și comerț ilegal estimat la peste 22% din piață în luna august 2022 (Kantar Study)². Ratele accizei din Ucraina pentru 2023 ating valori foarte apropiate de ratele din calendarul fiscal al Moldovei: Ad-valorem: 12%, Cota specifică: 1568 UAH / 1000 bucăți sau 819 MDL (la cursul de schimb din noiembrie 2022) și Acciza minimă: 2097 UAH / 1000 bucăți sau 1095 MDL. Orice majorare peste acest nivel poate conduce la contrabanda produselor de tutun din Ucraina în Republica Moldova. Amintim și experiența noilor state membre UE, care au fost nevoite să armonizeze acciza la țigărete la nivelul minim din UE într-un ritm accelerat. În anii 2007-2010, România, Bulgaria, Letonia etc. au majorat acciza cu 9-10 Euro / 1000 bucăți / an. În consecință, în 2010, comerțul ilegal cu țigărete a atins 54% în Letonia, 47% în Lituania, 40% în Bulgaria și 37% în România.</p>
--	--	---

¹ <https://www.ipsos.com/ru-ru/illcit-trade-cigarettes-territory-republic-moldova-has-doubled-seven-months-2021>

² <https://chamber.ua/news/the-share-of-illegal-circulation-of-tobacco-products-in-ukraine-continues-to-grow-reaching-a-new-maximum/>

		<p>Bugetul de stat al României a pierdut peste 1 Miliard Euro în 2010. După aceste fenomene adverse, toate noile state membre UE au aplicat o politică fiscală echilibrată, cu creșteri de maximum 5 Euro / 1000 bucăți / an. Același fenomen poate fi observat și în statele asociate cu UE, care, de asemenea, realizează aproximarea accizei cu nivelul minim din UE. În Muntenegru, creșterea accelerată a accizei în 2017-2018 (+39%) a condus la dublarea contrabandei și comerțului ilegal și la scăderea veniturilor bugetare cu 29%. Ulterior, Guvernul din Muntenegru a scăzut acciza în 2019, și veniturile bugetare și-au revenit.</p> <p>Recomandăm ca Accizele să fie ajustate conform planului stabilit anterior, implementarea sistemului de localizare și urmărire să se facă în concordanță cu Bunile practici Europene, treptat pe parcursul a cel puțin 24 luni, iar reglementările excesive, care lipsesc în UE, să fie excluse, pentru a preveni apariția comerțului ilegal.</p> <p>Aplicarea mecanismului de formare a prețurilor este inclusă în Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune” (pag. 26). Implementarea temporară în anii 2023-2025 a mecanismului de formare a prețului de comercializare cu amănuntul pentru țigărete și țigări de foi (cigarillos): 1. Va garanta venituri fiscale la bugetul de stat în creștere și previzibile; 2. Va contribui la realizarea politicilor de stat în domeniul sănătății; 3. Va elimina contrabanda cu produse din tutun super-ieftine către țările membre ale UE (România etc.).</p> <p>Argumentarea economică și bugetar-fiscală. În 2015, pe piață au fost plasate spre vânzare 5.7 miliarde de țigărete (în baza datelor publicate de Serviciul Fiscal de Stat despre timbrele de acciz vândute). O dată cu majorarea graduală a accizei și implementarea mecanismului de formare a prețului la țigărete în anii 2017-2019, din piață au dispărut așa-numitele produse din tutun vândute la prețuri foarte joase, nejustificate din punct de vedere economic, inclusiv sub valoarea de cost, iar volumul produselor din tutun disponibile pe piață s-a diminuat semnificativ până la 4 miliarde în 2019. În schimb, o dată cu eliminarea mecanismului de formare a prețului din 2020, volumul produselor din tutun disponibile pe piață a început din nou să crească în 2021 la 4.12 miliarde.</p>
--	--	---

		<p>TVA-ul și componenta ad-valorem a accizei se aplică la prețul de vânzare cu amănuntul stabilit de producători și importatori. Această situație pune în pericol veniturile bugetare din componenta ad-valorem a accizei și TVA, care se colectează în funcție de prețul de vânzare cu amănuntul.</p> <p>Amințim că circa 70% din produsele din tutun plasate pe piață în anii 2020-2022 după eliminarea mecanismului de formare a prețului au crescut în preț în medie cu câte 4 lei / an, iar prețul mediu estimat pentru 2022 este de 35 lei/pachet și va crește estimativ până la 40 lei în 2023.</p> <p>Nomenclatura Combinată a mărfurilor a Republicii Moldova (Legea nr. 172 din 25.07.2014), la capitolul 24 prevede o Taxa vamală de 3 Euro/1000 bucăți la importul de produse din tutun de la poziția tarifară 2402 și pozițiile derivate: 2402 10 000, 2402 20, 2402 20 100, 2402 20 900, 2402 90 000, importate din statele membre ale Uniunii Europene, din țările membre ale Acordului Central European de Comerț Liber (CEFTA) și din Republica Turcia.</p> <p>Această taxă vamală de import a fost introdusă în anul 2001 și nu există în raport cu produsele importate din statele CSI (de exemplu, Ucraina sau Rusia). Din acest motiv, toate companiile mari producătoare de țigarete prezente în Republica Moldova importau produsele de regulă de la fabricile proprii din Ucraina sau Rusia. Această taxă vamală de import a fost întotdeauna o barieră tehnică tarifară în calea transferului producției către fabrici mai apropiate situate în România sau alte state europene.</p> <p>Este evident că această taxă reprezintă un impozit suplimentar pentru un produs deja extrem de taxat. În anul 2022, produsele din tutun sunt cel mai taxat produs din Republica Moldova, prin acciză: minim 959 lei/1000 bucăți (sau 48 Euro/1000 bucăți la cursul de schimb mediu din anul curent) și TVA (20%), acestea reprezentând 74% în anul 2022 la nivelul prețului mediu ponderat.</p> <p>Având în vedere că produsele din tutun sunt taxate în mod special prin acciză, în acest moment această taxă vamală aplicată doar pentru produsele importate crește semnificativ povara fiscală asupra produselor importate în prezent din UE, CEFTA și Turcia. Prin urmare, se propune reducerea acestei</p>
--	--	--

		<p>taxe până la cota „0” începând cu anul 2023 și transferul acestei taxe în componenta minimă a accizei, care se aplică în mod egal asupra tuturor produselor plasate pe piață, importate și fabricate în țară.</p> <p>În spiritul angajamentelor privind crearea zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare între UE și Moldova și argumentelor expuse supra, această decizie va îmbunătăți cu siguranță climatul de afaceri și va asigura un acces pe piața Republicii Moldova mai facil pentru produsele din toate țările din UE, CEFTA și Turcia cu care Republica Moldova a intrat într-un parteneriat de liber schimb.</p>		
<p>La articolul 131: alineatul (5) litera k) va avea următorul cuprins: „k) contribuabilului și/sau fondatorului/acționarului acestuia – informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat”;</p> <p>se completează cu alineatul (12) cu următorul cuprins:</p> <p>„(12) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor prezintă Serviciului Fiscal de Stat informațiile care au fost furnizate de entitățile raportoare despre activitățile sau tranzacțiile realizate în numerar, printr-o operațiune cu o valoare de cel puțin 200000 de lei ori prin mai multe operațiuni în numerar care par a avea o legătură între ele.”</p>	AmCham	<p>se propune modificarea cuvântului ”fondatorului” pe ”asociatului”, pentru a respecta lexicul utilizat în legislația specială.</p>		Se acceptă
	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	<p>În contextul propunerii de completare a Codului fiscal (pct. 39), la articolul 131 cu alineatul (12) care se referă la impunerea obligației ca ”Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor să prezinte Serviciului Fiscal de Stat a informațiilor care au fost furnizate de entitățile raportoare despre activitățile sau tranzacțiile realizate în numerar, printr-o operațiune cu o valoare de cel puțin 200 000 lei ori prin mai</p>		Se acceptă prin excluderea normei din proiect

		<p>multe operațiuni în numerar care par a avea o legătură între ele”, asupra căreia autorii proiectului nu au făcut referire în nota informativă și nu au argumentat necesitatea introducerii acestei prevederi abuzive, Serviciul atenționează că prin această propunere de modificare se încalcă atât prevederile legislației naționale, precum și a standardelor internaționale. Astfel, ar putea atrage repercusiuni la nivel internațional din partea serviciilor similare și a organizațiilor de profil, în procesul de evaluare a gradului de implementare a standardelor internaționale.</p> <p>Atragem atenția asupra faptului că, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului ”Informația obținută de la entitățile raportoare, în condițiile prezentei legi, de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este utilizată doar în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor, infracțiunii asociate acesteia și finanțării terorismului.” Corespunzător, propunerea din proiectul supus consultării contravine scopului stabilit prin Legea nr. 308/2017.</p> <p>Recepționarea, păstrarea, analiza și prelucrarea de către Serviciu a informațiilor bancare și comerciale este condiționată expres de necesitatea prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, în vederea asigurării securității statului, prin protejarea sistemului național financiar-bancar și financiar-nebancar, în conformitate cu Legea nr. 308/2017.</p> <p>Suplimentar, conform prevederilor art. 17 alin. (3) din Legea nr. 308/2017 „Schimbul informațional dintre Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organele de drept se efectuează prin intermediul unui ofițer de legătură, în condițiile respectării prezentei legi. Procedura de obținere și prelucrare a informațiilor este reglementată printr-un ordin interdepartamental comun.”.</p> <p>În același sens, art. 17 alin (8) din aceeași lege stabilește că „Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor răspunde cererilor de informații dacă acestea sunt suficient motivate de suspiciuni privind infracțiuni de spălare a banilor, infracțiuni asociate acesteia și cele de finanțare a terorismului. În cazul în</p>
--	--	---

care există motive de fapt pentru a presupune că furnizarea unor astfel de informații ar avea un impact negativ asupra investigațiilor financiare sau analizelor în curs de desfășurare ori, în circumstanțe excepționale, în cazul în care divulgarea informațiilor ar fi în mod clar disproporțională față de interesele legitime ale unei persoane fizice sau juridice ori ar fi irelevantă în ceea ce privește scopurile pentru care a fost solicitată, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor nu dă curs cererii de informații.”.

Totodată, art. 19 alin. (1) lit. v) prevede că Serviciul „oferă, la solicitarea organului de urmărire penală, informațiile deținute cu privire la activitățile și tranzacțiile suspecte, în condițiile prezentei legi.”.

Astfel, în contextul cooperării cu Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul a remis diseminări privind suspiciuni de evaziune fiscală și alte tipuri de infracțiuni conform competenței, după cum urmează:

Anul 2021		Anul 2022	
64 diseminări	Cu referire la 135 subiecți persoane fizice	67 diseminări	Cu referire la 111 subiecți persoane fizice
	Cu referire la 42 persoane juridice		Cu referire la 47 persoane juridice

Totodată, Metodologia Grupului de Acțiune Financiară (FATF/GAFI) de evaluare a conformității tehnice cu recomandările FATF și eficacitatea sistemelor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului din februarie 2013 (actualizat în 2022) la Recomandarea 29 prevede: ”Unitatea de Informații Financiare trebuie să protejeze informația prin: (a) existența unor reglementări care asigură securitatea și confidențialitatea informațiilor deținute, inclusiv cu referire la menținerea, stocarea, diseminarea și protecția informațiilor deținute, prin neadmiterea accesului persoanelor terțe și prin (c) asigurarea accesului limitat la locațiile și informațiile sale, inclusiv la sistemele informatice”.

		<p>Mai mult ca afit, Directiva Uniunii Europene nr. 1153/2019 de stabilire a normelor de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor tipuri de infracțiuni, prevede: „unitățile financiare au obligația de a coopera cu autoritățile sale competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor și de a fi în măsură să răspundă în timp util solicitărilor motivate de informații financiare sau de analize financiare venite din partea autorităților respective”.</p> <p>Suplimentar, menționăm că, în temeiul art. 226¹¹ Cod fiscal este stabilit dreptul Serviciului Fiscal de Stat, în scopul determinării venitului impozabil, de a utiliza informația furnizată de către bănci (sucursale sau filiale ale acestora).</p> <p>Astfel, Serviciul consideră inoportun includerea prevederii menționate în Codul fiscal, fiind în contradicție cu angajamentele asumate de Republicii Moldova în procesul de transpunere a Directivei UE și implementarea standardelor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.</p>			
<p>La articolul 133 alineatul (2), punctul 5 și punctul 20¹⁾ se abrogă.</p> <p>La articolul 136 punctul 6) se abrogă.</p> <p>Articolul 136¹ se abrogă.</p>	<p>AmCham</p> <p>Alianța</p> <p>Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova</p>	<p>Propunerea de excludere a soluției fiscale individuale anticipate nu poate fi susținută sub nici o formă de către comunitatea de afaceri. Or, introducerea normei dacă acum câțiva ani s-a făcut pentru a asigura aplicarea principiului de certitudine a impunerii, prin confortul acordat de deciziile luate de Serviciul Fiscal vizavi de modul în care se tratează de către acestea o situație sau alta – decizii ce ulterior ar urma să fie urmate de companie pentru a evita o posibilă tratare arbitrală a unor situații problematice sau insuficient reglementate în cadrul normativ fiscal, primar sau secundar. Or, situațiile înregistrate în ultimul timp în ceea ce ține de modul în care sunt interpretate unele norme și aplicate contribuabililor amenzi și penalități urmare a controalelor fiscale, face necesitatea menținerii mecanismului dat și mai acută. Mai mult ca atât, în contextul în care se urmărește introducerea mecanismului prețurilor de transfer. Excluderea acestui mecanism este și mai puțin înțeleasă, or anume soluțiile fiscale anticipate (Advance Pricing Agreements) sunt o parte indispensabilă a implementării acestui mecanism în toate țările</p>	Se acceptă prin excluderea normelor din proiect		

La articolul 134 alineatul (1)	Asociația Businessului European	<p>în care acesta funcționează, OECD având chiar și recomandări concrete a modului în care acestea ar urma a fi încheiate și mecanismele de funcționare a acestora. Astfel, insistăm pe menținerea mecanismului de soluție fiscală individuală anticipată ca parte din drepturile garantate contribuabililor</p> <p>Anexa 1. Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către SFS</p> <p>Salutăm și ne aliniem intenției statului de a intensifica eforturile în combaterea evaziunii fiscale și a planificării fiscale agresive. Totuși, controversate prevederi anti-abuz, propuse prin proiectul de lege, de a atribui SFS un nou mandat privind posibilitatea neacceptării/recalificării tranzacțiilor, sunt unele care vor crea impedimente majore pentru întreaga comunitate de afaceri. Ne exprimăm dezacordul și îngrijorarea profundă legată de această inițiativă legislativă, argumentele relevante fiind sumarizate mai jos.</p> <p>1) Noile prevederi nu au fost unele însoțite de o fundamentare/argumentare rezonabilă privind necesitatea introducerii acestora</p> <p>Adoptarea și implementarea prevederilor privind neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor poate fi efectuată doar după derularea unei analize ample și argumentate privind necesitatea unor astfel de măsuri, a modului de implementare și impactul acestora asupra comunității de afaceri. Constatăm, cu regret, faptul că analiza notei informative atașată la acest proiect relevă lipsa unei fundamentări/argumentări privind condițiile ce au impus includerea acestor prevederi specifice. Astfel este neclar dacă există premise justificate pentru introducerea unui astfel de instrument de administrare fiscală. Or, în procesul elaborării unei astfel de inițiative, era imperios necesar de efectuat o estimare privind existența și gravitatea problemei abordate și dacă măsurile propuse sunt proporționale problemelor identificate, justificând astfel necesitate prevederilor propuse.</p> <p>În altă ordine de idei, legislația actuală a Codului fiscal conține deja anumite condiții de fond și de drept care ar permite SFS să adreseze subiectul vizat de inițiativa legislativă. În speță:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Art. 134 alin.(3¹) din Codul fiscal permite autorității fiscale să atragă experți în procesul efectuării controlului fiscal,
--------------------------------	---------------------------------------	--

		<p>inclusiv, dreptul funcționarilor fiscali de a atrage experți în procesul de control fiscal în vederea clarificării anumitor situații specifice/neclare;</p> <p>Art.134 alin.(1) pct.10) din Codul fiscal permite SFS, în cadrul acțiunilor de exercitare a funcției, să pornească în instanțele judecătorești competente acțiuni contra contribuabililor privind anularea unor tranzacții și încasarea la buget a mijloacelor obținute din aceste tranzacții. Or, este absolut neclară și nejustificată intenția autorului de a include un mandat suplimentar pentru SFS, în condițiile în care (i) la moment există o pârghie similară de a desconsidera natura tranzacției prin intermediul instanțelor judecătorești, (ii) nu a fost argumentată ineficiența pârghiei existente la moment pentru a satisface problemele cu care se confruntă SFS (dacă există asemenea), (iii) nu este clară aplicabilitatea simultană a prerogativei existente a SFS prevăzută deja prin art.134 alin.(1) pct.10) din Codul fiscal, concomitent cu dreptul SFS și funcționarilor fiscali să recalifice tranzacții pe cale extrajudiciară (propunerea de includere a pct. 122 în alin (1) la același articol 134).</p> <p>2) Nu a fost asigurată evaluarea impactului noilor modificări asupra comunității de afaceri</p> <p>Constatăm de asemenea faptul că nu a fost efectuată și o analiză amplă și detaliată privind impactul pe care aceste măsuri îl vor avea asupra comunității de afaceri, dar și a impactului asupra bugetului public național, în măsura în care legislația este adoptată. Or, implementarea practică a unui astfel de instrument, evident va angaja costuri semnificative pentru contribuabili ce țin de înțelegerea noilor cerințe, dar și de apărare a drepturilor sale inclusiv pe cale judiciară.</p> <p>În altă ordine de idei, prevederile propuse evident implică și costuri bugetare în vederea identificării și instruirii personalului înalt calificat care va fi antrenat în implementarea unor astfel de măsuri.</p> <p>3) Modificările legislative propuse au un caracter foarte general, nefiind reglementate criteriile concrete și o metodologie clară privind modul aplicării acestora în cadrul controalelor fiscale</p>
--	--	---

<p>La articolul 167:</p> <p>în cuprinsul alineatelor (1), (2) și (4), textul „Banca (sucursala) și/sau societatea de plată” se substituie cu textul „Banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorii de servicii poștale” la forma gramaticală corespunzătoare;</p> <p>alineatul (1), după textul „(cu excepția conturilor tranzitorii de executare a bugetelor, conturilor de credit și împrumut, de depozite la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social)),” se introduce textul „Banca Națională a Moldovei,”;</p> <p>alineatul (2):</p> <p>în primul enunț, după cuvintele „după recepționarea de către” se introduce textul „Banca Națională a Moldovei,”;</p> <p>în al doilea enunț, după cuvintele „emis și remis de către” se introduce textul „Banca Națională a Moldovei,”.</p>	<p>Елена Яворская, администратор группы Contabil News</p>	<p>Банковские счета (ст. 167 НК). В редактировании данной статьи есть технические неточности.</p>	<p>Nu se acceptă în contextul în care nu este clar argumentul prezentat</p>
<p>La articolul 187 alineatul (2¹) se introduce litera i) cu următorul cuprins:</p> <p>“i) începând cu 1 ianuarie 2023 – de către toți contribuabilii, subiecții impunerii în conformitate cu art. 5 alin.(2) din prezentul cod, cu excepția persoanelor fizice – cetățeni, pentru care prezentarea dărilor de seamă utilizând metodele automatizate de raportare electronică, este la alegere.</p> <p>Persoanele menționate la art. 83 alin. (2) lit. b) din prezentul cod, prezintă darea de seamă fiscală, utilizând metodele automatizate de raportare electronică.”.</p>	<p>Елена Яворская, администратор группы Contabil News</p>	<p>Отчеты в электронном виде (ст. 187 (21) i) НК). Предложение обязать абсолютно все предприятия сдавать отчеты в электронной форме не основано на изучении возможностей компаний, находящихся в селах, где доступ к информации довольно ограничен и к интернету усложнён, да и бухгалтеры в основном пенсионного возраста</p>	<p>Nu se acceptă Ministerul Finanțelor mizează spre promovarea digitalizării a raportării fiscale.</p>
<p>Articolul 188 se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:</p>	<p>Елена Яворская, администратор</p>	<p>Ограничения в корректировке отчетов (ст. 188 (4¹) НК). Ограничение существующего ныне права налогоплательщиков на корректировки отчетов IPC-21,</p>	<p>Se acceptă Norma a fost exclusă din proiect</p>

<p>„(4¹) Prin derogare de la prevederile alin.(4), darea de seamă fiscală corectată și prezentată în baza art.92 alin. (2) și (3) va fi luată în considerare după efectuarea controlului fiscal și va modifica darea de seamă precedentă doar aferent contribuțiilor de asigurări sociale sau dacă corectările au fost efectuate la solicitarea organului fiscal.”.</p>	<p>grupuri Contabil News</p>	<p>IALS-21 – это огромный шаг назад, в темное прошлое, плюс ограничение права налогоплательщика исправить допущенные ошибки добровольно, без бюрократии, без ожидания неприятной проверки. Корректировка IPC-21 зачастую производится по просьбе НКСС с целью исправить период больничного либо отпуска, для того чтобы сотрудник получил выплаты по больничному листу от НКСС. Считаем, что норма не должна быть принята. Если ограничения будут приняты – это нарушение ст. 54 Конституции РМ об ограничении осуществления прав и свобод.</p>	
	<p>Camera de Comerț și Industrie</p>	<p>Se propune excluderea prevederii sau expunerea într-o redacție mai explicită. „(4¹) Prin derogare de la prevederile alin.(4), darea de seamă în baza art.92 alin. (2) și (3) poate fi prezentată corectată, inclusiv și dacă perioada a fost supusă controlului fiscal, modificând darea de seamă precedentă doar aferent contribuțiilor de asigurări sociale și a modificării statutului perioadei sau dacă corectările au fost efectuate la solicitarea organului fiscal”.</p> <p>Urmând această prevedere, contribuabilul va fi lipsit de posibilitatea de a corecta de sine stător în scopul conformării benevole.</p> <p>Dările de seamă menționate conțin date inclusiv referitoare la baza de calcul a drepturilor de asigurări sociale la care au dreptul persoanele fizice, statutul persoanelor, perioade etc., iar tărgănarea procesului de corectare a acestora afectează nemijlocit acest drept.</p>	<p>Se acceptă Norma a fost exclusă din proiect</p>
	<p>AmCham ADAM Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova</p>	<p>Nu este clară redacția propusă. Nu este clar din ce cauză se încearcă să se complice atât de mult procesul de corectare a dărilor de seamă menționate (în această categorie nimeresc dările de seamă forma IPC și formele IALS și INR). Practic, contribuabilul este lipsit de posibilitatea de a greși și de a corecta de sine stător greșeala comisă în scopul conformării benevole. Dările de seamă menționate conțin date inclusiv referitoare la baza de calcul a drepturilor de asigurări sociale la care au dreptul persoanele fizice, iar tărgănarea procesului de corectare a acestora afectează nemijlocit acest drept. Astfel, solicităm excluderea din proiect.</p>	<p>Se acceptă Norma a fost exclusă din proiect</p>

<p>Articolul 189 alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Dacă în timpul controlului fiscal sumele impozitelor și taxelor care urmau să fie vărsate la buget nu pot fi determinate din lipsă de contabilitate ori din cauza ținerii ei neconforme, dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcție de răspundere nu prezintă, în totalitate sau în parte, documentele de evidență și/sau dările de seamă fiscale, Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele și taxele prin metode și din surse indirecte.</p> <p>Serviciul Fiscal de Stat efectuează recalcularea obligațiilor fiscale calculate prin metode și din surse indirecte după restabilirea evidenței, în conformitate cu legislația, sau după prezentarea documentelor respective.</p> <p>La solicitarea contribuabilului, recalcularea obligațiilor fiscale calculate prin metode și din surse indirecte se efectuează doar în cazul în care contribuabilul a restabilit evidența și a prezentat actele organului fiscal, nu mai târziu de un an din data aducerii la cunoștință a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației.”</p>	<p>FIA</p>	<p>Dacă, totuși, se insistă pe introducerea normei date, se propune următoarea redacție: „(4¹) Prin derogare de la prevederile alin.(4), darea de seamă în baza art.92 alin. (2) și (3) poate fi prezentată corectat, inclusiv și dacă perioada a fost supusă controlului fiscal, modificând darea de seamă precedentă doar aferent contribuțiilor de asigurări sociale și a modificării statutului perioadei sau dacă corectările au fost efectuate la solicitarea organului fiscal”.</p> <p>Unele formulări – nu sunt clare: Valoarea impozitelor, fără analiza documentelor - astfel expunerea propusă este total necoerentă. Considerăm că nu este corectă formularea ”lipsa de contabilitate” ”contabilitate” - reprezintă un sistem complex, controlul metodologiei acesteia nu poate fi în competența organului fiscal Am vrea să aflăm ce reprezintă ținere conformă/neconformă, ținerea contabilității fiind reglementată de Legea 287/2017</p> <p>Art.257 (5) Neasigurarea păstrării <u>dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau a benzilor de control (benzilor de control pe suport electronic specializat) și/sau lipsa totală ori parțială a contabilității, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal, se sancționează cu amendă de la 40000 la 60000 de lei, cu calcularea, după caz, a impozitelor și taxelor respective conform art.189 alin.(2).</u></p>	<p>Notă Norma respectivă a fost revizuită</p>
<p>Articolul 189 alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Dacă în timpul controlului fiscal sumele impozitelor și taxelor care urmau să fie vărsate la buget nu pot fi determinate din lipsă de contabilitate ori din cauza ținerii ei neconforme, dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcție de răspundere nu prezintă, în totalitate sau în parte, documentele de evidență și/sau dările de seamă fiscale, Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele și taxele prin metode și din surse indirecte.</p> <p>Serviciul Fiscal de Stat efectuează recalcularea obligațiilor fiscale calculate prin metode și din surse indirecte după restabilirea evidenței, în conformitate cu legislația, sau după prezentarea documentelor respective.</p> <p>La solicitarea contribuabilului, recalcularea obligațiilor fiscale calculate prin metode și din surse indirecte se efectuează doar în cazul în care contribuabilul a restabilit evidența și a prezentat actele organului fiscal, nu mai târziu de un an din data aducerii la cunoștință a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației.”</p>	<p>CNPM</p>	<p>Punerea în aplicare a acestor norme trebuie revăzută ținând cont de următoarele aspecte: 1. Trebuie definite clar situațiile în care evidența contabilă lipsește parțial – când aceasta poate fi considerat în acest mod</p>	<p>Notă Norma respectivă a fost revizuită</p>

<p>dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcție de răspundere nu prezintă, în totalitate sau în parte, documentele de evidență și/sau dările de seamă fiscale, Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele și taxele prin metode și din surse indirecte.</p> <p>Serviciul Fiscal de Stat efectuează recalcularea obligațiilor fiscale calculate prin metode și din surse indirecte după restabilirea evidenței, în conformitate cu legislația, sau după prezentarea documentelor respective.</p> <p>La solicitarea contribuabilului, recalcularea obligațiilor fiscale calculate prin metode și din surse indirecte se efectuează doar în cazul în care contribuabilul a restabilit evidența și a prezentat actele organului fiscal, nu mai târziu de un an din data aducerii la cunoștință a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației.”</p>		<p>2. Mecanismul de aplicare a metodelor din surse indirecte ar fi mai corect să fie aprobat prin HG pentru a exclude diferite interpretări</p> <p>3. Cum poate fi restabilită evidența contabilă – copile de documente restabilite de la parteneri, bănci sunt suficiente?</p> <p>4. Perioada în care evidența contabilă poate fi restabilită ar trebui să fie mai mare de 1 an.</p>	
<p>Articolul 189¹. Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat.</p>	<p>Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC</p>	<p>Propunem excluderea modificărilor, în special al pct.4.</p> <p>Considerăm că o măsură drastică față de agenții economici, mai ales ca sarcina probațiunii tranzacției este în seama contribuabilului.</p> <p>Recalificarea tranzacțiilor – în redacția în care este în Proiect nu se referă exclusiv la prețuri de transfer, ceea ce ar crea premise de abuzuri din partea autorităților fiscale care ar putea aplica acest articol și la alte tranzacții din evidența entităților.</p> <p>Totodată, prevederile art.189¹ intra în neconcordanță cu prevederile art.11 alin.(1) al Codul fiscal care prevede că toate îndoilele apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.</p> <p>Exprimăm un dezacord cu introducerea în Codul fiscal al Republicii Moldova al articolului 189¹ din următoarele considerente:</p> <p>1) Articolul 189¹ nu face parte integrantă din grupa de articole destinate reglementării prețurilor de transfer, deci, poate fi aplicat și separat, fără a ține cont de prevederile altor articole din Codul fiscal – ceea ce permite recalificarea „tranzacțiilor” în situațiile, ce nu țin de aplicarea prețurilor de transfer.</p>	<p>Notă</p> <p>Redacția urmează a fi ajustată</p>

		<p>Lipsește o referință inversă la normele privind prețurile de transfer, ceea ce extinde în mod semnificativ domeniul de aplicare a acestui articol;</p> <p>2) Problemele de ordin logic în expunerea textului articolului propus – deși, la prima vedere, se pare că este urmărită ordinea „de la general la concret” lipsește o legătură clară între paragraful (5) și restul articolului – paragraful (5) limitează domeniul de aplicare al articolului 189¹ la relații de acordare a împrumuturilor (între două persoane juridice?), dar paragrafele (1) – (4) conțin niște prevederi generale care se pot referi la întreaga activitate a agentului economic. Dacă se are în vedere introducerea normelor speciale adiționale privind calificarea unor asemenea relații (de împrumut), atunci aceste paragrafe trebuie alinate la prevederile paragrafului (5) pentru a evita aplicarea izolată a acestora în procesul controlului fiscal. Cu părere de rău, se pot aduce mai multe situații, când interpretarea diferită a construcțiilor gramaticale din Codul fiscal a adus la dezacord cu rezultatele controlului fiscal, nemaivorbind de introducerea unor articole noi de natura propusă.</p> <p>3) Prevederile acestui articol, și anume punctul (4) al articolului vine în contradicție cu norma fundamentală din legislația fiscală, și anume cu prevederile paragrafului (1) din Articolul 11 din Codul fiscal, și anume că: „Toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.” Mai mult ca atât, și în cadrul legislației civile, pe care se bazează, în mare parte operațiunile efectuate de agenți economici, sarcina probațiunii (a vedea Codul de Procedură Civilă, art. 118) revine, ambelor părți, dar în articolul propus, vedem ca „sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile pretinse de contribuabil, aparține acestuia din urmă”. Deci, vine o asimilare cu prevederile dreptului penal, ceea ce pune agentul economic în calitate de „bănuț” în săvârșirea încălcării fiscale, lui revenind o poziție de apărare în fața inspectorului fiscal.</p> <p>4) Protecția articolului propus nu conține o limitare cuantificată clară a „tranzacțiilor” ce pot fi recalificate, ceea ce va îngreuna considerabil aplicarea în mod corect al acestuia,</p>
--	--	--

		<p>aducând la riscul ca în cadrul controlului fiscal în sarcina inspectorului fiscal poate fi pusă recalificarea mai multor „tranzacții” cu sume minore, prelungind termenul controlului fiscal peste limitele prevăzute de lege și creând un „cost -efect” negativ.</p> <p>5) La moment, în legislația fiscală există un instrument prevăzut de Articolul 136 l „Soluție fiscală anticipată” care prevede posibilitatea pentru contribuabil de a obține un răspuns oficial din partea Serviciului Fiscal de Stat pentru aplicarea legislației fiscale – în cazul introducerii articolului 189¹ este posibil că agenții economici vor apela în masa la aceasta metoda pentru a obține o interpretare oficială a normelor din Codul fiscal înainte de a intra în orice „tranzacție” cât de cât semnificativa, ceea ce va bloca atât activitatea organului de administrare fiscală, cât și a întreprinderilor .</p> <p>6) Lipsește un mecanism clar de documentare a procesului de recalificare, acesta, practic, rămânând la discreția inspectorului care interacționează cu contribuabil. Considerăm, că procedura fiscală curentă de efectuare a controlului, fiscal, inclusiv, dreptul funcționarilor fiscali de a atrage experiență în procesul de control fiscal (art 134 alin.31 din Codul Fiscal), capacitatea de participare în procesele de judecată din partea statului, inclusiv cu scopul de anulare a unor tranzacții (art.134 alin.10 din Codul fiscal), permite realizarea scopurilor propuse de articolul 189¹ fără introducerea unui articol suplimentar în Codul fiscal.</p> <p>7) Nota de informare nu conține o argumentare clară cu referire la necesitatea Notă: document semnat electronic în baza Legii Nr.91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa: https://msign.gov.md introducerii articolului 189¹, nici răspunsul cele menționate mai sus, creând, indirect, impresia, ca are loc, de fapt, pe lângă introducerea prețurilor de transfer, introducerea unui instrument abuziv în cadrul controlului fiscal.</p> <p>8) Acest articol, fiind introdus în redacția actuală în legislația fiscală va avea ca rezultat reducerea semnificativă a previzibilității mediului de afaceri și ar putea avea ca impact</p>
--	--	---

<p>Articolul 189¹ . Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat.</p>	<p>ACAP</p>	<p>creșterea antreprenariatului „neoficial”, deoarece riscul asumat de un antreprenor în activitatea transparentă va fi egal cu cel în sectorul „tenebru” al economiei. A doua consecință, ar fi sporirea „exodului” contabililor din profesie, aceștia urmând să treacă în companii de gen „BPO” unde nivelul de remunerare poate fi mai mare, mai ales în comparație cu riscurile asumate de persoană.</p> <p>Nu sunt definite noțiunile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național; - avantaje fiscale și/sau tranzacția schimbă esențial situația fiscală a contribuabilului. <p>Astfel, norma propusă nu corespunde rigorilor art.6 alin.(8), b) CF al RM - „Sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile preținse de contribuabil, aparține acestuia din urmă.” este una contestabilă.</p> <p>Or, norma dată nu este conform principiilor dreptului public, în dreptul public (inclusiv în relațiile de impozitare) sarcina probațiunii este pusă pe seama organului administrativ de competență căruia ține controlul. A se vedea de exemplu art.11 alin.(1) Cod fiscal Romania:</p> <p>(1) La stabilirea sumei unui impozit, a unei taxe sau a unei contribuții sociale obligatorii, autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o tranzacție care nu are un scop economic, ajustând efectele fiscale ale acesteia, sau pot reîncadra forma unei tranzacții/activități pentru a reflecta conținutul economic al tranzacției/activității. Organul fiscal este obligat să motiveze în fapt decizia de impunere emisă ca urmare a neluării în considerare a unei tranzacții sau, după caz, ca urmare a reîncadrării formei unei tranzacții, prin indicarea elementelor relevante în legătură cu scopul și conținutul tranzacției ce face obiectul neluării în considerare/reîncadrării, precum și a tuturor mijloacelor de probă avute în vedere pentru aceasta.</p> <p>- Nu este clar de ce se evidențiază anume relația de împrumut în alineatul (5) la acest capitol?</p>	<p>Notă Redacția urmează a fi ajustată</p>
<p></p>	<p>Asociația Businessului European</p>	<p>Oferirea unui nou mandat Serviciului Fiscal de Stat (SFS) de a nu lua în considerare/de a recalifica tranzacțiile derulate de contribuabili</p>	<p>Notă Redacția urmează a fi ajustată</p>

Cu referire la prima inițiativă, ne referim la prevederile introduse prin articolul 189¹ al Codului fiscal care conțin anumite stipulări privind neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către SFS. Conform proiectului de lege propus, SFS este imputernicit să nu ia în considerare sau să recalifice o tranzacție în cazul în care determină că aceasta a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de bugetul public național. În cadrul celei de a doua inițiative, ne referim la introducerea cerinței de pregătire a documentației de prețuri de transfer pentru tranzacțiile derulate între părți afiliate.

Având în vedere (i) caracterul absolut general al prevederilor legislative propuse, (ii) lipsa unor criterii prestabilite și a metodologiei de aplicare, dar și (iii) lipsa unor ghiduri specifice disponibile contribuabililor care să prezinte modalitățile prin care contribuabilul poate argumenta punctul de vedere privind legitimitatea tranzacțiilor derulate, ne așteptăm la o serie de cazuri litigioase, care comporta resurse financiare și de timp considerabile la nivelul contribuabilului, dar și la cazuri pe care RM le va pierde în instanțele internaționale. Evident, toate acestea luate în cumul, vor impacta major climatul investițional din RM și vor reduce semnificativ atractivitatea RM pe plan internațional. În context, dorim să atragem atenția asupra unor aspecte fundamentale, care îngrijorează întreaga comunitate de afaceri, legate de aplicabilitatea amendamentelor propuse:

- **Noile prevederi nu au fost unele însoțite de o fundamentare/argumentare rezonabilă privind necesitatea introducerii acestora** - Constatăm, cu regret, faptul că nota informativă atașată la acest proiect relevă lipsa unei fundamentări/argumentări privind condițiile ce au impus includerea acestor prevederi specifice. Astfel este neclar dacă există premise justificate pentru 3 introducerea unor astfel de instrumente de politici și de administrare fiscală. Or, în procesul elaborării unei astfel de inițiative, era imperios necesar de efectuat o estimare privind existența și gravitatea problemelor abordate și dacă măsurile propuse sunt proporționale problemelor identificate, justificând astfel necesitatea prevederilor propuse.

• **Nu a fost asigurată evaluarea impactului noilor modificări asupra comunității de afaceri** – Constatăm, de asemenea, faptul că nu a fost efectuată și o analiză amplă și detaliată privind impactul pe care aceste măsuri îl vor avea asupra comunității de afaceri, dar și a impactului asupra bugetului public național, în măsura în care legislația este adoptată. Or, implementarea practică a noilor prevederi, evident va angaja costuri semnificative pentru contribuabili ce țin de înțelegerea noilor cerințe, dar și de apărare a drepturilor sale inclusiv pe cale judiciară. În altă ordine de idei, prevederile propuse evident implică și costuri bugetare în vederea identificării și instruirii personalului înalt calificat care va fi antrenat în implementarea unor astfel de măsuri.

• **Modificările legislative propuse au un caracter foarte general, nefiind reglementate criteriile concrete și o metodologie clară privind modul aplicării acestora în cadrul controalelor fiscale** - Proiectul este unul care conține o serie de lacune de ordin conceptual și tehnic, este mult prea ambiguu și neclar, oferind, astfel, o marjă de interpretări diferențiate și riscuri de corupție, iar o expertiză anticorupție nu a fost efectuată și care ar fi trebuit să însoțească obligatoriu proiectul de lege propus. Mai mult, actualmente nu există un proiect de cadru normativ subsecvent care să reglementeze modul practic prin care vor fi puse în aplicare noile prevederi, fapt care face absolut netransparent și neclar impactul noilor modificări asupra mediului de afaceri.

• **Măsurile propuse nu sunt unele însoțite de prevederi specifice de protejare a contribuabililor** – potrivit proiectului de lege, sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile preținse de contribuabil, aparține acestuia din urmă. Această prevedere comportă riscuri semnificative având în vedere că scutește SFS de obligația de a efectua o analiză completă și exhaustivă pentru a demonstra 4 că contribuabilii au fost antrenați în activități abuzive. În acest sens, atragem atenția asupra faptului că Curtea de Justiție a Uniunii Europene a apreciat ca fiind neconstituționale prevederile legislative care au impus contribuabililor sarcina de a demonstra lipsa de abuz în tranzacțiile derulate.

		<ul style="list-style-type: none"> • Prevederile propuse nu fac parte dintr-un angajament direct asumat de RM ca parte a procesului de armonizare a legislației naționale la cerințele UE - Potrivit notei informative proiectul legii nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu cea a UE. Merită de asemenea menționat faptul că deși în spațiul comunitar există practici de aplicare a legislației anti-abuz, acestea sunt norme generale, urmând să fie preluate de fiecare stat membru în funcție de nevoile interne. Elementele specifice trebuie definite de fiecare țară în parte, astfel încât să răspundă cât mai bine sistemelor lor interne de impozitare. • La elaborarea proiectului nu s-a ținut cont și de analiza practicii internaționale, în special a celei din Uniunea Europeană (UE) care oferă lecții importante privind necesitatea unei abordări chibzuite și graduale privind introducerea regulilor generale și specifice de anti-abuz - În timp ce țările UE au implementat o legislație specifică privind contracararea situațiilor de abuz/evaziune fiscală, inclusiv neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor, aceasta respectă anumite cerințe specifice. Astfel, la nivel comunitar există rigori stricte așa cum au fost definite de Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), evidențiate de multitudinea cazurilor examinate de curte privind modul în care prevederile specifice au fost implementate în legislația națională. • Un astfel de proiect de lege, de o asemenea anvergură și cu un impact major asupra întregii comunități de afaceri, nu poate fi implementat fără a fi oferit un termen rezonabil de consultări - Proiectul respectiv de lege a fost publicat în data de 23 septembrie 2022 (https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/6194/language/ro-RO/Default.aspx), fiind ulterior preluate prevederile în proiectul politicii fiscale și vamale pentru anul 2023. Astfel, a fost lăsat foarte puțin timp business-ului pentru a înțelege impactul noilor modificări, dar și pentru a se acomoda noilor cerințe de conformare 5 fiscală. Atragem atenția asupra faptului că experiența internațională demonstrează faptul că introducerea unor astfel de cerințe este un proces gradual.
--	--	---

		<p>Respectiv, este necesar să fie acordată o perioadă de timp prin care contribuabilii să își stabilească politicile interne pentru a se conforma cu noile cerințe. Adicional, însăși Legea cu privire la acte normative stabilește un termen minim de intrare în vigoare a modificărilor operate în Codul fiscal de 6 luni din data publicării legii, anume cu scopul de oferi a unor termeni de adaptare a sectorului de business.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mandatul SFS în contextul proiectului propus de lege necesită o evaluare exhaustivă a capacității de administrare a cerințelor impuse prin proiectul de lege - Evaluarea oportunității unui asemenea mandat/instrumente, ar fi trebuit să fie efectuată prin perspectiva capacității practice a SFS, ținând cont de complexitatea noilor prevederi, riscurile și impactul pe care le comportă asupra comunității de afaceri, dar și problemele de personal înalt calificat cu care se confruntă instituția. <p>În contextul celor menționate mai sus, solicităm respectuos amânarea termenului de intrare în vigoare a celor două inițiative pentru o dată ulterioară pentru a oferi suficient timp contribuabililor și SFS de a asigura buna implementare a modificărilor propuse. Adicional, solicităm respectuos organizarea unei sedinte tehnice pentru discutarea mai detaliată a propunerilor prezentate.</p> <p>Proiectul este unul care conține o serie de lacune de ordin conceptual și tehnic, este mult prea ambiguu și neclar, oferind, astfel, o marjă de interpretări diferențiate și riscuri de corupție, iar o expertiză anticorupție nu a fost efectuată și care ar fi trebuit să însoțească obligatoriu proiectul de lege propus.</p> <p>Analiza preliminară a proiectului propus de lege substantiază anumite lacune de fond și de drept ce țin de aplicarea articolului, exemple relevante fiind prezentate mai jos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legislația atât actuală, cât și în versiunea modificărilor propuse, nu face distincție între abuz/evaziune fiscală care trebuie penalizată și planificarea fiscală care este un instrument acceptabil la nivel internațional și disponibil contribuabililor pentru a beneficia de avantajele fiscale prevăzute de legislația în vigoare. • Redacția propusă este una extrem de ambiguă în sensul definirii tranzacțiilor care pot fi avute în vedere. Or, redacția
--	--	---

		<p>propusă, deși conține normele generale și care par să vizeze întreagă activitate a contribuabilului, anumite detalieri/concretizări incluse în proiectul de lege par să limiteze domeniul de aplicare al art.189¹ doar în raport cu tranzacțiile de împrumut.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectul de lege nu definește noțiunea de "tranzacție" lăsând, astfel, o marjă discreționară autorității fiscale să decidă în privința sferei de aplicare a articolului dat, în lipsa unei baze legislative care să facă clară intenția legiuitorului. În altă ordine de idei, nu este clar tipul activităților/tranzacțiilor avute în vedere, or contribuabilii pot desfășura și alte activități care să fie subiect al impozitării decât cele economice. Mai mult, la elaborarea proiectului nu au fost considerate cel puțin toate Recomandările Comisiei Europene ce țin de elemente care pot fi analizate pentru a determina dacă o tranzacție/activitate poate fi considerată artificială. • Proiectul propus creează premise de aplicare arbitrară a normelor anti-abuz în absența unor proceduri de aplicare. Or, nu este clară la acest moment aplicabilitatea art.189¹ pentru (i) situația în care o tranzacție este lipsită de scop economic (în fapt, aceasta nu există) și care ar fi trebuit să se limiteze la anularea efectelor fiscale ale acesteia, (ii) situația existenței unei tranzacții și, implicit, a unui scop economic, în raport cu care poate fi recalificată natura și stabilite consecințe fiscale noi aferente. • Redacția actuală a articolului propus lasă loc de interpretare privind subiecții care pot fi vizați de noile reglementări i.e. persoane juridice/fizice, rezidenți/nerezidenți. Mai mult, proiectul pare să depășească competențele teritoriale ale SFS în condițiile în care vor fi avute în vedere inclusiv 9 tranzacții cu nerezidenții, iar potrivit redacției propuse SFS va efectua controlul fiscal și va determina obligațiile în privința tuturor părților implicate. • Proiectul de lege nu conține o anumită limitare valorică în raport cu tranzacțiile urmărite, similar abordării propuse în cazul prețurilor de transfer. Or, lipsa unei astfel de norme poate crea abuzuri nejustificate în cadrul controalelor cu un impact semnificativ asupra costurilor, atât la nivelul contribuabilului, cât și al autorității fiscale.
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Un alt exemplu privind incertitudinile în aplicare poate servi anumite prevederi propuse în ceea ce privește neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de împrumut, în care unul din factorii prevăzuți constă în existența unui rate fixe a dobânzii. Cu excepția anumitor cazuri expres prevăzute de lege, contribuabilii pot determina condițiile contractuale conform aranjamentelor agreeate între părți. Stabilirea unei rate fixe a dobânzii nu ar trebui să fie considerat ca un potențial factor de abuz. În schimb, SFS ar trebui să fie în drept să determine dacă nivelul ratei dobânzii nu este la nivel de piață. Chiar și în cazurile în care rata dobânzii nu este la nivel de piață, aceasta nu ar trebui (de sine stătător) să fie un criteriu privind faptul că tranzacția nu are substanță, ci mai curând al faptului că cerințele privind prețurile de transfer nu au fost respectate. Or, atât timp cât un contribuabil poate demonstra de bună credință că o tranzacție a generat beneficii și avantaje economice, atunci tranzacția respectivă are scop economic și nu poate fi sancționată cu neluarea în considerare. • Totodată, în vederea evitării aplicării arbitrare, neunitare și nefundamentate din punct de vedere legal și fiscal a prevederilor propuse a fi incorporate prin art.189¹ urmasu să fie elaborate concomitent și proceduri/metodologii de aplicare concrete prin care să fie limitate interpretările agresive din partea autorităților fiscale. <p>4) Măsurile propuse nu sunt unele însoțite de prevederi specifice de protejare a contribuabililor</p> <p>Măsurile propuse de protejare a bugetului public național, nu sunt unele însoțite de prevederi specifice de asigurare ale drepturilor contribuabililor. Or, abordarea 10 propusă prin proiectul de lege este una extrem de periculoasă și care poate crea anumite practici negative fără precedent. În speță:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De rând cu proiectul propus, nu au fost dezvoltate și prezentate pentru consultări publice și anumite ghiduri specifice disponibile contribuabililor care să prezinte modalitățile prin care contribuabilul poate argumenta punctul de vedere propriu privind faptul că tranzacțiile nu urmăresc un obiectiv de abuz/evaziune. • Sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere si/sau realizare a tranzacției în condițiile pretinse
--	--	--

de contribuabil, aparține acestuia din urmă. În schimb, în raport cu SFS, în cazul neacceptării naturii/existenței tranzacției și recalificării acesteia, o cerință similară de probațiune nu este prevăzută de proiectul de lege. În context, atragem atenția asupra faptului că o astfel de abordare contravine grav principiilor legitimize de legislația națională „in dubio contra fiscum”, menit să protejeze contribuabilul de eventualele îndoieli sau ambiguități ale normelor legislative (a se vedea art.11 din Codul fiscal și art.5 din Legea Nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător)

- În fapt, organul fiscal ar trebui să fie obligat să motiveze decizia de impunere emisă ca urmare a neluării în considerare a unei tranzacții sau, după caz, ca urmare a reîncadrării formei unei tranzacții, prin indicarea elementelor relevante în legătură cu scopul și conținutul tranzacției ce face obiectul neluării în considerare/reîncadrării, precum și a tuturor mijloacelor de probă avute în vedere pentru aceasta. Astfel, având în vedere (i) caracterul absolut general al prevederilor legislative propuse, (ii) lipsa unor criterii prestabilite și a metodologiei de aplicare, dar și (iii) lipsa unor ghiduri specifice disponibile contribuabililor care să prezinte modalitățile prin care contribuabilul poate argumenta punctul de vedere privind faptul că tranzacțiile nu urmăresc un obiectiv de abuz/evaziune, ne așteptăm la o serie de cazuri litigioase, care comporta resurse financiare și de timp considerabile la nivelul contribuabilului, dar și la cazuri pe care RM le va pierde în instanțele internaționale. Evident, toate acestea luate în cumul, vor impacta major climatul investițional din RM și vor reduce semnificativ atractivitatea RM pe plan internațional.

5) Prevederile propuse nu fac parte dintr-un angajament direct asumat de RM ca parte a procesului de armonizare a legislației naționale la cerințele UE

În conformitate cu AA, atât UE cât și RM și-au asumat angajamentul de a coopera pentru a consolida buna guvernare în domeniul fiscal. Drept obiectiv, se intenționează de a îmbunătăți în continuare relațiile economice, comerțul, investițiile și concurența loială. AA se

		<p>concentrează pe armonizarea impozitării indirecte, lăsând aspectele legate de impozitele directe drept prerogativă națională, neexistând cerințe specifice privind implementarea prevederilor privind neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor. În acest sens, menționăm că și nota informativă menționează expres că proiectul legii nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu cea a UE.</p> <p>Merită de asemenea menționat faptul că deși în spațiu comunitar există practici de aplicare a legislației anti-abuz, acestea sunt norme generale, urmând să fie preluate de fiecare stat membru în funcție de nevoile interne. Elementele specifice trebuie definite de fiecare țară în parte, astfel încât să răspundă cât mai bine sistemelor lor interne de impozitare, dar asigurând în același timp respectarea drepturilor contribuabililor.</p> <p>6) La elaborarea proiectului nu s-a ținut cont și de analiza practicii internaționale, în special a celei din Uniunea Europeană (UE) care oferă lecții importante privind necesitatea unei abordări chibzuite și graduale privind introducerea unor astfel de pârgii administrative</p> <p>În timp ce țările UE au implementat o legislație specifică privind contracararea situațiilor de abuz/evaziune fiscală, inclusiv neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor, aceasta respectă anumite cerințe specifice. Astfel, la nivel comunitar există rigori stricte așa cum au fost definite de Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), evidențiate de multitudinea cazurilor examinate de curte privind modul în care prevederile specifice au fost implementate în legislația națională. Cu toate că o examinare exhaustivă a tuturor cazurilor ar fi un exercițiu laborios la acest moment, anumite principii expuse de CJUE pot fi, totuși, enunțate, după cum urmează.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legislația națională trebuie să aibă un scop specific urmărit – Indiferent de tipul măsurilor, acestea trebuie să aibă drept rezultat eliminarea avantajului fiscal al schemelor pur artificiale (în engleză – "purely artificial arrangements") și care sunt concepute pentru a eluda legislația fiscală, dar nu trebuie să fie aplicate doar pe baza unei suspiciuni privind evitarea taxelor (în engleză – "tax avoidance"). În ceea ce
--	--	--

		<p>privește tranzacțiile de împrumut, CJUE atenționează că existența unei finanțări între părți afiliate nu poate sta la baza unei prezumpții privind existența unei situații de abuz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legislația națională trebuie să fie proporțională - La analiza măsurilor specifice anti-abuz/evaziune fiscală, CJUE a argumentat că aceste prevederi trebuie să fie adecvate, necesare și rezonabile, pentru a fi utilizate numai în cazurile tranzacțiilor artificiale sau orchestrate între părți. Adicional, aceste măsuri trebuie să atingă obiectivul propus și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia. Drept rezultat, CJUE se expune negativ în privința măsurilor care nu iau în considerare detaliile specifice ale tranzacțiilor și se bazează doar pe circumstanțe nedeterminate. • Legislația națională trebuie să prevadă existența atât a factorilor obiectivi, cât și subiectivi - La momentul evaluării tranzacțiilor din punct de vedere al potențialelor situații de abuz/evaziune, suficiente dovezi trebuie să existe privind faptul că contribuabilul nu derulează activitate de afaceri autentică/veridică (factori obiectivi). Adicional, este necesar de demonstrat intenția specifică de a obține un avantaj fiscal (factori subiectivi). <p>7) Un proiect de lege, de o asemenea anvergură și cu un impact major asupra întregii comunități de afaceri, nu poate fi implementat fără a fi oferit un termen rezonabil de consultări</p> <p>8) Mandatul SFS în contextul proiectului propus de lege necesită o evaluare exhaustivă a capacității de administrare a instrumentului nou propus prin proiectul de lege</p> <p>Evaluarea oportunității unui asemenea mandat/instrument, ar fi trebuit să fie efectuată prin perspectiva capacității practice a SFS de a identifica factorii cheie și circumstanțele înainte să decidă dacă tranzacțiile contribuabilului au fost încheiate preponderent cu scopul de evita obligațiile fiscale. În context, dorim să atragem atenția asupra faptului că prin proiectul politicii fiscale pentru 2023, a fost propusă excluderea soluției fiscale individuale anticipate (SFIA), un instrument administrativ aplicat pe larg în practica internațională, care</p>
--	--	---

		<p>contribuie la crearea unui cadru legislativ fiscal transparent și predictibil și care a fost salutat și apreciat de comunitatea de afaceri. Deși o astfel de propunere de a exclude SFIA nu a fost însoțită de o argumentare pertinentă și care să justifice renunțarea la acest instrument, putem concluda faptul că capacitatea administrativă a SFS de a administra un astfel de mecanism, inclusiv prin prisma popularizării, a fost una destul de limitată. Or, experiența administrării SFIA ar putea reflecta fidel capacitatea curentă a SFS de administrare a unor concepte extrem de complicate precum recalificarea tranzacțiilor.</p> <p>Anexa 2. Pregătirea documentației de prețuri de transfer</p> <p>Am notat interesul autorităților competente de a implementa un mecanism privind verificarea și asigurarea conformării de către contribuabili cu regulile specifice privind derularea tranzacțiilor cu părțile afiliate la preț de piață. În același timp, considerăm necesar ca implementarea modificărilor propuse să fie precedată de acțiuni specifice privind înțelegerea impactului pe care aceste modificări îl vor avea asupra mediului de afaceri, dezvoltarea unui cadru normativ subsecvent și a capacităților interne ale SFS în derularea procedurilor de control. Includem mai jos considerente cheie care trebuie avute în vedere în implementarea noului cadru normative.</p> <p>1) Modificările propuse nu au la baza o analiză fundamentată privind analiza situației curente, scopul și obiectivul, dar și necesitatea intervenției de politici propuse</p> <p>Analiza notei informative atașată la proiectul de lege nu conține o analiză detaliată privind impactul pe care acestea îl vor avea asupra mediului de afaceri, dar și asupra bugetului public național. În mod special, nu s-a luat în calcul costurile administrative și financiare care vor fi suportate de către contribuabili în acest proces. Adicional, nu s-a considerat resursele administrative ale SFS cu instruirea angajaților în acest domeniu și nici a cheltuielilor publice asumate din bugetul național cu achiziția bazelor de date necesare pentru analiza dosarelor de prețuri de transfer.</p>
--	--	--

		<p>2) Termenul propus de intrare în vigoare a cerințelor specifice nu oferă suficient timp contribuabililor de a implementa noile politici în activitatea de afaceri</p> <p>Implementarea noilor cerințe privind pregătirea dosarelor de prețuri de transfer va presupune ajustarea politicilor interne în cadrul grupurilor de companii în ceea ce privește tranzacțiile cu contribuabilii din Republica Moldova. Acest lucru va necesita timp suplimentar pentru a alinia prevederile contractuale în mai multe jurisdicții, astfel încât nivelul prețurilor să se conformeze cu legislația mai multor țări. Adicional, pentru un număr mare de companii, vor fi necesare ajustări suplimentare în cadrul sistemelor IT, proces care va necesita resurse semnificative 15 de timp. Astfel, se impune o perioadă de tranziție pentru a lăsa contribuabililor suficient timp de a implementa noile cerințe de conformare.</p> <p>3) Lipsește cadrul normativ subsecvent privind modul de aplicare a legislației privind prețurile de transfer</p> <p>În practica internațională se observă că buna implementare a legislației prețurilor de transfer necesită instrucțiuni specifice care să detalieze modul în care contribuabili vor documenta tranzacțiile cu părțile interdependente, inclusiv conținutul specific al dosarului de prețuri de transfer. În acest context, următoarele exemple pot fi aduse. În primul rând, este necesar de a introduce prevederi specifice privind conținutul dosarului de prețuri de transfer care să stipuleze exhaustiv toate aspectele care trebuie analizate de către contribuabil. În practica internațională, acest conținut ar include, printre altele, analiza grupului de companii și al societății din Moldova, analiza funcțională și cea economică. În al doilea rând, trebuie să fie exemplificat, modul în care contribuabilii utilizează metodele de prețuri de transfer. Conform ghidului prețurilor de transfer al OCDE se recomandă utilizarea celei mai adecvate metode pentru tranzacția analizată. Astfel se recomandă includerea unei stipulări prin care contribuabilii pot utiliza orice metodă inclusă în ghidul prețurilor de transfer, inclusiv principiile de aplicarea ale acestora. În al treilea rând, pentru tranzacțiile analizate prin intermediul studiilor de comparabilitate (în engleza benchmarking study), trebuie să fie clar stipulat modul de pregătire al acestora. În acest context, se recomandă</p>
--	--	---

		<p>utilizarea intervalului intercuartilic pentru a reflecta nivelurile diferite de profitabilitate care pot fi înregistrate între afiliați. Astfel, în măsura în care profitabilitatea obținută de contribuabili este în acest interval, prețurile pot fi considerate ca fiind la nivel de piață. În al patrulea rând, în contextul pregătirii studiilor de comparabilitate, legislația trebuie să prevadă modul de selectare a criteriului geografic pentru acest tranzacții. Cu alte cuvinte, trebuie să existe suficiente orientări privind cazurile în care analiza este efectuată pe baza rezultatelor financiare înregistrate de companiile din 16 Republica Moldova și a situațiilor în care analiza poate fi efectuată pe baza rezultatelor financiare înregistrate de societăți în alte jurisdicții.</p> <p>În alt cincelea rând, recomandăm includerea unor stipulări specifice (în engleză safe harbor rules) privind documentarea unor tipuri de tranzacții. De exemplu, conform ghidului prețurilor de transfer al OCDE, tranzacțiile de servicii care se califică ca având valoare limitată (în engleză low value-added services) nu necesită un studiu de comparabilitate în măsura în care elementul de profit (în engleză mark-up) este de 5%. Un alt exemplu constituite tranzacționarea la prețuri reglementate de legislația Republicii Moldova sau oricare tratate la care aceasta este parte. În acest caz, legislația ar trebui să excludă necesitatea pregătirii unui studiu pentru acest tip de tranzacții.</p> <p>4) Este necesară introducerea unor limite minime ale valorii tranzacțiilor supuse documentării</p> <p>Salutăm introducerea pragului minim de 20 de milioane de lei pentru a determina perioada la care documentația de prețuri de transfer trebuie să fie disponibilă. În același timp, notăm că legislația nu conține careva prevederi privind valoarea minimă a tranzacțiilor care este supusă documentării. Astfel, chiar și o tranzacție cu o valoare nesemnificativă va fi supusă analizei chiar dacă efortul administrativ și financiar în documentarea și analiza acesteia (inclusiv din partea SFS) este neproportional potențialului impact fiscal. Astfel, recomandăm includerea unor limite minime ale valorii unei tranzacții supuse analizei.</p> <p>5) Prevederile privind sarcina probațiunii trebuie suplinite cu stipulări privind obligațiile SFS</p>
--	--	---

		<p>Conform modificărilor propuse, sarcina probaţiunii în vederea demonstrării respectării principiului lungimii de braţ aparţine contribuabilului. Totuşi, pentru a evita eventuale dispute în cadrul unui control fiscal, se impune includerea de stipulări specifice conform cărora SFS poate aplica penalităţi şi să estimeze cuantumul preţurilor conform principiului lungimii braţului doar în cazul în care demonstrează prin analiză proprie că tranzacţia nu a fost derulată la preţ de piaţă.</p> <p>6) Lipsa unor politici interne în domeniul la nivelul SFS poate rezulta în dispute în cadrul inspecţiilor fiscale</p> <p>Luând în considerare noutatea subiectului, nu putem exclude că la nivelul SFS nu există un nivel înalt de specializare în domeniu şi nici politici bine stabilite privind modul derulării inspecţiilor de preţuri de transfer. În practică, se observă că o bună implementare a unei asemenea legislaţii necesită un mod uniform de aplicare. Cu alte cuvinte, este necesar să se asigure ca toţi funcţionarii din cadrul echipelor de control au un nivel adecvat de pregătire tehnică înainte să înceapă verificările de preţuri de transfer. Adicional, este importantă dezvoltarea unor ghiduri şi politici interne care să detalieze paşii care trebuie urmaţi de către funcţionarii SFS ca una şi aceeaşi tranzacţie să fie analizată similar la contribuabili diferiţi. Astfel, intrarea în vigoare a noii legislaţii trebuie să aibă la bază politici interne de control sustenabile implementate de funcţionari instruiţi în domeniu.</p> <p>7) Lipsa modificărilor corespunzătoare la alte stipulări ale Codului Fiscal pot rezulta într-o aplicare neuniformă ale noilor prevederi</p> <p>Conform principiile generale aplicabile, contribuabilii trebuie să deruleze tranzacţiile cu părţile afiliate la preţ de piaţă, chiar în situaţiile în care aceste preţuri pot rezulta în pierderi financiare. Asemenea circumstanţe pot fi observate în prima perioadă de activitate, introducerea de noi produse, penetrarea de noi pieţe. În acelaşi timp, conform prevederilor art. 24, alin. 8, nu este permisă deducerea pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietăţii, îndeplinirii lucrărilor şi prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente. În cazul pierderilor în tranzacţiile cu părţile afiliate, acestea vor fi tratate ca nedeductibil fiscal</p>
--	--	---

		<p>chiar dacă contribuabilii prezintă dovezi suficiente pentru a demonstra derularea tranzacțiilor la preț de piață. Astfel, se impune analiza detaliată a prevederilor Codului Fiscal pentru a se asigura că tranzacțiile cu părțile afiliate sunt tratate uniform din punct de vedere al impozitării.</p> <p>8) Legislația de prețuri de transfer ar trebuie să excludă tranzacțiile între părțile afiliate rezidente dacă ambele companii înregistrează la sfârșitul perioadei fiscale profit impozabil</p> <p>Obiectivul legislației de prețuri de transfer este de a asigura impozitarea profiturilor conform principiului prețurilor de piață, modificările propuse acoperind și tranzacțiile derulate între părțile afiliate rezidente. În acest context, menționăm că în cadrul tranzacțiilor derulate între două companii rezidente nu există un risc de 48 neimpozitare a profiturilor, având în vedere că rezidenții sunt supuși aceluiași regim fiscal. Astfel, propunem ca legislația aferentă să excludă din sfera de aplicare tranzacțiile derulate între companii rezidente, cu condiția că ambele companii să fie supuse aceluiași regim de impozitare și să înregistreze la sfârșitul perioadei fiscale profit impozabil.</p> <p>9) Lipsa mecanismului de ajustare corespondentă poate rezulta în dubla impunere în cadrul a două companii afiliate din Republica Moldova</p> <p>Conform modificărilor propuse, în cazul în care contribuabilul nu prezintă datele necesare pentru a stabili dacă prețurile de transfer respectă principiul lungimii brațului, Serviciul Fiscal de Stat poate estima suma veniturilor sau cheltuielilor oricăreia dintre părțile afiliate în baza prețului determinat conform principiului lungimii brațului. Atragem atenția că contrar practicii altor țări, cum ar fi România, modificările propuse nu prevăd dreptul de a efectua ajustări corespondente în cazul tranzacțiilor dintre două companii rezidente. Astfel, în cazul în care SFS a efectuat ajustări de prețuri de transfer la nivelul unui contribuabil, legislația ar trebui să permită celui alt contribuabil să efectueze o ajustare corespunzătoare pentru a nu permite apariției dublei impozitări</p>			
<p>Titlul V se completează cu articolul 189¹ cu următorul cuprins:</p>	AmCham ADAM FIA	<p>Introducerea articolului 189¹ în redacția propusă fără îndoială subminează principiile fundamentale ale legislației civile, or, în conformitate cu art. 1 din Codul civil al RM, legislația civilă</p>	Notă	Redacția urmează a fi ajustată	

<p>„Articolul 189¹ . Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>(1) În cazul în care, în cadrul controlului fiscal, se va stabili că o anumită tranzacție a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național, Serviciul Fiscal de Stat nu va lua în considerare această tranzacție sau o va recalifica conform scopului economic real al acesteia, cu calcularea, după caz, a obligațiilor aferente corespunzător recalificării efectuate.</p> <p>(2) Neacceptarea sau recalificarea tranzacției se efectuează pentru următoarele situații:</p> <p>a) Tranzacția reflectă o altă situație sau conținut economic decât cel pretins de contribuabil;</p> <p>b) Tranzacția a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național;</p> <p>c) În temeiul tranzacției contribuabilul a obținut sau urmează să obțină, direct sau indirect, avantaje fiscale și/sau tranzacția schimbă esențial situația fiscală a contribuabilului.</p> <p>(3) În scopul aplicării prevederilor prezentului articol și calculării obligațiilor ca urmare a neacceptării sau recalificării tranzacțiilor, Serviciul Fiscal de Stat va efectua controlul fiscal și poate determina obligațiile în privința tuturor părților implicate.</p> <p>(4) Sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile preținse de contribuabil, aparține acestuia din urmă.</p> <p>(5) În vederea stabilirii scopului real și recalificării unui împrumut, Serviciul Fiscal de Stat se va axa, în principal, pe următorii factori:</p> <p>a) prezența sau absența unei date de scadență fixă;</p>	<p>este întemeiată pe recunoașterea egalității participanților la raporturile reglementate de ea, ... recunoașterea inviolabilității proprietății, a libertății contractuale, protecția bunei-credințe, ... recunoașterea inadmisibilității imixtiunii în afacerile private, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare a lor de către organele de jurisdicție competente, iar drepturile civile pot fi limitate prin lege organică doar în temeiurile prevăzute de Constituția Republicii Moldova.</p> <p>Amintim că esența și conținutul juridic al unei tranzacții sunt înfățișate de toate reglementate de Codul civil al Republicii Moldova. Normele actuale de drept civil nu prevăd proceduri de recalificare a tranzacțiilor (prin urmare o asemenea formulare depășește și contravine normelor civile). Totodată, dacă s-a avut în vedere nulitatea actului juridic, atunci amintim că, în conformitate cu Codul civil al RM, nulitatea actului juridic poate fi declarată doar de instanța de judecată (Capitolul III, Titlul III din Codul civil).</p> <p>Fără o reglementare clară și un mecanism de aplicare extrem de prudent și bine gândit, o asemenea normă inevitabil va duce la abuzuri și imixtiuni din partea organelor de control fiscal, iar rezultatele controlului vor depinde de nivelul de pregătire și înțelegere a legislației în vigoare, manifestat de colaboratorii fiscali.</p> <p>De asemenea, este inacceptabilă poziția legiuitorului prin care se propune ca sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile preținse de contribuabil să aparțină acestuia din urmă, și nu Serviciului Fiscal de Stat care intenționează să recalifice conținutul juridic al unei tranzacții.</p> <p>Este incorect și inechitabil ca într-o normă generală, care stabilește reglementări cu privire la reclasificarea tranzacțiilor, dincolo de spectrul larg de relații contractuale permise de legislația civilă, să fie inclusă norma specială cu privire la reclasificarea unei tranzacții anume - a împrumuturilor. Forma în care este propusă, această normă trezește multiple incertitudini în aplicare și administrare, în timp ce impozitele și taxele trebuie să se bazeze inclusiv pe principiul certitudinii</p>
---	---

<p>b) nerambursarea împrumutului la data scadență sau modificarea acesteia;</p> <p>c) intenția părților și circumstanțele tranzacției;</p> <p>d) prevederea unei rate fixe a dobânzii;</p> <p>e) capacitatea de a rambursa împrumutul (existența activelor și lichidităților);</p> <p>f) capacitatea de a obține fonduri din instituții financiare;</p> <p>g) comportamentul părților în privința rambursării împrumutului;</p> <p>h) comportamentul împrumutatului în raport cu alți creditori;</p> <p>i) clauze contractuale simulate, în mod special în ce privește obligația de rambursare a împrumutului;</p> <p>j) raportul dintre datorie și capitalul propriu;</p> <p>k) sursa de restituire a împrumutului.”</p>		<p>impunerii, care presupune existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale.</p> <p>O asemenea abordare din partea organelor de reglementare sfidează garanțiile constituționale garantate de statul nostru, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Republica Moldova este un stat de drept, democratic (art. 1 din Constituția RM). • Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale (art. 21 din Constituția RM). • Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos (art. 22 din Constituția RM). <p>Totodată, este inacceptabil ca această măsură fiscală să fie aplicată pentru tranzacțiile încheiate și sau desfășurate până la data intrării în vigoare a legii respective. Or, o lege nu poate avea efect retroactiv.</p> <p>Solicităm excluderea din proiect.</p>	
<p>Titlul V se completează cu articolul 189¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 189¹. Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>(1) În cazul în care, în cadrul controlului fiscal, se va stabili că o anumită tranzacție a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național, Serviciul Fiscal de Stat nu va lua în considerare această tranzacție sau o va recalifica conform scopului economic real al</p>	<p>Елена Яворская, администратор группы Contabil News</p>	<p>Жуткая темнота трансфертных цен (ст. 189¹ и другие НК). Данные положения абсолютно неприменимы, как минимум, в ближайшие несколько лет и без четкого регулирования прав Налоговой службы. Вот самые яркие ужасы и неясности этого проекта:</p> <ul style="list-style-type: none"> • размеры штрафов, ведь бюджету это не наносит по сути ущерба, • непонятно, относится ли проект к сделкам между гражданами, • много размытых понятий и действий, требований, к примеру бремя доказывания лежит на налогоплательщике <p>— а как именно ему следует это делать?</p>	<p>Notă Redacția urmează a fi ajustată</p>

<p>r) comportamentul părților în privința rambursării împrumutului;</p> <p>s) comportamentul împrumutatului în raport cu alți creditori;</p> <p>t) clauze contractuale simulate, în mod special în ce privește obligația de rambursare a împrumutului;</p> <p>u) raportul dintre datorie și capitalul propriu; sursa de restituire a împrumutului.”</p>			
<p>Titlul V se completează cu articolul 189¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 189¹. Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>(1) În cazul în care, în cadrul controlului fiscal, se va stabili că o anumită tranzacție a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național, Serviciul Fiscal de Stat nu va lua în considerare această tranzacție sau o va recalifica conform scopului economic real al acesteia, cu calcularea, după caz, a obligațiilor aferente corespunzător recalificării efectuate.</p>	<p>Norma în cauză poate fi foarte interpretativă. Respectiv cel puțin la această etapă va fi necesar de menționat, că modul de recalificare trebuie aprobat de Guvern. Prin acest Regulament ar trebui de stabilit criteriile după care SFS constată evitarea sau reducerea obligațiilor, în afară de cele care se încadrează în cadrul legal.</p> <p>Comentariile din alin.(2) sunt foarte generale și insuficiente.</p>	<p>CNPM</p>	<p>Notă Redacția urmează a fi ajustată</p>
<p>(3) În scopul aplicării prevederilor prezentului articol și calculării obligațiilor ca urmare a neacceptării sau recalificării tranzacțiilor, Serviciul Fiscal de Stat va efectua controlul fiscal și poate determina obligațiile în privința tuturor părților implicate</p>	<p>Nu prea este clară ideea alineatului</p>	<p>CNPM</p>	<p>Notă Redacția urmează a fi ajustată</p>
<p>(4) Sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile preținse de contribuabil, aparține acestuia din urmă.</p>	<p>Esența alineatului constă în faptul că reprezentantul SFS la intima convingere poate recalifica tranzacțiile, dar sarcina de probațiune îi revine contribuabilului. Abordarea propusă este absolut inacceptabilă. Recalificarea trebuie însoțită de argumentarea corespunzătoare. Abordarea propusă vine în disonanță cu politicile anti-corupționale ale Guvernului</p>	<p>CNPM</p>	<p>Notă Redacția urmează a fi ajustată</p>
<p>(5) În vederea stabilirii scopului real și recalificării unui împrumut, Serviciul Fiscal de Stat se va axa, în principal, pe următorii factori:</p>	<p>Cum ar putea fi recalificat împrumutul? Sunt norme foarte generale.</p>	<p>CNPM</p>	<p>Notă Redacția urmează a fi ajustată</p>

<p>h) comportamentul împrumutatului în raport cu alți creditori;</p>	<p>Titlul V se completează cu articolul 189¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 189¹. Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>(1) În cazul în care, în cadrul controlului fiscal, se va stabili că o anumită tranzacție a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național, Serviciul Fiscal de Stat nu va lua în considerare această tranzacție sau o va recalifica conform scopului economic real al acesteia, cu calcularea, după caz, a obligațiilor aferente corespunzător recalificării efectuate.</p> <p>(2) Neacceptarea sau recalificarea tranzacției se efectuează pentru următoarele situații:</p> <p>g) Tranzacția reflectă o altă situație sau conținut economic decât cel pretins de contribuabil;</p> <p>h) Tranzacția a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național;</p> <p>i) În temeiul tranzacției contribuabilul a obținut sau urmează să obțină, direct sau indirect, avantaje fiscale și/sau tranzacția schimbă esențial situația fiscală a contribuabilului.</p> <p>(3) În scopul aplicării prevederilor prezentului articol și calculării obligațiilor ca urmare a neacceptării sau recalificării tranzacțiilor, Serviciul Fiscal de Stat va efectua controlul fiscal și poate determina obligațiile în privința tuturor părților implicate.</p> <p>(4) Sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile pretinse de contribuabil, aparține acestuia din urmă.</p>	<p>Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova</p>	<p>Art. IV, pct. 52: în ceea ce ține de introducerea articolului 189¹, menționăm că, în redacția propusă, fără îndoială subminează principiile fundamentale ale legislației civile, or, în conformitate cu art. 1 din Codul Civil al RM, legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea egalității participanților la raporturile reglementate de ea, ... recunoașterea inviolabilității proprietății, a libertății contractuale, protecția bunei-credințe, ... recunoașterea inadmisibilității imixtiunii în afacerile private, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare a lor de către organele de jurisdicție competente, iar drepturile civile pot fi limitate prin lege organică doar în temeiurile prevăzute de Constituția Republicii Moldova. Amintim că esența și conținutul juridic al unei tranzacții sunt întâi de toate reglementate de Codul civil al Republicii Moldova. Normele actuale de drept civil nu prevăd proceduri de recalificare a tranzacțiilor (prin urmare o asemenea formulare depășește și contravine normelor civile). Totodată, dacă s-a avut în vedere nulitatea actului juridic, atunci amintim că, în conformitate cu Codul civil al RM, nulitatea actului juridic poate fi declarată doar de instanța de judecată (Capitolul III, Titlul III din Codul civil). Fără o reglementare clară și un mecanism de aplicare extrem de prudent și bine gândit, o asemenea normă inevitabil va duce la abuzuri și imixtiuni din partea organelor de control fiscal, iar rezultatele controlului vor depinde de nivelul de pregătire și înțelegere a legislației în vigoare, manifestat de colaboratorii fiscali. De asemenea, este inacceptabilă poziția legiuitorului prin care se propune ca sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile pretinse de contribuabil să aparțină acestuia din urmă, și nu Serviciului Fiscal de Stat care intenționează să recalifice conținutul juridic al unei tranzacții. Este incorect și inechitabil ca într-o normă generală, care stabilește reglementări cu privire la reclasificarea tranzacțiilor, dincolo de spectrul larg de relații contractuale permise de legislația</p>	<p>Notă Redacția urmează a fi ajustată</p>
--	--	--	--	---

<p>(5) În vederea stabilirii scopului real și recalificării unui împrumut, Serviciul Fiscal de Stat se va axa, în principal, pe următorii factori:</p> <p>v) prezența sau absența unei date de scadență fixă;</p> <p>w) nerambursarea împrumutului la data scadenței sau modificarea acesteia;</p> <p>x) intenția părților și circumstanțele tranzacției;</p> <p>y) prevederea unei rate fixe a dobânzii;</p> <p>z) capacitatea de a rambursa împrumutul (existența activelor și lichidităților);</p> <p>aa) capacitatea de a obține fonduri din instituții financiare;</p> <p>bb) comportamentul părților în privința rambursării împrumutului;</p> <p>cc) comportamentul împrumutatului în raport cu alți creditori;</p> <p>dd) clauze contractuale simulate, în mod special în ce privește obligația de rambursare a împrumutului;</p> <p>ee) raportul dintre datorie și capitalul propriu; sursa de restituire a împrumutului.”</p>		<p>civilă, să fie inclusă norma specială cu privire la reclasificarea unei tranzacții anume - a împrumuturilor.</p>
<p>Agenda Națională de Business din Moldova</p>	<p>Este necesar de eliminat ingerința extrajudiciară a statului în raporturile juridice dintre entitățile economice. Prin art. IV, p.52, Guvernul propune ca Serviciul Fiscal să aibă dreptul să recalifice sau să nu accepte o tranzacție între doi subiecți. Această intenție a Guvernului contravine principiilor fundamentale ale legislației civile, or, în conformitate cu art. 1 din Codul civil al RM, legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea egalității participanților la raporturile reglementate de ea, (...) pe recunoașterea inviolabilității proprietății, a libertății contractuale, protecția bunei-credințe, (...) recunoașterea inadmisibilității imixtiunii în afacerile private, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare a lor de către organele de jurisdicție competente, iar drepturile civile pot fi limitate prin lege</p>	<p>Notă Redacția urmează a fi ajustată</p>

<p>j) Tranzacția reflectă o altă situație sau conținut economic decât cel pretins de contribuabil;</p> <p>k) Tranzacția a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național;</p> <p>l) În temeiul tranzacției contribuabilul a obținut sau urmează să obțină, direct sau indirect, avantaje fiscale și/sau tranzacția schimbă esențial situația fiscală a contribuabilului.</p> <p>(3) În scopul aplicării prevederilor prezentului articol și calculării obligațiilor ca urmare a neacceptării sau recalificării tranzacțiilor, Serviciul Fiscal de Stat va efectua controlul fiscal și poate determina obligațiile în privința tuturor părților implicate.</p> <p>(4) Sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile pretinse de contribuabil, aparține acestuia din urmă.</p> <p>(5) În vederea stabilirii scopului real și recalificării unui împrumut, Serviciul Fiscal de Stat se va axa, în principal, pe următorii factori:</p> <p>ff) prezența sau absența unei date de scadență fixă;</p> <p>gg) nerambursarea împrumutului la data scadenței sau modificarea acesteia;</p> <p>hh) intenția părților și circumstanțele tranzacției;</p> <p>ii) prevederea unei rate fixe a dobânzii;</p> <p>jj) capacitatea de a rambursa împrumutul (existența activelor și lichidităților);</p> <p>kk) capacitatea de a obține fonduri din instituții financiare;</p> <p>ll) comportamentul părților în privința rambursării împrumutului;</p> <p>mm) comportamentul împrumutatului în raport cu alți creditori;</p>	<p>organică doar în temeiurile prevăzute de Constituția Republicii Moldova.</p> <p>Amintim că esența și conținutul juridic al unei tranzacții sunt întâi de toate reglementate de Codul civil al Republicii Moldova. Normele actuale de drept civil nu prevăd proceduri de recalificare a tranzacțiilor (prin urmare o asemenea formulare depășește și contravine normelor civile). Totodată, dacă s-a avut în vedere nulitatea actului juridic, atunci amintim că, în conformitate cu Codul civil al RM, nulitatea actului juridic poate fi declarată doar de instanța de judecată (Capitolul III, Titlul III din Codul civil). Fără o reglementare clară și un mecanism de aplicare extrem de prudent și bine gândit, o asemenea normă inevitabil va duce la abuzuri și imixțiuni din partea organelor de control fiscal, iar rezultatele controlului vor depinde de nivelul de pregătire și înțelegere a legislației în vigoare, manifestat de colaboratorii fiscali. De asemenea, este inacceptabilă poziția legiuitorului prin care se propune ca sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile pretinse de contribuabil să aparțină acestuia din urmă, și nu Serviciului Fiscal de Stat care intenționează să recalifice conținutul juridic al unei tranzacții. Este incorect și ineptabil ca într-o normă generală, care stabilește reglementări cu privire la reclasificarea tranzacțiilor, dincolo de spectrul larg de relații contractuale permise de legislația civilă, să fie inclusă norma specială cu privire la reclasificarea unei tranzacții anume - a împrumuturilor. Forma în care este propusă, această normă trezește multiple incertitudini în aplicare și administrare, în timp ce impozitele și taxele trebuie să se bazeze inclusiv pe principiul certitudinii impunerii, care presupune existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale. O asemenea abordare din partea organelor de reglementare sfidează garanțiile constituționale garantate de statul nostru. Totodată, este inacceptabil ca această măsură fiscală să fie aplicată pentru tranzacțiile încheiate și/sau desfășurate până la</p>
--	--

<p>nn)clauze contractuale simulate, în mod special în ce privește obligația de rambursare a împrumutului; oo)raportul dintre datorie și capitalul propriu; sursa de restituire a împrumutului.”.</p>		<p>data intrării în vigoare a legii respective. Or, o lege nu poate avea efect retroactiv. Considerăm inoportună introducerea acestei norme în legislația națională.</p>	
<p>Titlul V se completează cu articolul 189¹ cu următorul cuprins: „Articolul 189¹. Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat. (1) În cazul în care, în cadrul controlului fiscal, se va stabili că o anumită tranzacție a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național, Serviciul Fiscal de Stat nu va lua în considerare această tranzacție sau o va recalifica conform scopului economic real al acesteia, cu calcularea, după caz, a obligațiilor aferente corespunzător recalificării efectuate. (2) Neacceptarea sau recalificarea tranzacției se efectuează pentru următoarele situații: m) Tranzacția reflectă o altă situație sau conținut economic decât cel pretins de contribuabil; n) Tranzacția a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național; o) În temeiul tranzacției contribuabilul a obținut sau urmează să obțină, direct sau indirect, avantaje fiscale și/sau tranzacția schimbă esențial situația fiscală a contribuabilului. (3) În scopul aplicării prevederilor prezentului articol și calculării obligațiilor ca urmare a neacceptării sau recalificării tranzacțiilor, Serviciul Fiscal de Stat va efectua controlul fiscal și poate determina obligațiile în privința tuturor părților implicate.</p>	<p>Camera de Comerț și Industrie</p>	<p>Se propune excluderea articolului 189¹ Prevederile acestuia contravin principiilor fundamentale ale legislației civile, printre care cele din art. 1 din Codul Civil al RM, Normele actuale de drept civil nu prevăd proceduri de recalificare a tranzacțiilor (prin urmare o asemenea formulare depășește și contravine normelor civile). Totodată, dacă articolul dat are în vedere nulitatea actului juridic, atunci în conformitate cu Codul Civil al RM, nulitatea actului juridic poate fi declarată doar de instanța de judecată (Capitolul III, Titlul III din Codul civil). Fără o reglementare clară și un mecanism de aplicare extrem de prudent și bine gândit, o asemenea normă poate duce la abuzuri și imixțiuni din partea organelor de control fiscal, iar rezultatele controlului vor depinde de nivelul de pregătire și înțelegere a legislației în vigoare, manifestat de colaboratorii fiscali. Totodată, este inechitabil ca într-o normă generală să fie inclusă norma specială cu privire la reclasificarea unei tranzacții și anume - a împrumuturilor. Redacția propusă a acestei norme trezește incertitudini în aplicare și administrare, în timp ce impozitele și taxele trebuie să se bazeze inclusiv pe principiul certitudinii impunerii, care presupune existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale.</p>	<p>Notă Redacția urmează a fi ajustată</p>

<p>(4) Sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile preținse de contribuabil, aparține acestuia din urmă.</p> <p>(5) În vederea stabilirii scopului real și recalificării unui împrumut, Serviciul Fiscal de Stat se va axa, în principal, pe următorii factori: pp) prezența sau absența unei date de scadență fixă; qq) nerambursarea împrumutului la data scadenței sau modificarea acesteia; rr) intenția părților și circumstanțele tranzacției; ss) prevederea unei rate fixe a dobânzii; tt) capacitatea de a rambursa împrumutul (existența activelor și lichidităților); uu) capacitatea de a obține fonduri din instituții financiare; vv) comportamentul părților în privința rambursării împrumutului; ww) comportamentul împrumutatului în raport cu alți creditori; xx) clauze contractuale simulate, în mod special în ce privește obligația de rambursare a împrumutului; yy) raportul dintre datorie și capitalul propriu; z) sursa de restituire a împrumutului.”.</p> <p>La articolul 197:</p> <p>alineatul (1), cuvintele „Serviciul Fiscal de Stat este în drept să înainteze” se substituie cu cuvintele „Serviciul Fiscal de Stat emite în mod automatizat sau înaintează”.</p> <p>în cuprinsul alineatelor (2), (2¹) și (3), textul „banca (sucursala sau filiala acesteia) se substituie cu textul „banca (sucursala), societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică și/sau furnizorii de servicii poștale”.</p>	<p>Елена Яворская, администратор группы Contabil News</p>	<p>Incasso на счетах налогоплательщика (ст. 197 (1) НК). Замена права Налоговой службы на обязанность блокировать счета на следующий день после возникновения долга налогоплательщика – большая ошибка, т.к. очень даже нередко долга на самом деле не существует, наоборот проблема в учете Налоговой службы (либо информация не дошла из-за оплаты по единому счету, либо информационная система работает с изъятиями, есть и другие причины). Тут грубо и прямо нарушается конституционное право частной собственности (ст. 46 Конституции РФ). Считаем, что недопустимо внедрять такую норму, нужно наоборот,</p>	<p>Se acceptă Norma a fost exclusă din proiect</p>
---	---	---	---

		обязать Налоговую службу перед блокировкой оповестить налогоплательщика, чтобы тот мог в случае недостоверности информации выяснить этот момент.		
La articolul 214 alineatul (8) va avea următorul cuprins: „(8) Se interzice efectuarea repetată a controalelor fiscale la fața locului asupra unora și acelorși impozite și taxe pentru o perioadă fiscală care anterior a fost supusă controlului, cu excepția cazurilor când efectuarea controlului fiscal repetat se impune de reorganizarea sau lichidarea contribuabilului, ține de auditul activității Serviciului Fiscal de Stat desfășurat de către subdiviziunea specializată din cadrul entității sau de către organul ierarhic superior, de activitatea posturilor fiscale, când controlul se efectuează la solicitarea organelor de drept și a celor specificate la art.131 alin. (5), când necesitatea a apărut în urma examinării cazului cu privire la încălcarea legislației fiscale sau în urma examinării contestației. Drept temei pentru efectuarea controlului fiscal repetat la fața locului, în legătură cu auditul activității Serviciului Fiscal de Stat desfășurat de către subdiviziunea specializată din cadrul entității sau de către organul ierarhic superior, poate servi numai decizia acestuia din urmă, cu respectarea cerințelor prezentului articol.”	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Налоговая проверка (ст. 214 (8) НК). В двух местах отредактированной статьи используется термин «entității» в отношении ГНС, что неверно. Напоминаем о большом законодательном пробеле, недопустимом в цивилизованном государстве – практически отсутствуют четкие правила налогового контроля, которые должны быть законно опубликованы в Официальном мониторе, а это значит, что согласно Конституции РМ неопубликованные нормы недействительны		Nu se acceptă în contextul în care nu este clară obiecția
La articolul 226 ¹¹ alineatul (5) litera h), textul „procurarea de către persoana fizică, pe parcursul unui an fiscal, a autoturismelor” se substituie cu textul „efectuarea cheltuielilor de către persoana fizică, pe parcursul unui an fiscal, legate de procurarea, posesia sau folosința mijloacelor de transport”.	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Косвенные методы (ст. 226 ¹¹ (5) h) НК). Новая редакция непонятна – речь о наиме транспортных средств у гражданина, или гражданину?		Nu se acceptă în contextul în care nu este clară obiecția
La articolul 226 ¹¹ alineatul (5) litera h), textul „procurarea de către persoana fizică, pe parcursul unui an fiscal, a autoturismelor” se	FIA ADAM	Nu este clar ce se are în vedere prin posesie și folosință a mijloacelor de transport.		Notă Norma se va aplica în raport cu orice forma de posesie și folosință

substituie cu textul „efectuarea cheltuielilor de către persoana fizică, pe parcursul unui an fiscal, legate de procurarea, posesia sau folosința mijloacelor de transport”.		Menționăm, că, în conformitate cu normele civile, posesiunea este o noțiune foarte largă, cunoaște mai multe forme și poate fi manifestată printr-o multitudine de relații de drept, inclusiv comodatul. Amintim, că o normă fiscală trebuie să fie transparentă, certă și neinterpretabilă. Solicităm excluderea din proiect. Modificarea propusă reduce extrem de mult cercul de persoane care pot nimeri sub control fiscal.		Nu se acceptă Majorarea valorii riscului minim acceptat se argumentează prin necesitatea reducerii eșantionului de lucru, ce va permite sporirea eficienței acțiunilor de control. Indicarea, în calitate de reper a sumei salariului mediu pe economie, va reduce impactul proceselor inflaționiste asupra stabilirii pragului de semnificație și va exclude necesitatea revizuirii periodice a acestuia.
La articolul 226 ¹³ : alineatul (11), textul „300 mii lei” se substituie, în ambele cazuri, cu textul „100 salarii medii pe economie prognozate pentru anul supus controlului”	ADAM			Notă Redacția urmează a fi ajustată
Capitolul 11² REGULI SPECIALE REFERITOR LA DETERMINAREA PREȚURILOR DE TRANSFER CONFORM PRINCIPIULUI LUNGIMII BRAȚULUI	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	Solicităm amânarea introducerii reglementărilor respective considerăm prematură și inoportună implementarea acestui concept în legislația fiscală a Republicii Moldova, pentru următoarele motive principale: ✓ În procesul elaborării conceptului, nu a fost întocmită Analiza Impactului de Reglementare (AIR), care să demonstreze oportunitatea unei asemenea legislații. Nu a fost utilizat instrumentul (chestionarul) OECD pentru evaluarea independentă a oportunității adoptării legislației privind prețurile de transfer și existenței condițiilor prealabile pentru adoptarea unei asemenea legislații. Astfel, nu este clar dacă presupusele avantaje din implementarea unei astfel de reglementări vor depăși costurile substanțiale care vor fi suportate de mediul de afaceri și instituțiile de stat. ✓ Moldova are una din cele mai mici rate a impozitului pe venitul persoanelor juridice (12% impozit pe venit plus 6% impozit la sursa de plată pe dividende achitate nerezidenților, dacă tratatul pentru evitarea dublei impuneri nu prevede o rată mai mică sau scutire de impozit), ceea ce ar trebui s-o facă mai degrabă beneficiar al prețurilor de transfer.		

		<p>✓ Netransparența proprietarilor companiilor înregistrate în “paradisurile fiscale” face imposibilă aplicarea acestui concept pentru tranzacțiile rezidenților cu companiile afiliate din aceste jurisdicții. O metodă alternativă pentru combaterea evaziunii fiscale ar fi implementarea unor reglementări specifice contracțării tranzacțiilor cu companii din jurisdicții offshore, de ex. reglementări CFC (Controlled foreign corporation rules), care ar permite autorităților din Moldova să includă în venitul brut al contribuabilului din Moldova veniturile obținute de companiile din jurisdicții offshore, care sunt controlate de către acest contribuabil.</p> <p>✓ Articolul 24 alin. (7) și (8) și art. 99 Cod Fiscal deja prevăd norme care limitează posibilitatea diminuării impozitului pe venit și TVA prin prețuri de transfer.</p> <p>✓ Prețurile de transfer reprezintă unul cele mai frecvente cazuri de dublă impozitare economică, datorită faptului că autoritățile fiscale din două jurisdicții diferite (încurajate de dorința de a acumula mai multe venituri la buget) pot avea vizuni diferite cu privire la determinarea prețului de piață pentru tranzacțiile efectuate între persoanele interdependente situate în aceste două jurisdicții. Aceasta se explică prin faptul că prețurile de transfer nu reprezintă o știință exactă și se bazează pe anumite aspecte ce pot fi interpretate diferit. Astfel, același venit va fi taxat la nivelul ambelor persoane interdependente, creând o barieră în derularea investițiilor și dezvoltarea comerțului internațional.</p> <p>✓ Numărul redus de specialiști pe piața locală care pot oferi servicii de întocmire a dosarului prețului de transfer și costurile extrem de înalte a unor asemenea servicii (similare cu costurile unui audit). Costurile suportate de mediul de afaceri (100 contribuabili) s-ar ridica la milioane EURO pe an, ceea ce ar constitui o povară financiară suplimentară pentru mediul de afaceri în condițiile crizei economice și de securitate (inflație galopantă, scăderea cererii, creșterea costurilor, etc.).</p> <p>✓ Acordurile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană nu prevăd angajamente privind implementarea unei asemenea legislații.</p>
--	--	--

		<p>Dacă se insistă totuși pe adoptarea legislației privind prețurile de transfer, proiectul de lege în cauză necesită a fi îmbunătățit substanțial:</p> <p>✓ Este necesar de a revizui termenul de intrare în vigoare a legii, care ar trebui să fie nu mai devreme de 01 ianuarie 2024. Proiectul prevede că Ministerul Finanțelor trebuie să stabilească procedura de aplicare a metodelor pentru determinarea prețului de transfer, precum și conținutul detaliat al dosarului și procedura de păstrare a acestuia. Prin urmare, noile reglementări trebuie să intre în vigoare numai după scurgerea unui termen suficient după publicarea acestor acte, astfel încât contribuabilii să poată lua cunoștință de prevederile lor și să ia măsurile necesare pentru asigurarea respectării legii, inclusiv să evalueze și să ajusteze tranzacțiile în derulare.</p> <p>✓ Proiectul nu prevede clar care este primul exercițiu financiar pentru care se întocmește dosarul prețului de transfer. Legea nu poate impune obligații privind respectarea principiului lungimii brațului pentru tranzacțiile realizate până la intrarea în vigoare a legii. Prin urmare, legea trebuie să prevadă expres că primul dosar al prețului de transfer trebuie să cuprindă tranzacțiile realizate în prima perioadă de gestiune după intrarea în vigoare a legii. Astfel, primul dosar al prețului de transfer ar trebui întocmit până la 25 martie 2025.</p> <p>✓ Regulile referitoare la prețurile de transfer trebuie incluse la Titlu II Cod Fiscal, deoarece acest concept are ca scop asigurarea nivelului adecvat al impozitului pe venit. TVA aplicabil în tranzacțiile între persoanele interdependente este tratat la art. 99 CF.</p> <p>✓ Proiectul este contradictoriu în sensul că, pe de o parte, cere prezentarea dosarului prețului de transfer doar la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat, iar, pe de altă parte, cere prezentarea acestuia până la o anumită dată calendaristică a anului următor anului de gestiune. Conform practicii internaționale, asemenea dosar se prezintă doar la cerere.</p> <p>✓ Proiectul trebuie să prevadă cazurile în care Serviciul Fiscal de Stat poate solicita întocmirea și prezentarea dosarului prețului de transfer dacă suma cumulativă a tranzacțiilor nu depășește pragul stabilit. În afară de aceasta, este necesar de a stabili modul de calcul al pragului în funcție de tipul</p>
--	--	---

		<p>tranzacțiilor, de exemplu, în cazul împrumuturilor ar trebui să se ia în calcul doar dobânda și comisioanele, nu și suma împrumutului.</p> <p>✓ Contribuabilul nu trebuie să întocmească dosarul prețului de transfer pentru tranzacții minore, cu excepția cazului în care acestea sunt parte a unui șir de tranzacții legate reciproc care cumulativ depășesc pragul stabilit.</p> <p>✓ Legea trebuie să prevadă că obligația de respectare a principiului lungimii brațului și de întocmire și prezentare a dosarului prețului de transfer revine doar persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și că reglementările respective se aplică doar tranzacțiilor care reprezintă rezultatul activității lor de întreprinzător.</p> <p>✓ Legea trebuie să prevadă că obligația de respectare a principiului lungimii brațului și de întocmire și prezentare a dosarului prețului de transfer se aplică doar tranzacțiilor cu nerezidenții, deoarece rezidenții sunt supuși aceluiași regim fiscal, iar art. 24 alin. (7) și (8) și art. 99 Cod Fiscal deja prevăd norme care limitează posibilitatea diminuării impozitului pe venit și TVA prin prețuri de transfer.</p> <p>✓ Legea trebuie să prevadă că obligația de respectare a principiului lungimii brațului și de întocmire și prezentare a dosarului prețului de transfer nu se aplică tranzacțiilor încheiate la prețuri reglementate.</p> <p>✓ Informațiile pe care trebuie să le cuprindă dosarul prețului de transfer sunt redată într-un mod incoerent și neclar.</p> <p>✓ La definiția prețului de transfer, sintagma “care diferă de acelea care ar fi existat între persoane interdependente” trebuie exclusă.</p> <p>✓ Definiția principiului lungimii brațului nu corespunde sensului în care această noțiune este utilizată în lege.</p> <p>✓ Definiția tranzacției este incoerentă și trebuie adusă în concordanță cu terminologia din Codul civil.</p> <p>✓ Legea trebuie să prevadă că metodele specificate de stabilire a prețului de transfer pot fi aplicate atât de SFS, cât dar și de contribuabil, precum și să prevadă posibilitatea aplicării oricărei alte metode prevăzute de Ghidul OECD sau tratele de evitare a dublei impuneri.</p>
--	--	--

		<p>✓ Pentru a evita dubla impunere a veniturilor, legea trebuie să prevadă posibilitatea ajustării benevole a veniturilor și cheltuielilor rezultate din prețurile de transfer, precum și dreptul persoanelor afiliate implicate în tranzacție de a face ajustări corespunzătoare în cazul în care SFS face asemenea ajustare pentru oricare din persoanele afiliate implicate în tranzacție.</p> <p>✓ Termenul de păstrare a dosarelor prețului de transfer trebuie să fie de 4 ani, care este termenul de prescripție pentru efectuarea controalelor fiscale.</p> <p>✓ Sarcina probațiunii nu trebuie să fie în totalitate pe contribuabil. Dacă dosarul prețului de transfer este întocmit în mod corespunzător, aceasta trebuie să creeze premisa respectării principiului lungimii brațului. În asemenea caz, SFS trebuie să poată să facă ajustări numai dacă demonstrează că prețurile de transfer nu corespund principiului lungimii brațului.</p> <p>✓ Criteriile pentru neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor sunt foarte vagi și ar trebui definite mai clar.</p> <p>✓ Legea trebuie să precizeze că criteriile specificate pentru neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor sunt cumulative.</p>		
<p>Capitolul 11² REGULI SPECIALE REFERITOR LA DETERMINAREA PREȚURILOR DE TRANSFER CONFORM PRINCIPIULUI LUNGIMII BRAȚULUI</p>	ACAP	<p>Intrarea în vigoare a normelor să fie amânată pentru 3 ani.</p> <p>Țara noastră (calitatea legislației fiscale, problemele economiei generate de criza energetică, post COVID, inflație, război în țara vecină, lipsă de cadre calificate, nivelul de pregătire a cadrelor din sectorul privat și public) nu este în prezent gata de implementarea mecanismului prețurilor de transfer.</p>	Notă	Redacția urmează a fi ajustată
<p>„Capitolul 11² REGULI SPECIALE REFERITOR LA DETERMINAREA PREȚURILOR DE TRANSFER CONFORM PRINCIPIULUI LUNGIMII BRAȚULUI</p>	FIA ADAM	<p>Redacția propusă a normei conține o multitudine de incertitudini în formulări și aplicabilitate a prevederilor, printre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nu este definită noțiunea de control în contextul noțiunii de persoană interdependentă. - Nu se specifică standardele internaționale concrete, la care se face referire în definirea noțiuni de principiul lungimii brațului. 	Notă	Redacția urmează a fi ajustată

		<p>- Nu este clară formularea „O tranzacție include, de asemenea, efectuarea oricărui serviciu în favoarea sau în numele unui alt contribuabil” în definirea noțiunii de tranzacție.</p> <p>- Art. 226²⁰ alin. (5) din proiect – „Contribuabilul care nu se încadrează la prevederile alin. (1), sunt obligate să întocmească și să prezinte dosarul prețului de transfer numai la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat” – din prevederile alin. (1) rezultă că acești contribuabili (care nu au atins pragul de semnificație din alin. (2) nu sunt obligați să întocmească dosarul prețurilor de transfer. - Art. 226²¹ alin. (3) – nu sunt descrise metodele pentru stabilirea prețului conform principiului lungimii brațului, specificate în textul propus.</p> <p>Menționăm, că operarea și aplicarea unor atare modificări de amploare în legislația fiscală trebuie făcute cu maximă prudență, cu aplicarea unei perioade de grație și adaptare a cadrului legislativ, pentru a oferi contribuabililor și organelor de administrare posibilitatea de a-și ajusta practicile și documentația la noile reglementări.</p> <p>Solicităm revizuirea normei, limitarea acțiunii acesteia doar la tranzacțiile transfrontaliere și limitarea expresă a aplicabilității în timp prin includerea prevederii că, din momentul intrării în vigoare a modificării, mecanismele de administrare fiscală și măsurile de sancționare nu vor fi aplicate tranzacțiilor încheiate și/sau desfășurate până la intrarea în vigoare a normei vizate.</p>		
„Capitolul 11 ² REGULI SPECIALE REFERITOR LA DETERMINAREA PREȚURILOR DE TRANSFER CONFORM PRINCIPIULUI LUNGIMII BRAȚULUI	CNPM	<p>Este prematură implementarea acestui concept din mai multe motive:</p> <p>1. conceptul este foarte complex și nu poate intra în vigoare în termenii indicați în proiect. După dezbateri, aprobare și ulterior publicare companiile urmează să le studieze mai amănunțit conținutul și să posede timp rezonabil pentru implementare</p> <p>2. acest concept va aduce o plus valoare infimă în condițiile în care se va implementa cota „o” la impozitul pe venit</p> <p>3. În implementarea prețurilor de transfer sunt cointerese mai mult țările, în care cota impozitului pe venit este mai mare decât media în regiune. În Moldova însă situația este inversă. Respectiv companiile multinationale dimpotrivă – sunt mai</p>		Notă Redacția urmează a fi ajustată

		<p>cointerestate să migreze veniturile sale către Moldova, unde cota este mai mica decât în regiune.</p> <p>4. mai potrivit ar fi includerea acestuia în titlul II al CF, deoarece ține de impozitul pe venit</p> <p>5. noțiunea de persoane afiliate poate fi asimilată noțiunii de persoana interdependentă. Respectiv una din acestea urmează a fi omisa pentru excluderea inutilă a dublărilor de noțiuni</p> <p>6. Cota de afiliere de 25% este prea mică pentru primii ani de implementare a prețurilor de transfer. Pentru început ar fi bine de focusat pe tranzacțiile mai semnificative și relațiile de afiliere mai consistente – mai mari de 50%</p> <p>7. Implementarea acestui concept urmează a fi amînată și din cauza faptului, că actele normative, ce urmează a fi elaborate de către MF, la care se face referire în acest capitol încă nu au fost elaborate. Respectiv mecanismul nu va fi clar stabilit.</p> <p>8. funcționarii fiscalului nu au pregătirea necesară și aceasta va fi o povară pentru toate părțile implicate, deoarece vor apărea multe interpretări</p> <p>9. pregătirea dosarului prețurilor de transfer este destul de costisitor, însă avantajele pentru stat sunt foarte neînsemnate</p> <p>10. nu cred ca există o analiză a impactului acestui concept</p>	
	AmCham	<p>Ce se referă la introducerea mecanismului prețurilor de transfer): principalele provocări de ordin conceptual țin de momentul punerii în aplicare a prevederilor și în jurul recalificării tranzacțiilor prevăzută la art.189¹. În opinia comunității AmCham Moldova, chiar dacă se va pune în aplicare de la 1 ianuarie 2023 legislația, urmează a fi acordată o perioadă de grațiere de cel puțin 2 ani pentru a se conforma prevederilor și pentru administrația fiscală, și pentru contribuabili. De menționat că experiența României a prevăzut o perioadă de 5 ani din momentul includerii normelor în Codul fiscal (2003), până în momentul în care mecanismul a fost pus efectiv în funcțiune (2008). Recalificarea, la rândul său, nu se referă exclusiv la prețuri de transfer, ceea ce crează premise de corupție și de abuzuri din partea autorităților fiscale care ar putea fi negestionabile de către autorități, dacă nu se face o îngustare și claritate corespunzătoare, mai ales că mecanism de calificare deja există în legislația fiscală (am comentat mai mult la pct.52). Mai multe argumente pot fi consultate în</p>	<p>Notă</p> <p>Redacția urmează a fi ajustată</p>

		scrisoarea de poziție emisă de AmCham Moldova la subiectul dat, dar și în cadrul discuției publice (Public Talks), organizată de AmCham Moldova cu participarea mediului de afaceri, consultanților fiscală și a conducerii Agenției Naționale a Administrării Fiscale din România (la momentul implementării mecanismului prețurilor de transfer în România).		
	Camera de Comerț și Industrie	<p>Se propune revizuirea prevederilor acestui capitol în vederea expunerii acestora într-o redacție explicită.</p> <p>Inclusiv este necesară:</p> <ul style="list-style-type: none">- definirea noțiunii de control;- specificarea standardelor internaționale concrete;- formularea noțiunilor: de tranzacție, preț de transfer, principiu lungimii brațului, etc.;- descrierea metodelor pentru stabilirea prețului conform principului lungimii brațului;- expunerea clară a modului de completare și prezentare a dosarului prețului de transfer. <p>De asemenea, recomandăm limitarea doar la tranzacțiile transfrontaliere și limitarea expresă a aplicabilității în timp prin includerea prevederii că, din momentul intrării în vigoare a modificării, mecanismele de administrare fiscală și măsurile de sancționare nu vor fi aplicate tranzacțiilor încheiate și/sau desfășurate până la intrarea în vigoare a normei vizate.</p> <p>Modificările de amploare în legislația fiscală urmează a fi efectuate cu maximă prudență, cu aplicarea unei perioade de grație și adaptare a cadrului legislativ, pentru a oferi contribuabililor și organelor de administrare posibilitatea de a-și ajusta practicile și documentația la noile reglementări.</p> <p>Cu referire la introducerea noțiunii de "preț de transfer" este un pas binevenit. Doar ca principiul de aplicare este unul neadekvat.</p> <p>Conceptul "prețuri de transfer" (transfer pricing) se referă la complexul de legi și practici prin care statele se asigură că profitul obținut din transferul intra-grup al bunurilor/ serviciilor/ drepturilor de proprietate intelectuală este înregistrat și impozitat acolo unde este obținut. Acesta este un aspect foarte important, în condițiile în care prețurile de</p>	<p>Notă</p> <p>Redacția urmează a fi ajustată</p>	
<p>Articolul 226¹⁷. Noțiuni Litera (d)</p> <p>3) Preț de transfer – reprezintă condițiile, regulile, metodele stabilite sau impuse de formare a prețurilor în relațiile comerciale sau financiare între două persoane afiliate care diferă de acelea care ar fi existat între persoane independente</p>	ACAP			<p>Notă</p> <p>Redacția urmează a fi ajustată</p>

		<p>transfer pot duce la creșterea profitului plătit de grup în jurisdicțiile cu fiscalitate redusă sau, din contră, pot reduce profitul, acolo unde fiscalitatea este mare - așa numitul proces de "erodare a bazei de impozitare și mutare a profiturilor". Deci prețurile de transfer nu trebuie să fie aplicate pentru tranzacțiile cu părțile afiliate pe teritoriul Republicii Moldova. În acest caz o entitate obține profit cealaltă suportă cheltuieli. În general la nivelul impozitării pe teritoriul țării asta nu influențează nici cum. Deasemenea vor crește considerabil costurile pentru întocmirea dosarului prețurilor de transfer.</p> <p>Norma nu explică care este perioada sau unde apare în textul legii.</p>		
<p>Articolul 226¹⁹. Prezentarea informației privind prețurile de transfer</p> <p>(2) Modul și forma de prezentare se stabilește de Ministerul Finanțelor. Informația privind prețurile de transfer se prezintă nu mai târziu de data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune.</p>	CNPM		Notă Redacția urmează a fi ajustată	
<p>Articolul 226²⁰. Întocmirea și prezentarea dosarului privind prețurile de transfer</p> <p>(5) Contribuabilul care nu se încadrează la prevederile alin. (1), sunt obligate să întocmească și să prezinte dosarul prețului de transfer numai la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat.</p>	CNPM		Notă Redacția urmează a fi ajustată	
<p>Articolul 226²¹. Metodele de verificare a prețurilor de transfer</p> <p>(2) În cazul în care contribuabilul nu prezintă datele necesare pentru a stabili dacă prețurile de transfer respectă principiul lungimii brațului, Serviciul Fiscal de Stat poate estima suma veniturilor sau cheltuielilor oricăreia dintre părțile afiliate în baza prețului determinat conform principiului lungimii brațului.</p> <p>(4) Sarcina probațiunii în vederea demonstrării respectării principiului lungimii de braț aparține contribuabilului</p>	CNPM		Notă Redacția urmează a fi ajustată	
<p>Articolul 234 alineatul (1²) se abrogă.</p>	Agenda Națională de Business din Moldova		Se acceptă prin excluderea din proiect	

		<p>promovat principiul unor relații corecte, oneste și de încredere între mediul de afaceri și organele de stat. O problemă care a existat mulți ani a fost aplicarea sancțiunilor pentru anumite acțiuni neconforme, erori neintenționate și care nu aduc nici un prejudiciu statului. Ori relația dintre stat și agenții economici trebuie să fie una bazată pe încredere reciprocă. Această normă, după ani de discuții, a fost introdusă în legislația Moldovei. Însă acum, prin art. IV, p. 73, se propune excluderea ei și drept consecință se instituie iarăși o situație de penalizare totală și se creează impresia că rolul statului este doar de a acumula cât mai multe venituri din amenzi și nu de stabilire a unor relații civilizate cu mediul de afaceri. Solicităm insistent ca această normă existentă acum să rămână în continuare.</p>		<p>promovat principiul unor relații corecte, oneste și de încredere între mediul de afaceri și organele de stat. O problemă care a existat mulți ani a fost aplicarea sancțiunilor pentru anumite acțiuni neconforme, erori neintenționate și care nu aduc nici un prejudiciu statului. Ori relația dintre stat și agenții economici trebuie să fie una bazată pe încredere reciprocă. Această normă, după ani de discuții, a fost introdusă în legislația Moldovei. Însă acum, prin art. IV, p. 73, se propune excluderea ei și drept consecință se instituie iarăși o situație de penalizare totală și se creează impresia că rolul statului este doar de a acumula cât mai multe venituri din amenzi și nu de stabilire a unor relații civilizate cu mediul de afaceri. Solicităm insistent ca această normă existentă acum să rămână în continuare.</p>	
Articolul 234 alineatul (1 ²) se abrogă.	ADAM FIA		ADAM FIA	Abrogarea normei vizate va lipsi contribuabilul de dreptul de a fi absolvit de sancționare în cazul în care prin acțiunile sale neconforme nu a fost prejudiciat bugetul. Solicităm excluderea din proiect.	Se acceptă prin excluderea din proiect
Articolul 234 alineatul (1 ²) se abrogă.	Camera de Comerț și Industrie		Camera de Comerț și Industrie	Se propune excluderea alineatului. Abrogarea alineatului (1 ²) al art. 234 va lipsi contribuabilul de dreptul de a fi absolvit de sancționare în cazul în care prin acțiunile sale neconforme nu a fost prejudiciat bugetul.	Se acceptă prin excluderea din proiect
La articolul 257 alineatul (5) textul „dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau” se exclude	ADAM FIA		ADAM FIA	Propunem redacția „La articolul 257 alineatul (5) textul „dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau a benzilor de control (benzilor de control pe suport electronic specializat)” se exclude.	Nu se acceptă în vederea asigurării conforme a procesului de administrare fiscală
La articolul 257 alineatul (5) textul „dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau” se exclude	Camera de Comerț și Industrie		Camera de Comerț și Industrie	Se propune expunerea alineatului în următoarea redacție: „La articolul 257 alineatul (5) textul „dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau a benzilor de control (benzilor de control pe suport electronic specializat)” se exclude.	Nu se acceptă în vederea asigurării conforme a procesului de administrare fiscală
Articolul 260 se completează cu alineatele (6) și (7), cu următorul cuprins: ”(6) Neprezentarea, prezentarea incompletă sau tardivă a dosarului prețului de transfer se sancționează cu amendă de la 300 000 lei la 500 000 lei. (7) Prezentarea informației neveridice stabilite la art.22619 se sancționează cu amendă în	CNPM		CNPM	Suma este incommensurabilă! Pentru primii ani de aplicare ar trebui diminuat semnificativ. În plus trebuie corelată cu valoarea tranzacțiilor. Mai ales ca din articolele anterioare mai rezultă că SFS poate de sine stătător să aplice prețurile de piață și să recalculeze obligațiile. Este o dublare de obligațiuni..	Notă Norma urmează a fi revizuită

mărimi de la 30 000 lei la 50 000 lei pentru fiecare informație neveridică, dar nu mai mult de 500 000 de lei.”.	Camera de Comerț și Industrie	<p>Se propune revizuirea prevederilor acestor alineate. Aplicarea unei sigure grile de amenzi pentru încălcări evidente diferite ca gravitate (acțiunile de neprezentare, prezentare incompletă sau tardivă a dosarului nu pot fi echivalate după gravitatea încălcării) încalcă principiul echității fiscale. Drept exemplu poate servi Codul de Procedură Fiscală a României: Art. 336 (1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii, infracțiuni:</p> <p>e) nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor de întocmire a dosarului prețurilor de transfer în condițiile și la termenele prevăzute prin ordinul președintelui A.N.A.F., precum și nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligației de a prezenta dosarul prețurilor de transfer la solicitarea organului fiscal central în condițiile art. 108 alin. (2);</p> <p>(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează astfel:</p> <p>c) cu amendă de la 12.000 lei la 14.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 2.000 lei la 3.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. e)-h).</p>	<p>Notă</p> <p>Norma urmează a fi revizuită</p>
Articolul 260 se completează cu alineatele (6) și (7), cu următorul cuprins:	FIA	<p>Considerăm că aplicarea unei sigure grile de amenzi (cu atât mai mult atât de semnificative) pentru încălcări evidente diferite ca gravitate (acțiunile de neprezentare, prezentare incompletă sau tardivă a dosarului nu pot fi echivalate după gravitatea încălcării) este categoric inacceptabilă și încalcă principiul echității fiscale.</p> <p>Noțiunea de informație din redacția propusă (alin. (7)) nu este clară. Or, o normă fiscală trebuie să fie transparentă, certă și neinterpretabilă</p> <p>Solicităm revizuirea redacției normei.</p> <p>CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ / 2015 RO</p> <p>Art. 336 (1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii, infracțiuni:</p>	<p>Notă</p> <p>Norma urmează a fi revizuită</p>

		<p>e) nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor de întocmire a dosarului prețurilor de transfer în condițiile și la termenele prevăzute prin ordinul președintelui A.N.A.F., precum și nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligației de a prezenta dosarul prețurilor de transfer la solicitarea organului fiscal central în condițiile art. 108 alin. (2); (2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează astfel:</p> <p>c) cu amendă de la 12.000 lei la 14.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 2.000 lei la 3.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. e)-h); https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/172697</p> <p>Articolul 260 se completează cu alineatele (6) și (7), cu următorul cuprins: "(6) Neprezentarea, prezentarea incompletă sau tardivă a dosarului prețului de transfer se sancționează cu amendă 1% din suma tranzacțiilor, dar nu mai mult de 100 000 lei.</p> <p>Înăsprirea sancțiunilor în contextul crizei economice nu este o metodă eficientă de administrare fiscală.</p> <p>Considerăm nejustificată și exagerată suma amenzilor care se propun pentru o încălcare care nu numai decît constituie o infracțiune și/sau generează obligații fiscale suplimentare. Rugăm elaboratorii proiectului să consulte coraportul amenzilor pentru încălcări similare la indicatorii de bază ai economiei în statele vecine.</p> <p>Considerăm că aplicarea unei sigure grile de amenzi (cu atât mai mult atât de semnificative) pentru încălcări evident diferite ca gravitate (acțiunile de neprezentare, prezentare incompletă sau tardivă a dosarului nu pot fi echivalate după gravitatea încălcării) este categoric inacceptabilă și încalcă principiul echității fiscale.</p> <p>Noțiunea de informație din redacția propusă (alin. (7)) nu este clară. Or, o normă fiscală trebuie să fie transparentă, certă și neinterpretabilă.</p>	
	Comunitatea Auditorilor RM	<p>Articolul 260 se completează cu alineatele (6) și (7), cu următorul cuprins: "(6) Neprezentarea, prezentarea incompletă sau tardivă a dosarului prețului de transfer se sancționează cu amendă 1% din suma tranzacțiilor, dar nu mai mult de 100 000 lei.</p> <p>Înăsprirea sancțiunilor în contextul crizei economice nu este o metodă eficientă de administrare fiscală.</p>	<p>Notă Norma urmează a fi revizuită</p>
	ADAM	<p>Considerăm că aplicarea unei sigure grile de amenzi (cu atât mai mult atât de semnificative) pentru încălcări evident diferite ca gravitate (acțiunile de neprezentare, prezentare incompletă sau tardivă a dosarului nu pot fi echivalate după gravitatea încălcării) este categoric inacceptabilă și încalcă principiul echității fiscale.</p> <p>Noțiunea de informație din redacția propusă (alin. (7)) nu este clară. Or, o normă fiscală trebuie să fie transparentă, certă și neinterpretabilă.</p>	<p>Notă Norma urmează a fi revizuită</p>

<p>La articolul 264 alineatul (2), cuvintele „infractuini fiscale” se substituie cu cuvântul „infrațiuni”.</p>	<p>Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC</p>	<p>Solicităm revizuirea redacției normei.</p> <p>Se propune modificarea termenului de prescripție din p.(1) art.264 prin aducerea termenului de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale în concordanță cu prevederile Codului Civil al Republicii Moldova, și anume cu Articolul 391, termenul general de prescripție extinctivă, care este de 3 ani.</p> <p>Considerăm, că această coordonare va permite agenților economici să reducă semnificativ resursele necesare pentru oferirea explicațiilor în cadrul controalelor fiscale, precum și va crea o previzibilitate mai mare privind desfășurarea afacerilor. De asemenea, va permite angajaților Serviciului Fiscal de Stat să se concentreze asupra înțelegerii modelului de afaceri a agentului economic verificat și determinarea practicilor care pot servi ca baza pentru constatarea încălcărilor sistematice ale legislației fiscale, dar nu și a celor mecanice. Argumentarea: În prezent, punctul (2) din Articolul 264 permite efectuarea unui control fiscal pentru perioadele anterioare care depășesc termenele de prescripție. Aceasta reduce semnificativ previzibilitatea desfășurării activității de afaceri și descurajează investitorii străini. Mai mult, în cazul unui asemenea control, agentul economic se poate găsi în imposibilitate de a oferi explicații sau documente din cauza modificării administratorului, contabilului-șef care pot să nu cunoască decizii manageriale sau contabile din perioade trecute. Modificarea propusă reduce aplicarea normei prezente doar la situații de evaziune fiscală, păstrând instrumentul pentru cazuri speciale, dar scutind agenții economici de bună credință de controale pentru perioade ce depășesc termenul de prescripție.</p> <p>Se propune completarea pct.(2), art.264 după cum urmează: „Prevederile prezentului punct se aplică doar în cazul în care în cadrul unui control fiscal pentru perioada prevăzută în punctul (1) al prezentului articol, sunt determinate încălcările legislației fiscale, care întrunesc condiții definiției de evaziune fiscală conform prevederilor Codului Penal al Republicii Moldova – în acest caz se vor aplica termenele de prescripție prevăzute în Codul Penal al Republicii Moldova.”</p>	<p>Nu se acceptă în vederea neadmiterii de imixtiune în procesul de administrare fiscală</p>
--	---	---	--

La articolul 264 alineatul (2), cuvintele „infractuini fiscale” se substituie cu cuvântul „infractuini”.	Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova	Art. IV, pct. 77: cu referință la redacția propusă pentru termenul de prescripție, atragem atenția asupra faptului că redacția propusă este una ce nu aduce careva claritate pe ceea ce ține de modul de aplicare a termenului. Astfel, se propune următoarea redacție: ”La articolul 264 alineatul (2) va avea următorul cuprins: ”(2) Termenul de prescripție se extinde până la 6 ani asupra impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalități) sau sancțiunilor fiscale aferente unui impozit, unei taxe concrete dacă darea de seamă fiscală care stabilește obligația fiscală conține informații ce conduc în eroare sau reflectă fapte ce constituie infracțiuni ori nu a fost prezentată.” se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins: „(3) Termenul de prescripție se întrerupe în conformitate cu prevederile Codului civil. (4) După întreruperea termenului de prescripție, începe să curgă un nou termen. Timpul scurs până la întreruperea cursului prescripției, nu se include în noul termen de prescripție.”	Nu se acceptă Reieșind din sensul normei legale și ținând cont că în situațiile prevăzute la art.206 alin. (1) lit. b) și d), termenul de prescripție a obligației fiscale curge neîntrerupt și continuu, pot fi prescrise obligațiile fiscale. Astfel, completarea art. 265 alin. (2) este motivată de situația când SPS este în imposibilitate de a executa silit obligația fiscală restantă, iar luarea la evidență specială în baza art. 206 alin. (1) ar suspenda curgerea termenului de prescripție ceea ce nu poate fi încriminat prevederilor art.264 din CF.
La articolul 264 alineatul (2), cuvintele „infractuini fiscale” se substituie cu cuvântul „infractuini”.	AmCham	Cu referință la redacția propusă pentru termenul de prescripție, atragem atenția asupra faptului că redacția propusă este una ce nu aduce careva claritate pe ceea ce ține de modul de aplicare a termenului. Inclusiv, redacția actuală crează și problemele pentru atragerea investitorilor străini prin procurarea companiilor locale, că reprezintă un mecanism de deschiderea perioadelor. Astfel, se propune următoarea redacție: ”La articolul 264 alineatul (2) va avea următorul cuprins: ”(2) Termenul de prescripție se extinde până la 6 ani asupra impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalități) sau sancțiunilor fiscale aferente unui impozit, unei taxe concrete dacă darea de seamă fiscală care stabilește obligația fiscală conține informații ce conduc în eroare sau reflectă fapte ce constituie infracțiuni ori nu a fost prezentată.” se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins: „(3) Termenul de prescripție se întrerupe în conformitate cu prevederile Codului civil. (4) După întreruperea termenului de prescripție, începe să curgă un nou termen. Timpul scurs până la întreruperea cursului prescripției, nu se include în noul termen de prescripție.”	Nu se acceptă Reieșind din sensul normei legale și ținând cont că în situațiile prevăzute la art.206 alin. (1) lit. b) și d), termenul de prescripție a obligației fiscale curge neîntrerupt și continuu, pot fi prescrise obligațiile fiscale. Astfel, completarea art. 265 alin. (2) este motivată de situația când SPS este în imposibilitate de a executa silit obligația fiscală restantă, iar luarea la evidență specială în baza art. 206 alin. (1) ar suspenda curgerea termenului de prescripție ceea ce nu poate fi încriminat prevederilor art.264 din CF.

La articolul 265: alineatul (2) se completează litera g) cu următorul cuprins: „g) obligațiile fiscale luate la evidență specială conform art.206 alin.(1).”; se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins: „(4) Termenul de prescripție se întrerupe în conformitate cu prevederile Codului civil. (5) După întreruperea termenului de prescripție, începe să curgă un nou termen. Timpul scurs pînă la întreruperea cursului prescripției, nu se include în noul termen de prescripție.”.	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Срок исковой давности (ст. 265 НК). Непонятно, почему правила Гражданского кодекса оговорены только в разделе срока давности для погашения налоговых обязательств? Это нарушает принцип достоверности налогообложения, и к тому же, права налогоплательщика	Nu se acceptă Reieșind din sensul normei legale și ținând cont că în situațiile prevăzute la art.206 alin. (1) lit. b) și d), termenul de prescripție a obligației fiscale curge neîntrerupt și continuu, pot fi prescrise obligațiile fiscale. Astfel, completarea art. 265 alin. (2) este motivată de situația când SFS este în imposibilitate de a executa silit obligația fiscală restantă, iar luarea la evidență specială în baza art. 206 alin. (1) ar suspenda curgerea termenului de prescripție.
Articolul 266. Termenul de prescripție pentru compensarea ori restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	Se propune reducerea termenului de prescripție de la 6 ani la 4 ani. Aceasta va reduce volumul lucrului în cadrul controalelor legate de restituirea impozitelor și taxelor, creșterea eficienței și reducerea duratei acestora.	Nu se acceptă în vederea asigurării conforme a procesului de administrare fiscală
La articolul 271 alineatul (1) litera d) va avea următorul cuprins: „d) suspendarea executării deciziei contestate și efectuarea unui control repetat, cu menținerea măsurilor de asigurare a stingerii obligației fiscale aplicate.”.	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Повторная проверка (ст. 271 НК). Предложение внести правило взыскания установленного долга при первичной проверке абсолютно недопустимо – нередко на практике к повторной проверке прибегают, когда налогоплательщик обоснованно не согласен с результатами первичной проверки и желает обжаловать. Тут нарушается принцип права на защиту из ст. 26 Конституции РМ.	Se acceptă

	Primăria Municipiului Chișinău	<p>La art. IV. Din proiectul de lege - Codul fiscal nr. 1163/1997 după cifra 79, se propune introducerea unei noi poziții (cu renumerotarea celorlalte), în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 279 se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(7¹) Până la o nouă reevaluare a bunurilor imobiliare, valoarea estimată a bunurilor (terenuri, construcții, încăperi) în scopul impozitării, va fi reflectată de către organele cadastrale în registrul bunurilor imobile, ținându-se cont de ultima înstrăinare înregistrată în registru, dacă aceasta este mai mare decât valoarea precedentă. În mod corespunzător, în cazul bunurilor procurate la licitație, valoarea estimată a bunurilor în scopul impozitării este, până la o nouă reevaluare, prețul de piață stabilit la licitație (prețul final), chiar dacă la înstrăinări ulterioare prețul bunului specificat în actul juridic va fi mai mic”.</p> <p>Propunerea este motivată de necesitatea creșterii justificate a bazei impozabile și evitarea ratării veniturilor la bugetul public, raționamente expuse în scrisoarea Primăriei Municipiului Chișinău nr. 04-120/888 din 21.09.2022 și răspunsul Departamentului Cadastru al Agenției Servicii Publice nr. 01/7896 din 07.11.2022 (se anexează).</p>	<p>Nu se acceptă în vederea asigurării aplicării aceluiași regim fiscal în raport cu toți contribuabilii</p>
<p>Articolul 280 alineatul (1):</p> <p>litera a) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”;</p> <p>la litera a¹) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”.</p>	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	<p>Propunem excluderea modificărilor prin care se exclude ” – cota maximă – 0,4% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare;”</p> <p>Contribuabilii cu multe subdiviziuni aplică cota maximă, fiindcă este foarte complicat, chiar imposibil să colectezi cotele din deciziile APL. Cu mare greu se obțin informațiile privind valoarea bunurilor imobiliare, care conform Codului fiscal sunt în obligația APL sau a instituțiilor bugetare să aducă la cunoștința contribuabililor, dar marea majoritate nu fac asta. Solicităm excluderea din proiect a prevederii privind anularea plafonului maxim la impozitul funciar și la cel pe bunuri imobiliare. Contribuabilii mari care dețin obiecte impozabile pe întreg teritoriul RM trebuie să identifice fiecare decizie privind stabilirea impozitelor de către APL astfel nu se</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Scopul măsurii respective constă în asigurarea și extinderea autonomiei locale și financiare.</p> <p>Politicele fiscale la nivel local trebuie construite astfel încât să asigure un echilibru între dezvoltarea mediului de afaceri, pentru care așteptările constau în stabilitate și predictibilitate, și consolidarea financiară a autorităților locale ce presupune creșterea veniturilor proprii, sursa cărora o constituie impozitele și taxele.</p>

		<p>respectă principiul "certitudinii impunerii" precum și a principiul "randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli";</p>	<p>Acordarea diverselor împutăcăriri pe segmentul politicilor fiscale în condițiile unui număr impunător de autorități locale, atrage după sine riscul dezvoltării unui sistem extrem de neuniform și imprevizibil pentru mediul de afaceri, condiție indispensabilă pentru atragerea investițiilor.</p> <p>Pe de altă parte, lipsa unor investiții locale, respectiv a unei infrastructuri regionale dezvoltate creează impedimente pentru dezvoltarea mediului de afaceri, inclusiv prin prisma emigrării forței de muncă.</p> <p>Este complicat să „împaci” aceste două priorități prin intermediul măsurilor de politică fiscală, iar recurgerea la una din extreme se va răsfrânge negativ asupra obiectivului de dezvoltare sustenabilă.</p> <p>Conform bunelor practici și experienței pe plan internațional, o sursă importantă de venituri proprii ale bugetelor locale este reprezentată de impozitul pe bunurile imobiliare.</p> <p>Astfel, comunicăm că, în cazul depistării abuzurilor din partea autorităților locale la stabilirea cuantumului impozitului, Guvernul va monitoriza situația și va interveni cu modificările suplimentare.</p>
<p>Articolul 280 alineatul (1): litera a) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”; la litera a¹⁾ liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”.</p>	<p>FIA ADAM</p>	<p>Eliminarea cotei maxime la impozitele și taxele locale în mod inevitabil va conduce la abuzuri din partea APL. Sunt cunoscute multiple precedente în anii fiscali anteriori când consiliile locale, nefiind limitate în dreptul de a stabili oricare cuantum al taxelor și impozitelor locale, aprobau cote exagerate, prin aceasta defavorizând anumite domenii de activitate comercială și de prestări servicii.</p> <p>Solicităm excluderea din proiect.</p> <p>O altă problemă care necesită a fi menționată cu care se confruntă contribuabilii mari care iau în locațiune spații în mai.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Scopul măsurii respective constă în asigurarea și extinderea autonomiei locale și financiare.</p> <p>Politicile fiscale la nivel local trebuie construite astfel încât să asigure un echilibru între dezvoltarea mediului de afaceri, pentru care așteptările constau în stabilitate și predictibilitate, și consolidarea financiară a autorităților</p>

		<p>multe unități administrative, este lipsa informației despre cota aplicată de fiecare unitate administrativă și în aceste cazuri se lua cota maximă reglementată pentru a stabili taxa pentru bunurile imobiliare.</p>	<p>locale ce presupune creșterea veniturilor proprii, sursa cărora o constituie impozitele și taxele.</p> <p>Acordarea diverselor împuterniciri pe segmentul politicilor fiscale în condițiile unui număr impunător de autorități locale, atrage după sine riscul dezvoltării unui sistem extrem de neuniform și imprevizibil pentru mediul de afaceri, condiție indispensabilă pentru atragerea investițiilor.</p> <p>Pe de altă parte, lipsa unor investiții locale, respectiv a unei infrastructuri regionale dezvoltate creează impedimente pentru dezvoltarea mediului de afaceri, inclusiv prin prisma emigrării forței de muncă.</p> <p>Este complicat să „împaci” aceste două priorități prin intermediul măsurilor de politică fiscală, iar recurgerea la una din extreme se va răsfrânge negativ asupra obiectivului de dezvoltare sustenabilă.</p> <p>Conform bunelor practici și experienței pe plan internațional, o sursă importantă de venituri proprii ale bugetelor locale este reprezentată de impozitul pe bunurile imobiliare.</p> <p>Astfel, comunicăm că, în cazul depistării abuzurilor din partea autorităților locale la stabilirea cuantumului impozitului, Guvernul va monitoriza situația și va interveni cu modificările suplimentare.</p>	<p>nu se acceptă</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Scopul măsurii respective constă în asigurarea și extinderea autonomiei locale și financiare.</p> <p>Politicile fiscale la nivel local trebuie construite astfel încât să asigure un echilibru între dezvoltarea mediului de</p>
<p>Articolul 280 alineatul (1): litera a) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”; la litera a¹) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”.</p>	<p>Camera de Comerț și Industrie</p>	<p>Se propune excluderea acestor modificări. Eliminarea cotei maxime la impozitele și taxele locale poate conduce la abuzuri. Practica precedentă când consiliile locale, nefiind limitate în dreptul de a stabili oricare cuantum al taxelor și impozitelor locale, aprobau cote exagerate, prin aceasta defavorizând anumite domenii de activitate comercială și de prestări servicii.</p>	<p>Se propune excluderea acestor modificări. Eliminarea cotei maxime la impozitele și taxele locale poate conduce la abuzuri. Practica precedentă când consiliile locale, nefiind limitate în dreptul de a stabili oricare cuantum al taxelor și impozitelor locale, aprobau cote exagerate, prin aceasta defavorizând anumite domenii de activitate comercială și de prestări servicii.</p>	<p>Se propune excluderea acestor modificări. Eliminarea cotei maxime la impozitele și taxele locale poate conduce la abuzuri. Practica precedentă când consiliile locale, nefiind limitate în dreptul de a stabili oricare cuantum al taxelor și impozitelor locale, aprobau cote exagerate, prin aceasta defavorizând anumite domenii de activitate comercială și de prestări servicii.</p>

		<p>afaceri, pentru care aşteptările constau în stabilitate şi predictibilitate, şi consolidarea financiară a autorităţilor locale ce presupune creşterea veniturilor proprii, sursa cărora o constituie impozitele şi taxele.</p> <p>Acordarea diverselor împrumuturi pe segmentul politicilor fiscale în condiţiile unui număr impunător de autorităţi locale, atrage după sine riscul dezvoltării unui sistem extrem de neuniform şi imprevizibil pentru mediul de afaceri, condiţie indispensabilă pentru atragerea investiţiilor.</p> <p>Pe de altă parte, lipsa unor investiţii locale, respectiv a unei infrastructuri regionale dezvoltate creează impedimente pentru dezvoltarea mediului de afaceri, inclusiv prin prisma emigrării forţei de muncă.</p> <p>Este complicat să „împaci” aceste două priorităţi prin intermediul măsurilor de politică fiscală, iar recurgerea la una din extreme se va răsfrânge negativ asupra obiectivului de dezvoltare sustenabilă.</p> <p>Conform bunelor practici şi experienţei pe plan internaţional, o sursă importantă de venituri proprii ale bugetelor locale este reprezentată de impozitul pe bunurile imobiliare.</p> <p>Astfel, comunicăm că, în cazul depistării abuzurilor din partea autorităţilor locale la stabilirea cuantumului impozitului, Guvernul va monitoriza situaţia şi va interveni cu modificările suplimentare.</p>
	CNSM	<p>Nu se acceptă</p> <p>Bonificaţia de 15% aplicată obligaţiei fiscale stinse integral înainte de termenul limită, a fost anulată începând cu 1</p>
		<p>Restabilirea dreptului la o reducere de 15% din suma impozitului pe bunurile imobiliare pentru contribuabilii care achită suma integrală a impozitului pentru anul fiscal în curs, anterior termenului stabilit de legislaţie;</p>

<p>Articolul 280 alineatul (1): litera a) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”; la litera a¹) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”.</p>	<p>Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova</p>		<p>ianuarie 2021, ca urmare a solicitării APL, în vederea fortificării autonomiei financiare a autorităților publice locale. Mai mult ca atât drept argument pentru solicitarea excluderii reducerii de 15 % din cuantumul impozitului pe bunuri imobiliare a fost diminuarea încasărilor bugetelor locale ca urmare a aplicării unei scutiri bazate pe criterii subiective legată de un anumit grup de contribuabili.</p>
		<p>Art. IV, pct. 80, art. X (Legea 1056/2000) În ceea ce ține de excluderea plafonului maxim la impozitul funciar și la cel pe bunuri imobiliare, atragem atenția că practic nici o autoritate publică locală nu aplică cota maximă la impozitul pe bunuri imobiliare. Totodată asta ar putea duce la aplicarea unor impozite diferențiate pornind de la intima convingere a membrilor organelor decidente de la nivel local, ceea ce ar putea duce la o atitudine arbitrară față de mediul de afaceri, pornind de la anumite criterii foarte subiective. Respectiv, solicităm respectuos menținerea redacției actuale, cu posibilitatea de creștere a cotei maxime aplicate.</p>	<p>Nu se acceptă Scopul măsurii respective constă în asigurarea și extinderea autonomiei locale și financiare. Politicele fiscale la nivel local trebuie construite astfel încât să asigure un echilibru între dezvoltarea mediului de afaceri, pentru care așteptările constau în stabilitate și predictibilitate, și consolidarea financiară a autorităților locale ce presupune creșterea veniturilor proprii, sursa cărora o constituie impozitele și taxele. Acordarea diverselor împrumuturi pe segmentul politicilor fiscale în condițiile unui număr impunător de autorități locale, atrage după sine riscul dezvoltării unui sistem extrem de neuniform și imprevizibil pentru mediul de afaceri, condiție indispensabilă pentru atragerea investițiilor. Pe de altă parte, lipsa unor investiții locale, respectiv a unei infrastructuri regionale dezvoltate creează impedimente pentru dezvoltarea mediului de afaceri, inclusiv prin prisma emigrării forței de muncă. Este complicat să „împaci” aceste două priorități prin intermediul măsurilor de</p>

			<p>politică fiscală, iar recurgerea la una din extreme se va răsfrânge negativ asupra obiectivului de dezvoltare sustenabilă.</p> <p>Conform bunelor practici și experienței pe plan internațional, o sursă importantă de venituri proprii ale bugetelor locale este reprezentată de impozitul pe bunurile imobiliare.</p> <p>Astfel, comunicăm că, în cazul depistării abuzurilor din partea autorităților locale la stabilirea cuantumului impozitului, Guvernul va monitoriza situația și va interveni cu modificările suplimentare.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Scopul măsurii respective constă în asigurarea și extinderea autonomiei locale și financiare.</p> <p>Politicile fiscale la nivel local trebuie construite astfel încât să asigure un echilibru între dezvoltarea mediului de afaceri, pentru care așteptările constau în stabilitate și predictibilitate, și consolidarea financiară a autorităților locale ce presupune creșterea veniturilor proprii, sursa cărora o constituie impozitele și taxele.</p> <p>Acordarea diverselor împuterniciri pe segmentul politicilor fiscale în condițiile unui număr impunător de autorități locale, atrage după sine riscul dezvoltării unui sistem extrem de neuniform și imprevizibil pentru mediul de afaceri, condiție indispensabilă pentru atragerea investițiilor.</p> <p>Pe de altă parte, lipsa unor investiții locale, respectiv a unei infrastructuri regionale dezvoltate creează impedimente pentru dezvoltarea mediului de afaceri,</p>
	CNSM	<p>Totodată, din proiectul prezentat, nu susținem: Excluderea cotei maxime pentru defenminarea impozitului pentru bunurile imobiliare/impozitului funciar.</p>	

			<p>inclusiv prin prisma emigrării forței de muncă.</p> <p>Este complicat să „împaci” aceste două priorități prin intermediul măsurilor de politică fiscală, iar recurgerea la una din extreme se va răsfrânge negativ asupra obiectivului de dezvoltare sustenabilă.</p> <p>Conform bunelor practici și experienței pe plan internațional, o sursă importantă de venituri proprii ale bugetelor locale este reprezentată de impozitul pe bunurile imobiliare.</p> <p>Astfel, comunicăm că, în cazul depistării abuzurilor din partea autorităților locale la stabilirea cuantumului impozitului, Guvernul va monitoriza situația și va interveni cu modificările suplimentare.</p>
<p>Articolul 280 alineatul (1):</p> <p>litera a) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”;</p> <p>la litera a¹) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”.</p>	<p>Asociația Uniunea Producătorilor din Industria Avicola din Moldova</p>	<p>Este inacceptabilă propunerea de a modifica art.280 din Codul fiscal, astfel încât să fie anulată cota maximă a impozitului funciar și imobiliar, APLurile fiind investite cu dreptul de a decide cota acestor impozite o dată la 3 ani.</p> <p>În așa mod, APLurile vor fi îndreptățite să stabilească orice cotă, chiar și una absurdă de 100% din valoarea impozabilă, devenind o obligație fiscală pentru toți subiecții impozabili.</p> <p>Problema APLurilor din Moldova este faptul, că autonomia pe care au obținut-o, o înțeleg ca o libertate totală, cu multe drepturi și fără obligații, iar antreprenorii sunt percepuți în exclusivitate drept surse perpetue de pompare a banilor. Și dacă frica de cetățeni îi va opri să majoreze substanțial impozitul funciar/imobiliar, atunci terenurile și construcțiile antreprenorilor vor fi impozitate la maxim.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Scopul măsurii respective constă în asigurarea și extinderea autonomiei locale și financiare.</p> <p>Politicile fiscale la nivel local trebuie construite astfel încât să asigure un echilibru între dezvoltarea mediului de afaceri, pentru care așteptările constau în stabilitate și predictibilitate, și consolidarea financiară a autorităților locale ce presupune creșterea veniturilor proprii, sursa cărora o constituie impozitele și taxele.</p> <p>Acordarea diverselor împrumuturi pe segmentul politicilor fiscale în condițiile unui număr impunător de autorități locale, atrage după sine riscul dezvoltării unui sistem extrem de neuniform și imprevizibil pentru mediul de afaceri, condiție indispensabilă pentru atragerea investițiilor.</p>

			<p>Pe de altă parte, lipsa unor investiții locale, respectiv a unei infrastructuri regionale dezvoltate creează impedimente pentru dezvoltarea mediului de afaceri, inclusiv prin prisma emigrării forței de muncă.</p> <p>Este complicat să „împaci” aceste două priorități prin intermediul măsurilor de politică fiscală, iar recurgerea la una din extreme se va răsfrânge negativ asupra obiectivului de dezvoltare sustenabilă.</p> <p>Conform bunelor practici și experienței pe plan internațional, o sursă importantă de venituri proprii ale bugetelor locale este reprezentată de impozitul pe bunurile imobiliare.</p> <p>Astfel, comunicăm că, în cazul depistării abuzurilor din partea autorităților locale la stabilirea cuantumului impozitului, Guvernul va monitoriza situația și va interveni cu modificările suplimentare.</p>
<p>„Articolul 287¹. În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:</p> <p>1) avere – bunuri imobiliare cu destinație locativă și căsuțele de vacanță care satisfac condițiile specificate în prezentul titlu;</p> <p>2) impozit pe avere – impozit de stat aplicat asupra averii contribuabilului;</p> <p>3) bunuri imobiliare cu destinație locativă – includ construcțiile și încăperile izolate destinate locuirii, care cuprind apartamente și încăperi izolate locative în case cu multe etaje; apartamente în case de locuit individuale; case de locuit individuale în localitățile urbane și în localitățile rurale;</p> <p>4) căsuța de vacanță – căsuță amplasată pe lot pomicol (vîlă);</p> <p>5) valoarea estimată a bunurilor imobiliare - valoarea apreciată de către organele cadastrale</p>	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	<p>La Art. IV, la pct. 82, în titlul art. 287¹ alin. (3) noțiunea „bunuri imobiliare cu destinație locativă”, sugerăm a fi expusă reieșind din prevederile Legii nr. 75/2015 cu privire la locuințe, după cum urmează: „bunuri imobiliare cu destinație locativă — includ construcțiile sau încăperile izolate alcătuite din una sau din mai multe camere de locuit, precum și din alte încăperi auxiliare (bucătărie, bloc sanitar etc), care satisfac cerințele de trai ale unei persoane sau ale mai multor persoane (familii), care pot fi case de locuit individuale, apartamente, încăperile locuibile din cămine și din clădiri cu altă destinație”.</p> <p>Subsidiar, la alin. (4) noțiunea „căsuța de vacanță” urmează a fi completată la început cu cuvintele „locuință ocupată temporar, ca revindinși secundară, destinată odihnei recreării” mai departe după text.</p>	<p>Prezentele noțiuni sînt aplicate exclusiv pentru determinarea impozitului pe avere</p>

în scopul impozitării și reflectată în registrul bunurilor imobile.						
Articolul 291. Obiectele impunerii și baza impozabilă (1) Obiectul impunerii îl constituie: b) la taxa de organizare a licitațiilor și loterilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale – bunurile declarate la licitație sau biletele de loterie emise;				„NGM COMPANY”S.R.L.	La articolul 291 alineatul (1) litera b) textul „biletele de loterie emise” se substituie cu textul „ biletele de loterie, cu excepția biletelor de loterie pentru jocurile de noroc organizate prin intermediul sistemelor de comunicații electronice”;	Nu se acceptă în vederea asigurării sustenabilității bugetelor locale
Anexă				„NGM COMPANY”S.R.L.	În anexa la titlul VII, litera b), coloana a 2-a textul „valoarea biletelor de loterie emise” se substituie cu textul „ biletelor de loterie, cu excepția loterilor organizate prin intermediul sistemelor de comunicații electronice”. Necesitatea instituirii excepției privind loteriile desfășurate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, rezidă și din practica internațională, unde serviciile prestate prin intermediul internetului sunt supuse unor rigori speciale și nu au tangențe cu autoritățile publice locale unde își are sediul organizatorul. Or, însuși jocul de noroc, de cele mai dese ori, excedă teritoriul unității administrativ teritoriale respective sau chiar și a țării unde organizatorul își are stabilit sediul juridic. În condițiile monopolului de stat, instituit în Republica Moldova în domeniul loterilor, păstrarea taxei locale pentru jocurile de noroc de tipul respectiv, în esență, este lipsită de logică juridică și economică. Respectiva taxă locală își avea rostul pe perioada existenței posibilității desfășurării unor loterii locale, sau care cuprindeau mai multe unități administrativ teritoriale, acum însă, această taxă pare a fi una perimată, cu atât mai mult în spațiul on-line, iar păstrarea bazei impozabile legată de valoarea totală a biletelor de loterie emise nu permit diversificarea jocurilor de noroc și dezvoltarea programelor respective. Din acest considerent, prin proiect, se propune, inclusiv, efectuarea unor modificări care ar stabili drept bază impozabilă veniturile din vânzări ale respectivelor bilete de loterie, în perioada de referință.	Nu se acceptă în vederea asigurării sustenabilității bugetelor locale
Taxele locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale						
Denumirea taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Unitatea de măsură a cotei	Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele împuternicite			
1	2	3	4			
b) Taxă de organizare a licitațiilor și loterilor pe teritoriul unității administrative teritoriale	Venitul din vânzările bunurilor declarate la licitație sau valoarea biletelor de loterie emise	%	Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar			

La articolul 301 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Plătorii taxelor pentru resursele naturale prezintă Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă respectivă și achită până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune taxele în cauză, după cum urmează: taxa pentru apă – la bugetul local de nivel al doilea; taxa pentru extragerea mineralelor utile – 50% din cuantumul taxei se varsă la bugetul local de nivel al întâi și respectiv 50 % din cuantumul taxei se varsă la bugetul local de nivel al doilea; taxa pentru folosirea subsolului - la bugetul local de nivel al doilea.	ADAM FIA	Considerăm că legiuitorul în mod nejustificat încearcă de a pune în sarcina contribuabilului obligațiile de repartizare a surselor bugetare, ceea ce reprezintă responsabilități și efort în plus deus de agentul economic, astfel acesta îndeplinind parțial, de fapt, funcțiile de administrare a finanțelor publice ce aparțin autorităților publice centrale și locale. Solicităm excluderea din proiect.	Nu se acceptă Măsura respectivă are drept scop elaborarea unui mecanism mai echitabil de distribuire a taxelor pentru resursele minerale larg răspândite între APL în care nemijlocit are loc activitatea minieră, APL de nivel doi și APL de nivelul unu în cazul când acestea sunt afectate.
La articolul 301 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Plătorii taxelor pentru resursele naturale prezintă Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă respectivă și achită până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune taxele în cauză, după cum urmează: taxa pentru apă – la bugetul local de nivel al doilea; taxa pentru extragerea mineralelor utile – 50% din cuantumul taxei se varsă la bugetul local de nivel al întâi și respectiv 50 % din cuantumul taxei se varsă la bugetul local de nivel al doilea; taxa pentru folosirea subsolului - la bugetul local de nivel al doilea.	Camera de Comerț și Industrie	Se propune excluderea acestor modificări. Se pune în sarcina contribuabilului obligațiile de repartizare a surselor bugetare, ceea ce reprezintă responsabilități și efort în plus deus de agentul economic, astfel acesta îndeplinind parțial, de fapt, funcțiile de administrare a finanțelor publice ce aparțin autorităților publice centrale și locale.	Nu se acceptă Măsura respectivă are drept scop elaborarea unui mecanism mai echitabil de distribuire a taxelor pentru resursele minerale larg răspândite între APL în care nemijlocit are loc activitatea minieră, APL de nivel doi și APL de nivelul unu în cazul când acestea sunt afectate.
La articolul 335, alineatul (2) litera f) se completează cu cuvintele „și a obiectivelor comercial-economice”.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	La Titlul IX, la art. 335 alin. (3), se completează cu textul „cu excepția taxei pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova (vinieta) care se achită la conturile bancare ale întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor, deschise la prestatorii de servicii de plată”.	Nu se acceptă în vederea asigurării sustenabilității bugetelor locale
	Ministerul Infrastructurii și	La art. 347, alin. (2), textul „bugetul de stat” se substituie cu textul „la conturile bancare ale întreprinderii de Stat	Nu se acceptă în vederea asigurării sustenabilității bugetelor locale

	Dezvoltării Regionale	<p>„Administrația de Stat a Drumurilor”, de la prestatorii de servicii de plată.</p> <p>Remarcăm că, modificarea art.335 art. 347 va institui mecanismul achitării taxei pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova (vinieta) direct la conturile bancare ale întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”, deschise la prestatorii de servicii de plată. Acest fapt, va asigura sursele financiare necesare realizării operative a funcțiilor atribuite de cadrul normativ Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”.</p>		
	„Das Soft Plus” S.R.L.	<p>Articolul 369. Obiectul impunerii</p> <p>(1) Obiect al impunerii cu impozit unic îl reprezintă venitul din vânzări, înregistrat lunar în evidența contabilă. Mărimea venitului respectiv se determină în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau, după caz, ale IFRS, în condițiile legislației în vigoare.</p> <p>(2) Abrogat</p> <p>(3) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea returului de marfă sau a discountului (reducerii) va micșora mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returul de marfă (s-a acordat discountul), inclusiv în cazul în care vânzările aferente au fost reflectate în anii precedenți.</p> <p>1. Considerând specificul industriei IT în generarea anumitor produse/prestarea anumitor servicii, companiile din acest sector își pot recunoaște veniturile din vânzări doar la întrunirea cumulativă a criteriilor prevăzute de Standardele Naționale de Contabilitate – adică, uneori abia la finalizarea dezvoltării unui produs / prestării unui serviciu integral. O analiză detaliată în cazul de creare de produse IT din contul propriu al rezidentului MOLDOVA IT PARK neavînd vânzări din alte proiecte la vânzarea ulterioară pe piața internațională arată că compania suportă impozit unic DUBLU. Ex. Produsul IT este creat în perioada De la 6 la 18 luni folosind 5-10 angajați achită pentru fiecare angajat lunar 2614.8lei (an 2021). Iar ulterior cînd are loc lansarea produsului și vânzării se va achita și 7% din vânzări. CONCLUZIE: doar MARILE</p>		
		<p>Articolul 369. Obiectul impunerii</p> <p>(1) Obiect al impunerii cu impozit unic îl reprezintă venitul din vânzări, înregistrat lunar în evidența contabilă. Mărimea venitului respectiv se determină în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau, după caz, ale IFRS, în condițiile legislației în vigoare.</p> <p>(2) Suma minimă a impozitului unic se calculează în funcție de numărul de angajați care, pe parcursul perioadei fiscale, au lucrat ori s-au aflat în orice tip de concediu plătit sau altă situație în care, în regim standard de impozitare, ar fi realizat venit asigurat cel puțin o zi în baza unui contract individual de muncă încheiat cu rezidentul parcului pentru tehnologia informației și de cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală respectivă.</p> <p>(3) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea returului de marfă sau a discountului (reducerii) va micșora mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returul de marfă (s-a acordat discountul), inclusiv în cazul în care vânzările aferente au fost reflectate în anii precedenți.</p>		
				<p>Nu se acceptă în vederea asigurării reglementării bazei impunerii pentru agenții economici care nu realizează venituri de vânzări</p>

		<p>companii de IT care au mai multe proiecte unde pe parcursul perioadei creării produsului au vânzări din alte proiecte și cota de 7% depășește cuantumul datorat de pe fiecare angajat de 2614.8 lei, iar în perioada ulterioară va achita din 7% din vânzarea produsului nou creat. În restul cazurilor se achită și 2614.48 lei pe parcursul creării produsului și adăugător 7% la vânzarea produsului. Astfel companii de IT MICI vor lucra doar cu vânzări la comanda și niciodată creatori și dezvoltatori de noi produse IT.</p> <p>2. În Rep.Moldova în fiecare an sute de studenți graduează sau sînt în ultimul an de studii la facultăți din domeniul IT, care fiind fără experiența cu greu găsesc unde să facă practică și ulterior să fie angajați măcar cu salariu minim de 50 euro pe perioada practicii, 100 euro următoarele 3 luni cu perioada de proba. Povara fiscală a companiilor mici rezidentului parc IT este evident mai mare față de companiile cu regim de impozitare clasic. În cazul nostru impozitul unic este de minimum 2614.48 lei astfel pe perioada practicii studentului impozitul mai mare de 2.6 ori decît salariu, iar pe perioada de proba impozit este mai mare decît înșăși salariu.</p> <p>Astfel companiile rezidente MOLDOVA IT PARK vor cauta doar angajați gata formați care merită salariu de la 6600 lei în sus (în impozitarea clasică povara fiscală a tuturor impozitelor echivalent cu 2646.72lei la salariu brut 6600).</p> <p>3. O privire per ansamblu a tuturor rezidenților Moldova IT park pe an 2020 Venit din Vânzări 5mlrd. lei iar nr. angajați 12024, iar pe an 2019 Venit din Vânzări 3,69mlrd. Lei la nr. angajați 9716 astfel în 2019 calculam impozit unic aproximativ la cota 7% din 3,69mlrd=258.3mln, iar impozit minim de la nr. angajați este $9716 \times 2385.9 = 23.2$ și comparînd ambele calcule vedem că suma minimă a impozitului este depășită de 10 ori și deasemenea în 2020 calcul aproximativ a Impozitului unic perceput la cota 7% din 5mlrd este 350mln, iar dacă calculăm cît ar fi impozit minim la nr. de angajați atunci avem $2614.8 \times 12024 = 31.5$mln adică cu 10 ori minimum s-a întrecut pragul minim al impozitului unic. Țin să menționez că următoarea situație se întîmplă la rezidenții Moldova IT Park și anume: contribuabilii mari cu venituri foarte mari (venit raportat pe cap de angajat este foarte mare)</p>
--	--	---

		<p>achită cota de impozit unic de 7%, iar cei cu venituri mai mici (venit raportat pe cap de angajat) cota de 7% din Venitul lunar este mai mic decât pragul minim al impozit unic corelat la nr. de angajați și achită impozit corelat la nr de angajați, și în acest caz povara fiscală trece peste 7% și ajunge chiar și peste 12%. Astfel actuală legislație este cu povara sporită peste companii mici și mai este și un impediment major în angajarea tinerilor studenți sau specialiști în sectorul IT deoarece numărul sporit de angajați crește povara fiscală peste 7% și atunci orice companie caută să angajeze specialiști deja formați și performanți, iar în acest fel avem situația veche că guvernul pregătește cadre care neavînd condiții egale de angajare cu cei cu stagiu de muncă vor emigra peste hotare. Eu ca administrator la Compania Das Soft Plus S.R.L. anul acesta am admis la practica (Internship) 4 studenți absolvenți în ultimul an de studii din sectorul IT și doar 1 am angajat iar unul din ei a plecat în România, fiindcă nu am avut niciun stimul ca sa plătesc mai mare impozit fiind o companie mică. Astfel se cere o modificare a legislației actuale și trecerea la calcul impozitului unic pentru reidenții Moldova IT Park la o cota fixa de 7% fără careva adaosuri. Din urmatoarele motive majore:</p> <p>A. Va stimula economic întreprinderile mici și mijlocii și astfel povara fiscală va fi egală ca procent (7%) pentru toți rezidenții parcului IT mici și mari.</p> <p>B. Va da posibilitatea aproape fără limită de a crea noi locuri de muncă pentru noi angajați din rîndul celor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fiind studenți - Fără experiență - Necesari Part time <p>Această din urmă va da posibilitate tinerilor specialiști sau studenți în IT să nu fie o povară fiscală pentru angajatorii lor. Mai mulți angajați în cadrul rezidenților Moldova IT Park pentru bugetul de stat va fi doar o modificare de realizare între celelalte componente ale bugetului (creșterea nr de angajați în sector IT va duce nemijlocit la creșterea bugetului Asigurări Sociale și Medicale CNAM și mai puțin vor rămîne la bugetul central), deasemenea la moment banii vărsați din contul impozitului unic este mai mare decît 7% și poate Statul nu va</p>
--	--	---

		dori să simta că pierde această diferență, dar garantat nu o va simți fiindcă Venitul din Vânzarile rezidenților Moldova IT Park crește în fiecare an cu min 1 mlrd. lei astfel o cotă unică de 7% avînd în vederea Venitul Prognozat al rezidenților care este prevăzut să crească în 2022 va face foarte nesimțit schimbarea legislației.		
Articolul 370. Cota impozitului (1) Cota impozitului unic constituie 7% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin decît suma minimă stabilită la alin.(2). (2) Suma minimă a impozitului unic se va determina lunar pentru fiecare angajat și va constitui 30% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală.	„Das Soft Plus” S.R.L.	Articolul 370. Cota impozitului (1) Cota impozitului unic constituie 7% din obiectul impunerii. (2) abrogate		Nu se acceptă în vederea asigurării reglementării bazei impunerii pentru agenții economici care nu realizează venituri de vânzări
Art. VII. - din Legea nr.93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător				
Articolul 4, se completează cu alineatul (14) cu următorul cuprins: „(14) Desfășurarea activităților menționate la pozițiile 1.1 și 1.2 din anexa la prezenta lege se permite pînă în data de 01 iulie 2023 numai pentru titularii de patentă care, la data de 31 decembrie 2022, vor deține patente pentru activitățile respective.”.	CNSM CNPM	Nu se susțin. Aceasta perpetuează de prea mulți ani		Nu se acceptă Măsura vine în susținerea acestor contribuabili în contextul creșterii prețurilor la resursele energetice, pentru ai ajuta să treacă mai ușor prin sezonul de iarnă 2022-2023.
	FIA	FIA Moldova a promovat, în permanență, stabilirea unor reguli transparente și clare în desfășurarea activității economice, fiind adepta unor condiții de concurență echitabilă. Susținem desfășurarea activității de întreprinzător în baza utilizării patentei, cu excepția pozițiilor 1.1 și 1.2 din Anexa la Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, și anume: Comerțul cu amănuntul și Comerțul cu produse alimentare și mărfuri ușor alterabile autohtone, cu condiția respectării cerințelor sanitare-epidemiologice privind depozitarea, păstrarea și comercializarea lor. Actualele prevederi ale Legii nu corespund reglementărilor, normelor și practicilor europene ale unui comerț civilizat. Este bine cunoscut faptul că sistemul actual de patente, din motivul că deținătorii de patentă nu sunt obligați să țină o evidență contabilă și financiară, stă la baza unui număr		Nu se acceptă Măsura vine în susținerea acestor contribuabili în contextul creșterii prețurilor la resursele energetice, pentru ai ajuta să treacă mai ușor prin sezonul de iarnă 2022-2023.

		<p>impunător de eschivări de la achitarea impozitelor și a vânzărilor nedecarate, ceea ce încalcă principiile concurenței loiale, dar are și un impact negativ asupra creșterii economice a țării, asupra sănătății populației și stimulează comerțul tenebru, contrabanda, precum și evaziunea fiscală. Ne pronunțăm împotriva comerțului speculativ și necontrolat. Membrii FIA au salutat introducerea unui nou concept în Codul fiscal al Republicii Moldova, și anume cel de „activitate independentă”, dar și au pledat pentru aplicarea unui sistem simplificat de înregistrare, impozitare, evidență și raportare pentru persoanele fizice, ce obțin venituri din activitatea independentă de comerț. Noul concept presupune mai multă transparență în desfășurarea activităților comerciale, fără a majora esențial povara fiscală pentru întreprinzătorii ce practică asemenea tipuri de activități.</p> <p>În atare condiții, Asociația reiterează ferm poziția privind necesitatea eliminării patentelor de întreprinzător pentru pozițiile 1.1 și 1.2 din anexa la prezenta lege (Comerțul cu amănuntul și Comerțul cu produse alimentare și mărfuri ușor alterabile autohtone, cu condiția respectării cerințelor sanitare-epidemiologice privind depozitarea, păstrarea și comercializarea lor), lansarea de către autoritățile de resort a unei campanii de informare a persoanelor vizate despre noul concept, precum și facilitarea procesului de trecere de la patente la ”activitatea independentă” pentru persoanele fizice, ce obțin venituri din activitatea independentă de comerț.</p>	
<p>Art. VIII. - Legea nr.1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului după cum urmează.</p>		<p>Art. VIII. - Legea nr.1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.54-55, art.378), cu modificările ulterioare, se modifică</p>	
	<p>Ministerul Mediului</p>	<p>În sinteza obiecțiilor propunerilor cu referire la Legea 1540/1998 privind plățile pentru poluarea mediului, la Articolul 1. Obiectivele legii propunem modificări la literele b) și c) după cum urmează:</p> <p>b) cuvintele: „reciclare și distrugere a deșeurilor” de înlocuit cu cuvintele „valorificare și eliminare a deșeurilor”, deoarece operațiunea de valorificare include și operațiunea de reciclare; iar cuvintele „deșeurilor de producție și a deșeurilor de ambalaje” de substituit cu cuvintele „deșeurilor”.</p>	<p>Nu se acceptă în contextul în care în cadrul ședinței de 01.12.22, Ministerul Mediului și-a manifestat intenția de a promova proiectul de lege de modificare Legii nr.1540/1998</p>

		<p>textul: „calităţii şi protecţiei mediului înconjurător” de substituit cu textul: „calităţii şi protecţiei mediului”, deoarece conform Legii nr.1515/1993 privind protecţia mediului înconjurător, prin mediul înconjurător se are în vedere mediu. în legislaţia dedicată acestui domeniu se foloseşte doar termenul mediu.</p>	<p>Nu se acceptă în contextul în care în cadrul şedinţei de 01.12.22, Ministerul Mediului şi-a manifestat intenţia de a promova proiectul de lege de modificare Legii nr.1540/1998</p>								
	Ministerul Mediului	<p>La Articolul 2. Subiecţii şi obiectul legii alineatul (2) cuvintele: "depozitarea deşeurilor de producţie" se vor substitui cu cuvintele depozitarea deşeurilor".</p>									
<p>Art. IX Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale Anexa nr.1</p> <p>Categoriile de plători şi de asiguraţi, tarifele şi termenele de virare a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Categoriile de plători şi de asiguraţi</th><th>Tarifele şi baza de calcul al contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii</th><th>Termenele de virare a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii</th><th>Tipurile prestaţiilor sociale asigurate</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.6¹. Liber-profesionişti ce practică activitate în sectorul justiţiei, cu excepţia pensionarilor,</td><td>Taxa fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală</td><td>Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune</td><td>Toate tipurile de prestaţii de asigurări sociale de stat</td></tr> </tbody> </table>				Categoriile de plători şi de asiguraţi	Tarifele şi baza de calcul al contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii	Termenele de virare a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii	Tipurile prestaţiilor sociale asigurate	1.6 ¹ . Liber-profesionişti ce practică activitate în sectorul justiţiei, cu excepţia pensionarilor,	Taxa fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate tipurile de prestaţii de asigurări sociale de stat
Categoriile de plători şi de asiguraţi	Tarifele şi baza de calcul al contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii	Termenele de virare a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii	Tipurile prestaţiilor sociale asigurate								
1.6 ¹ . Liber-profesionişti ce practică activitate în sectorul justiţiei, cu excepţia pensionarilor,	Taxa fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate tipurile de prestaţii de asigurări sociale de stat								
	<p>Asigurarea socială a profesilor juridice. Pornind de la acel fapt că cota progresivă introdusă persoanelor fizice se referă şi la profesiile juridice, considerăm judicios revizuirea contribuţiei sociale obligatorii achitate de acestea. Astfel, se propune ajustarea anexei nr. 1 a Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2), şi a Legii bugetului asigurărilor sociale de stat, conform modului prevăzut în anexă.</p> <p>Art. I. – Anexa nr. 1 a Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Poziţia 1.6¹ va avea următorul cuprins:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>1.6¹. Liber-profesionişti ce practică activitate în sectorul justiţiei, ale căror venituri anuale în anul fiscal precedent depăşesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv, cu excepţia</th><th>Taxa fixă în conformitatea cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală</th><th>Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune</th><th>Toate tipurile de prestaţii de asigurări sociale de stat</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>			1.6 ¹ . Liber-profesionişti ce practică activitate în sectorul justiţiei, ale căror venituri anuale în anul fiscal precedent depăşesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv, cu excepţia	Taxa fixă în conformitatea cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate tipurile de prestaţii de asigurări sociale de stat				
1.6 ¹ . Liber-profesionişti ce practică activitate în sectorul justiţiei, ale căror venituri anuale în anul fiscal precedent depăşesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv, cu excepţia	Taxa fixă în conformitatea cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate tipurile de prestaţii de asigurări sociale de stat								
	<p>Propunerea nu face obiectul politicii fiscale şi vamale.</p>										

persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1-1.6									
2. Se completează cu poziția 1.6 ² care va avea următorul cuprins:	<table border="1"> <tr> <td>1.6². Liber-profesioniști ce practică activitate în sectorul justiției, ale căror venituri anuale în anul fiscal precedent nu depășesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1-1.6</td> <td>Taxa fixă în conformita te cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală</td> <td>Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune</td> <td>Pensia limită de vârstă și la ajutorul de deces</td> </tr> </table>					1.6 ² . Liber-profesioniști ce practică activitate în sectorul justiției, ale căror venituri anuale în anul fiscal precedent nu depășesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1-1.6	Taxa fixă în conformita te cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Pensia limită de vârstă și la ajutorul de deces
1.6 ² . Liber-profesioniști ce practică activitate în sectorul justiției, ale căror venituri anuale în anul fiscal precedent nu depășesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1-1.6	Taxa fixă în conformita te cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Pensia limită de vârstă și la ajutorul de deces						
Art. II. – (1) Prin derogare de la prevederile art. 56 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2023.									

			(2) Guvernul, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.	Propunerea nu face obiectul politicii fiscale și vamale
	AmCham		L E G E A bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 Art.3. – (1) Contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct.1.6, 1.6 ² , 1.7 și 1.8 din anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se stabilește în mărime de 12838 de lei . (2) Contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct.1.6 ¹ din anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se stabilește în mărime de 24255 de lei . Art. ____. (1) Prin derogare de la prevederile art.56 alin.(2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2023. (2) Guvernul, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.	
Articolul 4 se completează cu alineatul 1 ⁴⁾ cu următorul cuprins: ”1 ⁴⁾ persoana care este asociat unic, comanditar, acționar sau manager în societate comercială cu care este încheiat contract individual de muncă.”	CNAS		Se propune de expus modificarea în următoarea redacție: ”La art.4 alin.3) lit.a) textul final „cu care nu a încheiat contract individual de muncă” se exclude”. Sistemul public de asigurări sociale este organizat și funcționează în baza unor principii, printre care cele fundamentale sunt principiul contributivității, unicității și egalității. Sustenabilitatea sistemului public de asigurări sociale poate fi asigurată doar în condiții de acoperire a cheltuielilor pentru prestațiile de asigurări sociale cu veniturile proprii, încasate la bugetul asigurărilor sociale de stat. Ponderea esențială în veniturile proprii o constituie contribuțiile de asigurări sociale, virate de plătitorii de contribuții, persoane fizice și juridice. În acest context, în perioada de referință Casa Națională de Asigurări Sociale a purtat mai multe consultări cu mediul de afaceri și ca urmare s-a concluzionat, că modificarea	Se acceptă

		articolului 4 prezentată în această redacție este cea mai oportună.	
	Comisia Națională a Pieței Financiare	Includerea contribuțiilor depuse sau transferate fondurilor de pensii facultative ca tipuri de drepturi de venituri aferent cărora nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii. Potrivit scopului contribuțiilor efectuate în conturile fondurilor de pensii facultative, este absolut justificată modificarea prin completare a anexei nr. 3 "Tipuri de drepturi și de venituri din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii" la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale cu subpunctul 42, în următoarea redacție: „42) contribuțiile depuse sau transferate fondurilor de pensii facultative, în limita prevăzută de art. 67 al Codului fiscal”.	Notă Propunerea urmează a fi remisă organelor de resort pentru luarea deciziei finale
Articolul 4 se completează cu alineatul 1 ⁴) cu următorul cuprins: ”1 ⁴) persoana care este asociat unic, comanditar, acționar sau manager în societate comercială cu care este încheiat contract individual de muncă,”	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Неясные субъекты налогообложения (ст. 4 (14) Закона 489/1999). Непонятно как назначение всей ст. 4 Закона 489/1999, так и ее дополнение в условиях, когда субъекты налогообложения указаны в приложении 1 названного закона. Кроме того, неясности возникают из-за того, что учредителем (асоциат) компании могут быть и юридические лица.	Nu se acceptă Potrivit art. 45 din Codul muncii, contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat și angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să-i asigure condițiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum și să achite la timp și integral salariul. Din noțiunea citată se constată că contractul individual de muncă este un act bilateral, care presupune manifestarea de voință a două părți. Totodată, capitolul IV din Codul muncii reglementează raporturile juridice dintre conducătorul de unități și a membrilor organelor colegiale. Articolul 258 exceptează cazurile când conducătorul (angajatorul) este concomitent și proprietar al unității

			(fondator unic/asociat). În conformitate cu art. 11 din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, la data înregistrării de stat a societății cu răspundere limitată, fondatorii acesteia devin asociați. Concomitent, art. 18 al legii supra reglementează particularitățile.
			Notă Propunerea urmează a fi remisă organelor de resort pentru luarea deciziei finale
	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	Punctul 1.1. din Anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 1.1. Angajatorul, persoana juridică sau fizică asimilată angajatorului: – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă, persoanele aflate în raporturi de serviciu în baza actului administrativ ori prin alte tipuri de contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, cu excepția celor specificate la pct. 1.2–1.5; – pentru angajații și/sau alte persoane fizice, în baza contractelor civile, în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, în cazul rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației; Propunem excluderea din alin. 2 a cuvântului ”angajații” Conform pct. 1.4. plățile de asigurări sociale de stat obligatorii pentru salariați sunt incluse în impozitul unic de 7%. Pct. 1.1. prevede obligația de a achita 24% la suma salariilor și recompenselor calculate pentru persoane fizice în baza contractelor civile și posibil din greșeală a fost inclus și angajații companiilor rezidente a parcului pentru tehnologia informației, cere de alt fel sunt incluși în pct. 1.4.	
Art. X. - Legea nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal			
	FIA	În ceea ce ține de excluderea plafonului maxim la impozitul funciar și la cel pe bunuri imobiliare, atragem atenția că contribuabilii mari care dețin filiale și obiecte impozabile pe teritoriul RM urmează să identifice fiecare decizie privind stabilirea impozitelor citate a APL astfel nu se respectă principiul ”certitudinii impunerii - existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale”; si principiul ”randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cât mai	Nu se acceptă Scopul măsurii respective constă în asigurarea și extinderea autonomiei locale și financiare. Politicele fiscale la nivel local trebuie construite astfel încât să asigure un echilibru între dezvoltarea mediului de afaceri, pentru care așteptările constau în stabilitate și predictibilitate, și consolidarea financiară a autorităților locale ce presupune creșterea veniturilor

		<p>acceptabile pentru contribuabili.” De asemenea, asta ar putea duce la aplicarea unor impozite diferențiate pornind de la intima convingere a membrilor organelor decidente de la nivel local, ceea ce ar putea duce la o atitudine arbitrară față de mediul de afaceri, pornind de la anumite criterii foarte subiective. Respectiv, solicităm respectuos menținerea redacției actuale, cu posibilitatea de creștere a cotei maxime aplicate. În ceea ce ține de acest fapt, trebuie de menționat că chiar și cu pragurile maxime existente, practic nici o autoritate publică locală nu aplică cota maximă la impozitul pe bunuri imobiliare.</p> <p>Referitor la propunerile de la Art 4, din (Art. X) din Legea nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI, menționăm faptul că, propunerile date vor modifica esențial modul practica de calculare achitare a impozitului funciar pentru terenurile cu destinație agricolă.</p> <p>Astfel, este binevenită posibilitatea oferiții autorităților administrației publice locale dreptul de a stabili cotele pentru 1 grad-hectar sau un hectar la calculul impozitului funciar. Totodată, considerăm că propunerile în redacția actuală trebuie ajustate pentru a oferi autorităților locale un cadru legal argumentat economic social la stabilirea mărimilor cotelor stabilite în proiect.</p> <p>Ținând cont de cultura adoptării deciziilor de către autoritățile reprezentative ale administrației publice locale pentru a nu crea conflicte în comunități, considerăm necesar ca în anexa 1 să fie stabilite norme metodologice și calculul mărimii cotelor impozitului funciar la un grad-hectar/sau 1 hectar respectiv pragul minim maxim al acestora pentru terenul cu destinație agricolă, însă nu mai mic decât 50 % din cota maximă cum este stabilit la alin. (4), Art. 4 din Legea nr. 1056/2000. Din aceste considerente, propunerile autorului de la alin. (4), Art. 4, urmează să fie excluse din proiectul de lege să rămână în redacția în vigoare.</p> <p>Reieșind, din cele expuse, se propune modificarea Art. 4 cu majorarea cotelor impozitului funciar ce sunt stabilite în Anexa nr.1 (ca exemplu: 1. Terenurile cu destinație agricolă: a) toate terenurile, altele decât cele destinate fânetelor și</p>	<p>proprii, sursa cărora o constituie impozitele și taxele.</p> <p>Acordarea diverselor împrumuturi pe segmentul politicilor fiscale în condițiile unui număr impunător de autorități locale, atrage după sine riscul dezvoltării unui sistem extrem de neuniform și imprevizibil pentru mediul de afaceri, condiție indispensabilă pentru atragerea investițiilor.</p> <p>Pe de altă parte, lipsa unor investiții locale, respectiv a unei infrastructuri regionale dezvoltate creează impedimente pentru dezvoltarea mediului de afaceri, inclusiv prin prisma emigrării forței de muncă.</p> <p>Este complicat să „împaci” aceste două priorități prin intermediul măsurilor de politică fiscală, iar recurgerea la una din extreme se va răsfrânge negativ asupra obiectivului de dezvoltare sustenabilă.</p> <p>Conform bunelor practici și experienței pe plan internațional, o sursă importantă de venituri proprii ale bugetelor locale este reprezentată de impozitul pe bunurile imobiliare.</p> <p>Astfel, comunicăm că, în cazul depistării abuzurilor din partea autorităților locale la stabilirea cuantumului impozitului, Guvernul va monitoriza situația și va interveni cu modificările suplimentare</p>
--	--	--	--

<p>La articolul 4:</p> <p>alineatul (4) cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”, iar textul „în limitele (inclusiv limitele maxime) specificate în anexele nr.1 și nr.2 la prezenta lege, însă nu mai mici decât 50% din cota maximă, cu excepția cotelor stabilite aferent bunurilor imobiliare reglementate în anexa nr.2 pct.2.” se substituie cu textul „conform prevederilor specificate în anexele nr.1 și nr.2 la prezenta lege”</p> <p>alineatul 7 litera a) al doilea enunț, se introduc cuvintele „cu achitarea impozitului funciar în același termen”;</p> <p>alineatul (9) litera a), textul „existente și/sau dobândite până la 25 septembrie inclusiv a anului fiscal în curs” se substituie cu textul „existente și/sau dobândite până la 31 august inclusiv a anului fiscal în curs”, iar textul „dobândite după 25 septembrie a anului fiscal în curs” se substituie cu textul „dobândite după 31 august a anului fiscal în curs”.</p>	<p>Asociația Moldova Fruct</p>	<p>pășunilor: - care au indici cadastrali - 2 lei pentru 1 grad-hectar; - care nu au indici cadastrali - 160 lei pentru 1 hectar). Totodată, pentru terenurile agricole irigabile, care sunt amenajate cu sisteme centralizate de irigare funcționabile se propune de majorat cotele maxime ale impozitului funciar cu cel puțin 50 % față de cel stabilit pentru terenurile agricole.</p> <p>Cu referire la Alin. 2 al pct. 2 din Anexa nr. 2 a Legii nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal (replicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova), specificat în Art. X., se recomandă revizuirea, întrucât nu este definitivat și/sau s-a pierdut procentajul pentru Impozitul pe bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale) din localitățile rurale pentru persoanele fizice altele decât cele specificate la alin. 1.</p> <p>Dorim să atragem atenția asupra modificărilor propuse la Legea nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal, care modifică esențial modul și practica de calcul și achitare a impozitului funciar pentru terenurile cu destinație agricolă. Moldova Fruct pledează pentru dezvoltarea autonomiei locale și apreciază pozitiv intențiile autorului de a oferi autorităților reprezentative ale administrației publice locale dreptul de a stabili cotele pentru 1 grad-hectar sau un hectar la calculul impozitului funciar. În același timp considerăm că propunerile în redacția actuală trebuie ajustate pentru a oferi autorităților locale un cadru legal clar, argumentat economic și social la stabilirea mărimilor acestor cote. Propunem să fie analizată practica României la calcularea și plata impozitului funciar reglementat de Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal.https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/Cod_fiscal/L_norme_11_022020.htm. Aceasta oferă autorităților reprezentative ale administrației publice locale dreptul de a stabili cotele pentru 1 grad-hectar sau un hectar la calculul impozitului funciar, dar care stabilește mărimea minimă și maximă a cotelor impozitului funciar pentru terenurile agricole și le oferă normele metodologice de calcul și plată (art.463-467). Cunoșcând starea actuală de lucruri și cultura adoptării deciziilor de autoritățile reprezentative ale administrației</p>
--	--------------------------------	---

<p>La articolul 4: alineatul (4) cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”, iar textul „în limitele (inclusiv limitele maxime)” specificate în anexele nr.1 și nr.2 la prezenta lege, însă nu mai mici decât 50% din cota maximă, cu excepția cotelor stabilite aferent bunurilor imobiliare reglementate în anexa nr.2 pct.2.” se substituie cu textul „conform prevederilor specificate în anexele nr.1 și nr.2 la prezenta lege”.</p>	<p>AmCham</p>	<p>publice locale și prezența frecventă a conflictelor și a altor situații, considerăm necesar ca anexa 1 să stabilească: 1. Normele metodologice și baza de calcul a mărimii cotelor impozitului funciar la un grad-hectar sau 1 hectar; 2. Să stabilească prin lege, care este pragul minim și maxim al cotelor impozitului funciar la un grad-hectar sau 1 hectar pentru fiecare categorie de teren agricol.</p>	<p>În ceea ce ține de excluderea plafonului maxim la impozitul funciar și la cel pe bunuri imobiliare, atragem atenția că contribuabilii mari care dețin filiale și obiecte impozabile pe teritoriul RM urmează să identifice fiecare decizie privind stabilirea impozitelor citate a APL astfel nu se respectă principiul “certitudinii impunerii - existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale”; si principiul “randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cât mai acceptabile pentru contribuabili.” De asemenea, asta ar putea duce la aplicarea unor impozite diferențiate pornind de la intima convingere a membrilor organelor decidente de la nivel local, ceea ce ar putea duce la o atitudine arbitrară față de mediul de afaceri, pornind de la anumite criterii foarte subiective. Respectiv, solicităm respectuos menținerea redacției actuale, cu posibilitatea de creștere a cotei maxime aplicate. În ceea ce ține de acest fapt, trebuie de menționat că chiar și cu pragurile maxime existente, practic nici o autoritate publică locală nu aplică cota maximă la impozitul pe bunuri imobiliare.</p>	
<p>Art. XI. - Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală</p> <p>La articolul 23 alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Persoanele fizice, incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2, care pe parcursul anului se includ în una din categoriile de plătitori prevăzute la pct.2 din anexa nr.1 și care confirmă achitarea primei de asigurare</p>	<p>Елена Яворская, администратор группы Contabil News</p>	<p>Возмещение медстраха при найме (ст. 23 (2) Закона 1593/2002). Непонятно каким образом гражданам возмещают фиксированный взнос медстраха при их последующем найме – кому подавать заявление, в какой срок возмещают?</p>	<p>Notă Propunerea a fost înaintată de Ministerul Sănătății, respective neclaritățile umează a fi discutate pe platforma instituției menționate</p>	

obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anul respectiv, vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense pentru perioada respectivă, cu posibilitatea de a solicita restituirea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă achitată, în cuantum proporțional numărului de zile din anul de gestiune în care acestea au făcut parte din categoriile de plători prevăzute la pct.2 din anexa nr.1.”;	Camera de Comerț și Industrie		
<p>La articolul 23 din Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.18-19 art.57), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Persoanele fizice, incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plători prevăzute în anexa nr.2, care pe parcursul anului se includ în una din categoriile de plători prevăzute la pct.2 din anexa nr.1 și care confirmă achitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anul respectiv, vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense pentru perioada respectivă, cu posibilitatea de a solicita restituirea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă achitată, în cuantum proporțional numărului de zile din anul de gestiune în care acestea au făcut parte din categoriile de plători prevăzute la pct.2 din anexa nr.1.</p>	Camera de Comerț și Industrie	<p>Se propune excluderea acestor prevederi. Deși aparent temporare, aceste prevederi vor genera impunere dublă cu prime de asigurare obligatorie de asistență medicală a persoanei fizice (o dată la achitarea sumei fixe și a doua oară la reținerea din salarii și alte recompense).</p> <p>Prin intermediul acestor prevederi se pune în sarcina subiectului impunerii administrarea, în cazul dat, restituirea anumitor prelevări obligatorii.</p>	<p>Notă</p> <p>Propunerea a fost înaintată de Ministerul Sănătății, respective neclaritățile umează a fi discutate pe platforma instituției menționate</p>
	FIA ADAM	Considerăm că această normă va genera impunere dublă, chiar și aparent temporară, cu prime de asigurare obligatorie de	<p>Notă</p> <p>Propunerea a fost înaintată de Ministerul Sănătății, respective neclaritățile umează</p>

		asistență medicală a persoanei fizice (o dată la achitarea sumei fixe și a doua oară la reținerea din salarii și alte recompense). Din nou se încearcă de a pune în sarcina subiectului impunerii administrarea (în cazul dat) restituirea anumitor prelevări obligatorii. Solicităm excluderea din proiect	a fi discutate pe platforma instituției menționate
La articolul 23 alineatul (3) se abrogă;	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Бесправные граждане (ст. 23 (3) Закона 1593/2002). Граждане, которых нанимают по гражданскому договору, не имеют права ни на возврат фиксированного взноса медстраха, ни на освобождение от процентуального взноса. Но хуже всего, что граждане, работающие по гражданскому договору не застрахованы в системе медстраха, хотя и оплачивают взносы! Это грубое нарушение конституционного принципа равенства (ст. 16 Конституции РМ) и справедливого распределения налогового бремени (ст. 58 Конституции РМ)!	Notă Propunerea a fost înaintată de Ministerul Sănătății, respective neclaritățile umează a fi discutate pe platforma instituției menționate
La articolul 23 alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Persoanele fizice care, concomitent, fac parte din categoriile de persoane neangajate, asigurate de Guvern, indicate la art.4 alin.(4) lit.i) și j) din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și din categoriile de plăitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, prevăzute la pct.1 lit. a) din anexa nr.2 la prezenta lege, nu vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă”.	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	Деятельные пенсионеры/инвалиды пусть все же платят медстрах? (ст. 23 (4) Закона 1593/2002). Перечень пенсионеров и инвалидов, освобожденных от уплаты медстраха уменьшается на: • учредителей ИП, • патентообладателей, • независимых торговцев по ст. 69 ⁶ -69 ¹³ НК, • закупщики по ст. 69 ¹⁴ -69 ¹⁹ НК. Такая ситуация многократно ухудшает финансовое положение указанных лиц, пытающихся выжить. Требуется оставить норму в той же редакции, учитывая и требования ст. 47 и 51 Конституции РМ.	Notă Propunerea a fost înaintată de Ministerul Sănătății, respective neclaritățile umează a fi discutate pe platforma instituției menționate
	Agenda Națională de Business din Moldova	Necesar de evitat dubla impunere la asigurarea obligatorie de asistență medicală. Prin art. IX se propune modificarea legislației în domeniul asigurării medicale. Astfel se creează situația că persoanele fizice care pe parcursul unui an cad sub categoria celor care procură primă de asigurări medicale, apoi trec în categoria celor care achită contribuția de asigurări medicale din salariu sunt dublu impozitate. Legiuitorul a prevăzut posibilitatea restituirii plăților efectuate, dar este într-o formă ambiguă și care va genera în final impunere dublă. Recomandăm ca în lege să fie stipulat în mod expres că restituirea primei de asigurare medicală în cotă fixă se face din	Notă Propunerea a fost înaintată de Ministerul Sănătății, respective neclaritățile umează a fi discutate pe platforma instituției menționate

La articolul 23 alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Persoanele fizice care, concomitent, fac parte din categoriile de persoane neangajate, asigurate de Guvern, indicate la art.4 alin.(4) lit.i) și j) din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și din categoriile de plători ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, prevăzute la pct.1 lit. a) din anexa nr.2 la prezenta lege, nu vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă”.	Елена Яворская, администратор группы Contabil News	contul contribuțiilor procentuale la sistemul de asigurări medicale. Astfel se va evita dubla impunere a asiguraților. Перечень пенсионеров и инвалидов, освобожденных от уплаты медстраха уменьшается на: • учредителей ИП, • патентообладателей, • независимых торговцев по ст. 69 ⁶ -69 ¹³ НК, • закупщики по ст. 69 ¹⁴ -69 ¹⁹ НК. Такая ситуация многократно ухудшает финансовое положение указанных лиц, пытающихся выжить. Требуется оставить норму в той же редакции, учитывая и требования ст. 47 и 51 Конституции РМ.	Notă Propunerea a fost înaintată de Ministerul Sănătății, respective neclaritățile umează a fi discutate pe platforma instituției menționate
Art. XIV. - Legea privind finanțele publice locale nr.397/2003:	Primăria Municipiului Chișinău	Suplimentar la proiect: 1. În conformitate cu art.3 alin.(1) din Legea nr.397/2003 „Privind finanțele publice locale”, bugetele locale sunt autonome, urmând să asigure efectuarea măsurilor pentru satisfacerea necesităților social-economice ale populației dezvoltarea teritoriului în condițiile legilor nr.436/2006 „Privind administrația publică locală” nr. 435/2006 „Privind descentralizarea administrativă”. În condițiile legislației existente, pe când veniturile bugetului municipal Chișinău pentru anul 2022 sunt aprobate în sumă totală de 5,4 mlrd. lei, inclusiv transferurile de la bugetul de stat cu destinație specială - 2,9 mlrd. lei, Și ținându-se cont de faptul că întreținerea și dezvoltarea infrastructurii municipiului cu o populație de circa 780,0 mii de locuitori, infrastructură care se lasă într-o stare deplorabilă necesită investiții mari pentru a asigura funcționalitatea acesteia, executarea competențelor delegate APL din municipiul în temeiul art.4 din Legea nr.435/2006, este foarte dificilă.	Nu se acceptă Anterior, Guvernul, prin avizele aprobate la un șir de inițiative legislative similare propunerii date nu a susținut și nu susține astfel de solicitări pentru moment.
		Mentionăm că ponderea veniturilor colectate în teritoriul Chișinăului în veniturile republicii, planificate pentru anul 2022 în sumă de 29,0 mlrd. lei, constituie 19,9 mlrd. lei sau	

		<p>68,7%. Incasările impozitelor taxelor bugetului municipal Chișinău sunt planificate în sumă de 2,5 mlrd. lei, cu o pondere de 12,6% în veniturile planificate pentru încasarea în teritoriu în sumă de 19,9 mlrd. lei. Tinându-se cont de echilibrarea bugetului prin transferuri cu destinație specială în sumă de 2,9 mlrd. lei, bugetului municipal Chișinău îi revin 27,1% din veniturile încasate în teritoriu.</p> <p>Totodată, ritmul creșterii ratei inflației în țară în anul 2022 a influențat majorarea considerabilă a costurilor de întreținere reparație a infrastructurii capitalei, respectiv, cheltuielile bugetare, acoperite de către municipiul din resursele proprii. Solicitarea municipalității către Ministerul Finantelor, prin scrisoarea nr. 02109/3016 din 17.10.2022, referitor la alocarea transferurilor cu destinație specială pentru cheltuielile capitale aferente reparației clădirilor instituțiilor medicale de învățământ, nu a fost soluționată.</p> <p>În anul 2019, prin Legea nr. 178/2019, au fost operate modificări la Legea nr. 397/2003, începând cu 01.01.2020, privind majorarea pentru APL de ambele niveluri (cu excepția bugetului municipal Chișinău) a cotelor defalcărilor de la impozitul pe venitul persoanelor fizice cu 15-30 % din volumul colectat pe teritoriul UAT. Normativul defalcărilor pentru bugetul municipal Chișinău a rămas neschimbat (50 la sută), în pofida contribuției municipiului Chișinău la formarea BPN necesităților stringente ale capitalei privind modernizarea infrastructurii orașului, ce reprezintă o inechitate pentru bugetele locale.</p> <p>Luând în considerare cele expuse, pentru consolidarea bazei fiscale și asigurarea întreținerii dezvoltării capitalei, propunem repetat revizuirea prevederilor art.5 din Legea nr.397/2003 „Privind finacele publice locale”, prin stabilirea cotelor procentuale ale defalcărilor de la impozitele generale de stat pentru bugetul municipal Chișinău:</p> <ul style="list-style-type: none"> impozitul pe venitul persoanelor fizice în mărime de 70% din volumul colectat în teritoriu; impozitul pe venitul persoanelor juridice în mărime de 20% din volumul colectat în teritoriu; <p>— TVA — 20% din volumul colectat în teritoriu</p>
--	--	---

<p>Articolul 11 se completează cu alineatele (8) și (9) cu următorul cuprins:</p> <p>”(8) Pe lângă transferurile cu destinație generală (de echilibrare) efectuate din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale reglementate de prezentul articol, bugetele satelor (comunelor), orașelor (municipiilor, cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău) beneficiază și de transferuri cu destinație generală pentru finanțarea construcției, administrării, întreținerii, reparației drumurilor publice locale și a infrastructurii rutiere, proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi.</p>	<p>Primăria Municipiului Chișinău</p>	<p>Referitor la art. XIV din proiect: modificarea art.11 si art. 12 din Legea nr. 397/2003 „Privind finantele publice locale”:</p> <p>Propunem ca din continutul alineatului (8) să fie exclusă sintagma „cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău”, dat fiind faptul că aceasta contravine principiilor descentralizării administrative, aprobate prin Legea privind decentralizarea administrativă nr.435/2006 și a principiului echității, „care presupune garantarea unor condiții oportunități egale tuturor autorităților publice locale pentru a-și atinge obiectivele în realizarea competențelor 101”” (art.3 lit.c) din lege).</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Excluderea excepției menționate (municipiile Bălți și Chișinău) va distorsiona noul sistem de formare a bugetelor locale implementat începând cu anul 2015.</p> <p>Mai mult ca atât, actualul system de formare a bugetelor locale este în corespundere cu prevederile art.9 (5) a Cartei Europene a Autonomiei Locale din 15.10.1985, ratificată de Republica Moldova în 1997.</p>
<p>Art. XVIII. Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă</p> <p>La articolul 4, alineatul (1), textul „între 35 și 55 de lei” se substituie cu textul „între 55 și 70 de lei”;</p> <p>La articolul 7 alineatul (2), sintagma „(datorate de angajator și angajat)” se exclude.</p>	<p>FIA</p>	<p>În condițiile crizelor multiple prin care trece Republica Moldova, inclusiv cea legată de deficitul forței de muncă – care este o problemă acută pentru oricare sector al economiei - angajatorii sunt determinați să creeze cele mai bune condiții de muncă pentru salariații lor. Astfel, pentru atragerea și menținerea personalului, angajatorii oferă o gamă variată de beneficii, cum ar fi hrana organizată a angajaților/zilierilor, oferirea tichetelor de masă, etc.</p> <p>Solicităm modificarea Legii cu privire la tichetele de masă nr. 166/2017, în sensul majorării valorii nominale deductibile în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare (în limita a 100 lei), care la moment este cuprinsă între 35 și 55 de lei.</p> <p>Propunem ca aceste limite / plafoane să fie indexate anual, cu mențiunea expresă în actul normativ, având la bază rata inflației stabilită de BNM.</p> <p>Propunem excluderea plafonului minim</p> <p>Justificarea necesității operării modificării legislației a apărut urmare a recepționării nenumăratelor sesizări ale membrilor Asociației Investitorilor Străini privind dificultatea încadrării cheltuielilor pentru hrana angajaților în limitele stabilite.</p> <p>Asemenea, trebuie de majorat și limita în cazul hranei organizate, a rămas 45 lei.</p>	<p>Notă</p> <p>Urmare procesului de consultări s-a stabilit reglementarea plafoanelor minime și maxime în limita valorii 35 de lei, și respectiv 70 de lei.</p>

La articolul 4, alineatul (1), textul „între 35 și 55 de lei” se substituie cu textul „între 55 și 70 de lei”;	CNPM	Cifra „70” se va substitui cu cifra „100”	
La articolul 4, alineatul (1), textul „între 35 și 55 de lei” se substituie cu textul „între 55 și 70 de lei”;	Camera de Comerț și Industrie	<p>Se propune stabilirii indexării anuale, cu mențiunea expresă în actul normativ, având la bază rata inflației stabilită de BNM.</p> <p>De asemenea, se propunem</p> <ul style="list-style-type: none"> - excluderea plafonului minim; <p>majorarea limitei în cazul hranei organizate, care a rămas la nivelul de 45 lei.</p> <p>Propunem să fie modificat „între 35 și 55 de lei” cu „între 55 și 75 de lei”</p> <p>A se vedea argumentele expuse în p.10</p>	
La articolul 4, alineatul (1), textul „între 35 și 55 de lei” se substituie cu textul „între 55 și 70 de lei”;	ACAP	Propunem următoarea redacție a art.4 alin.(1): “Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare trebuie să fie cuprinsă între 35 și 90 de lei.” Dacă recalculăm valoarea nominală maximă numai în baza ratei de inflație pentru anul 2021 și 10 luni al anului 2022 reiese că suma nominală maximală trebuia să fie ajustată la 84 lei, dar de facto suma 55 lei era aprobată din 01-01-2020.	
	Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova	Propunem păstrarea valorii nominale minime a tichetelor de masă, și anume 35 de lei, după cum prevede la momentul Legea nr.166 din 21.09.2017 cu privire la tichetele de masă art. 4 alin.(1). Aceasta va evita situațiile în care companiile care se află în dificultăți financiare sau care fac față cu greu la nivelul inflației să nu renunțe la acest instrument de stimulare a angajaților care potrivit art.3 alin.(1) este un drept oferit acestora. Astfel, se propune expunerea art.4 alin.(1) în următoarea redacție: “Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare trebuie să fie cuprinsă între 35 și 790 de lei.” Dacă recalculăm valoarea nominală maximă luând ca referință doar rata inflației pentru anul 2021 și 10 luni al anului 2022, reiese că suma nominală maximală urma să fie ajustată la 84 lei.	
	AmCham	Suplimentar, reiterăm necesitatea revenirii la discuțiile asupra scutirii de contribuții de asigurările sociale de stat obligatorii a tichetelor de masă prin completarea Anexei nr.3 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, cu următorul text:	<p>Notă</p> <p>Urmare procesului de consultări s-a stabilit reglementarea plafoanelor minime și maxime în limita valorii 35 de lei, și respectiv 70 de lei.</p> <p>În partea ce ține de scutirea de contribuții de asigurările sociale de stat obligatorii a tichetelor de masă, reiterăm că, argumentarea necesității impozitării tichetelor de masă nu are la bază doar premise de acumulare a veniturilor bugetare ci și asigurarea unei protecții sociale mai puternice a populației.</p> <p>Totodată, existența acestor facilități care permit valorificarea doar în prezent a beneficiilor obținute subminează din protecția socială a angajatului per viitor.</p>

		<p>” (39) cheltuielile suportate de către angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă”</p> <p>Această normă se propune pentru excluderea impozitării cu contribuții sociale la utilizarea tichetelor de masă. Norma dată împreună cu limitarea la salariu minim va duce la micșorarea fenomenului achitărilor salariilor în plic. Studiul efectuat la comanda AMCHAM a confirmat fapt că utilizarea tichetelor de masă a favorizat creșterea veniturilor bugetului public național din TVA, reieșind din considerentul că utilizare tichetelor de masă se face numai în cadrul rețelei de comercianți – plătitori de TVA – ca rezultat un leu cheltuit cu utilizarea tichetului de masă aduce cel puțin 23 bani din care TVA reprezintă 14,65% și diferența reprezintă taxele și impozite salariale. Estimările declarate de către autorități cu privire la colectările adiționale în bugetul de stat din contul anulării facilităților fiscale pentru tichetele de masă se bazează pe raționamentul, că angajatorii vor continua să ofere tichetele de masă, asumându-și costurile adiacente impozitării, sau vor prefera să majoreze salariile în cuantumul corespunzător valorii tichetelor de masă acordate anterior. În contextul studiilor realizate, s-a constatat cu certitudine că așteptările Guvernului privind majorarea încasărilor la Bugetul asigurărilor sociale de stat sunt nefondate, or impozitarea tichetelor de masa nu va genera creșterea încasărilor la buget. Studiile date totodată au confirmat că anume tichetele de masă a fost primul și unicul instrument pe parcursul anilor 2018-2019 implementat de Stat care a adus la combaterea fenomenului ”piețelor centrale” cu utilizarea la scară largă deținătorilor de patente în comerț. În orașe și centre raionale foarte des implementarea tichetelor de masă de către angajator a creat condiția când salariați au început să viziteze rețelele de magazine. Mai mult, în condițiile în care există opțiunea de a beneficia de alocațiile de hrană (alternativa tichetelor de masă) care și în continuare vor fi scutite de taxe atât la angajatori cât și la salariați, indubitabil marea parte a angajatorilor, în special cei mari și medii, care dispun de cantine sau posibilități de a contracta firme de catering, vor prefera să revină sau să beneficieze de această opțiune. Pe când micii angajatori cu</p>
--	--	---

		<p>siguranță vor renunța la acest beneficiu din simplu motiv, lipsa de buget.</p> <p>Suplimentar, reiterăm importanța ajustării, cu aceleași tempouri, și a valorii plafonului stabilit pentru hrana organizată a angajaților/zilierilor de la 45 de lei (fără TVA) la 70 lei (fără TVA) per angajat pentru fiecare zi efectiv lucrată (similar valorii tichetelor de masă), specificate în Hotărârea Guvernului RM cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit 693/11.07.2018. Ca și în cazul tichetelor de masă, considerăm necesară majorarea plafonului pentru hrana organizată a angajaților până la cel puțin 70 lei (fără TVA), din următoarele motive:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ hrana organizată a angajaților nu este un beneficiu, ci o necesitate care rezultă din specificul activității, programul de lucru, asigurarea unui proces neîntrerupt de producere/livrare și amplasare teritorială. ☐ în condițiile actuale, pe piață nu sunt furnizori dispuși să ofere un prânz complet la preț ce nu ar depăși plafonul curent de 45 lei (fără TVA). Plafonul nu a fost modificat din 2018, iar creșterea cumulativă a indicelui prețului de consum în aceasta perioadă depășește 50%. ☐ Povara fiscală suplimentară pentru angajator, generată de necesitatea impozitării costurilor de hrană organizată ce depășesc limita stabilită de legislație, ar putea duce la faptul că acesta să renunțe la oferirea acestuia. Asta va reduce încasările din TVA, impozit pe venit din aceste tranzacții. ☐ Lipsa de echitate între angajații care beneficiază de hrană organizată și cei care primesc de tichete de masă. 	<p>Art. XIX. Codul Vamal nr.95/2021</p> <p>La articolul 160, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</p> <p>”(1) Toate mărfurile destinate plasării sub un anumit regim vamal, cu excepția regimului de zonă liberă, fac obiectul unei declarații vamale corespunzătoare regimului respectiv.</p> <p>(2) Declarația vamală se depune folosind tehnici de prelucrare electronică a datelor. În cazuri specifice, prevăzute în prezentul Cod sau în Regulamentul de punere în aplicare a Codului</p>	Ministerul Apărării	<p>La Art.XIX, pct.83 (Capitolul II plasarea mărfurilor sub un regim vamal) al proiectului (modificările la Codul Vamal aprobat prin Legea nr.95/2021 în vigoare din 01.01.2023) propunem completarea art. 160 cu un alineat nou, cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Mărfurile importate de către Ministerul Apărării, care se atribuie la secretul de stat se plasează sub un regim vamal secret stabilit de serviciul vamal.”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Legislația vamală nu reglementează aplicarea regimurilor vamale secrete</p>
--	--	---	---	---------------------	--	--

<p>vamal, o declarație vamală poate fi depusă prin alte mijloace decât tehnicile electronice de prelucrare a datelor:</p> <p>a) în scris;</p> <p>b) verbal;</p> <p>c) prin orice altă acțiune.”.</p>	<p>La articolul 205, alineatul (1), textul ”și a acordului Ministerului Afacerilor Interne sau, după caz, al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene” se exclude, iar cuvintele ”ale cărei formă și cuantum sunt stabilite” se substituie cu cuvântul ”acceptată”.</p>	<p>Ministerul Afacerilor Interne</p>	<p>La art.XIX (modificarea Codului Vamal nr.1149/2000), deoaarece amendamentele propuse nu coincid cu cuprinsul normativ al articolelor ce urmează a fi modificate, se sugerează revizuirea amendarii art.205 alin.(1), 206 alin.(3) și 207 (pct.98, 99, 100 din proiect).</p>	<p>Nu se acceptă în contextual în care nu este clară obiecție</p>
	<p>1) După pct.152 se va completa cu un punct nou cu următorul text:</p> <p>„Articolul 340¹ Valorile culturale din patrimoniul muzeelor publice exportate temporar în scopul organizării expozițiilor, investigațiilor de laborator, restaurării sau expertizării bunurilor beneficiază de scutire de drepturi de export cu condiția reimportării lor”. Completarea se impune întrucât, în condițiile actuale de finanțare a muzeelor publice, participarea acestora la expozițiile internaționale în scopul promovării patrimoniului cultural național al Republicii Moldova este extrem de dificilă: costurile pentru serviciile de transport cu companii autorizate, achitarea serviciilor de asigurare tur/retur al operelor din patrimoniul național, elaborarea și editarea materialelor aferente 9 albume, ghiduri, cataloage etc.) sunt enorme. Deși toate bunurile din colecțiile muzeelor publice sunt exportate doar temporar, pentru participare la evenimentele cu caracter non-profit, muzeele sunt nevoite să achite și taxele pentru export, care îngreunează semnificativ povara financiară a acestora.</p> <p>Spre exemplu, în anii 2007-2015 Muzeul Național de Istorie a Moldovei a participat la 7 expoziții internaționale, achitând 105060,60 lei pentru taxe de import/export. În perioada 2015-2022 aceeași instituție a participat la doar 4 proiecte, costurile integral fiind acoperite de către partenerul extern.</p> <p>2) Informăm că la data de 21.11.2022 au intrat în vigoare modificările operate la Legea nr.280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil. În scopul</p>	<p>Ministerul Culturii</p>	<p>1) După pct.152 se va completa cu un punct nou cu următorul text:</p> <p>„Articolul 340¹ Valorile culturale din patrimoniul muzeelor publice exportate temporar în scopul organizării expozițiilor, investigațiilor de laborator, restaurării sau expertizării bunurilor beneficiază de scutire de drepturi de export cu condiția reimportării lor”. Completarea se impune întrucât, în condițiile actuale de finanțare a muzeelor publice, participarea acestora la expozițiile internaționale în scopul promovării patrimoniului cultural național al Republicii Moldova este extrem de dificilă: costurile pentru serviciile de transport cu companii autorizate, achitarea serviciilor de asigurare tur/retur al operelor din patrimoniul național, elaborarea și editarea materialelor aferente 9 albume, ghiduri, cataloage etc.) sunt enorme. Deși toate bunurile din colecțiile muzeelor publice sunt exportate doar temporar, pentru participare la evenimentele cu caracter non-profit, muzeele sunt nevoite să achite și taxele pentru export, care îngreunează semnificativ povara financiară a acestora.</p> <p>Spre exemplu, în anii 2007-2015 Muzeul Național de Istorie a Moldovei a participat la 7 expoziții internaționale, achitând 105060,60 lei pentru taxe de import/export. În perioada 2015-2022 aceeași instituție a participat la doar 4 proiecte, costurile integral fiind acoperite de către partenerul extern.</p> <p>2) Informăm că la data de 21.11.2022 au intrat în vigoare modificările operate la Legea nr.280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil. În scopul</p>	<p>Se acceptă parțial în partea ce ține de articolul 375 din Codul vamal</p>

<p>1. După Secțiunea 29-a se introduce Capitolul III cu următorul cuprins: "Capitolul III SCUTIREA DE TAXA VAMALĂ</p> <p>Sînt scutite de taxa vamală:</p> <p>1) moneda națională, valuta străină de la pozițiile tarifare 490700300 și 7118 (cu excepția celei folosite în scopuri numismatice), precum și valorile mobiliare de la poziția tarifară 490700;</p> <p>2) mărfurile introduse pe teritoriul vamal în calitate de ajutor umanitar, destinația lor fiind confirmată de organul abilitat;</p> <p>3) mărfurile importate pe teritoriul vamal destinate realizării proiectelor de asistență investițională, finanțate din contul granturilor acordate Guvernului, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget, conform listei aprobate de Guvern;</p> <p>4) mărfurile destinate proiectelor de asistență tehnică realizate pe teritoriul țării de către organizațiile internaționale și țările donatoare,</p>	<p>Ministerul Apărării</p>	<p>armonizării cadrului național în domeniu, se propune modificarea articolului 375. Introducerea și scoaterea valorilor culturale, alin.(1) din Codul vamal nr.95/2021, prin excluderea sintagmei „<i>clasate în patrimoniul cultural național</i>”. Astfel, proiectul de lege, după pct.173, se va completa cu un punct nou al cărui text va fi expus în redacția: „Articolul 375. Introducerea și scoaterea valorilor culturale (1) <i>Prin valori culturale se înțeleg bunurile culturale mobile cu valoare deosebită sau excepțională istorică, arheologică, documentară, etnografică, artistică, științifică și tehnică, literară, cinematografică, numismatică, filatelică, heraldică, bibliofilă, cartografică, epigrafică, estică, etnologică și antropologică, reprezentînd măturii materiale ale evoluției mediului natural și ale relației omului cu acest mediu, ale potențialului creator uman.</i>”</p> <p>Or, conform redacției actuale ale Codului vamal nr.95/2021, remediile de securitate se extind doar asupra bunurilor culturale mobile clasate.</p>	
		<p>La Art. XIX, pct.123 (Capitolul III scutirea de taxă vamală) al proiectului (modificările la Codul Vamal aprobat prin Legea nr.95/2021 în vigoare din 01.01.2023) propunem completarea cu un aliniat nou, cu următorul cuprins:</p> <p>„14) armamentul, munițiile, sistemele de armament, tehnică cu destinație militară, piesele de schimb și accesoriile aferente acestora, precum și echipamentul de comunicații și sisteme informatice cu destinație militară, achiziționate de către Ministerul Apărării, precum și cele acordate în calitate de asistență de către parteneri externi pentru necesitățile ce țin de asigurarea apărării naționale.</p> <p>Aceste completări vor permite scutirea de taxe vamale la importul armamentului, munițiilor, sistemelor de armament, tehnicii cu destinație militară, pieselor de schimb și accesoriilor aferente acestora, precum și echipamentul de comunicații sisteme informatice cu destinație militară, achiziționate de către Ministerul Apărării, pentru necesitățile ce țin de asigurarea apărării naționale.</p> <p>Totodată, scopul completării acestor norme rezultă în implementarea calitativă a Legii nr.345/2003 cu privire la apărarea națională și anume a prevederilor art.28 ce</p>	<p>Nu se acceptă extinderea facilităților fiscal și vamale în contextual parametrilor bugetare actuali.</p>

<p>în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;</p> <p>5) utilajul, echipamentul și atribuțiile de gratificație primite ca donații de Comitetul Național Olimpic și de federațiile sportive Naționale de profil de la Comitetul Internațional Olimpic, de la federațiile sportive europene și internaționale de profil pentru pregătirea sportivilor de performanță și promovarea mișcării olimpice, fără drept de comercializare a acestui utilaj, echipament și atribuție de gratificație;</p> <p>6) mijloacele fixe utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și în termenele prevăzute de legislație. La mijloacele fixe utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor se atribuie mijloacele fixe a căror amortizare se raportează la costul produselor fabricate, al serviciilor prestate și/sau lucrărilor executate.</p> <p>Mijloacele fixe care au beneficiat de facilitatea fiscală respectivă nu pot fi înstrăinate, transmise în folosință sau posesie (exceptând locațiunea bunurilor imobile), atât integral, cât și părțile componente ale acestora, pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective, cu excepția cazului în care aceste mijloace fixe sunt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări în afara amortizării normale. În cazul în care aceste mijloace fixe se înstrăinează, se transmit în folosință sau posesie, atât integral, cât și părțile componente ale acestora, până la expirarea a 3 ani, drepturile de import se calculează și se achită de către persoana juridică în al cărei capital statutar (social) a fost introdus mijlocul fix, pornind de</p>	<p>reglementează atribuțiile Ministerului Apărării privind realizarea măsurilor pentru înzestrarea cu armament, tehnică și resurse tehnico-materiale în volumul necesar, Ministerul Apărării fiind principalul beneficiar de stat în ce privește achiziționarea, crearea, fabricarea, repararea, testarea armamentului a tehnicii militare.</p> <p>În prezent, achizițiile de armament, muniții, sistemele de armament, tehnică cu destinație militară, piesele de schimb accesoriile aferente acestora, precum și echipamentul de comunicații sisteme informatice cu destinație militară, precum și echipamentul de comunicații sisteme informatice cu destinație militară, pentru necesitățile ce țin de asigurarea apărării naționale, în mare parte pot fi efectuate doar prin negocieri directe cu operatorii economici licențiați în domeniu de peste hotarele Republicii Moldova, la rândul său aceștia asumându-și cheltuielile pentru livrarea bunurilor până la frontiera de stat. În acest sens, Ministerul Apărării suportă cheltuieli suplimentare considerabile pentru importul acestora.</p> <p>În acest sens, completarea proiectului cu prevederile în cauză, va scuti Ministerul Apărării de cheltuielile pentru importul bunurilor menționate supra.</p>	
---	---	--

<p>la valoarea în vamă a acestor mijloace fixe la momentul depunerii declarației vamale;</p> <p>7) bunurile mobile a căror valoare depășește 6000 de lei și a căror durată de funcționare este mai mare de un an, importate de către întreprinderile ce desfășoară activitatea de leasing, în scopul onorării obligațiilor contractuale ale acestora, rezultate din contractele de leasing încheiate cu persoane stabilite pe teritoriul vamal;</p> <p>8) mărfurile destinate aprovizionării în Portul Internațional Liber „Giurgiulești” a navelor maritime implicate în transportul internațional de mărfuri și pasageri, indiferent de naționalitatea navei sau de pavilionul acesteia;</p> <p>9) mărfurile consumabile importate de forța militară străină care desfășoară aplicații militare temporare, destinate uzului sau consumului exclusiv al forței militare și al componentei civile. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de către Ministerul Apărării;</p> <p>10) mărfurile consumabile importate de echipele/modulele internaționale de intervenție care participă la exercițiile internaționale de management al consecințelor situațiilor excepționale ce se desfășoară pe teritoriul Republicii Moldova, destinate uzului sau consumului exclusiv al echipelor/modulelor internaționale de intervenție. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de Ministerul Afacerilor Interne;</p> <p>11) materia primă medicamentoasă, materialele, articolele, ambalajul primar și secundar utilizate la prepararea și producerea medicamentelor, autorizate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, cu excepția alcoolului etilic, mijloacelor cosmetice, conform listei aprobate de Guvern;</p> <p>12) dializoarele de la poziția tarifară 842129;</p>		
---	--	--

<p>13) mijloacele de transport, indiferent de termenul de exploatare:</p> <p>a) importate și, după caz, livrate cu titlu gratuit pentru transportul persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități (reutilitate în modul corespunzător), clasificate la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm3 inclusiv);</p> <p>b) importate și livrate cu titlu gratuit (donație), destinate pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> – scopuri medicale, clasificate la pozițiile tarifare 8702 și 8703; – stingerea incendiilor, clasificate la poziția tarifară 870530000; – curățarea străzilor, împrăștierea materialelor, colectarea deșeurilor, clasificate la poziția tarifară 8705. <p>Pot beneficia de facilitatea fiscală și vamală respectiv atât beneficiarii, cu condiția utilizării mijloacelor de transport menționate exclusiv în conformitate cu destinația lor finală, cât și persoanele terțe care au importat aceste mijloace de transport către beneficiari.</p> <p>Beneficiarii și persoanele terțe nu pot comercializa, transmite în locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, cuantumul drepturilor de import se calculează și se achită de către beneficiar sau de către persoana terță în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport și/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului.</p> <p>Prin derogare de la aceste prevederi, după expirarea termenului de 5 ani de la data beneficiarii de scutirea de drepturi de import,</p>		
--	--	--

beneficiarilor din rândul persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor li se permite comercializarea mijloacelor de transport.”	Ministerul Afacerilor Interne	<p>La pct.184, art.425¹² alin.(3) lit.d), în temeiul prevederilor Legii nr.130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă se consideră oportun ca lit.d) să fie expusă cu urmatorul cuprins:</p> <p>„c) dacă bunurile confiscate sau fără stăpîn sunt arme și muniții prevăzute în anexa nr.1 la Legea nr.130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă se predau Ministerului Afacerilor Interne;”.</p>	Se acceptă
<p>Articolul 425¹². Transmiterea cu titlu gratuit sau distrugerea mărfurilor</p> <p>(1) Bunurile confiscate de către Serviciul Vamal sunt transmise cu titlu gratuit în următoarele cazuri:</p> <p>a) dacă bunurile confiscate constituie construcții (inclusiv locuințele și anexele acestora) și sunt transmise în proprietatea statului;</p> <p>b) dacă bunurile confiscate sunt cărți cu amprente de ștampile ale bibliotecilor se predau bibliotecilor; bunurile fără caracteristici comerciale, dar care pot fi folosite, precum și documente grafice (ilustrate, cărți poștale, planșe etc.) pentru copii se predau instituțiilor pentru copii;</p> <p>c) dacă bunurile confiscate sunt articole, inclusiv cele cu conținut de metale prețioase și pietre prețioase cu valoare istorică, științifică, artistică sau altă valoare culturală, obiecte de cult, valori numismatice, formațiuni naturale din pietre minerale, acestea se predau instituțiilor publice din subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării prin intermediul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor care va asigura expertizarea, evaluarea și transmiterea ulterioară în gestiune instituțiilor publice, conform profilului mărfurilor vizate;</p> <p>d) dacă bunurile confiscate reprezintă arme (de vânătoare cu țeavă lisă, de luptă), substanțele toxice, drogurile, precum și munițiile confiscate și fără stăpîn și care se predau Ministerului Afacerilor Interne;</p> <p>(2) La transmiterea mărfurilor cu titlu gratuit se întocmește un proces-verbal de transmitere</p>			

<p>cu titlu gratuit, conform modelului stabilit de Serviciul Vamal.</p> <p>(3) Bunurile, care nu pot fi vândute, prelucrate sau folosite în calitate de deșeuri utilizabile, se distrug făcându-se mențiunea corespunzătoare în procesul-verbal de preluare a lor la evidență. Bunurile urmează a fi distruse la decizia conducătorului Serviciului Vamal în baza dovezilor privind imposibilitatea vinderii, prelucrării sau folosirii lor după destinație.</p> <p>(4) Pentru a evita utilizarea mărfurilor supuse distrugerii, ele urmează a fi distruse în modul stabilit de către organele competente.</p> <p>(5) Distrugerea lotului de bunuri se efectuează de către o comisie formată în baza ordinului conducătorului Serviciului Vamal. Despre distrugerea lotului de bunuri se întocmește un proces-verbal, în care se indică:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) data și locul întocmirii procesului-verbal; b) numele, prenumele și funcțiile membrilor comisiei; d) denumirea și cantitatea mărfurilor distruse; e) metoda de distrugere. <p>(6) Procesul-verbal se aduce la cunoștința conducerii Serviciului Vamal cel târziu în ziua lucrătoare imediat următoare zilei întocmirii lui.</p> <p>(7) Decizia privind distrugerea mărfurilor ce prezintă pericol pentru viața și sănătatea consumatorilor și pentru mediul ambiant, prelucrarea și utilizarea cărora este imposibilă, precum și decizia privind aducerea lor în conformitate cu prescripțiile legale, se adoptă de către organele abilitate.</p> <p>(8) Medicamentele cu termenul de valabilitate expirat, luate la evidență de către Serviciul Vamal, se distrug în modul stabilit de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.</p> <p>(9) Substanțele nocive, produsele chimice și alte bunuri periculoase pentru mediul ambiant,</p>		
---	--	--

care nu pot fi utilizate, se nimicesc în modul stabilit de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.			
Articolul 425¹² . Transmiterea cu titlu gratuit sau distrugerea mărfurilor	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Pct. 9 Art. 425 ¹² (Transmiterea cu titlu gratuit sau distrugerea mărfurilor) Art. XIX. Codul Vamal nr. 95/2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021 nr. 219-225 art. 238), se va reformula cum urmează: „Substanțele nocive, produsele chimice alte bunuri periculoase pentru mediul ambiant, care nu pot fi utilizate, se nimicesc în modul stabilit de Ministerul Mediului al altor Autorități după caz, conform atribuțiilor domeniului de activitate reglementat de Legea privind substanțele chimice nr. 277/2018, Legea privind deșeurilor nr. 209/2016 reformei Administrative publice centrale”.	Se acceptă parțial Alineatul (9) v avea următorul cuprins: (9) Substanțele nocive, produsele chimice și alte bunuri periculoase pentru mediul ambiant, care nu pot fi utilizate, se nimicesc în modul stabilit de legislație.
Articolul 425¹² . Transmiterea cu titlu gratuit sau distrugerea mărfurilor	Ministerul Afacerilor Interne	Referitor la sintagma „substanțele toxice” se recomandă revizuirea prin prisma propunerilor de la art.425 ¹² alin.(9) din proiect, potrivit caruia „substanțele nocive, produsele chimice și alte bunuri periculoase pentru mediul ambiant” urmează să fie nimicite în modul stabilit de Ministerul Mediului <i>(nu de către Ministerul Agriculturii Regionale și Mediului, se va vedea Hotărârea Guvernului nr.89/2021 pentru aprobarea listei ministerelor)</i> . Așadar, în contextul respectării competențelor funcționale instituite prin lege se necesită de efectuat o claritate privitor la aspectul privind autoritatea/instituita publica în adresa careia se va transmite bunurile confiscate de către Serviciul Vamal. Or, în caz contrar la momentul implementării va exista riscul apariției paralelismului legislativ, motiv pentru care, se va genera perturbarea activității autorităților vizate la compartimentul sus menționat. Suplimentar, prin prisma rigorilor Legii cu privire la circulația substanțelor stupefiant, psihotrope și a precursorilor nr.382/1999 se propune substituirea cuvântului „drogurile” cu sintagma „substanțelor stupefiant, psihotrope și a precursorilor”. Cît privește transmiterea „drogurilor” confiscate în adresa Ministerului Afacerilor Interne se impune necesitatea reexaminării acestei propuneri în contextul prevederilor art.34 din Legea nr.382/1999, conform	Se acceptă parțial prin modificarea „substanței nocive” cu „substanțe periculoase”

		<p>caruia:</p> <p>„1) Substanțele stupefiante și psihotrope, precum și instrumentele și utilajul pentru obținerea lor, a caror utilizare este nerațională se nimicesc în modul stabilit de Comisia Națională.</p> <p>(2) Substanțele stupefiante și psihotrope se nimicesc dacă:</p> <p>c) au fost depistate și confiscate din circulație ilicită și nu prezintă valoare pentru scopuri legale medicale, științifice și de altă natură sau nu pot fi prelucrate.</p> <p>(4) Nimicirea substantelor, instrumentelor și utilajului se efectuează în baza ordinului conducătorului organizației sau al instituției respective.</p> <p>(5) Nimicirea se face în prezenta Comisiei Naționale, a cărei componentă se aproba de către conducătorul organizației sau al instituției care are la balanța aceste instrumente și utilaj, precum și a reprezentantului organelor afacerilor interne.</p> <p>(6) Faptul nimicirii substantelor, instrumentelor și utilajului se consemnează într-un proces-verbal, care se semnează de membrii Comisiei Naționale și de reprezentantul organelor afacerilor interne.”</p> <p>Mai mult, se consemnează ca propunerea autorului nominalizată contravine mecanismului instituit de legislația procesual penală în partea ce se referă la ridicarea, confiscarea, pastrarea și nimicirea corpurilor delictive de care reprezentanții organelor de drept (ofiterii de urmărire penală).</p> <p>În partea ce se referă la „substanțe toxice” se sugerează revizuirea în reflectia reglementărilor Legii nr.277/2018 privind substanțele chimice, în special se atrage atenția la competența Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne (IGSU a MAI). Conform art.11 alin.(2) din Legea 277/2018 IGSU a MAI este vizat cu anumite competente, însă potrivit normei speciale vizate acestuia nu se atribuie competența de a recepționa substanțe chimice confiscate (daca sintagma „substanțele toxice” se atribuie la aceasta categorie).</p> <p>Subsidiar, având ca temei rata inflației anuale și creșterea</p>
--	--	--

		<p>prețurilor pe piață internă, inclusiv a serviciilor locale, comunale și necomunale se reiterează propunerea (Ministerului Afacerilor Interne și Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) de majorare a cuantumului scutirilor personale (art.33 și 35 din Codul fiscal nr.1163/1997).</p> <p>Totodată, comunicăm că, reieșind din volumul și complexitatea proiectului, examinarea multiaspectuală, minuțioasă și încadrarea în termenul solicitat pentru avizare (3-4 zile) - este imposibilă. Or, conform art.33 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, pentru proiectele actelor normative temenul pentru avizare este de 10 zile lucratoare. Suplimentar, în cazul în care proiectul actului normativ este voluminos sau complex, ori dacă se cere studierea unor materiale suplimentare, termenul pentru avizare poate fi prelungit până la 30 de zile lucratoare, cu excepția cazurilor în care conducătorii autorităților publice și instituțiilor implicate în avizarea proiectului au stabilit altfel de comun acord.</p>	
<p>Articolul 425¹². Transmiterea cu titlu gratuit sau distrugerea mărfurilor</p>	Ministerul Mediului	<p>La articolul 425¹² alineatul (9) sintagma „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului” se substituie cu „Ministerul Mediului”.</p>	Se acceptă
<p>Articolul 425¹². Transmiterea cu titlu gratuit sau distrugerea mărfurilor</p>	Ministerul Mediului	<p>Alin. (9). din art.425¹² propunem de fie expus în următoarea redacție după cum urmează: „Substanțele periculoase, produsele chimice și alte bunuri periculoase pentru mediu, care nu pot fi utilizate, se nimicesc în instalații autorizate de Agenția de Mediu în conformitate cu cadrul normativ în domeniul protecției mediului.</p>	Se acceptă parțial prin substituirea instituției responsabile
<p>După articolul 141 se introduce articolul 141¹ cu următorul cuprins: ”Articolul 141¹. Prohibiții la introducerea mărfurilor (1) Anumite mărfuri sunt prohibite de legislație de a fi introduse pe teritoriul vamal din considerente de securitate a statului, de asigurare a ordinii publice și morale, de protecție a mediului, a obiectelor de artă, a obiectelor de valoare istorică și arheologică, de protecție a obiectelor de proprietate intelectuală,</p>	Ministerul Mediului	<p>La Art. XIX - Codul Vamal, cu referire la modificările propuse prin punctul 71 ce vizează includerea unui articol nou 141¹ „Prohibiții la introducerea mărfurilor”, în textul propus pentru alineatul (3) „Introducerea și plasarea sub orice regim vamal a anvelopelor din cauciuc uzate (poziția tarifară 401220000), a degurilor considerăm oportun să se facă unele precizări pentru sintagma „a deșeurilor” prin includerea unor detalii referitor la ce tipuri de se referă prevederea: a deșeurilor de cauciuc sau a tuturor tipurilor de deșeuri. Dacă prevederea se referă la toate tipurile de deșeuri, atunci trebuie de precizat „cu excepția depurilor incluse în Anexa nr. 7 din</p>	Se acceptă

<p>de protecție a pieței interne, de apărare a altor interese ale Republicii Moldova.</p> <p>(2) Mărfurile care intră sub incidența alin.(1) trebuie să fie scoase imediat de pe teritoriul vamal, dacă nu sunt supuse confiscării conform legislației Republicii Moldova și acordurilor internaționale la care aceasta este parte. În cazul respectiv, scoaterea de pe teritoriul vamal se efectuează pe cheltuiala persoanei care trece mărfurile peste frontiera vamală sau pe cheltuiala transportatorului. Dacă nu pot fi scoase imediat, mărfurile sunt păstrate în spații de depozitare temporară cel mult 3 zile.</p> <p>(3) Introducerea și plasarea sub orice regim vamal a anvelopelor din cauciuc uzate (poziția tarifară 401220000), a deșeurilor, cu excepția deșeurilor obținute sau generate în urma activității rezidenților pe teritoriul zonelor libere, a resturilor și a băturilor de cauciuc nedurificat, chiar transformate în pulbere sau granule (poziția tarifară 400400000), a părților și a accesoriilor uzate pentru autovehicule sunt interzise.</p> <p>(4) Prin derogare de la alin.(3), se permite introducerea în regim de tranzit a mărfurilor menționate la alin.(3) cu condiția prezentării pentru lotul respectiv a notificării privind transportul transfrontalier al deșeurilor, emisă conform legislației.</p>		<p>Legea nr. 209/2016 privind deșeurile" sau de inclus concret pozițiile tarifare ale deșeurilor care sunt expuse în această anexă.</p> <p>Totodată, considerăm oportun de a include în acest articol un alineat nou care să „interzică introducerea plasarea sub orice regim vamal a mărfurilor care cad sub regimul de responsabilitate extinsă a producătorului în sensul art. 12 din Legea nr. 209/2016 privind depurările, dacă nu se prezintă de către persoana care trece mărfurile peste frontiera vamală a unei dovezi certificate de înregistrare în Lista producătorilor sub forma unui sistem individual sau colectiv de colectare, tratare valorificare sau eliminare a mărfurilor similare ce au devenit deșeurii". Această măsură este necesară pentru a responsabiliza importatorii de mărfuri care cad sub incidența regimului de responsabilitate extinsă a producătorilor (echipamente electrice electronice (Hotărârea Guvernului nr. 212/2018), ambalaje (Hotărârea Guvernului nr. 561/2020), baterii acumulatori (Hotărârea Guvernului nr. 586/2022), anvelope (Hotărârea Guvernului nr. 610/2022) uleiuri vehicule (hotărârile de Guvern sunt în proces de aprobare)) să respecte cerințele actelor normative de mediu privind înregistrarea în Lista producătorilor prin intermediul Sistemului informațional automatizat „managementul deșeurilor". Hotărârile de Guvern menționate stabilesc interdicții de plasare pe piață a mărfurilor fără ca importatorii să fie înregistrați în această listă. De exemplu, punctul 52 din Regulamentul privind deșeurile de echipamente electrice electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 212/2018 stabilește că „Începând cu 1 ianuarie 2019, pot introduce pe piață echipamente electrice și electronice numai producătorii înregistrați în Lista producătorilor". O evaluare recentă a demonstrat că sunt înregistrați în această Listă doar 5% din importatorii de astfel de mărfuri, respectiv este necesar un mecanism mai strict pentru asigurarea conformării la legislația de mediu, care poate fi stabilit doar la trecerea frontierei de stat în procesul de import al mărfurilor respective.</p>
<p>de protecție a pieței interne, de apărare a altor interese ale Republicii Moldova.</p> <p>(2) Mărfurile care intră sub incidența alin.(1) trebuie să fie scoase imediat de pe teritoriul vamal, dacă nu sunt supuse confiscării conform legislației Republicii Moldova și acordurilor internaționale la care aceasta este parte. În cazul respectiv, scoaterea de pe teritoriul vamal se efectuează pe cheltuiala persoanei care trece mărfurile peste frontiera vamală sau pe cheltuiala transportatorului. Dacă nu pot fi scoase imediat, mărfurile sunt păstrate în spații de depozitare temporară cel mult 3 zile.</p> <p>(3) Introducerea și plasarea sub orice regim vamal a anvelopelor din cauciuc uzate (poziția tarifară 401220000), a deșeurilor, cu excepția deșeurilor obținute sau generate în urma activității rezidenților pe teritoriul zonelor libere, a resturilor și a băturilor de cauciuc nedurificat, chiar transformate în pulbere sau granule (poziția tarifară 400400000), a părților și a accesoriilor uzate pentru autovehicule sunt interzise.</p> <p>(4) Prin derogare de la alin.(3), se permite introducerea în regim de tranzit a mărfurilor menționate la alin.(3) cu condiția prezentării pentru lotul respectiv a notificării privind transportul transfrontalier al deșeurilor, emisă conform legislației.</p>	<p>Legea nr. 209/2016 privind deșeurile" sau de inclus concret pozițiile tarifare ale deșeurilor care sunt expuse în această anexă.</p> <p>Totodată, considerăm oportun de a include în acest articol un alineat nou care să „interzică introducerea plasarea sub orice regim vamal a mărfurilor care cad sub regimul de responsabilitate extinsă a producătorului în sensul art. 12 din Legea nr. 209/2016 privind depurările, dacă nu se prezintă de către persoana care trece mărfurile peste frontiera vamală a unei dovezi certificate de înregistrare în Lista producătorilor sub forma unui sistem individual sau colectiv de colectare, tratare valorificare sau eliminare a mărfurilor similare ce au devenit deșeurii". Această măsură este necesară pentru a responsabiliza importatorii de mărfuri care cad sub incidența regimului de responsabilitate extinsă a producătorilor (echipamente electrice electronice (Hotărârea Guvernului nr. 212/2018), ambalaje (Hotărârea Guvernului nr. 561/2020), baterii acumulatori (Hotărârea Guvernului nr. 586/2022), anvelope (Hotărârea Guvernului nr. 610/2022) uleiuri vehicule (hotărârile de Guvern sunt în proces de aprobare)) să respecte cerințele actelor normative de mediu privind înregistrarea în Lista producătorilor prin intermediul Sistemului informațional automatizat „managementul deșeurilor". Hotărârile de Guvern menționate stabilesc interdicții de plasare pe piață a mărfurilor fără ca importatorii să fie înregistrați în această listă. De exemplu, punctul 52 din Regulamentul privind deșeurile de echipamente electrice electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 212/2018 stabilește că „Începând cu 1 ianuarie 2019, pot introduce pe piață echipamente electrice și electronice numai producătorii înregistrați în Lista producătorilor". O evaluare recentă a demonstrat că sunt înregistrați în această Listă doar 5% din importatorii de astfel de mărfuri, respectiv este necesar un mecanism mai strict pentru asigurarea conformării la legislația de mediu, care poate fi stabilit doar la trecerea frontierei de stat în procesul de import al mărfurilor respective.</p>	<p>De a include (în art.XIX al Codului vamal nr.95/2021) la punctul 149' la Articolul 329 alineatul (2) litera b) se suplinește cu : „inclusive în baza garanției contractuale”.</p>
<p>de protecție a pieței interne, de apărare a altor interese ale Republicii Moldova.</p> <p>(2) Mărfurile care intră sub incidența alin.(1) trebuie să fie scoase imediat de pe teritoriul vamal, dacă nu sunt supuse confiscării conform legislației Republicii Moldova și acordurilor internaționale la care aceasta este parte. În cazul respectiv, scoaterea de pe teritoriul vamal se efectuează pe cheltuiala persoanei care trece mărfurile peste frontiera vamală sau pe cheltuiala transportatorului. Dacă nu pot fi scoase imediat, mărfurile sunt păstrate în spații de depozitare temporară cel mult 3 zile.</p> <p>(3) Introducerea și plasarea sub orice regim vamal a anvelopelor din cauciuc uzate (poziția tarifară 401220000), a deșeurilor, cu excepția deșeurilor obținute sau generate în urma activității rezidenților pe teritoriul zonelor libere, a resturilor și a băturilor de cauciuc nedurificat, chiar transformate în pulbere sau granule (poziția tarifară 400400000), a părților și a accesoriilor uzate pentru autovehicule sunt interzise.</p> <p>(4) Prin derogare de la alin.(3), se permite introducerea în regim de tranzit a mărfurilor menționate la alin.(3) cu condiția prezentării pentru lotul respectiv a notificării privind transportul transfrontalier al deșeurilor, emisă conform legislației.</p>	<p>Legea nr. 209/2016 privind deșeurile" sau de inclus concret pozițiile tarifare ale deșeurilor care sunt expuse în această anexă.</p> <p>Totodată, considerăm oportun de a include în acest articol un alineat nou care să „interzică introducerea plasarea sub orice regim vamal a mărfurilor care cad sub regimul de responsabilitate extinsă a producătorului în sensul art. 12 din Legea nr. 209/2016 privind depurările, dacă nu se prezintă de către persoana care trece mărfurile peste frontiera vamală a unei dovezi certificate de înregistrare în Lista producătorilor sub forma unui sistem individual sau colectiv de colectare, tratare valorificare sau eliminare a mărfurilor similare ce au devenit deșeurii". Această măsură este necesară pentru a responsabiliza importatorii de mărfuri care cad sub incidența regimului de responsabilitate extinsă a producătorilor (echipamente electrice electronice (Hotărârea Guvernului nr. 212/2018), ambalaje (Hotărârea Guvernului nr. 561/2020), baterii acumulatori (Hotărârea Guvernului nr. 586/2022), anvelope (Hotărârea Guvernului nr. 610/2022) uleiuri vehicule (hotărârile de Guvern sunt în proces de aprobare)) să respecte cerințele actelor normative de mediu privind înregistrarea în Lista producătorilor prin intermediul Sistemului informațional automatizat „managementul deșeurilor". Hotărârile de Guvern menționate stabilesc interdicții de plasare pe piață a mărfurilor fără ca importatorii să fie înregistrați în această listă. De exemplu, punctul 52 din Regulamentul privind deșeurile de echipamente electrice electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 212/2018 stabilește că „Începând cu 1 ianuarie 2019, pot introduce pe piață echipamente electrice și electronice numai producătorii înregistrați în Lista producătorilor". O evaluare recentă a demonstrat că sunt înregistrați în această Listă doar 5% din importatorii de astfel de mărfuri, respectiv este necesar un mecanism mai strict pentru asigurarea conformării la legislația de mediu, care poate fi stabilit doar la trecerea frontierei de stat în procesul de import al mărfurilor respective.</p>	<p>Nu se acceptă Norma propusă să regăsește în art.330 din Codul vamal</p>

		<p>Argumentarea:</p> <p>În cazul deteriorării bunurilor aflate în garanție, importate cu exonerare totală de la plata taxelor vamale și TVA, actualmente nu este posibil de efectuat plasarea lor sub regim de perfecționare pasivă, fiind necesar plasarea doar sub regimul de perfecționare activă, ceea ce duce la majorarea costurilor la export și import. Plasarea mărfurilor sub regimul de perfecționare pasivă, în cazul bunurilor reparate gratis conform garanției contractuale, va reduce cheltuielile operatorilor economici.</p>	
	Camera de Comerț și Industrie	<p>Considerăm inacceptabilă intrarea în vigoare a modificărilor la codul vamal din februarie 2023, având în vedere că nu au fost realizate prevederile art. 426 din Cod implicit că Guvernul, până la data de 1 ianuarie 2023 va aproba actul normativ de punere în aplicare a prezentului cod, care va intra în vigoare la aceeași dată cu acesta.</p> <p>Totodată, propunem examinarea modificărilor în acest cod în legea aparte și în corelare cu proiectul de regulament de aplicare a codului.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Norma prevăzută în proiect a fost ajustată</p>
	Comisia Națională a Pieței Financiare	<p>Având în vedere Sinteza obiectivelor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege nu se relevă abrogarea, începând cu 01.01.2023, a Codului Vamal, fiind propuse un de modificări la actul legislativ precitat.</p> <p>În context, urmează a se retine propunerea CNPF de revizuire a prevederilor Codului vamal prin completarea formelor de constituire a garanțiilor vamale cu polițe de asigurare emise de asigurători.</p> <p>Argumentare: În vederea impulsivării dezvoltării pieței de asigurări, respectiv, oferirea alternativelor competitive pentru agenții economici sau persoanele fizice (plătitori vamali) de asigurare a plății obligației vamale se propune completarea prevederilor Codului vamal în partea ce vizează formele de garanții. Astfel, potrivit reglementărilor garantarea obligației vamale va fi posibilă nu doar prin depunerea mijloacelor bănești în numerar sau prin virament la contul trezoreriei de garanții, prin angajamentul unui garant sau prin depunerea unui depozit în numerar, dar printr-o poliță de asigurare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Norma urmează să devină aplicabilă o data cu intrarea în vigoare a noului Cod vamal</p>

XXI. Intrarea în vigoare			
<p>(1) Prin derogare de la prevederile articolului 56 alineatul (2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prevederile prezentei legi intră în vigoare la 01 ianuarie 2023, cu excepția:</p> <p>a) Art.IV pct.2, pct.20 al doilea alineat, pct.40 al doilea alineat, pct.50, pct.57 al doilea alineat, pct.58 al doilea alineat, pct.69, pct.74 - intră în vigoare la 1 iulie 2023.</p> <p>b) Art. XIX - intră în vigoare la 12 februarie 2023.</p>	ADAM	<p>Art. IV pct. 20 nu are al doilea alineat.</p> <p>Art. IV pct. 40 nu are al doilea alineat.</p> <p>Art. IV pct. 57 nu are al doilea alineat.</p> <p>Art. IV pct. 58 nu are al doilea alineat.</p>	Se acceptă
	FIA	<p>Art. IV pct. 20 nu are al doilea alineat.</p> <p>Art. IV pct. 40 nu are al doilea alineat.</p> <p>Art. IV pct. 57 nu are al doilea alineat.</p> <p>Art. IV pct. 58 nu are al doilea alineat.</p> <p>Rezultă că doar pct.2, pct.50, pct.69 si pct.74.</p> <p>Nu este clar de ce anume aceste pct. din 01.07.2023.</p> <p>De ce modificările al art.XIX din 12.02.2023, de ce nu început de luna, trimestru, semestru, an.</p>	Se acceptă
Propuneri suplimentare			
<p>Legea Fondului de susținere a populației nr. 827/2000</p> <p>Art.4. - (1) Sursele de finanțare a Fondului de susținere a populației sunt:</p> <p>a) taxa de portabilitate – în mărime de 50 la sută din plata lunară de operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor;</p>	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	<p>Excluderea lit.a,art. 4 ”a) taxa de portabilitate – în mărime de 50 la sută din plata lunară de operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor;”</p> <p>Prin stabilirea unei noi taxe de portabilitate, povara fiscală asupra sectorului de comunicații electronice va crește mai mult, fapt ce este inechitabil pentru un sector care deține o infrastructură critică. Plata de operare, administrare si întreținere a BDC este achitată administratorului acestei baze de date de către operatorii de servicii de telefonie mobilă și fixă. Această plată este bazată pe cost și în cazul în care în anul 2023 expiră contractul cu administratorul BDC și va fi semnat un alt contract cu o sumă radical diferită, în Fondul republican și în fondurile locale se vor încasa sume cu mult mai mici. Prin urmare, menținerea unui fond este direct</p>	Nu se acceptă în contextul parametrilor actuali bugetari și neidentificarea surselor de acoperire

		proporțional cu veniturile companiilor telecom și cu plata către administratorul BDC stabilită într-un contract civil. Menținerea acestui impozit va permite administratorul BDC să ceară majorarea proporțională a cuantumului plăților pentru operarea, administrarea si întreținerea BDC, iar daca ANRCETI va refuza, acesta ar putea acționa ANRCETI în instanță	Nu se acceptă în contextul parametrilor actuali bugetari și neidentificarea surserlor de acoperire
	FIA	Solicităm anularea/excluderea taxei de portabilitate. Taxa respectivă creează presiuni financiare suplimentare pe furnizorii de telefonie mobilă, fiindcă administratorul include această taxă în tarifele pentru furnizorii de comunicații, care la rândul său afectează prețurile pentru consumatorii finali. Politica de suprataxare a sectorului telecomi contravine principiilor de reglementare ale UE stipulate în Codul Comunicațiilor Electronice care prevede în art.16 că orice taxă administrativă impusă furnizorilor acoperă, în total, numai costurile administrative care vor fi generate de gestionarea, controlul și asigurarea respectării schemei de autorizare generală și drepturilor de utilizare și obligațiilor specifice.	
Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice Articolul 68., alin. 8	Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC	Se propune de modificat alin.8, art.68 din Legea nr.131 din 03.07.2015 prin acordarea autorităților contractante a dreptului de a returna parțial garanția de bună execuție pe măsura ce bunurile, lucrările și serviciile au fost parțial executate. Prin urmare, articolul 68 prevede necesitatea depunerii garanției pentru ofertă și garanției de bună execuție a contractului. Alin. 8 stipulează: ”(8) La achiziția de bunuri, lucrări și servicii, autoritatea contractantă va cere ca ofertantul să prezinte, la încheierea contractului, garanția de bună execuție a acestuia. Garanția de bună execuție se returnează de către autoritatea contractantă la momentul executării integrale a contractului de achiziții publice.” Astfel, situația actuală creată ca urmare a efectelor pandemiei a adus din nou în vizorul agenților economici care au încheiate contracte cu autorități contractante costul menținerii garanției (în special bancare). În cazul în care un agent economic execută în termen contractul încheiat cu autoritatea contractantă, față de el nu au fost înaintat nici o somație cu privire la calitate sau vizavi de bună executare, la solicitarea agentului economic, autoritatea	Nu face obiectul politicii fiscale și vamale

		contractantă trebuie să dețină dreptul de a reduce suma garanției de bună execuție în volumul serviciilor care au fost deja prestate.	
	Floare Carpet S.A	<p>“Art. XXII. Norme finale și tranzitorii</p> <p>(1) Se anulează sumele reflectate în sistemele de evidență:</p> <p>a) al Serviciului Fiscal de Stat – amenzile aferente bugetului de stat sau fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și majorările de întârziere (penalitățile) calculate pentru neplata în termen a impozitelor, taxelor și a altor plăți obligatorii aferente bugetului de stat, inclusiv la defalcările de la impozitele și taxele de stat aferente bugetelor locale, potrivit cotelor procentuale stabilite conform legislației în vigoare, sau aferente fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, neachitate la data punerii în aplicare a prezentei legi, inclusiv amânate, eşalonate sau aflate la evidență specială conform legislației în vigoare, cu condiția achitării în vigoare, cu condiția achitării de către subiecții plăților fiscale, până în data de 31 martie 2023 inclusiv, a plăților de bază la impozite, taxe și alte plăți aferente bugetului de stat, inclusiv la defalcările de la impozitele și taxele de stat aferente bugetelor locale, potrivit cotelor procentuale stabilite conform legislației în vigoare, sau aferente fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală administrate de Serviciul Fiscal de Stat;</p> <p>b) al Serviciului Vamal – amenzile aferente bugetului de stat și majorările de întârziere (penalitățile) calculate pentru neplata în termen a impozitelor, taxelor și a altor plăți obligatorii aferente bugetului de stat, neachitate la data punerii în aplicare a prezentei legi, inclusiv amânate, eşalonate sau aflate la evidență specială conform legislației în vigoare, cu condiția achitării de către subiecții stimulării fiscale, până în data de 31 martie 2023 inclusiv, a plăților de bază la impozite, taxe și alte plăți aferente bugetului de stat administrate de Serviciul Vamal;</p> <p>c) al Casei Naționale de Asigurări Sociale – amenzile aferente bugetului asigurărilor sociale de stat și majorările de întârziere (penalitățile) calculate pentru neplata în termen a contribuției de asigurări sociale, neachitate la data punerii în aplicare a prezentei legi, inclusiv amânate, eşalonate sau aflate la evidență specială conform legislației în vigoare, cu condiția</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Aplicarea instrumentelor de amnistie nu încurajează aplicarea legislației fiscale</p>

		<p>achitării de către subiecții stimulării fiscale, până în data de 31 martie 2023 inclusiv, a contribuțiilor de asigurări sociale și altor plăți aferente bugetului asigurărilor sociale de stat administrate de Casa Națională de Asigurări Sociale, inclusiv cele aflate la evidență specială.</p> <p>(2) Reflectarea în sistemele de evidență:</p> <p>a) al Serviciului Fiscal de Stat și al Serviciului Vamal a înscririlor privind executarea stimulării fiscale se efectuează în modul și în termenele stabilite de Ministerul Finanțelor;</p> <p>b) al Casei Naționale de Asigurări Sociale a înscririlor privind executarea stimulării fiscale se efectuează în modul și în termenele stabilite de Casa Națională de Asigurări Sociale.</p> <p>(3) De la data intrării în vigoare a prevederilor prezentei legi și până la data de 31 martie 2023 inclusiv, prin derogare de la prevederile Codului fiscal, măsurile de asigurare și/sau de executare silită se vor aplica cu următoarele particularități:</p> <p>a) dispozițiile de suspendare a operațiunilor la conturile bancare, emise ca măsură de asigurare pentru nestingerea în termenul stabilit a obligațiilor fiscale la buget și/sau pentru urmărirea sumei debitoare a contribuabilului restanțier, în partea ce ține de majorări de întârziere și/sau amenzi calculate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se anulează de către organele emitente;</p> <p>b) urmărirea restanțelor la majorări de întârziere și la amenzi prin încasarea mijloacelor bănești, inclusiv în valută străină, de pe conturile bancare ale contribuabilului restanțier și/sau ale debitorului acestuia se aplică în partea ce ține de încasarea majorărilor de întârziere și amenzilor calculate după data intrării în vigoare a prezentei legi;</p> <p>c) urmărirea restanțelor la majorări de întârziere și la amenzi prin ridicarea de la contribuabilul restanțier și/sau debitorul acestuia a mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină, se aplică în partea ce ține de încasarea majorărilor de întârziere și a amenzilor calculate după data intrării în vigoare a prezentei legi;</p> <p>d) urmărirea restanțelor la majorări de întârziere și la amenzi prin aplicarea sechestrelor și valorificarea bunurilor sechestrate și/sau gajate se aplică în partea ce ține de încasarea</p>
--	--	---

		<p>majorărilor de înfrîiere și a amenzilor calculate după data intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(4) De la data intrării în vigoare a prezentei legi și pînă la data de 31 martie 2023 inclusiv se suspendă acțiunile întreprinse de executorii judecătorești pentru executarea silită a obligațiilor fiscale sub formă de majorări de înfrîiere și/sau amenzi calculate pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi.”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propunem indexarea valorii scutirilor, în special, timp în care inflația a trecut pragul de 30% • Propunem ca valoarea primelor de asigurare medicale facultative să fie premise în scopuri fiscale în mărime totală și nu doar 50% cum este la moment. <p>Potrivit art.24 alin.(20) din Codul fiscal, se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărime de pînă la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plători prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.</p>	<p>Notă</p> <p>Propunerea urmează a fi examinată suplimentar pe termen mediu</p>
	<p>Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC</p>	<p>Includerea în categoria surselor de venit neimpozabile a îndemnizației de eliberare achitată în conformitate cu prevederile art.186 din Codul muncii a ajutorului material acordat de angajator, neimpozitarea integrală a ajutorului material acordat din mijloacele sindicatelor (actualmente este stabilit plafonul neimpozabil de un salariu mediu lunar pe economie, prognostic aprobat anual de Guvern, per angajat anual, cu excepția ajutorului acordat în caz de deces și/sau boală a angajatului sau a rudelor și/sau afinelor de gradul I ai acestuia); Ca alternativă, în cazul neacceptării propunerii înaintate, considerăm oportun de a examina posibilitatea introducerii calculării contribuțiilor de asigurări sociale de stat aferente indemnizației de eliberare, astfel încât sumele respective să fie luate în calculul prestațiilor de asigurări sociale și pensiilor.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Obiectivele politicii fiscale și vamale se bazează pe principiu echitabil fără extinderea facilităților fiscale.</p>
		<p>CNSM</p>	

	CNSM	Includerea sindicatelor patronatelor în categoria beneficiarilor de desemnare procentuală;	Nu se acceptă Obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu, sunt bazate pe un sistem de impozitare echitabil și pe principii generale de impozitare, fără extinderea facilităților fiscale.
	CNSM	Scutirea de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat a tichetelor de masă majorarea plafonului acestora până la 100 de lei.	Notă Urmare procesului de consultări s-a stabilit reglementarea plafoanelor minime și maxime în limita valorii 35 de lei, și respectiv 70 de lei. În partea ce ține de scutirea de contribuții de asigurările sociale de stat obligatorii a tichetelor de masă, reiterăm că, argumentarea necesității impozitării tichetelor de masă nu are la bază doar premise de acumulare a veniturilor bugetare ci și asigurarea unei protecții sociale mai puternice a populației. Totodată, existența acestor facilități care permit valorificarea doar în prezent a beneficiilor obținute subminează din protecția socială a angajatului per viitor
	CNSM	Excluderea taxei pentru înregistrarea de stat a organizației sindicale pentru obținerea statutului de persoană juridică.	Nu face obiectul politicii fiscale și vamale
Legea nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor			
	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Completarea Anexei „Nomenclatura Combinată a Mărfurilor” după cum urmează: i) La Capitolul 29 PRODUSE CHIMICE ORGANICE, după poziția 2916 32 000 Peroxid de benzoil și clorură de benzoil”, de inclus o poziție nouă:	Nu face obiectul politicii fiscale și vamale

Codul poziției tarifare	Denumirea mărfurilor	Unitate de măsură	Taxa vamală la import, %
2916 32 00	Peroxid de benzoil în stare de pulbere sau diciclohexil fialat sau alți derivați ai acestora (utilizat pentru confecționarea articolelor protetico-ortopedice (protezare/ortezare membre superioare/superoare)	-	0

ii) La Capitolul 39 MATERIALE PLASTICE ȘI ARTICOLE DIN MATERIAL PLASTIC, după poziția 3906 90 Altele, de inclus o poziție nouă:

Codul poziției tarifare	Denumirea mărfurilor	Unitate de măsură	Taxa vamală la import, %
3906 90 90	Rășini acrilice copolimerice (utilizat pentru confecționarea	-	0

				articolelor ortopedice (protezare/ortezare membre superioare/superioare)) Copolimer de metacrilat care conține soluție de metil metacrilat, care conține în greutate minimum sau egal cu 50% copolimer, etilen dimetacrilat mai mare de 2,5% și mai mic de 10% copolimer, metacrilat de metil între 1-2,5% copolimer, trimetilopropan triacrilat între 0-1% copolimer sau alți derivați ai acestora		
Legea contabilității și raportării financiare Nr. 287/2017						
	Uniunea Transportatorilor și Drumurilor	<p>Legea Nr. 287/2017 Modificarea art.32 p.(1) al. a): sa propus excluderea sintagmei „entităților mijlocii”</p> <p>Propunerea dată a avut ca Vel excluderea de la obligativitatea de a prezenta auditul obligatoriu la darea de seamă financiară.</p> <p>Propunerea dată nu aduce pierderi Bugetului de stat. Conform prevederilor legii date companiile mici, care la darea de seamă depășesc doi indici de pildă:</p> <p>Mărimea activelor a depăși cifra de 63,6mil.lei</p> <p>Numărul de angajați mediu pe an constituie 51 persoane</p> <p>Întreprinderea dată automat se transformă în medie la darea de seamă este obligată să prezinte auditul financiar. Costul acestuia profitul anual al agentului economic. Problema dată se discută ani la rând. Parlamentul a abrogat pentru un an aplicarea prevederii date ca Ministerul Finanțelor să înainteze propuneri,</p> <p>Considerăm că ne luarea în considerare a propunerilor altor membrii al CNPM ne obligă de a selecta propunerile care le considerăm importante pentru economia țării să insistăm la discutia lor in cadrul unor grupe de specialiști.</p>				Nu face obiectul politicii fiscale și vamale

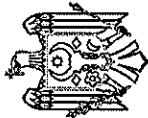
Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială																																								
<p>Articolul 19 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Prin derogare de la alin.(1) producătorii de statistici oficiale prezintă informația deținută Serviciului Fiscal de Stat aferent persoanelor care practică activitate de întreprinzător și/sau profesională, cu excepția informațiilor despre persoane fizice cetățeni, care nu desfășoară activitate de întreprinzător.”.</p>	Biroul Național de Statistică																																							

		În contextul celor menționate supra, considerăm necesară excluderea Art. XVII din proiectul de lege.	
--	--	---	--

*Notă: Sinteza respectivă nu conține propunerile a căror obiect nu vizează politica fiscală și vamală, precum și propunerile care au fost examinate de Ministerul Finanțelor la etapa inițială de elaborare a proiectului de lege privind politica fiscală și vamală. Respectiv, poziția Ministerului Finanțelor aferentă acestora se regăsește în Sinteza prezentată la proiectul de lege supus consultărilor publice.

Ministru

Dumitru BUDIANSCHI

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2022.12.06 18:10:12 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova